

SŁUŻBOWY

Rok 1951

Nr 2

**WIADOMOŚCI
URZĘDU PATENTOWEGO**

Z DODATKIEM

» PRZEGLĄD WYNAŁAZCZOŚCI «

Marzec – Kwiecień

1 9 5 1

W A R S Z A W A

Nakładem Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej

Cena zł 6.-

TRZEŚĆ ZESZYTU

Część I

Ustawy, rozporządzenia, komunikaty: 13. Komunikat Urzędu Patentowego R. P. w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, wzorów i znaków towarowych. 14. Komunikat Urzędu Patentowego R. P. w sprawie cen wydawnictw i ogłoszeń. 15. Dekret z dn. 3.2 1947 r. o opłacie skarbowej (wyciąg z Tabeli opłat skarbowych).

Orzeczenia Urzędu Patentowego B.P.: 16. Orzeczenie Wydziału Odwoławczego z dn. 10.2 1951 r. nr Odw. 170/50.

Zagranica: 17. Czechosłowacja. Obwieszczenie Ministra Przewodniczącego Państwowego Urzędu Planowania z dn. 28.12 1950 r., którym ogłasza się pełny tekst ustawy o organizacji badań i rozwoju technicznego. 18, 19. Niemiecka Republika Demokratyczna: Ustawa o patentach z dn. 6 września 1950 r. Ustawa z dn. 6 września 1950 r. o utworzeniu Urzędu do Spraw Wynalazczości i Patentów w Niemieckiej Republice Demokratycznej. 20. W. Brytania i Irlandia Półn.: Ustawa z dn. 16 grudnia 1949 r. o patentach (cz. V i ostatnia).

Część II

21. Patenty na wynalazki — udzielenie (od nru 34 339 do nru 34 411); odtwarzanie rejestru; zmiany w rejestrze; wykreślenia z rejestru. 22. Opisy patentowe. 23. Wzory — rejestracja wzorów użytkowych (od nru 9 585 do nru 9 596). 24. Usprawnienia pracownicze — rejestracja (od nru 12 001 do nru 15 000). 25. Opisy usprawnień pracowniczych. 26. Usprawnienia pracownicze administracyjne (od nru 1 do nru 26). Znaki towarowe — rejestracja (od nru 35 309 do nru 35 426); przedłużenie ochrony prawnej znaków; zmiany w rejestrze; odtwarzanie rejestru; unieważnienie rejestracji; wykreślenia z rejestru.

Część III

PRZEGLĄD WYNALAZCZOŚCI

Inż. Zbigniew Muszyński: Kilka słów o ruchu współzawodnictwa i racjonalizacji w państwach Demokracji Ludowej. — F. Kowalów: O naukowe uogólnienie i masowe rozpowszechnienie doświadczeń ruchu stachańskiego. — Inż. A. Towpik (oprac.): Piec z kapielą szklaną do ogrzewania przedmiotów metalowych. — Inż. P. I. Lewentow i inż. S. W. Arbuzow: O zwiększenie używalności skór obuwianych — D. Żetun i W. Malczenko: 1515 centnarów buraka cukrowego z hektara.

Przyrząd do moletowania. — Uniwersalny przyrząd do wiercenia wałków. — Klej krochmalowy. — Przyrząd kontrolny do ekstrakcji tłuszczu z kości. — Kombinowana głowica nożowa. — Sposób powlekania przedmiotów powłoką ochronną. — Nowy środek przeciwko stoncem ziemniaczanej. — Maczka granitowa jako źródło potasu dla plantacji tytoniu. — Komórka świetlna bezpiecznikiem dopływ tlenu w masce pilota lub nurka. — Olej magnetyczny jako sprzęgło mechaniczne. — Nowe zabezpieczenie nakrętki na śrubę. — Dyfuzyjne spawanie aluminium. — Niedociągnięcia.

СОДЕРЖАНИЕ

ЧАСТЬ I

Положения, постановления, извещения: 13. Извещение Патентного Управления Польской Республики о сборах по делам изобретений, промышленных и художественных образцов и товарных знаков. 14. Извещение Патентного Управления Польской Республики о ценах изданий и объявлений. 15. Декрет от 3.2 1947 г. о финансовом сборе (извлечение из таблицы).

Решения Патентного Управления Польской Республики: 16. Решение Апелляционного Отдела от 10.2 1951 г. № 170/50.

ЗАГРАНИЦА: 17. Чехословакия. Извещение Министра-Председателя Государственно-Плачового Управления от 28.12 1950 г. об опубликовании полного текста положения об организации исследований и технического прогресса. 18, 19. Германская Демократическая Республика. Положение от 6.9 1950 г. о патентах. — Положение от 6.9 1950 г. об установлении Управления по делам изобретательства и патентов в Германской демократической Республике. 20. Великобритания и Сев. Ирландия: Положение от 16.12 1949 г. о патентах (5 ч.).

ЧАСТЬ II

21. Патенты на изобретения — выдача свидетельств (от № 34339 до № 34411); восстановление реестра; изменения в реестре; исключения из реестра. 22. Описания изобретений. 23. Промышленные образцы — выдача свидетельств (от № 9585 до № 9596). 24. Рационализаторские предложения — выдача свидетельств (от № 12001 до № 15000). 25. Описания рационализаторских предложений. 26. Административные рационализаторские предложения (от № 1 до № 26). 27. Товарные знаки — выдача свидетельств (от № 35309 до № 35426), продление срока действия свидетельств на товарные знаки; изменения в реестре; восстановления реестра; аннулирование регистрации; исключения из реестра.

ЧАСТЬ III

Обзор изобретений, технических усовершенствований и рационализаторских предложений.

WIADOMOŚCI URZĘDU PATENTOWEGO

Narzwawa, 30 kwietnia 1951

Nr 2

BIBLIOTEKA

Poz. 13-27

Urzędu Patentowego
Rzeczypospolitej Państwa

CZĘŚĆ I

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA, KOMUNIKATY

13

KOMUNIKAT

URZĘDU PATENTOWEGO R. P.

w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, wzorów i znaków towarowych

Podaje się do wiadomości, że na podstawie ustawy z dnia 28 października 1950 r. o zmianie systemu pieniężnego (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 459) opłaty, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. nr 39, poz. 384 wraz z późniejszymi zmianami), wynoszą od dnia 30 października 1950 r.:

1. W dziale ochrony wynalazków:

Oplata za zgłoszenie wynalazku	zł. 15.—
Oplaty roczne:	
za rok pierwszy	„ 21.—
„ „ drugi	„ 30.—
„ „ trzeci	„ 45.—
„ „ czwarty	„ 54.—
„ „ piąty	„ 66.—
„ „ szósty	„ 90.—
„ „ siódmy	„ 111.—
„ „ ósmy	„ 135.—
„ „ dziewiąty	„ 180.—
„ „ dziesiąty	„ 225.—
„ „ jedenasty	„ 270.—
„ „ dwunasty	„ 300.—
„ „ trzynasty	„ 360.—
„ „ czternasty	„ 405.—
„ „ piętnasty	„ 450.—

Za udzielenie patentu dodatkowego należy się, zamiast opłat rocznych, oprócz opłaty za zgłoszenie, jednorazowa opłata . . . . . „ 21.—

2. W dziale ochrony wzorów użytkowych i zdobniczych:

Oplata za zgłoszenie wzoru użytkowego	zł 9.—
„ „ pierwszy okres ochrony (1, 2 i 3 rok)	„ 36.—
„ „ drugi okres ochrony (4, 5 i 6 rok)	„ 90.—
„ „ trzeci okres ochrony (7, 8, 9 i 10 r.)	„ 180.—
Oplata za łączne zgłoszenie wzorów zdobniczych do 10 szt. w jednym podaniu	„ 9.—
Oplata za pierwszy okres ochrony (1, 2 i 3 r.)	„ 24.—
„ „ drugi okres ochrony (4, 5 i 6 rok)	„ 45.—
„ „ trzeci okres ochrony (7, 8, 9 i 10 r.)	„ 90.—

3. W dziale ochrony znaków towarowych:

Oplata za zgłoszenie znaku towarowego	zł 12.—
„ „ 10-letni okres ochrony	„ 60.—

Oplata za każdą klasę towarową	zł 6.—
„ „ każdy dalszy 10-letni okres ochrony	„ 90.—
„ „ każdą klasę towarową w dalszym 10-letnim okresie ochrony	„ 9.—

4. W dziale ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych:

Oplata od wniosku o wpisanie do rejestru zmian, dotyczących właściciela patentu, wzoru lub znaku towarowego oraz zmian odnoszących się do praw rzeczowych i praw użytkownicy	zł 12.—
Oplata od wniosku o wpisanie do rejestru zmian, dotyczących zastępcy właściciela patentu, wzoru lub znaku towarowego	„ 6.—
Oplata za odwołanie od uchwały Wydziału Zgłoszeń	„ 18.—
Oplata za wniosek lub skargę do Wydziału Spraw Spornych Urzędu Patentowego R.P., albo za odwołanie od orzeczenia tego Wydziału	„ 36.—
Oplata za odwołanie od uchwały Wydziału Kontroli Wykonywania Wynalazków Urzędu Patentowego R.P.	„ 36.—

Oplaty związane z ochroną wynalazków, wzorów i znaków towarowych należy wnosić na konto czekowe Urzędu Patentowego R.P. w P.K.O. nr I-3577/431.

Prezes
Urzędu Patentowego R.P.
Inż. Z. Muszyński

14

KOMUNIKAT

URZĘDU PATENTOWEGO R. P.

w sprawie cen wydawnictw i ogłoszeń

Podaje się do wiadomości, że na podstawie ustawy z dnia 28 października 1950 r. o zmianie systemu pieniężnego (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 459) ceny wydawnictw Urzędu Patentowego R.P. i ogłoszeń wynoszą od dnia 30 października 1950 r.:

„Wiadomości Urzędu Patentowego“: zeszyt pojedynczy zł 6.—; prenumerata roczna zł 30.—, półroczna zł 15.—
Opisy patentowe — 1 egz. zł 0,60.
Opisy usprawnień — 1 egz. zł 0,60.

„Przepisy obowiązujące przy zgłaszaniu wynalazków, wzorów i znaków towarowych“ oraz „Wskazówki do sporządzania opisów oraz rysunków, dołączanych do podań o udzielenie patentów“ — zł 0,60.

Blankiety podań o udzielenie patentu, o zarejestrowanie wzoru lub o zarejestrowanie znaku towarowego — 1 egz. zł 0,60.

Ogłoszenie o rejestracji znaków towarowych: za jeden wyraz zł 0,90, za znak słowny zł 9.—, za rysunki zł 6.— od 1 cm kliszy na szerokość 1 szpalty redakcyjnej.

Ogłoszenia zamieszczane po tekście oraz na 4 stronie okładki zł 1,50 od wiersza 1 mm szpalty redakcyjnej.

Oplaty związane z ochroną wynalazków, wzorów i znaków towarowych należy wnosić na konto czekowe Urzędu Patentowego R.P. w P.K.O nr I-3577/431.

Prezes
Urzędu Patentowego R.P.
Inż. Z. Muszyński

15

DEKRET

z dnia 3 lutego 1947 r.
o opłacie skarbowej

(Wyciąg z Tabeli opłat skarbowych)

Pozycja	Przedmiot opłaty	Stawka opłaty złotych
1.	Podania i załączniki wnoszone do władz i urzędów państwowych	
a)	Podania w każdym przypadku bez względu na ilość arkuszy	6.—
g)	Załącznik do podania bez względu na to, czy jest nim oryginał, czy od niego uiszczono już jakąkolwiek opłatę	0,60

Przepisy dodatkowe: 1. Podanie wniesione przez jedną osobę, choćby dotyczyło dwu lub więcej spraw (przedmiotów), podlega jednokrotnej opłacie według stawki najwyższej; jeżeli z tych spraw władza uczyni przedmiotem załatwienia jedną, opłata należy się według stawki przypadającej od tej sprawy.

2. Podanie ponowne, przy którym jedynie zostają złożone załączniki, potrzebne do załatwienia pierwszego podania, nie podlega opłacie, od załączników opłaca się jednak 0,60 zł od sztuki.

3. Protokół zastępujący podanie podlega opłacie takiej samej jak podanie. Każdy zaś dalszy egzemplarz lub odpis podania, złożony wraz z podaniem, podlega opłacie jak załącznik.

Nie podlegają opłacie:

4. podania, zawierające wnioski w sprawach publicznych albo wiadomości udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu lub na żądanie władzy, wnioski o wydanie świadectw, których posiadanie jest przez obowiązujące przepisy nakazane ze względów publicznych...;

5. podania dotyczące nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej, zdrowia, ubezpieczeń społecznych, opieki społecznej..., stosunku służbowego osób, które pozostają lub pozostawały w służbie państwowej..., wnoszone tak przez te osoby jak i członków ich rodzin;

6. podania wnoszone przez osoby, których stan niezdolności jest niewątpliwie znany władzy, mającej załatwić podania, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego.

Pozycja	Przedmiot opłaty	Stawka opłaty złotych
3.	Świadectwa (wypisy, wyciągi, zezwolenia)	
a)	Potwierdzenie odbioru podania	0,60
b)	Świadectwa wydawane przez urzędy państwowe w każdym przypadku	6.—
f)	Poświadczenia przez władze i urzędy państwowe oraz sądy i notariuszów zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędowo (przez same strony) od każdej pełnej lub zaczętej strony	3.—

Przepisy dodatkowe (do poz. 1 i 3). 14. Wolne są od opłaty (zwolnienia podmiotowe):

- Skarb Państwa i podmioty gospodarki uspołecznionej;
- osoby prawne mające na celu ogólną użyteczność lub cele naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, kultu religijnego, opieki społecznej i dobroczynne, jeżeli osoby te zachowały w roku poprzedzającym rok podatkowy warunki zwolnienia określone w przepisach o podatku dochodowym...
- z zastrzeżeniem wzajemności — państwa obce, przedstawiciele dyplomatyczni, konsularni, członkowie misji państw obcych i przydzieleni im pracownicy, nie będący obywatelami polskimi, jak również inne osoby, które na podstawie układów międzynarodowych są z nimi zrównane.

15. Nie podlegają opłacie następujące podania i świadectwa:

- podania wnoszone do urzędów państwowych... oraz wydawane przez te władze świadectwa, o ile z mocy odrębnych przepisów prawnych podlegają opłatom na rzecz Skarbu Państwa (opłaty specjalne) lub są na mocy tych przepisów od tych opłat zwolnione;
- podania i świadectwa wydawane w toku postępowania... dyscyplinarnego;
- ...dowody tożsamości (osobiste)...
- świadectwa, wydawane na skutek podań, wymienionych w przepisach dodatkowych do poz. 1 pod nr 4—8.

7. Pełnomocnictwo

- upoważniające wyłącznie do zastępstwa przed sądem lub innym urzędem publicznym . . . . . 15.—
- upoważniające do odebrania sumy pieniężnej nie przekraczającej 300 zł. . . . . 3.—
- upoważniające do odebrania sumy pieniężnej przekraczającej 300 zł . . . . . 15.—
- inne pełnomocnictwa . . . . . 30.—

Przepisy dodatkowe: 22. Na równi z pełnomocnictwem traktuje się protokół zastępujący pełnomocnictwo.

23. Pełnomocnictwo udzielone w jednym piśmie, dotyczącym jednej sprawy, przez dwie lub więcej osób, bądź dwu lub więcej pełnomocnikom, uważa się za jedno pełnomocnictwo.

24. Każdy egzemplarz pełnomocnictwa oraz każdy odpis pełnomocnictwa, zaświadczony

bądź urzędownie, bądź przez mocodawcę lub pełnomocnika, podlega opłacie jak oryginał.

25. Wolne są od opłaty pełnomocnictwa:

- a) do działań... w postępowaniu... dyscyplinarnym;
- b) udzielone dalszemu pełnomocnikowi (substytucja);

- c) wystawione przez osoby wymienione w przepisach dodatkowych do poz. 1 i 3 pod Nr 14 lit. a) i lit. b);
- g) upoważniające do podjęcia sumy nie przekraczającej 150 zł... sum wypłacanych z tytułu stosunku pracy...

(Jednolity tekst dekretu ogłoszony w Dz. U. R. P. z 1951 r. nr 9, poz. 73).

ORZECZENIA URZĘDU PATENTOWEGO

16

WYDZIAŁ ODWOŁAWCZY

Do interpretacji art. 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. nr 39, poz. 384).

Wydział Odwoławczy Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie z odwołania Edwarda Rogali w Łodzi od orzeczenia Wydziału Spraw Spornych z dn. 14 kwietnia 1950 r. nr Sp. 42/50, którym oddalono skargę odwołującego się o unieważnienie patentu nr 33934, udzielonego Aleksandrowi Chajdackiemu w Warszawie, postanowił:

1. orzeczenie Wydziału Spraw Spornych z dnia 14 kwietnia 1950 r. Nr Sp. 42/50 zatwierdzić;
2. przeliczyć zasądzoną w zaskarżonym orzeczeniu sumę (kosztów) zł 10.000.— na zł 300.— w walucie obecnej;
3. zasądzić na rzecz Aleksandra Chajdackiego od Edwarda Rogali tytułem kosztów postępowania w instancji odwoławczej zł 200.— (dwieście złotych).

(Orzeczenie z dn. 10 lutego 1951 r. nr Odw. 170/50).

U z a s a d n i e

Ob. Edward Rogala w Łodzi wniósł dnia 8 lutego 1950 r. opartą na przepisach art. 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 384) skargę o unieważnienie rejestracji patentu nr 33934, udzielonego ob. Aleksandrowi Chajdackiemu w Warszawie dnia 9 grudnia 1949 r. (z mocą od dnia 2 października 1948 r.) na wynalazek „Zawór odwadniający centralne ogrzewanie o niskim ciśnieniu pary z termostatem, napętnionym łatwo parującą cieczą“, składający się z korpusu z wkręconym termostatem i dyszą, tworzącą siedlisko dla grzybka i znamieny tym, że wydrażenie termostatu wypełnione jest alkoholem i zamknięte szczelnie z jednej strony naciskającą na uszczelkę ołowianą śrubą, zalutowaną dla dokładnej szczelności od strony zewnętrznej, z drugiej zaś strony membraną, osadzoną mocno i szczelnie między ścianą czołową trzonu termostatu a zagłuszką z czołowymi, pierścieniowo wytoczonymi wgłębieniami uszczelniającymi, przy czym w osiowym otworze membrany osadzony jest mocno i szczelnie trzon grzybka za pomocą podkładek z pierścieniowo wytoczonymi wgłębieniami uszczelniającymi, dociskanych nakrętką i przeciwnakrętką, a na trzon grzybka nałożona jest sprężyna odciągająca, opierająca się z jednej strony na kołnierzu w osiowym wytoczeniu zagłuszki, z drugiej zaś strony na podkładce, opartej o nakrętkę, tak, iż w otwartym położeniu zaworu odwadniającego główka grzybka opiera swą tylną stronę o czołową zewnętrzną ściankę zagłuszki. Wedle twierdzenia powoda identyczny zawór

był już wytwarzany w jego warsztacie w Łodzi, prowadzonym p. f. „Opus“ i rozpowszechniony w Polsce przed datą zgłoszenia do opatentowania (2.10.1948), a nawet znany już był w czasie przedwojennym, jak wynika z katalogów, które jednak nie podawały wewnętrznej budowy termostatów.

Wydział Spraw Spornych orzeczeniem z dnia 14 kwietnia 1950 r. oddalił skargę powodową, motywując, że świadkowie powołani przez powoda (Stefan Szewczyk i Lucjan Socha) nie wyjaśnili konstrukcji termostatu, produkowanego przez powoda w r. 1947, ani nie stwierdzili, że produkowany w r. 1947 termostat był identyczny z termostatem, na który wydany został patent Nr 33934, a ponieważ powód nie wykazał też, gdzie były zbywane produkowane przez niego rzekomo w r. 1947 zawory, podczas gdy nie kwestionowany przez skarżącego rachunek firmy Żugajewicz w Warszawie z dnia 11.3.1949 r. pozwala wnioskować, że odwadniacze z termostatem plynowym, wytwarzane przez firmę „Opus“, były sprzedawane dopiero w r. 1949, przeto Wydział Spraw Spornych przyjął, że w chwili zgłoszenia wynalazku, opatentowanego za nr 33934, nie zachodziły przeszkody do udzielenia patentu z art. 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

W odwołaniu od powyższego orzeczenia zarzucił E. Rogala, że świadkowie Szewczyk i Socha dlatego nie mogli stwierdzić okoliczności, związanych z budową odwadniacza, wytwarzanego przed datą zgłoszenia A. Chajdackiego, ponieważ zostali przez stronę pozwaną zaskoczeni niezrozumiałymi pytaniami w rodzaju np.: „Jaką formę miała membrana w termostacie rurkowym w odwadniaczu, produkowanym przez powoda w r. 1947?“. Na pytanie takie możliwą była tylko jedna odpowiedź, a mianowicie, że była to forma okrągła, co jednak nie wyjaśniłoby wcale budowy odwadniacza, wytwarzanego przez odwołującego się na początku 1947 r. Odpowiedź świadka Szewczyka była więc niejasna i niepewna dlatego, że niejasne było pytanie. Zapowiadając dostarczenie do rozprawy całego szeregu rachunków, wystawionych przez firmę „Opus“ dla różnych firm łódzkich w początkach r. 1947 za wykonane dla nich odwadniacze plynowe, postawił odwołujący się ponadto wniosek o zbadanie na rozprawie nowych świadków, a mianowicie: Sylwii Sochowej, Edwarda Rengla, Światomira Szyszowa i Tadeusza Grzelachowskiego na okoliczność, że odwadniacze, odpowiadające opatentowanemu za nr 33934, były już wytwarzane i rozpowszechniane w r. 1947 przez skarżącego. W konkluzji prosił odwołujący się o uchylenie orzeczenia Wydziału Spraw Spornych, unieważnienie spornego patentu i przyznanie kosztów postępowania w obu instancjach.

Pełnomocnik pozwanego w piśmie z dnia 31 stycznia 1947 r. postawił wniosek o powołanie do rozprawy od-

wolawczej i zbadanie świadków: Fr. Żugajewicza, Waldemara Rychtera, Jerzego Czemodurowa i Stanisława Jakubiaka w celu stwierdzenia następujących okoliczności: 1) czyjej produkcji odwadniacze płynowe ukazały się po raz pierwszy na rynku polskim, 2) kiedy ukazały się odwadniacze płynowe produkcji firmy A. Chajdacki i S-ka, kiedy po raz pierwszy świadkowie nabyli odwadniacze tej firmy oraz czy wówczas były już w sprzedaży odwadniacze płynowe firmy „Opus“, 3) kiedy ukazały się na rynku polskim odwadniacze płynowe firmy „Opus“, kiedy je świadkowie po raz pierwszy nabyli, czy to od tej firmy, czy też od odsprzedawcy i od którego oraz czy wtenczas istniały już na rynku odwadniacze produkowane przez firmę A. Chajdacki?

W dniu 10 lutego 1951 r. wpłynęło pismo Kolegium Rzeczników Patentowych, któremu pełnomocnik inż. W. Tymowski udzielił substytucji, przy którym przedstawiono odpisy kilku rachunków, wystawionych przez Zakład Mechaniczny „Opus“ wł. Edward Rogala w Łodzi, za wykonane dla firm łódzkich w czasie od 2.6 do 15.9.1947 r. odwadniacze płynowe 1/2" i 3/4" oraz garnki kondensacyjne, potwierdzenia biur technicznych A. Richtera oraz E. Rengla w Łodzi z otrzymania w maju 1947 r. kilku odwadniaczy płynowych w celach reklamowych oraz oświadczenie Fr. Żugajewicza wł. Biura Techniczno-Handlowego w Warszawie z dnia 11 lipca 1950 r. tej treści, że nie zgodził się na propozycję inż. A. Chajdackiego świadczenia w sporze przeciwko firmie „Opus“, że przedstawiony Wydziałowi Spraw Spornych rachunek jego z dn. 11.3.1949 r. uważać należy za fikcyjny i że nigdy nie twierdził, jakoby odwadniacze, sprzedawane przez firmę „Opus“ w r. 1949, były pierwszymi, jakie ukazały się na rynku.

W czasie rozprawy, po zreferowaniu sprawy, Przewodniczący ogłosił, że Wydział Odwoławczy postanowił poza świadkami powołanymi przez strony pisemnie zbadać ponadto dodatkowo przez stronę pozwaną powołanego i doprowadzonego świadka Karaszkievicza.

Świadek Jerzy Czemodurow, kierownik firmy „Technoskład“ w Warszawie, zeznał, że pierwsze odwadniacze płynowe zaczął nabywać od Chajdackiego pod koniec 1948 r., natomiast w firmie „Opus“ kupował odwadniacze oryginalne, tzn. na płyn, od połowy roku 1949 wzgl. od r. 1950.

Świadek Stanisław Jakubiak, kierownik zaopatrzenia P.P.B. Oddział IV w Warszawie, zeznał, że jako referent zaopatrzenia kupował w r. 1947 w sklepach prywatnych, jak Żugajewicz, Rychter i in., „samsony“, które źle działały; później ukazały się samoczynne odwadniacze firmy Chajdacki, które ze względu na pierwszorzędną jakość nabywały — prócz świadka — i inne przedsiębiorstwa państwowe. Pomiędzy „samsonami“ a odwadniaczami Chajdackiego jest ta różnica, że wewnątrz pierwszych jest harmonijka, w drugich zaś specjalna sprężynka i trzpień, inny patron oraz inne rozwiązanie, płyn zaś nalewany jest do zbiornika. Chajdacki dostarczył swe odwadniacze mniej więcej w listopadzie 1948 r.

Świadek Franciszek Żugajewicz, właśc. Biura Techniczno-Handlowego w Warszawie, zeznał, że odwadniacze płynowe nabył po raz pierwszy w firmie Chajdacki w roku 1948 lub 1949, przedtem nabywał odwadniacze niepełnowe w firmie „Opus“ w Łodzi, która po pewnym czasie dostarczała mu także płynowe odwadniacze. Odwadniacze z obu firm różniły się zewnętrznie, w konstrukcji wewnętrznej różnic nie było, gdyż oparte one były na tej samej zasadzie.

Świadek Waldemar Rychter, współwłaśc. firmy Adolf Rychter w Warszawie, zeznał, że na podstawie posiadanych dokumentów może stwierdzić, iż pierwszą dostawę odwadniaczy płynowych uskuteczniła na jego zamówienie firma Chajdacki dnia 25.10.1948 r., w grudniu zaś 1948 r. nabyła firma A. Rychter odwadniacze płynowe w firmie „Opus“. Świadek słyszał od inżyniera z „Kosmosu“, że między odwadniaczami firm Chajdacki i Opus nie było różnic.

Świadek Sylwia Sochowa, córka powoda, księgowa, zeznała, że firma „Opus“ rozpoczęła w czerwcu 1947 r. normalną produkcję odwadniaczy płynowych, przy czym w r. 1947 było zatrudnionych 4—6 robotników, a w 1949 roku 5—8 robotników. Poprzednio produkowała firma „Opus“ odwadniacze zwykłe, szwornicowe; na wyłączną produkcję odwadniaczy wodnych firma nie przeszła, robiono udatne próby z harmonijką, lecz brak materiałów, szczególnie pewnego stopu specjalnego, stał produkcję na przeszkodzie. Odwadniacze płynowe dostarczała firma w r. 1947 przedsiębiorstwom instalacyjnym oraz O.K.W. Zawory produkowane przez firmę „Opus“ zawierały przeponę, lecz nie posiadały otworu, trzon grzybka dochodził do przepony, a przepona była zawsze cała w odróżnieniu od odwadniaczy Chajdackiego, gdzie membrana była nasadzona na trzon. Okazany świadkowi termostat do zaworu odwadniacza płynowego wyprodukowany został, wedle oświadczenia świadka, w firmie „Opus“ w 1947 r.

Świadek Światomir Szyszow, zamieszkały w Łodzi, zeznał, że od czerwca do grudnia 1947 r. pracował w firmie „Opus“ przy składaniu gotowych elementów odwadniaczy. Odwadniacze te składały się z dwóch części: dolnej, wydrążonej w środku, zaopatrzonej w pierścien i gumkę, oraz górnej, zakończonej grzybkiem, który świadek nitował. Miesięcznie produkowano 40—70 odwadniaczy; produkcja była ciągła. Świadek nie wie, czy inne firmy produkowały odwadniacze. Datę rozpoczęcia produkcji odwadniaczy u Rogali świadek pamięta dlatego, że w czerwcu 1947 r. przestał pracować na stałe i przeszedł na pracę dorywczą z uwagi na studia.

Świadek Tadeusz Grzelachowski, zamieszkały w Łodzi, zeznał, że w firmie „Opus“ pracował od czerwca 1947 r.; w tym czasie produkowano tam stale miesięcznie po kilkadziesiąt sztuk odwadniaczy typu „samson“.

Świadek inż. Adam Radłowski, kierownik wydziału urządzeń sanitarnych Central. Biura P.P.B. w Warszawie, zeznał, że na początku 1948 r. były na rynku odwadniacze z trzpieniem mosiężnym, bez cieczy, później ukazały się odwadniacze z trzpieniem, zasilane płynem, w końcu 1948 r. pojawiły się na rynku odwadniacze produkcji warszawskiej (Chajdackiego). Poprzednie odwadniacze bezpłynowe pochodziły z wytwórni łódzkich, po których ukazały się również płynowe odwadniacze z nieznanego świadkowi wytwórni łódzkiej.

Świadek Artur Karaszkievicz, zamieszkały w Warszawie, zeznał, że od r. 1945 prowadził przedsiębiorstwo własne, a w roku 1948 założył przedsiębiorstwo spółkowane p. f. Karaszkievicz i Walenta, która w grudniu 1947 r. otrzymała zamówioną w firmie „Opus“ na podstawie cennika partię odwadniaczy bez harmonijki, z trzpieniem mosiężnym, pełnym, bez płynu. Odwadniacze niepełnowe, produkowane przez firmę „Opus“ w r. 1947, oparte były na zasadzie rozszerzalności metalu; płynowych odwadniaczy firma „Opus“ wówczas, jak świadka informowano, nie wyrabiała. Ponieważ nie było możliwości skonstruowania odwadniaczy niemieckich, przeto firma świadka skorzystała z odwadniaczy firmy

„Opus“ jako namiastek, lecz w połowie 1948 r. spotkała się z zarzutem ze strony przedsiębiorstw instalacyjnych, że odwadniacze te nie są dobre. Wówczas zgłosił się do świadka Chajdacki, oświadczył, że ma opatentowane odwadniacze płynowe i że zaczął je produkować. W roku 1950 zawarł świadek z Chajdackim umowę na dostawę odwadniaczy płynowych.

Po zamknięciu postępowania dowodowego pełnomocnik strony odwołującej się — inż. W. Zakrzewski (członek Kolegium Rzeczników Patentowych) — uzasadniał wniosek o całkowite unieważnienie patentu Nr 33934 z tych powodów, że dotyczy on szeregu cech, z których każda oddzielna znana jest z różnych patentów niemieckich i że zespolenie tych cech znanych z cechą nową, polegającą na osadzeniu przepony na sworzniu grzybka, nie stanowi postępu technicznego, lecz jest raczej rozwiązaniem wadliwym. W każdym przeto razie uzasadniony jest, zdaniem zastępcy odwołującego się, wniosek o ograniczenie spornego patentu do cechy osadzenia przepony jej otworem osiowym na trzonie grzybka zaworowego.

Pełnomocnik pozwanego — rzecznik patentowy J. Felkner — odpięrając zarzut braku nowości, jak go starała się uzasadnić strona odwołująca się, zarzucił, że przeciwstawianie poszczególnym cechom wynalazku różnych publikacji, czyli tzw. w teorii system mozaikowy, oddawna już został zarzucony przez wszystkie urzędy patentowe, a przeciwnie w teorii i praktyce przyjęła się obecnie powszechnie zasada, że nawet kompilacja wszystkich znanych samo przez się znamion może być przedmiotem ważnego wynalazku, jeżeli zespół tych znamion stanowi rozwiązanie zagadnienia technicznego. Twierdzenie, że rozwiązanie konstrukcji według patentu 33934 nie tylko nie stanowi postępu technicznego, lecz jest nawet wadliwe, jest gołosłowne i samo życie zadaje kłam temu twierdzeniu, gdyż odwadniacze, zbudowane w myśl spornego patentu, pracują bez zarzutu już od przeszło 2 lat i żadnych reklamacji co do rzekomego braku szczelności nie było. Zarzutu braku nowości nie potwierdzili też świadkowie, przeciwnie świadkowie stwierdzili, że odwadniacze płynowe systemu Chajdackiego ukazały się na rynku polskim przed odwadniaczami firmy „Opus“. Omawiając szczegółowo różnice, zachodzące między płynowymi odwadniaczami niemieckimi, pochodzącymi z zapasów ponemieckich, a znajdującymi się na rynku polskim od r. 1944 odwadniaczami trzpieniowymi firmy „Opus“, zaznaczył rzecznik patentowy Felkner, że jeżeli niektoś świadkowie twierdzili, iż już przed rokiem 1947 firma „Opus“ dostarczała odwadniacze płynowe, to były to jedynie patроны niemieckiej firmy „Samson“, wkręcane w żeliwne kadłuby, stosowane przez firmę „Opus“ do odwadniaczy trzpieniowych. Wynika to z zeznań reszty świadków, będących przedstawicielami najważniejszych firm warszawskich z branży urządzeń sanitarnych i centralnego ogrzewania, którzy zgodnie stwierdzili, że odwadniaczy płynowych polskiej produkcji, przed ukazaniem się odwadniaczy Chajdackiego, nie było na rynku polskim. W dalszym ciągu pełnomocnik pozwanego przytoczył, że Chajdacki wypuścił na rynek swe odwadniacze płynowe, według patentu nr 33934, w październiku 1948 r., zaś płynowe odwadniacze firmy „Opus“ ukazały się na rynku w kilka miesięcy później, a mianowicie w lutym 1949 r. Jest rzeczą nieprawdopodobną, aby odwołujący się, który twierdzi, że już w 1947 r. produkował odwadniacze płynowe, tak na rynku poszukiwane, odwlekał do dnia 5 lutego 1949 r., tj. przez przeszło dwa lata, zgłoszenie ich jako wzoru użytkowego

(Nr W. 22879). Co się tyczy złożonych przez odwołującego się kopii rachunków, to wynika z nich jedynie, że w r. 1947 sprzedawał on odwadniacze niewiadomej konstrukcji, że w okresie 3½ miesięcy (od czerwca do września) sprzedał zaledwie 216 sztuk, czyli dziennie około 3 sztuki, że więc była to produkcja jednostkowa, nie opłacająca się, chociaż popyt był bardzo duży i można było sprzedać więcej, niż firma „Opus“ mogła wyprodukować. Z przedstawionych rachunków wynika również, że odwołujący się sprzedawał odwadniacze płynowe ½" po zł 1159, tj. ściśle po tej samej cenie, co i odwadniacze trzpieniowe. Przy tej cenie i przy jednostkowej produkcji musiałaby firma „Opus“ dokładać do produkcji każdej sztuki co najmniej zł 3000, natomiast sprzedając po cenie zł 1159 odwadniacze trzpieniowe zarabiała firma „Opus“ na sztuce co najmniej zł 500. W żadnym razie przedłożone rachunki nie stanowią dowodu braku nowości wynalazku, będącego przedmiotem spornego patentu. W konkluzji powyższych wywodów prosił pełnomocnik pozwanego o nieuwzględnienie odwołania, zatwierdzenie orzeczenia Wydziału Spraw Spornych i przyznanie kosztów postępowania odwoławczego.

Wydział Odwoławczy Urzędu Patentowego R.P. rozważył:

Zarzut odwołującego się, że świadkowie zbadani przez Wydział Spraw Spornych dlatego nie mogli wyjaśnić konstrukcji termostatu, produkowanego przez powoda w 1947 r. ani nie stwierdzili, że termostat ten był identyczny z termostatem według wynalazku pozwanego, ponieważ zostali zaskoczeni niezrozumiałymi pytaniami pełnomocnika pozwanego, nie znajduje podstawy w nie kwestionowanym we właściwym czasie protokole rozprawy, wedle którego świadek Szewczyk został zapytany przede wszystkim o to, czy znane mu są szczegóły dotyczące umocowania i kształtu przepony oraz jej umieszczenia w termostacie, na co odpowiedział, że wykonania całego termostatu na początku r. 1947 nie wydział, ani nie badał szczegółów odwadniacza z membraną i ze zbiornikiem, okazanego mu przez Rogalę w drugiej połowie 1947 r. Zarzut powyższy, jako gołosłowny i nieracjonalny, nie może osłabić jasnych i stanowczych zeznań świadków, którzy powołani przez powoda, jako fachowcy, do rekonstrukcji jego odwadniacza, musieli przy tej sposobności dokładnie poznać konstrukcję owego odwadniacza.

Na podstawie przeto zeznań świadków Szewczyka i Sochy oraz zeznań dalszych świadków, zbadanych w postępowaniu odwoławczym, Wydział Odwoławczy ustalił, że firma „Opus“ przeprowadziła w r. 1947 próby nad odwadniaczem płynowym i rozpoczęła jego produkcję, że jednak przed październikiem 1948 r., czyli przed datą zgłoszenia wynalazku przez Chajdackiego, na rynku polskim znajdowały się jedynie odwadniacze płynowe niemieckiej firmy „Samson“, natomiast nie było na rynku odwadniaczy płynowych firmy „Opus“, lecz tylko odwadniacze trzpieniowe tejże firmy.

W tym stanie rzeczy Wydział Odwoławczy przyjął, że odwołujący się nie udowodnił, iż zawory odwadniające centralne ogrzewanie o niskim ciśnieniu pary, z termostatem napełnionym łatwo parującą cieczą o znamionach podanych w zastrzeżeniu patentowym patentu nr 33934, w chwili zgłoszenia przedmiotu tego patentu w Urzędzie Patentowym R.P. były już opublikowane lub na ziemiach polskich stosowane albo na widok publiczny wystawione w sposób o tyle jasny i jawny, że znawca mógł je w przemyśle stosować, czyli nie wykazał, że przeciw-

ko udzieleniu spornego patentu zachodziła przeszkoda z art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych. W tej mierze za pozbawione mocy dowodowej musiały być uznane rachunki za dostarczone przez powoda kilku odbiorcom w czasie od czerwca do września 1947 r. odwadniacze plynowe, gdyż w rachun-

kach nie podano ani źródła produkcji tych odwadniaczy ani ich konstrukcji.

Z przytoczonych wyżej względów Wydział Odwoławczy postanowił odwołania nie uwzględnić, zaskarżone orzeczenie Wydziału Spraw Spornych zatwierdzić i przyznać pozwanemu, jako spór wygrywającemu, koszty postępowania w drugiej instancji.

Z A G R A N I C A

17

C Z E C H O S Ł O W A C J A

OBWIESZCZENIE

MINISTRA — PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEGO URZĘDU PLANOWANIA

z dnia 28 grudnia 1950 r.,

którym ogłasza się pełny tekst ustawy o organizacji badań i rozwoju technicznego

Minister — Przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania ogłasza w załączniku na podstawie art. II ustawy Nr 185/1950 Zb. U., zmieniającej i uzupełniającej ustawę Nr 261/1949 Zb. U. o organizacji badań i służby dokumentacyjnej, pełny tekst ustawy Nr 261/1949 Zb. U., wynikający ze zmian wprowadzonych ustawą Nr 185/1950 Zb. U.

Załącznik od obwieszczenia Nr 186/1950 Zb. U.

U S T A W A

z dnia 7 grudnia 1949 r. Nr 261 Zb. U.

o organizacji badawczości i rozwoju technicznego w brzmieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1950 r. Nr 185 Zb. U.

Zgromadzenie Narodowe Republiki Czechosłowackiej uchwaliło następującą ustawę:

C z ę ś ć p i e r w s z a

Badania i rozwój techniczny

Rozdział I

Ośrodek badania i rozwoju technicznego

§ 1

(1) W celu jednolitego zorganizowania badań i rozwoju technicznego oraz planowego nimi kierowania tworzy się jako urząd centralny, Ośrodek Badań i Rozwoju Technicznego (zwany w dalszym ciągu tylko „Ośrodkiem”)

(2) Badaniami w rozumieniu niniejszej ustawy są systematyczne badania naukowe, polegające na dokonywaniu i gromadzeniu odkryć naukowych oraz śledzeniu możliwości ich wykorzystania dla rozwoju i zabezpieczenia całości gospodarstwa oraz podniesienia stopy życiowej.

(3) Rozwojem technicznym w rozumieniu niniejszej ustawy jest praca naukowo-techniczna (praca rozwojowa, wynalazki, usprawnienia, wprowadzanie nowych wytworów oraz nowych metod i procesów produkcyjnych), normalizacja, doświadczenia, kontrola techniczna, dokumentacja i fachowa działalność wydawnicza,

§ 2

(1) W zakresie badawczości Ośrodek winien w szczególności:

- a) przygotowywać w ramach jednolitego planu gospodarczego projekt planu prac badawczych;
- b) śledzić działalność badawczą w instytutach badawczych i pracowniach badawczych (§ 5) oraz starać się o koordynację i rozwój pracy naukowej w tych instytutach i pracowniach;
- c) wyznaczać stosownie do potrzeb jednolitego planu gospodarczego, w ramach planu prac badawczych, podstawowe zadania badawcze i starać się o ich rozwiązanie;
- d) dbać o praktyczne wykorzystanie wyników badania;
- e) prowadzić planowe wychowanie pracowników badawczych i współdziałać przy ich przydzielaniu do instytutów badawczych i pracowni badawczych;
- f) dbać o rzeczowe wyposażenie, celowe rozmieszczenie oraz wykorzystanie instytutów badawczych i pracowników badawczych;
- g) troszczyć się o planowe urządzenie zjazdów naukowych, konferencji i obrad nad potrzebami badawczości;
- h) nawiązywać kontakty z zagranicą dla potrzeb badawczości;
- ch) udzielać nagród za wyniki prac badawczych wedle wytycznych ustanowionych przez władzę, ewentualnie przedstawiać właściwym instytucjom wnioski o udzielenie takich nagród albo wypowiadać się w sprawie wniosków o ich udzielenie.

(2) W zakresie rozwoju technicznego Ośrodek winien w szczególności:

- a) przygotowywać w ramach jednolitego planu gospodarczego projekt planu rozwoju technicznego i planu realizacji wyników działalności naukowo-technicznej;
- b) śledzić działalność naukowo-techniczną, normalizacyjną, dokumentacyjną i wydawniczą organów i kierownictwa rozwoju technicznego (§ 6);
- c) dbać o rozpowszechnianie i wykorzystanie w praktyce wyników prac naukowo-technicznych, normalizacyjnych i dokumentacyjnych;
- d) troszczyć się o planowe wychowanie naukowo-technicznych i dokumentacyjnych pracowników oraz współdziałać przy ich przydzielaniu do organów i kierownictwa rozwoju technicznego;
- e) dbać o planowe wyposażenie oraz wykorzystanie organów i kierownictwa rozwoju technicznego;
- f) troszczyć się o planowe urządzenie zjazdów, konferencji i obrad nad potrzebami technicznego rozwoju;
- g) nawiązywać kontakty z zagranicą dla potrzeb technicznego rozwoju;
- h) udzielać wedle wytycznych, ustanowionych przez władzę, nagród za wyniki prac naukowo-technicznych, normalizacyjnych, dokumentacyjnych i wydawni-

czych, dopóki udzielanie tych nagród nie będzie w inny sposób uregulowane.

(3) Ośrodek może powierzyć centralnym instytutom badawczym (§ 7) albo organom rozwoju technicznego (§§ 12 i 13) pełnienie niektórych ze swych zadań, wymienionych w ustępie 1 lub 2.

(4) Zarządzenia, którymi Ośrodek przy pełnieniu swych zadań wkracza w zakres działania innych urzędów centralnych, wydaje Ośrodek w porozumieniu z tymi urzędami centralnymi.

§ 3

(1) Na czele Ośrodka stoi przewodniczący, który posiada zastępcę. Przewodniczącego i jego zastępcę ustanawia i odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rządu.

(2) Przewodniczący Ośrodka podlega Ministrowi — Przewodniczącemu Państwowego Urzędu Planowania. Przewodniczący organizuje i kieruje pracami Ośrodka i Rady Naukowej (ustęp 3).

(3) Jako organ doradczy Przewodniczącego Ośrodka ustanawia się Radę Naukową. Ilość jej członków określa i członków mianuje Przewodniczący Ośrodka.

§ 4

(1) Jako organ rejonowy Ośrodka ustanawia się Słowacki Ośrodek Badań i Rozwoju Technicznego (w dalszym ciągu zwany tylko „Ośrodkiem Słowackim”), za którego pośrednictwem Ośrodek pełni swe funkcje na Słowaczczyźnie.

(2) Na czele Ośrodka Słowackiego stoi przewodniczący, który posiada zastępcę. Przewodniczącego i jego zastępcę ustanawia i odwołuje Rząd na wniosek Ministra — Przewodniczącego Państwowego Urzędu Planowania, postawiony po wysłuchaniu powiernika Słowackiego Urzędu Planowania i Przewodniczącego Ośrodka. Przewodniczący Słowackiego Ośrodka podlega autoryzowanemu Przewodniczącemu Słowackiego Urzędu Planowania. Przewodniczący organizuje i kieruje pracami Ośrodka Słowackiego i Słowackiej Rady Naukowej (ustęp 3).

(3) Jako organ doradczy Przewodniczącego Ośrodka Słowackiego ustanawia się Słowacką Radę Naukową, którą tworzą słowaccy członkowie Rady Naukowej (§ 3 ustęp 3).

Rozdział II

Instytuty badawcze i pracownie badawcze

§ 5

Badanie prowadzą instytuty badawcze i pracownie badawcze, wymienione w §§ 7 do 11, a przejściowo także dotychczasowe instytuty badawcze i pracownie badawcze (§ 22 ust. 1).

Rozdział III

Organa i kierownictwo rozwoju technicznego

§ 6

O rozwój techniczny starają się organa i kierownictwo rozwoju technicznego, wymienione w §§ do 14, a przejściowo także dotychczasowe organa i kierownictwo rozwoju technicznego (§ 22).

Część druga

Instytuty badawcze i pracownie badawcze

Rozdział I

Centralne instytuty badawcze

§ 7

(1) W celu skoncentrowania i zrationalizowania badań w jednej lub kilku pokrewnych dziedzinach, ewentualnie prowadzenia szczególnie kosztownego lub długocza-

sowego badania o szerszym znaczeniu, Rząd utworzy w drodze rozporządzenia centralne instytuty badawcze, a to ewentualnie z niektórych dotychczasowych instytutów.

(2) Do zakresu działania centralnych instytutów badawczych należą w szczególności:

- prorowadzenie badań w zakresie, dla którego zostały utworzone, zwłaszcza o ile chodzi o podstawowe zadania badawcze;
- pełnienie w swym zakresie innych zadań, jakie zleci im Ośrodek w ramach swej działalności.

(3) Centralne instytuty badawcze są podporządkowane Ośrodkowi, o ile rozporządzenie rządowe, na podstawie którego instytut został utworzony, nie postanawia inaczej.

(4) Minister — Przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania może w drodze ogłoszenia w dzienniku urzędowym ustanowić filie centralnego instytutu badawczego poza jego siedzibą. Filia centralnego instytutu badawczego, utworzona na Słowaczczyźnie, jest rejonowym organem tego instytutu; jeżeli na Słowaczczyźnie zostanie utworzonych więcej oddziałów, Minister — Przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania oznaczy zarazem, który z nich ma charakter organu rejonowego.

§ 8

Ośrodek może za zgodą Ministra — Przewodniczącego Państwowego Urzędu Planowania i właściwego ministra powierzyć instytutom, wymienionym w §§ 9 do 11, ewentualnie innym instytutom badawczym, pełnienie zadań centralnych instytutów badawczych.

Rozdział II

Inne instytuty badawcze i pracownie badawcze

§ 9

(1) Ministrowie mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Ośrodka ustanawiać w zakresie swej działalności instytuty badawcze (instytuty urzędów centralnych).

(2) Ministrowie mogą w porozumieniu z Przewodniczącym Ośrodka tworzyć oddziały instytutów urzędów centralnych poza siedzibą tych instytutów. Oddział instytutu urzędu centralnego, utworzony na Słowaczczyźnie, jest jego oddziałem rejonowym; jeżeli na Słowaczczyźnie zostanie utworzonych więcej oddziałów, oznaczy właściwy minister w porozumieniu z Przewodniczącym Ośrodka, który z nich ma charakter organu rejonowego.

(3) Regulaminy organizacyjne instytutów, wymienionych w ustępach 1 i 2, wydają i działalność instytutów określają właściwe urzędy centralne w porozumieniu z Ośrodkiem.

(4) Ośrodek może za zgodą właściwego urzędu centralnego zlecać jego instytutom bezpośrednio lub za pośrednictwem centralnych instytutów badawczych specjalne zadania badawcze.

§ 10

(1) Generalne dyrekcje i organa im podobne, państwowe, komunalne i z nimi na równi stojące przedsiębiorstwa, ewentualnie inne organa zarządzające majątkiem państwowym, stowarzyszenia ludowe oraz masowe i zawodowe organizacje ludu pracującego mogą za zgodą zainteresowanych ministrów, udzieloną w porozumieniu z Przewodniczącym Ośrodka, ustanawiać instytuty badawcze.

(2) Właściwy minister ustanawia w porozumieniu z Przewodniczącym Ośrodka warunki, na jakich instytut badawczy pełni swe zadania.

(3) Pracownie badawcze mogą być tworzone na podstawie wytycznych, które wyda Ośrodek w porozumieniu z zainteresowanymi urzędami centralnymi.

(4) Ośrodek może za zgodą właściwego urzędu centralnego zlecać instytutom badawczym i pracownikom badawczym specjalne zadania badawcze.

§ 11

(1) Instytuty szkół wyższych, przeznaczonych prze-
ważnie do celów nauczania, a przy tym również do celów badawczych, tworzy Minister Szkolnictwa, Nauk i Sztuki po wypowiedzeniu się Ośrodka oraz w porozumieniu z Ministrem Finansów i innymi właściwymi ministrami.

(2) Postanowienia § 9 mają odpowiednie zastosowanie.

Część trzecia

Organa i kierownictwo rozwoju technicznego

Rozdział I

Centralne organa rozwoju technicznego.

§ 12

(1) W celu roztoczenia opieki nad rozwojem technicznym ustanawia się przy Ośrodku jako organa centralne:

- Urząd do spraw Wynalazków i Usprawnień,
- Urząd Normalizacji,
- Czechosłowacki Instytut Dokumentacji Techniczno-Gospodarczej.

(2) Skład i zakres działania Urzędu do Spraw Wynalazków i Usprawnień zostaną unormowane osobnymi przepisami. Skład i zakres działania Urzędu Normalizacji ustali Rząd rozporządzeniem, w którym też określi w szczególności charakter czynności normalizacyjnych, sposób tworzenia norm i stanowienia o ich obowiązywaniu, jako też obowiązki urzędu, przedsiębiorstwa i organów przy tworzeniu norm oraz przy kontroli ich wprowadzenia i dotrzymywania. Skład i zakres działania Czechosłowackiego Instytutu Dokumentacji Techniczno-Gospodarczej zostaną unormowane statutem, który wyda Minister — Przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

(3) Ośrodek w porozumieniu z Ministerstwami Finansów oraz Informatyki i Oświaty ustanowi centralne organa dla fachowej działalności wydawniczej. Przepisy o działalności wydawniczej pozostają nienaruszone.

(4) Rząd może rozporządzeniem ustanowić dalsze centralne organa rozwoju technicznego i unormować ich działalność, o ile do ich ustanowienia nie jest wymagana ustawa.

(5) Minister — Przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania może w drodze ogłoszenia w dzienniku urzędowym utworzyć oddziały centralnego organu rozwoju technicznego poza jego siedzibą. Oddział centralnego organu rozwoju technicznego, utworzony na Słowaczczyźnie, jest rejonowym organem tegoż centralnego organu; jeżeli utworzy się w Słowaczczyźnie więcej oddziałów, Minister — Przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania określi zarazem, który z nich ma charakter organu rejonowego.

Rozdział II

Inne organa i kierownictwo rozwoju technicznego

§ 13

(1) Ministrowie mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Ośrodka ustanowić w zakresie swej działalności organa technicznego rozwoju (organów urzędów centralnych).

(2) Ministrowie mogą w porozumieniu z Przewodniczącym Ośrodka ustanowić organa urzędów centralnych poza siedzibą tych organów. Oddział organu urzędu centralnego, utworzony na Słowaczczyźnie, jest jego organem rejonowym; jeżeli na Słowaczczyźnie utworzy się więcej takich oddziałów, określi właściwy minister w porozumieniu z Przewodniczącym Ośrodka, który z nich ma charakter organu rejonowego.

(3) Regulaminy organizacyjne organów wymienionych w ustępie 1 i 2 wydają i działalność organów określają właściwe urzędy centralne w porozumieniu z Ośrodkiem.

(4) Ośrodek może w zakresie rozwoju technicznego za zgodą właściwego urzędu centralnego zlecać jego organom bezpośrednio lub za pośrednictwem centralnych organów technicznego rozwoju specjalne zadania.

§ 14

(1) Dyrekcje generalne i organa im podobne, państwowe, komunalne i z nimi na równi postawione przedsiębiorstwa, ewentualnie inne organa zarządzające majątkiem państwowym, stowarzyszenia ludowe oraz masowe i zawodowe organizacje ludu pracującego mogą według wytycznych, które wyda Ośrodek w porozumieniu z zainteresowanymi urzędami, ustanowić kierownictwo technicznego rozwoju.

(2) Ośrodek może w zakresie technicznego rozwoju za zgodą właściwego urzędu centralnego zlecać kierownikom technicznego rozwoju specjalne zadania.

Część czwarta

Przejęcie praw i zobowiązań

§ 15

Z dniem, który Ministerstwo Wyżywienia oznaczy w dzienniku urzędowym, przestaje istnieć Związek Badawczy w przemyśle żywnościowym. Z tym dniem przechodzą wszystkie jego prawa i zobowiązania na Państwo.

Część piąta

Postanowienia ogólne

§ 16

Wszystkie instytuty badawcze i pracownie badawcze (§ 5) oraz organa i kierownictwa rozwoju technicznego (§ 6) są obowiązane popierać Ośrodek w pełnieniu jego zadań.

§ 17

W zakresie swej działalności Ośrodek wydaje rozporządzenia ogólnej natury przez ogłaszanie w dzienniku urzędowym.

§ 18

(1) Ośrodek może ogłaszać dane i sprawozdania, otrzymywane od instytutów badawczych lub pracowni badawczych (§ 5), tylko za zgodą organów zarządzających tymi instytutami lub pracowniami.

(2) Przy ogłaszaniu danych i sprawozdań Ośrodek winien dbać o to, aby nie były naruszone interesy gospodarcze lub publiczne.

(3) Wglądu do nie opublikowanych danych lub sprawozdań wolno udzielać tylko urzędowi, instytutom i organom, wymienionym w §§ 1 i 4 do 6.

(4) Każdy, za czym pośrednictwem dane i sprawozdania są zbierane, opracowywane lub ogłaszane, winien wszystko, o czym się przy tej sposobności dowie, zachować w tajemnicy.

(5) W przypadkach wzmiankowanych w ustępach 2 i 3 Ośrodek wyjednywa zgodę Ministerstwa Bezpieczeństwa Narodowego, jeżeli zachodzi obawa naruszenia tajemnicy państwowej, gospodarczej lub służbowej; Mini-

sterstwo Bezpieczeństwa Narodowego rozstrzyga w porozumieniu z Ministerstwem Obrony Narodowej, o ile chodzi o dane i sprawozdania mające znaczenie dla obrony państwa.

(6) Postanowienia ustępów 2—do 5 mają odpowiednie zastosowanie do danych i sprawozdań, otrzymywanych od organów i kierownictw rozwoju technicznego (§ 6).

Część szóstą

Postanowienia przejściowe i końcowe

§ 19

Upoważnia się Rząd do kasowania lub rozszerzania w drodze rozporządzenia państwowych instytutów badawczych oraz określania ich działalności i w tych przypadkach, gdy instytuty zostały utworzone w drodze ustawy.

§ 20

(1) Uchyla się postanowienie § 9 ustawy nr 249/1948 Zb. U. o upaństwowianiu badawczości rolniczej i leśniczej oraz o organizacji i zarządzie tychże.

(2) Z dniem, który Rząd oznaczy rozporządzeniem (§ 12 ust. 2) uchyla się ustawę nr 84/1948 Zb. U. o obowiązywaniu norm gospodarczych i technicznych.

(3) Uchyla się moc obowiązującą ewentualnie zastosowanie wszystkich innych postanowień, sprzecznych z postanowieniami niniejszej ustawy.

§ 21

(1) Ustawy niniejszej nie stosuje się do badań Zarządu Wojskowego i jego instytutów oraz do prawnej działalności dokumentacyjnej, prowadzonej przez ministerstwo w celu ujednoczenia ustaw.

(2) Współdziałanie w sprawach dotyczących badań i rozwoju technicznego między Zarządem Wojskowym a Ośrodkiem, jak i między poszczególnymi instytutami badawczymi i pracownikami badawczymi Zarządu Wojskowego a instytutami badawczymi i pracownikami badawczymi wedle niniejszej ustawy, będzie uregulowane wytycznymi, które wyda Ośrodek w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i innymi zainteresowanymi urzędami centralnymi.

(3) Wytycznymi wedle ustępu 2 będzie też postanowione, jakie zarządzenia mają być przeprowadzone wedle niniejszej ustawy w interesie obrony państwa w Ośrodku, w poszczególnych instytutach badawczych i pracowniach badawczych oraz w organach i kierownictwach technicznego rozwoju.

§ 22

(1) Dopóki nie będą powzięte inne zarządzenia na podstawie niniejszej ustawy, pozostaje nienaruszona działalność dotychczasowych instytutów badawczych i pracowników badawczych oraz organów i kierownictw rozwoju technicznego.

(2) Dopóki nie zostaną wydane osobne przepisy o składzie i zakresie działania Urzędu do Spraw Wynałazków i Usprawnień (§ 12 ust. 1 lit. 1), pełni Urząd Patentowy w Pradze swoje czynności według dotychczasowych przepisów.

§ 23

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; wykonanie jej porucza się Ministrowi — Przewodniczącemu Państwowego Urzędu Planowania w porozumieniu z Ministrem Finansów i innymi zainteresowanymi członkami Rządu.

(Patentni Vestnik, nr 2/1951 r.)

18

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

USTAWA O PATENTACH

z dnia 6 września 1950 r.

Patenty

§ 1

(1) Każdy nowy wynalazek, nadający się do wykorzystania przemysłowego, może być przedmiotem patentu gospodarczego (Wirtschaftspatent) albo patentu wyłączeniowości (Ausschlusspatent). Wybór jednego lub drugiego należy w zasadzie do zgłaszającego.

(2) Wyłącza się spod ochrony wynalazki, których wykonywanie byłoby sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami.

(3) Jeżeli wynalazek dotyczy środków żywności, używek lub lekarstw, albo wytworów uzyskanych na drodze chemicznej, patent może być udzielony tylko na określony sposób wytwarzania.

(4) Patent zapewnia uprawnionym według przepisów poniżej podanych wyłączne prawa wytwarzania, wprowadzania do obrotu, wystawiania na sprzedaż albo używania przedmiotu wynalazku. Jeżeli patent jest udzielony na sposób wytwarzania, moc jego rozciąga się również na przedmioty wytworzone bezpośrednio tym sposobem.

§ 2

(1) Uprawnienie do korzystania z wynalazku, chronionego patentem gospodarczym, przysługuje właścicielowi patentu oraz temu, komu zostanie ono udzielone przez Urząd do Spraw Wynałazczości i Patentów, zwany dalej Urzędem Patentowym.

(2) Uprawniony do korzystania winien uścić właścicielowi patentu wynagrodzenie, obliczone na podstawie wartości wkładu twórczego, użyteczności wynalazku i kosztów poniesionych przy dokonywaniu wynalazku. Wynagrodzenie to może stanowić jednorazowa zapłata (odszkodowanie) lub świadczenia okresowe.

(3) Jeżeli wartość użytkowa wynalazku przewyższa znacznie tę, która służyła za podstawę ustalonego odszkodowania, Urząd Patentowy jest władny przyznać właścicielowi patentu wynagrodzenia dodatkowe.

(4) Z uiszczeniem odszkodowania gasną prawa i obowiązki właściciela patentu i przechodzą na rzeczowo właściwe ministerstwo.

(5) Jeżeli koszty związane z dokonaniem wynalazku zostały poniesione przez inną osobę, a nie przez wynalazcę, Sekcja Ekonomiczna Urzędu Patentowego może ustalić na wniosek, komu i w jakiej wysokości mają być zwrócone. Przepis § 50 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

(6) Jeżeli wynalazek został dokonany w związku z czynnościami wynalazcy w przedsiębiorstwie społecznym, w państwowym instytucie badawczym albo innej organizacji publicznej lub z pomocą Państwa, należy udzielić patentu gospodarczego. Korzystanie z patentu w sposób przemysłowy przez właściciela patentu wymaga w tym przypadku zezwolenia Urzędu Patentowego. Zezwolenie to jest związane z osobą właściciela patentu.

(7) Wynalazki, o których mowa w ust. 6, winny być podane przez wynalazcę do wiadomości przedsiębiorstwa. Jeżeli wynalazca zaniecha starań o udzielenie patentu, mimo pouczenia go przez przedsiębiorstwo, przed-

siębiorstwo może wystąpić za pośrednictwem rzeczowo właściwego ministerstwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej o udzielenie patentu gospodarczego z wymienieniem nazwiska wynalazcy.

(8) Urząd Patentowy może utrzymać każdy patent gospodarczy w mocy, chociaż właściciel zrezygnuje się go, albo jeżeli patent wygasłby z innych powodów związanych z osobą właściciela.

(9) Rzeczowo właściwe ministerstwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej są obowiązane czuwać nad wykonaniem uprawnień i zobowiązań, wynikających z przepisów ust. 7 i 8.

§ 3

(1) Uprawnienie do korzystania z wynalazku, chronionego patentem wyłączności, służy jedynie właścicielowi patentu.

(2) Na wniosek właściciela może być patent wyłączności przekształcony w każdym czasie na patent gospodarczy.

§ 4

Wynalazku nie uważa się za nowy, jeżeli w czasie zgłoszenia go był już opisany w drukach publicznych z ostatnich stu lat, opublikowany przez Urząd Patentowy, albo już stosowany jawnie w kraju, w sposób pozwalający innym znawcom na wykonywanie go. Opisu albo stosowania, które nastąpiło w okresie 6 miesięcy przed zgłoszeniem, nie bierze się pod uwagę, jeżeli opis ten lub stosowanie opiera się na wynalazku zgłaszającego albo jego poprzednika prawnego.

§ 5

(1) Prawo do uzyskania patentu służy wynalazcy lub jego następcy prawnemu. Wynalazki dokonane na zlecenie należą do zlecniodawcy z wyjątkiem tych, które zostały dokonane w przedsiębiorstwach i zakładach, określonych w § 2 ust. 6.

(2) Przed udzieleniem patentu należy złożyć oświadczenie w miejsce przysięgi, dotyczące autorstwa wynalazku i ewentualnego istnienia warunków, o których mowa w § 2 ust. 6, oraz — w danym razie — dotyczące odstąpienia prawa do wynalazku, ze stwierdzeniem, w jaki sposób prawo do patentu przeszło na następcę prawnego. Jeżeli kilka osób dokonało wynalazku wspólnie, przysługuje im wspólne prawo do uzyskania patentu. Jeżeli wynalazek został dokonany przez kilka osób niezależnie od siebie, prawo do uzyskania patentu służy tej osobie, która pierwsza zgłosiła wynalazek w Urzędzie Patentowym.

(3) W toku postępowania aż do czasu udzielenia patentu uważa się zgłaszającego za następcę prawnego wynalazcy; jeżeli natomiast zgłaszający nie udowodni prawnego następstwa, patent zostanie udzielony wynalazcy, albo osobie, która udowodni, że jest następcą prawnym wynalazcy.

§ 6

(1) Zgłoszenie wynalazku do opatentowania nie może być podstawą roszczenia o udzielenie patentu, jeżeli wynalazek jest już przedmiotem prawa udzielonego na podstawie wcześniejszego zgłoszenia. Jeżeli jednak wynalazek obejmuje tylko częściowo przedmiot takiego zgłoszenia, wówczas zgłaszający może się domagać udzielenia patentu odpowiednio ograniczonego.

(2) Jeżeli zgłoszenia dokonała osoba nieuprawniona, wówczas osoba uprawniona może uzyskać przepisanie na swoje imię w drodze orzeczenia Trybunału Patentowego (§§ 59 do 62). Urząd Patentowy nie podejmuje

z urzędu żadnego skreślenia, chociażby powziął wiadomość o takich sporach.

§ 7

(1) Patent nie ma mocy przeciw osobie, która wykonywała już w kraju wynalazek w chwili zgłoszenia go do opatentowania, albo która poczyniła w tym celu konieczne przygotowania (współużywacz). Współużywacz może korzystać z wynalazku na potrzeby swego przedsiębiorstwa. Prawo to może być dziedziczone lub zbyte tylko razem z przedsiębiorstwem. Jeżeli właściciel lub jego poprzednik prawny ujawnił osobie trzeciej wynalazek przed zgłoszeniem go, zastrzegając sobie prawo na przypadek, gdy patent zostanie udzielony, osoba, która dowiedziała się o wynalazku, nie może się powoływać na przygotowania, o których mowa w zdaniu pierwszym niniejszego ustępu, poczynione przez nią w ciągu 6 miesięcy po otrzymaniu wiadomości.

(2) Jeżeli współużywanie w rozumieniu ust. 1 zdanie 1 odbywało się w przedsiębiorstwie uspołecznionym, prawo łącznego używania służy całej gospodarce uspołecznionej.

(3) Jeżeli na mocy układu międzynarodowego zgłaszającemu przysługuje roszczenie o prawo pierwszeństwa albo ochrona z wystawy, wówczas zamiast zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, miarodajne jest wcześniejsze zgłoszenie albo data umieszczenia wynalazku na wystawie. Ochrony z wystawy nie stosuje się do obywateli państwa, które nie przyznaje wzajemności. Ochronę z wystawy przyznaje ministerstwo, wyznaczone w tym celu przez Rząd.

(4) Moc patentu nie rozciąga się na urządzenia, stanowiące wyposażenie środków lokomocji, przebywających w kraju przejściowo.

§ 8

Prawo do patentu, roszczenie o udzielenie patentu i prawo z patentu przechodzi w drodze dziedziczenia. Prawa te mogą być przenoszone w całości lub w części, jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

§ 9

(1) Patent nabiera mocy z chwilą wydania opisu patentowego.

(2) Patent trwa lat 18, licząc od dnia następującego po dniu wpływu zgłoszenia wynalazku do Urzędu Patentowego. Jeżeli wynalazek ma na celu ulepszenie albo rozwinięcie wynalazku wcześniejszego, opatentowanego na rzecz zgłaszającego, ten ostatni może starać się o udzielenie patentu dodatkowego, który gaśnie razem z patentem udzielonym na wcześniejszy wynalazek.

(3) W razie unieważnienia patentu głównego, zrzeczenia się go lub umorzenia na podstawie § 12 ust. 2, patent dodatkowy staje się niezależny; czas jego trwania oblicza się według pierwszego dnia trwania patentu głównego. Spośród kilku patentów dodatkowych tylko pierwszy z nich staje się niezależny; pozostałe uważa się za dodatkowe do tego pierwszego.

§ 10

Patent gaśnie, jeżeli właściciel patentu zrzeka się go w pisemnym oświadczeniu, skierowanym do Urzędu Patentowego, albo jeżeli opłaty nie zostały uiszczone we właściwym czasie po doręczeniu urzędowego wezwania o opłatę (§ 39 ust. 4). Przepis ten nie narusza postanowienia § 2 ust. 8.

§ 11

(1) Patent unieważnia się na wniosek, jeżeli się okaże:
1) że przedmiot patentu według §§ 1 i 4 nie nadaje się do opatentowania;

- 2) że wynalazek jest przedmiotem patentu udzielonego wcześniejszemu zgłaszającemu (§ 6);
- 3) że istotna treść zgłoszenia jest zaczerpnięta z opisów, rysunków, modeli, narzędzi lub urządzeń innej osoby lub ze sposobu, używanego przez tę osobę.

(2) Jeżeli te okoliczności zachodzą tylko częściowo, patent może być odpowiednio ograniczony.

§ 12

(1) Jeżeli konieczność gospodarcza, społeczna lub kulturalna wymaga wykorzystania wynalazku chronionego patentem wyłączności, a porozumienie z właścicielem patentu w przedmiocie wykorzystania wynalazku albo przekształcenia patentu w myśl postanowień § 3 ust. 2 nie jest możliwe, Rząd może ograniczyć skuteczność patentu albo unieważnić patent na wniosek Sekcji Ekonomicznej Urzędu Patentowego, za zapłatą odpowiedniego odszkodowania. O wysokości odszkodowania rozstrzyga w razie sporu Trybunał Patentowy.

(2) Z zachowaniem przepisów układów międzynarodowych, patent może być umorzony przez Sekcję Patentów Urzędu Patentowego na wniosek Sekcji Ekonomicznej, jeżeli wynalazek jest wykonywany wyłącznie lub przede wszystkim zagranicą.

Urząd Patentowy

§ 13

(1) Urząd Patentowy Niemieckiej Republiki Demokratycznej podlega Ministerstwu Planowania i ma siedzibę w Berlinie.

(2) W skład Urzędu Patentowego wchodzi: prezes, dwaj wiceprezesi oraz funkcjonariusze techniczni i prawni. Mogą być również powoływane do współpracy inne wykształcone zawodowo osoby.

(3) Prezes i wiceprezesi są mianowani i odwoływani przez Rząd na wniosek Ministra Planowania. Do mianowania, określania funkcji i zwalniania personelu stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w stosunku do pracowników państwowych.

§ 14

(1) Tworzy się w Urzędzie Patentowym Prezydium, składające się z prezesa i wiceprezesów.

(2) Prezydium wyda regulamin służby, wymagający zatwierdzenia zgodnie z przepisem § 20.

§ 15

(1) Tworzy się w Urzędzie Patentowym Sekcję Patentów i Sekcję Ekonomiczną.

(2) Każdą z tych sekcji kieruje jeden z wiceprezesów.

Sekcja Patentów

§ 16

(1) Tworzy się w Sekcji Patentów:

- 1) wydziały badań, powołane do badania zgłoszeń patentowych i do udzielania patentów;
- 2) wydziały administracyjno-patentowe, właściwe do załatwiania spraw, dotyczących patentów udzielonych z wyjątkiem tych, o których mowa pod liczbami 3 do 5;
- 3) wydziały orzekające, powołane do wprowadzania sprostowań do patentów;¹⁾

- 4) wydziały orzekające, właściwe do orzekania o unieważnieniu oraz o umorzeniu patentów według § 12 ust. 2;¹⁾
- 5) wydziały orzekające, właściwe do rozpatrywania zażaleń.²⁾

(2) Każdy Wydział Badań posiada wykwalifikowanego pracownika technicznego.

(3) Skład Wydziału Administracyjno-Patentowego określi regulamin służby.

(4) W skład wydziałów orzekających wchodzi trzech członków, z których dwaj muszą mieć wykształcenie techniczne i jeden prawnicze. Ten ostatni może być zastąpiony przez technika w przypadkach nie budzących wątpliwości prawnych. W razie potrzeby wydziały orzekające mogą powoływać innych fachowych pracowników Urzędu Patentowego.

(5) Przepisy kodeksu postępowania cywilnego, odnoszące się do wyłączania funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości, stosuje się odpowiednio.

(6) W miarę możliwości należy powoływać do współpracy rzeczoznawców spośród pracowników ministerstw, przedsiębiorstw lub Izby Technicznej, albo innych organizacji.

§ 17

(1) Na decyzje wydziałów badań i wydziałów orzekających w sprawach poprawek i unieważnień można wnosić zażalenia do tych wydziałów, które wydały decyzję.

(2) Wydział winien zmienić swą decyzję, jeżeli uzna, że zażalenie jest uzasadnione. W przeciwnym razie wydział przedkłada zażalenie przed wpływem dwu tygodni bez zajmowania stanowiska Wydziałowi Zażaleń.

(3) Przepisu pierwszego zdania ust. 2 nie stosuje się, jeżeli wnoszący zażalenie występuje przeciwko innej osobie, biorącej udział w postępowaniu.

§ 18

Decyzje i orzeczenia wydziałów badań i wydziałów orzekających, na które można wnieść zażalenie, winny być sporządzone na piśmie, umotywowane i doręczone z urzędu zainteresowanym.

§ 19

(1) Przy Sekcji Patentów tworzy się Senat, w którego skład wchodzi: prezes, kierownik Sekcji Patentów oraz jeden członek — prawnik i czterech członków — technicy.

(2) Jeżeli jeden z oddziałów orzekających w sprawach zażaleń chce odstąpić w sprawie zasadniczej od orzeczenia innego oddziału zażaleń albo Senatu, zwraca się wówczas do Senatu o rozstrzygnięcie. Postanowienie Senatu jest w tej sprawie wiążące.

§ 20

Ministerstwo Planowania wyda w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Finansów Niemieckiej Republiki Demokratycznej przepisy dotyczące regulaminu służby, sposobu doręczeń oraz, za zgodą Rządu, przepisy o opłatach.

§ 21

Urząd Patentowy wydaje opinie w kwestiach dotyczących patentów. Bliższe przepisy w tym przedmiocie określi regulamin służby.

¹⁾ zwane w dalszym ciągu w skrócie „Wydziałami Unieważnień i Umorzeń”. — Red.

²⁾ zwane w dalszym ciągu w skrócie „Wydziałami Zażaleń”. — Red.

¹⁾ zwane w dalszym ciągu w skrócie „Wydziałami Sprostowań Patentowych”. — Red.

§ 22

(1) Urząd Patentowy prowadzi rejestr patentów, do którego wpisuje się przedmiot i rodzaj udzielonych patentów, nazwisko i miejsce zamieszkania wynalazców, właścicieli patentów i ich ewentualnych zastępców (§ 43). Ponadto do rejestru wpisuje się początek, upływ wygaśnięcia, unieważnienie, sprostowanie i przekształcenie patentów, jak również inne dane, stwierdzające stosunki prawne.

(2) Urząd Patentowy wpisuje do rejestru na podstawie przedłożonych dowodów każdą zmianę osoby właściciela patentu lub jego zastępcy. Dopóki zmiana nie jest wpisana do rejestru, poprzedni właściciel patentu i jego ewentualny zastępca zachowują przewidziane przepisami niniejszej ustawy prawa i obowiązki.

(3) Urząd Patentowy ogłasza drukiem opisy i rysunki chronionych wynalazków w formie opisów patentowych. Wydawnictwa te, jak również rejestr patentowy, są dostępne dla każdego.

(4) Zezwala się na wgląd w akta udzielonych patentów, jeżeli zostanie udowodniony interes prawny. Urząd Patentowy może wyłączyć od wglądu, na wniosek właściciela patentu lub według swego uznania, pisma, które nie miały wpływu na udzielenie patentu.

(5) Urząd Patentowy rozstrzyga według swobodnego uznania o publikacji nazwisk osób, uprawnionych do korzystania z patentu

Postępowanie w sprawach patentów

§ 23

(1) Zgłoszenie wynalazku do opatentowania składa się pisemnie w Urzędzie Patentowym.

(2) Dla każdego wynalazku konieczne jest osobne zgłoszenie, które winno zawierać wniosek o udzielenie patentu, oraz oświadczenie, czy zgłaszający wnosi o patent gospodarczy, czy o patent wyłączności.

(3) We wniosku należy dokładnie określić przedmiot mający być chroniony patentem. Wynalazek winien być w załączniku opisany w ten sposób, aby na tej podstawie uważane było za możliwe korzystanie z tego wynalazku przez innych fachowców. W opisie powinien być przedstawiony stan techniczny według najlepszej wiedzy wynalazcy, zgłaszającego i zastępcy; na końcu opisu winno być podane to, co ma być objęte ochroną (zastrzeżeniami patentowe). Należy dołączyć konieczne rysunki, modele i próbki. Do czasu wydania decyzji o udzieleniu patentu akta mogą być poprawiane i uzupełniane, jeżeli nie zmieniają przedmiotu zgłoszenia.

(4) Prezydium Urzędu Patentowego ustali dalsze warunki zgłoszenia.

§ 24

(1) Jeżeli dla zgłoszenia patentowego zgłaszający domaga się na podstawie układu międzynarodowego przyznania daty wcześniejszego zagranicznego zgłoszenia tego samego przedmiotu, to w przeciągu dwumiesięcznego okresu od następnego dnia po dniu zgłoszenia w Urzędzie Patentowym należy podać datę i kraj wcześniejszego zgłoszenia (oświadczenie pierwszeństwa). W ciągu tego okresu oświadczenie można zmienić. Jeżeli oświadczenie nie zostanie złożone w czasie oznaczonym, nie można dochodzić praw pierwszeństwa dla tego zgłoszenia.

(2) Wynalazek dokonany na terytorium Niemieckiej Republiki Demokratycznej, albo którego twórca ma miejsce zamieszkania w Niemieckiej Republice Demokratycznej, można zgłosić do opatentowania w innych krajach dopiero po zarejestrowaniu go w Urzędzie Patentowym

Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Przepisu tego nie stosuje się do krajów, które zawarły układ o wzajemności z Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

§ 25

(1) Jeden w Wydziałów Badań bada, czy zgłoszony wynalazek nadaje się do opatentowania.

(2) Jeżeli zgłoszenie nie odpowiada przepisany wymaganiom (§§ 5 i 23), Wydział Badań wzywa zgłaszającego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie. Termin ten oblicza się odpowiednio, gdy w przypadku, o którym mowa w § 24, wzywa się do złożenia dowodów (odpisów zgłoszenia pierwotnego łącznie z opisem, rysunkami itd.).

(3) Jeżeli Wydział Badań uzna, że według przepisów §§ 1, 4 i 6 wynalazek nie nadaje się do opatentowania, zawiadamia o tym zgłaszającego podając powody i wzywa go do wypowiedzenia się w oznaczonym terminie.

§ 26

(1) Wydział Badań odrzuca zgłoszenie, jeżeli wytknięte zgodnie z przepisem § 25 ust. 2 braki nie zostały usunięte lub jeżeli zgłoszenie zostało utrzymane w mocy mimo że wynalazek nie nadaje się do opatentowania w myśl przepisów §§ 1, 4 i 6.

(2) Jeżeli odrzucenie opiera się na okolicznościach, o których zgłaszający nie został jeszcze powiadomiony, należy mu dać przed tym możliwość wypowiedzenia się w wyznaczonym terminie.

§ 27

(1) Na decyzję odrzucającą zgłoszenie może zgłaszający wnieść zażalenie na piśmie w ciągu 2 miesięcy od daty jej doręczenia.

(2) Zażaleniu nadaje się bieg według przepisów § 17 ust. 2. Zażalenie zostaje oddalone, jeżeli jest nie uzasadnione lub spóźnione.

(3) Jeżeli rozstrzygnięcie zażalenia ma nastąpić na podstawie okoliczności jeszcze nie uwzględnionych w decyzji, na którą zażalenie to zostało wniesione, należy dać możliwość wypowiedzenia się zgłaszającemu i Wydziałowi Badań.

§ 28

(1) Wydział Badań i Wydział Zażaleń mogą każdego czasu wzywać zgłaszającego i przesłuchiwać go oraz zarządzać przesłuchiwanie biegłych, jak również przedsięwziąć inne środki, konieczne do wyjaśnienia sprawy. Można przesłuchiwać zgłaszającego, na wniosek, aż do wydania uchwały o udzieleniu patentu, bądź też aż do wydania orzeczenia Wydziału Zażaleń. Z przesłuchania sporządza się protokół, po jednym odpisie którego otrzymują zainteresowani.

(2) Urząd Patentowy może postanowić według swobodnego uznania w decyzji Wydziału Badań lub w orzeczeniu Wydziału Zażaleń, w jakiej mierze mają obciążyć zgłaszającego koszty, spowodowane przez zawezwanie biegłego lub przez przedsięwzięte środki.

§ 29

(1) Udziela się patentu, jeżeli zgłoszenie odpowiada wymaganiom (§§ 5 i 23) i jeżeli Wydział Badań lub Wydział Zażaleń uzna zgłoszenie za nadające się do opatentowania.

(2) Jeżeli patent został udzielony, nazwisko wynalazcy i ew. jego następcy prawnego ogłasza się jeden raz w czasopiśmie „Patentblatt“ i podaje w opisie patentowym.

(3) Nie ujawnia się nazwiska wynalazcy, jeżeli wnosi on o nieujawnianie. Wniosek może być w każdym czasie

wycofany; w razie wycofania wniosku nazwisko wynalazcy wpisuje się dodatkowo w rejestrze patentowym.

(4) Wydanie drukiem opisu patentowego może być odroczone o trzy miesiące na wniosek zgłaszającego. Na uzasadniony wniosek odroczenie może być przedłużone do sześciu miesięcy.

§ 30

Urząd Patentowy wydaje właścicielowi patentu dokument udzielenia patentu.

§ 31

(1) W celu uniknięcia skargi o unieważnienie patentu właściciel patentu może wnieść do Wydziału Sprostowań Patentowych o inne sformułowanie zastrzeżeń patentowych, o uzupełnienie lub o zmianę opisu patentowego. Przepis ten stosuje się również w przypadkach wątpliwości co do zakresu ochrony patentowej.

(2) Postępowanie w celu poprawienia patentu wszczyna się wyłącznie na wniosek właściciela patentu, wpisanego do rejestru. Do wniosku należy załączyć uzasadnienie, przedstawiające okoliczności faktyczne, ujawnione po udzieleniu patentu, a uzasadniające poprawkę. Okoliczności te należy uwiarygodnić.

§ 32

(1) Członkowie, którzy uczestniczyli w udzieleniu patentu, w którym ma być dokonana poprawka, mogą brać udział w pracach Wydziału Sprostowań Patentowych.

(2) Wydział Sprostowań Patentowych może uwzględnić z urzędu okoliczności faktyczne, nie powołane przez wnioskodawcę, winien je jednakże uprzednio podać do wiadomości wnioskodawcy i wyznaczyć odpowiedni termin do wypowiedzenia się.

(3) Wnioskodawca może w przeciągu 2 miesięcy od doręczenia wnieść zażalenie na decyzję oddalającą wniosek całkowicie lub częściowo, albo zawierającą odchylenia od wniosku. Do tego postępowania stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.

§ 33

(1) Gdy decyzja stanie się prawomocna, poprawkę wpisuje się w rejestrze (§ 22) i w dokumencie patentowym. Jeżeli dokument ten nie może być przedłożony, wystarcza wpis do rejestru patentów.

(2) Odpisy wniosków i akt przebiegu postępowania, jak również decyzji Wydziałów Sprostowań Patentowych i orzeczeń Wydziałów Zażaleń przesyła się do Sekcji Ekonomicznej Urzędu Patentowego. Wnioskodawca winien dostarczyć w tym celu konieczne odpisy swych pism.

§ 34

(1) Postępowanie w sprawie unieważnienia patentu wszczyna się wyłącznie na wniosek, po bezskutecznym wezwaniu właściciela patentu do wypowiedzenia się w wyznaczonym odpowiednim terminie i po zakomunikowaniu mu, w celu sprostowania, materiału przeciwstawionego patentowi.

(2) W przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 1 1-3 do wniosku uprawniona jest tylko ta osoba, której prawa naruszono.

(3) Wniosek składa się na piśmie w Urzędzie Patentowym. We wniosku przytacza się fakty, na których go oparto.

(4) Jeżeli wnioskodawca mieszka za granicą, winien dać stronie przeciwnej na jej żądanie zabezpieczenie kosztów postępowania. Wysokość zabezpieczenia ustala

Urząd Patentowy według swobodnego uznania i wyznacza termin uiszczenia tego zobowiązania. Jeżeli wnioskodawca uchybi terminu, wniosek uważa się za cofnięty.

§ 35

(1) Urząd Patentowy zawiadamia właściciela patentu o wpłynięciu wniosku po zarządzeniu wszczęcia postępowania, o którym mowa w § 34 ust. 1 i wzywa go do wypowiedzenia się w przedmiocie wniosku w ciągu 2 miesięcy.

(2) Jeżeli właściciel patentu nie wypowie się w czasie właściwym, można bez wzywania i przesłuchania zainteresowanych niezwłocznie orzec zgodnie z wnioskiem i wszystkie fakty przytoczone przez wnioskodawcę przyjmując za udowodnione.

(3) Jeżeli postępowanie o unieważnienie dotyczy patentu gospodarczego, o przebiegu postępowania należy powiadamiać Sekcję Ekonomiczną Urzędu Patentowego; może ona wypowiadać się w każdym stadium postępowania. Strony winny złożyć dla Sekcji Ekonomicznej potrzebne odpisy swych pism.

§ 36

(1) Jeżeli właściciel patentu w odpowiednim czasie zaprzeczy twierdzeniom wniosku lub gdy w przypadku, o którym mowa w § ust. 2, nie powzięto niezwłocznie decyzji w myśl żądań wniosku, Urząd Patentowy wydaje zarządzenia, konieczne do wyjaśnienia sprawy. O sprzeciwie właściciela patentu Urząd Patentowy zawiadamia wnioskodawcę oraz może zarządzić przesłuchanie świadków i biegłych. Do środków dowodowych stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego. Z postępowania dowodowego sporządza się protokół.

(2) Orzeczenie wydaje się po wezwaniu i wysłuchaniu zainteresowanych.

(3) Postępowanie można prowadzić dalej z urzędu mimo cofnięcia lub niepodtrzymania wniosku o unieważnienie.

(4) Zmiany powstałe w patencie na skutek przeprowadzonego postępowania unieważniającego odnotowuje się w rejestrze patentowym i w danym razie również w dokumencie patentowym oraz podaje się do wiadomości Sekcji Ekonomicznej.

§ 37

(1) W orzeczeniu wydanym na podstawie §§ 35 i 36 Urząd Patentowy postanawia według swobodnego uznania, w jakiej części koszty postępowania obciążają zainteresowanych.

§ 38

(1) Od orzeczenia Wydziałów Unieważnień można odwołać się do Sądu Najwyższego Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Umotywowane pisemne odwołanie należy wnieść do Urzędu Patentowego w przeciągu dwu miesięcy od daty doręczenia orzeczenia.

(2) W postępowaniu odwoławczym pobiera się opłaty i koszty zgodnie z przepisami o kosztach sądowych. Opłaty oblicza się według stawek obowiązujących w postępowaniu w instancji rewizyjnej. Postanowienia, o których mowa w § 61, o ustaleniu wartości przedmiotu sporu stosuje się odpowiednio. Nie wpłaca się zaliczek na opłaty. Opłatę uiszczoną za odwołanie zalicza się na opłaty sądowe; nie podlega ona zwrotowi.

(3) Wyrok winien zawierać także postanowienia o kosztach postępowania zgodnie z przepisem § 37.

(4) Jeżeli w sprawie o unieważnienie patentu pozwany udowodni swe ubóstwo, może być zwolniony tymcza-

sowo od uiszczenia kosztów sądowych, jak również wynagrodzeń należnych świadkom i biegłym oraz od innych pieniężnych wydatków, jeżeli wydaje się wiarogodne, że przedłożony przez powoda materiał nie daje żadnej bezpośredniej podstawy do wprowadzenia poprawki do patentu; przepisy §§ 115 ust. 2, 120, 121, 122, 123, 125 kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio. Przepis, o którym mowa w zdaniu pierwszym, można stosować również do skarżącego o unieważnienie, przeciwko któremu została wniesiona skarga o naruszenie spornego patentu.

(5) Do postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio §§ 519 i nast. kodeksu postępowania cywilnego, przy czym odwołanie jest niedopuszczalne, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 2000 DM.

Oplaty

§ 39

(1) Oplatę za zgłoszenie uiszcza się według postanowień o opłatach w ciągu 2 tygodni od otrzymania zawiadomienia Urzędu Patentowego, w którym podano znak akt Urzędu, zgłaszającego, tytuł zgłoszenia i jego znak akt. Badanie następuje dopiero po wpływie opłaty za zgłoszenie.

(2) Za każdy patent, który ma być udzielony, należy uiścić przed tym opłatę za udzielenie, a za każdy udzielony patent opłatę roczną z początkiem trzeciego oraz każdego następnego roku trwania patentu.

(3) Za patenty dodatkowe (§ 9 ust. 2 zd. 2) należy uiścić jedynie opłatę za zgłoszenie i udzielenie. Jeżeli kończy się uiszczanie opłat za patent główny i patent dodatkowy zaczyna podlegać opłatom, to dzień płatności i opłatę roczną określa się według pierwszego dnia trwania dotychczasowego patentu głównego.

(4) Opłaty roczne winny być uiszczane w ciągu 2 miesięcy od daty płatności. Po upływie dwóch miesięcy Urząd Patentowy wzywa właściciela patentu do uiszczenia opłaty rocznej łącznie z taryfową dopłatą za zwłokę w ciągu jednego miesiąca od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli opłata nie zostanie uiszczona, patent gaśnie zgodnie z przepisem § 10. Jeżeli doręczenie nie jest możliwe, termin dodatkowy poczyna biec od dnia nadania wezwania na pocztę.

§ 40

(1) Opłaty za patenty gospodarcze są niższe niż za patenty wyłączności.

(2) Zgłaszający patent gospodarczy może otrzymać odroczenie opłat za zgłoszenie i udzielenie lub zwolnienie od nich.

(3) Obowiązek uiszczenia opłaty za patent gospodarczy odpada, jeżeli między wynalazcą lub jego prawnym następcą a uprawnionym do korzystania została zawarta pisemna umowa o zapłacie jednorazowego odszkodowania.

§ 41

(1) Jednocześnie z wnioskami

- o wpis zmiany osoby (§ 22 ust. 2),
- o dokonanie poprawki w patencie (§ 31 ust. 2),
- o unieważnienie (§ 34 ust. 3) i
- o postępowanie rozjemcze (§ 50 ust. 1)

należy uiścić opłatę zgodnie z przepisami o opłatach. Jeżeli opłaty nie uiszczono, wnioski uważa się za niebyłe.

(2) Przy wniesieniu zażalenia (§§ 27 i 32 ust. 3) i odwołania (§ 38) należy uiścić opłatę w przewidzianym

w tym celu terminie, zgodnie z przepisami o opłatach. Jeżeli opłata nie zostanie uiszczona w terminie, uważa się, że ze środka prawnego nie skorzystano. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli kwestionowana uchwała opiera się na oczywistej wadliwości postępowania, która w razie uiszczenia opłaty powodowałaby jej uchylenie i wydanie zarządzenia o zwrocie opłaty za zażalenie.

(3) W orzeczeniu wydanym na skutek wniesionego zażalenia można także postanowić zwrot opłaty. Przepis ten stosuje się również, jeżeli zażalenie lub zgłoszenie zostało całkowicie lub częściowo wycofane.

(4) O skutkach prawnych, wynikających z przepisów ust. 1 i 2, należy uprawnionych do wniosku pouczyć w wezwaniu lub w uchwale.

§ 42

(1) Urząd Patentowy rozstrzyga, czy opłata została uiszczona we właściwym czasie.

(2) Odroczenie opłaty lub zwolnienie od niej jest równoznaczne z uiszczeniem opłaty.

(3) Prezydium Urzędu Patentowego może wydać zarządzenia o bezgotówkowym uiszczaniu opłat.

Zastępstwo przed Urzędem Patentowym

§ 43

(1) Każdy może ustanowić zastępcę do zastępowania go w postępowaniu przed Urzędem Patentowym. Jeżeli zastępstwo jest odpłatne, zastępcą musi być osoba dopuszczona przez Urząd Patentowy.

(2) Wynalazca nie zamieszkały, ani nie osiadły w kraju, może brać udział w postępowaniu przed Urzędem Patentowym, uregulowanym niniejszą ustawą i dochodzić swych praw, wynikających z patentu, tylko wtedy, jeżeli wyznaczył w kraju zastępcę, dopuszczonego przez Urząd Patentowy. Zastępca ten jest upoważniony do zastępowania go w postępowaniu przed Urzędem Patentowym oraz w cywilnych sporach prawnych, dotyczących patentów, może on również składać wnioski o ukaranie. Za siedzibę Urzędu Patentowego uważa się w rozumieniu przepisu § 23 kodeksu postępowania cywilnego to miejsce, w którym znajduje się przedmiot majątkowy.

Sekcja Ekonomiczna

§ 44

(1) Sekcja Ekonomiczna Urzędu Patentowego popiera wynalazczość, udziela porad wynalazcom i przedsiębiorstwom, bada możliwości wykorzystania użytecznych wynalazków oraz wdraża ich wykonywanie.

(2) W Sekcji Ekonomicznej tworzy się wydziały:

1. do organizacji i aktywizacji wynalazczości oraz do udzielania porad wynalazcom i przedsiębiorstwom;
2. do badania użyteczności, tj. badania wynalazków pod względem możliwości ich wykorzystania, do kierowania, wdrażania i kontroli wykonywania;
3. do polubownego załatwiania sporów o wynagrodzenie, do udzielania zezwoleń na wykonywanie patentów gospodarczych i do orzekania o umorzeniu patentu (§ 12 ust. 2).

§ 45

Wydziały do badania użyteczności zawiadamiają zgłaszającego lub właściciela patentów gospodarczych o wyniku badania możliwości ich wykonywania, jeżeli ko-

nieczne jest jeszcze wypróbowanie wynalazku, lub o rozpoczęciu użytkowania. Zawiadomienie o odmowie rozpoczęcia wykonywania należy uzasadnić.

§ 46

(1) Właściwe ministerstwa otrzymują od Sekcji Ekonomicznej dokumentację dotyczącą wykorzystania przewidzianych do wykonywania wynalazków i zarządzają ich wykonywaniem po ewentualnym wypróbowaniu.

(2) O wydanych zarządzeniach ministerstwa zawiadamiają Sekcję Ekonomiczną.

(3) Sekcja Ekonomiczna wdraża wykonywanie wynalazku, objętego patentem wyłączności, jedynie za zezwoleniem właściciela patentu.

§ 47

(1) Sekcja Ekonomiczna może finansować dalsze rozwijanie oraz wypróbowywanie wynalazków wartościowych dla gospodarki ludowej.

(2) Sekcja Ekonomiczna może w porozumieniu z właściwym ministerstwem wysyłać instruktorów do przedsiębiorstw w celu przyspieszenia wprowadzenia wynalazków oraz w celu popierania ich realizacji, jak również w celu kontroli ich wykonywania.

§ 48

Kto chce wykonywać wynalazek chroniony patentem gospodarczym, winien złożyć w Sekcji Ekonomicznej wniosek o zezwolenie wykonywania i równocześnie podać rodzaj i zakres zamierzonego wykonywania oraz przedłożyć odpowiednio uzasadnione propozycje co do wynagrodzenia.

§ 49

Na uzasadniony wniosek, wynalazek zgłoszony jako patent gospodarczy nie może być wykonywany jawnie przed upływem 6 miesięcy od dnia doręczenia zawiadomienia przewidzianego w § 45.

Wydziały Rozjemcze

§ 50

(1) W Sekcji Ekonomicznej tworzy się wydziały do rozjemczego załatwiania sporów o wynagrodzenie z tytułu patentów gospodarczych. Wydziały te podejmują czynności na uzasadniony pisemny wniosek.

(2) Każdy Wydział Rozjemczy składa się z trzech członków, z których dwaj muszą mieć wykształcenie techniczne. Jednego członka wyznaczają Wolne Niemieckie Związki Zawodowe. Wydział Rozjemczy może zasięgać opinii dalszych znawców.

(3) Z wyniku postępowania rozjemczego spisuje się protokół, którego odpis otrzymuje każdy z zainteresowanych.

(4) Projekt ugody sporządzony przez Wydział Rozjemczy wiąże strony, jeżeli żadna z nich w ciągu trzech miesięcy nie wdroży postępowania sądowego.

Przepisy ogólne

§ 51

(1) Komu siła wyższa przeszkodziła w dotrzymaniu terminu wejść do Urzędu Patentowego, a niedotrzymanie terminu w myśl przepisów ustawowych naraża go na ujemne skutki prawne, temu na wniosek przywraca Urząd Patentowy stan pierwotny. Przepisu powyższego nie stosuje się do terminu do wniesienia zgłoszeń patentowych, zawierających roszczenie o przyznanie prawa

pierwszeństwa, albo do terminu dotyczącego złożenia oświadczenia pierwszeństwa (§ 24).

(2) Wniosek o przywrócenie stanu pierwotnego składa się na piśmie do Urzędu Patentowego w ciągu dwóch miesięcy od odpadnięcia przeszkody. W tym terminie należy dokonać zaniedbanej czynności. We wniosku należy podać fakty, którymi się go uzasadnia, oraz dowody, aby fakty te uwiarogodnić. Po upływie roku od uchybienia terminu nie można już wnieść o przywrócenie poprzedniego stanu i odrobić zaniedbanej czynności.

(3) O wniosku rozstrzyga wydział rzeczowo właściwy dla tej czynności, która ma być odrobiona.

(4) Kto w dobrej wierze przedmiot patentu, który na skutek przywrócenia pierwotnego stanu znowu nabral mocy, zaczął wykonywać w czasie między wygaśnięciem i ponownym wejściem w życie patentu lub poczynił w tym czasie konieczne do tego przygotowania, otrzymuje prawa współużywacza (§ 7).

§ 52

Strony składają oświadczenia we wszystkich sprawach dotyczących patentów o istotnych okolicznościach, niczego nie zatajając i zgodnie z prawdą.

§ 53

Językiem urzędowym Urzędu Patentowego jest język niemiecki; podania napisane w innych językach nie będą uwzględniane. Poza tym stosuje się przepisy §§ 185 do 191 ustawy o ustroju sądów (Gerichtsverfassungsgesetz).

§ 54

Sądy są obowiązane służyć pomocą prawną Urzędowi Patentowemu oraz na wniosek Urzędu Patentowego wymierzać kary świadkom i biegłym, którzy się nie stawili i odmówili zeznań lub zaprzysiężenia swych zeznań. Sąd może również zarządzić doprowadzenie do Urzędu Patentowego świadków, którzy się nie stawili.

Naruszenie praw

§ 55

(1) Kto wbrew przepisom §§ 1, 2, 3 i 7 wykorzystuje wynalazek, może przez osobę, której prawa naruszył, zostać pozwany w postępowaniu przed Trybunałem Patentowym o zaniechanie.

(2) Kto naruszył prawa innej osoby rozmyślnie lub przez niedbalstwo, jest obowiązany do wynagrodzenia powstałej z tego tytułu szkody. Jeżeli naruszenie praw nastąpiło na skutek lekkiego niedbalstwa, Trybunał Patentowy może zamiast wynagrodzenia szkody wymierzyć nawiązkę, która nie powinna być niższa niż korzyść osiągnięta przez naruszającego.

(3) Jeżeli roszczenie dotyczy wynalazku, obejmującego sposób wytwarzania nowego przedmiotu, wówczas każdy przedmiot o tych samych właściwościach uważa się aż do dostarczenia dowodu przeciwnego za wytworzony według opatentowanego sposobu.

§ 56

Roszczenia z powodu naruszenia praw z patentu przedawniają się w ciągu trzech lat od dnia, w którym uprawniony dowiedział się o naruszeniu oraz o osobie sprawcy, a bez względu na tę wiadomość — w ciągu trzydziestu lat od chwili naruszenia. Jeżeli naruszający patent uzyskał przez naruszenie korzyść kosztem uprawnionego, to nawet po upływie terminu przedawnienia jest obowiązany do wydania tej korzyści w myśl przepisów o wydaniu niesłusznego, wzbogacenia.

§ 57

(1) Kto rozmyślnie wbrew postanowieniom §§ 1, 2, 3 i 7 wykorzystuje wynalazek, ulega karze grzywny i więzienia albo jednej z tych kar, jeżeli według innych postanowień nie wymierzy się wyższej kary.

(2) Postępowanie karne może być wszczęte tylko na wniosek pokrzywdzonego. Wniosek może być cofnięty.

(3) W razie wyroku skazującego należy przyznać jednocześnie pokrzywdzonemu, który udowodni swój interes prawny, prawo publicznego ogłoszenia wyroku na koszt zasądzanego. W wyroku ustala się zakres i rodzaj ogłoszenia. Prawo to wygasa, jeżeli ogłoszenie nie nastąpi w ciągu trzech miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

§ 58

(1) Zamiast odszkodowania, wynikającego z przepisów niniejszej ustawy, można na żądanie pokrzywdzonego obok kary orzec zapłatę nawiazki, którą składa się pokrzywdzonemu. Zasadzeni na nawiazkę odpowiadają za jej złożenie jak dłużnicy solidarni.

(2) Wymierzona nawiazka wyklucza wdrożenie dochodzenia z tytułu dalszego roszczenia odszkodowawczego.

Postępowanie w sporach patentowych

§ 59

(1) Trybunał Patentowy jest właściwy bez względu na wartość przedmiotu sporu do rozpatrywania wszystkich skarg, wynikających ze stosunków prawnych uregulowanych przepisami niniejszej ustawy. Przeciwko wyrokowi Trybunału Patentowego można się odwołać do Sądu Najwyższego Niemieckiej Republiki, Demokratycznej, jeżeli wartość przedmiotu sporu przekracza 2000 DM.

(2) W Trybunale Patentowym zasiada sędzia jako przewodniczący oraz dwóch wykwalifikowanych ławników. Ministerstwo Sprawiedliwości wyda szczegółowe postanowienia dotyczące utworzenia Trybunału Patentowego.

(3) Dopuszcza się zastępstwo stron przed Trybunałem Patentowym.

(4) Jeżeli w sporze prawnym powstaną koszty z tytułu współdziałania osoby uprawnionej i dopuszczonej do zastępstwa przed Urzędem Patentowym, to z kosztów tych należy zasądzić zwrot opłat do wysokości opłaty przewidzianej postanowieniem § 9 przepisów o kosztach adwokackich (Gebührenordnung für Rechtsanwälte), ponadto zaś niezbędne wydatki zastępcy.

§ 60

(1) Trybunał Patentowy przesyła Prezydium Urzędu Patentowego odpisy skarg. Strony składają Trybunałowi wymaganą ilość odpisów swych pism procesowych. Prezydium Urzędu Patentowego ma prawo wglądu w akta Trybunału Patentowego.

(2) Prezydium może wyznaczyć przedstawiciela spośród pracowników Urzędu Patentowego, posiadających szczególną znajomość dziedziny techniki, do której należy przedmiot sporu; przedstawiciel ten ma prawo składać Trybunałowi pisemne oświadczenia, brać udział i zabierać głos na rozprawach, oraz stawiać pytania stronom, świadkom i biegłym. Trybunał doręcza stronom odpisy pisemnych oświadczeń.

(3) Trybunał Patentowy może na wniosek lub z urzędu prosić Prezydium Urzędu Patentowego o wydelegowanie na ustną rozprawę przedstawiciela, wykazującego się określonymi w ust. 2 kwalifikacjami, jeżeli mniema, że przedstawiciel ten przez udzielenie bliższych wyjaśnień o przebiegu sprawy udzielenia patentu może się przyczynić do lepszej oceny technicznego stanu rzeczy

lub prawnej oceny. W prośbie tej należy podać punkty, które Trybunał uważa za wymagające wyjaśnienia. Jeżeli Prezydium uważa, że żadna z osób, które mogłyby być przedstawicielami, nie jest w stanie z własnej wiedzy udzielić wyjaśnień o przebiegu sprawy udzielenia patentu, Prezydium może zamiast wydelegowania swego przedstawiciela zająć wobec tej prośby stanowisko na piśmie.

§ 61

(1) Jeżeli jedna ze stron w sporze patentowym uwiarogodni, że obciążenie jej kosztami procesowymi według pełnej wartości przedmiotu sporu narazi poważnie jej położenie gospodarcze, Trybunał Patentowy może na jej wniosek zarządzić, aby zobowiązanie tej strony do zapłacenia kosztów sądowych zostało określone według przystosowanej do jej położenia gospodarczego części wartości przedmiotu sporu. Zarządzenie to powoduje, że strona uprzywilejowana opłaca koszty swego zastępcy również według takiej samej części wartości przedmiotu sporu. W takim samym stopniu uiszcza ona nałożone na nią lub przejęte przez nią koszty sporu, uiszczone przez przeciwnika opłaty sądowe oraz koszty jego zastępcy. Jeżeli pozasądowe koszty zostaną nałożone na przeciwnika lub przez niego przejęte, zastępca uprzywilejowanej strony może swoje należności ściągnąć z przeciwnika według rzeczywistej wartości przedmiotu sporu.

(2) Wniosek, o którym mowa w ust. 1, można złożyć do protokołu w Trybunale Patentowym. Jeżeli wniosek dotyczy głównej sprawy, składa się go przed rozprawą; po rozprawie jest on dopuszczalny tylko wtedy, gdy przyjęta lub ustalona wartość przedmiotu sporu została później przez Trybunał podwyższona. Przed wydaniem decyzji w przedmiocie wniosku należy przesłuchać przeciwnika.

§ 62

Kto wniósł skargę w myśl przepisów § 55, może wnieść drugą skargę przeciwko zaskarżonemu o tę samą lub taką samą czynność z tytułu innego patentu tylko wówczas, gdy bez własnej winy nie mógł dochodzić swych praw z tytułu tego również patentu w tym wcześniejszym sporze prawnym.

Zachowanie tajemnicy

§ 63

Pracownicy Urzędu Patentowego i inne osoby powołane do współdziałania są obowiązane do zachowania pod rygorem prawnym tajemnicy o jeszcze nie ujawnionych wynalazkach.

Wynagrodzenia

§ 64

Minister Planowania wyda szczegółowe postanowienia o wynagradzaniu za wynalazki przyjęte do wykorzystania.

Używanie oznaczeń

§ 65

Kto zaopatruje przedmioty lub ich opakowanie oznaczeniem mogącym wywołać mniemanie, że przedmioty te są chronione patentem w myśl przepisów niniejszej ustawy, lub zgłoszone do opatentowania, albo kto używa oznaczenia tego rodzaju w publicznych ogłoszeniach, na wywieszonych szyldach, kartach reklamowych albo w inny podobny sposób, jest obowiązany udzielić każ-

demu na żądanie wiadomości o tym, na jakim patencie lub zgłoszeniu do opatentowania opiera używanie tego oznaczenia.

Biuro dla wynalazców

§ 66

W celu umożliwienia wynalazcom uzyskiwania, dochodzenia praw lub kwestionowania patentów z małym nakładem lub bez ponoszenia kosztów, Ministerstwo Przemysłu utworzy Biuro, wyposażone w technicznie i prawniczo wykwalifikowany personel, do opracowywania pism i zgłoszeń, jak również do zastępowania wynalazców przed Urzędem Patentowym.

Przepisy przejściowe

§ 67

(1) Zgłoszenia patentowe, wniesione na podstawie zarządzenia z dnia 15 września 1948 r. o utworzeniu w Biurze do Spraw Wynalazków Oddziału zgłaszania patentów, wzorów użytkowych i znaków towarowych (ZVOBl. S. 481), uważa się za zgłoszenia złożone w myśl przepisów niniejszej ustawy. Pierwszeństwo biegnie od daty zgłoszenia w Biurze Wynalazczości.

(2) Opłatę za zgłoszenie należy uiścić w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Opłatę rejestracyjną, wpłaconą w Wydziale Zgłoszeń, zalicza się na opłatę za zgłoszenie.

(3) Należy dodatkowo wyjaśnić, jakiego rodzaju patentu zgłoszenie dotyczy, oraz złożyć oświadczenie w myśl postanowień § 5 ust. 2.

§ 68

(1) Jeżeli zgłaszający lub jego poprzednik prawny dokonał przed dniem 1. stycznia 1949 r. wynalazku w kraju i urzędowo w taki sposób go zaprotokółował, że wykorzystanie tego wynalazku przez innych fachowców wydaje się możliwe, albo oddał do dyspozycji wynalazek w celu wykorzystania go, to opublikowanie lub jawne wykonywanie po tym zaprotokółowaniu lub po oddaniu do dyspozycji nie stanowi przeszkody do udzielenia patentu.

(2) Jeżeli kilka osób przed dniem 1. stycznia 1949 r. dokonało wynalazku w kraju niezależnie jedna od drugiej, to prawo do patentu przysługuje w następującej kolejności temu, wynalazcy lub jego prawnemu następcy

a) który jako pierwszy oddał wynalazek do dyspozycji w celu wykorzystania go,

b) którego wynalazek był jako pierwszy jawnie wykorzystywany,

c) który jako pierwszy zaprotokółował swój wynalazek w taki sposób, że wykorzystanie go przez innych fachowców wydaje się możliwe. Przepis niniejszy nie narusza postanowień § 5 ust. 1.

(3) Nie stosuje się przepisów ust. 1 i 2:

a) do zgłoszeń patentowych złożonych w byłym Urzędzie Patentowym Rzeszy¹⁾ (stare zgłoszenia patentowe);

b) do wynalazków dokonanych przed dniem 1. lipca 1944 r.;

c) do zgłoszeń, które zostaną złożone później niż w trzy miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

(4) Można wdrożyć postępowanie w trybie §§ 34 do 37 o unieważnienie patentów udzielonych z zastosowaniem przepisów ust. 1 do 3.

¹⁾ Reichspatentamt.

§ 69

(1) Urząd Patentowy przejmując zadania, wynikające z przepisów niniejszej ustawy, w odniesieniu do patentów starych, udzielonych przez były Urząd Patentowy Rzeszy przed dniem 8. maja 1945 r. i będących jeszcze w mocy.

(2) Urząd Patentowy wpisuje patenty, o których mowa w ust. 1, do rejestru według przepisów podanych poniżej.

§ 70

(1) Nie można dochodzić żadnych praw z patentów, których okres trwania przekroczył lat 18.

(2) W ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy można dochodzić praw z patentów, które nie podlegają przepisowi ust. 1 i których istnienie w dniu 8 maja 1945 r. można udowodnić, jeżeli obecnie uprawniony posiadacz patentu złoży pisemny wniosek do Urzędu Patentowego o utrzymanie patentu jako patentu gospodarczego lub patentu wyłączności.

§ 71

(1) Stare patenty, które przysługiwały wywłaszczonym przedsiębiorstwom lub innym wywłaszczonym osobom, zostaną zarejestrowane na rzecz właściciela, na którego w myśl wydanych po dniu 8. maja 1945 r. ustawowych przepisów przeszło przedsiębiorstwo lub majątek wywłaszczony. Przepis ten stosuje się również do starych patentów, które należały do właścicieli lub współników wywłaszczonych przedsiębiorstw i które służyły tym przedsiębiorstwom. Równocześnie z wnioskiem o utrzymanie patentu należy wykazać swe uprawnienie przez przedłożenie urzędowych dowodów.

(2) Praw wynikających z wywłaszczonych starych patentów w myśl przepisów ust. 1 może dochodzić nowy właściciel od chwili wejścia w życie wymienionych w ust. 1 przepisów ustawowych.

(3) Prawa i obowiązki z patentów, które na podstawie postanowień wydanych po dniu 8. maja 1945 r. stały się własnością społeczną, przejmują właściwe ministerstwo Niemieckiej Republiki Demokratycznej z zastosowaniem przepisów dotyczących patentów gospodarczych.

§ 72

(1) Organizacje monopolowe, których rodzaj określono w art. 24 ust. 4 Konstytucji Niemieckiej Republiki Demokratycznej (Verfassung der Deutschen Demokratischen Republik), nawet gdyby nie były dotknięte przepisami ustaw o wywłaszczeniu w obrębie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, nie mogą wywodzić jakichkolwiek praw ze starych patentów lub ze starych zgłoszeń patentowych.

(2) Przepis ten dotyczy również starych patentów i starych zgłoszeń patentowych zbrodniarzy wojennych i czynnych członków partii narodowych socjalistów, jeżeli nie otrzymali oni prawa wyborczego na podstawie przepisów ustawy z dnia 11. listopada 1949 r. o uwolnieniu od odpokutowania i udzieleniu praw obywatelskich byłym członkom i zwolennikom partii narodowych socjalistów (Nazipartei) i oficerom faszystowskiej siły zbrojnej (GBL. S. 59). Przepis ten nie narusza postanowień § 71 ust. 1.

§ 73

(1) Każdemu, kto bez własnej winy uchybił terminu przewidzianego przepisami § 70 ust. 2, należy na wniosek przywrócić stan pierwotny.

(2) Przepisy § 51 ust. 2 zdanie 1 do 3 i ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 74

(1) Wydział Administracyjny Sekcji Patentów rozstrzyga ostatecznie w drodze uchwały wnioski, o których mowa w §§ 70 ust. 2 i 73 ust. 1. Uchwała bez naruszenia przepisu § 51 ust. 4 obowiązuje wstecz od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy.

(2) Urząd Patentowy może żądać złożenia dokumentów dotyczących patentu, jak również zawiadomień i uchwał, wydanych w postępowaniu przed byłym Urzędem Patentowym Rzeszy (Reichspatentamt), bądź ich uwierzytelnionych odpisów. Urząd Patentowy może oddalić wnioski, gdy właściciel patentu nie złoży wymienionych dokumentów w wyznaczonym terminie, a inne materiały nie dają Urzędowi Patentowemu wystarczających dowodów co do istnienia i treści patentu.

§ 75

(1) Patenty utrzymane w mocy będą ogłoszone w Patentblatt.

(2) Należy ogłosić drukiem opis patentowy, jeżeli to nie nastąpiło.

§ 76

(1) Za stare patenty należy uiszczać opłaty roczne od 1. lipca 1948 r.

(2) Nie wpisuje się starego patentu do rejestru i nie można dochodzić z niego praw, jeżeli nie uiszczono opłat w wyznaczonym terminie po doręczeniu urzędowego wezwania (§ 39 ust. 4).

§ 77

(1) Złożonym przed dniem 8. maja 1945 r. w byłym Urzędzie Patentowym Rzeszy (Reichspatentamt) zgłoszonym patentowym, które nie zostały jeszcze zatwierdzone, nadaje się dalszy bieg, z pierwszeństwem według daty wpływu w byłym Urzędzie Patentowym Rzeszy na korzyść obecnie uprawnionego zgłaszającego, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy, po uiszczeniu opłaty za zgłoszenie, zostaną złożone pierwotne dokumenty zgłoszenia i ewentualnie istniejące dowody przeprowadzania badań, z wnioskiem o dalsze rozpatrywanie jako zgłoszenia do opatentowania, jako patent gospodarczy lub wyłączności. Postanowienia §§ 71 i 72 stosuje się odpowiednio. W przedmiocie uiszczenia opłaty za zgłoszenie ma zastosowanie postanowienie § 39 ust. 1.

(2) Do ostatecznego rozstrzygnięcia w drodze uchwały o wnioskach wymienionych w ust. 1 właściwe są Wydziały Badań.

(3) Przepisy § 73 o przywróceniu stanu pierwotnego należy stosować odpowiednio.

(4) Ochrona tymczasowa, wynikająca z opublikowania, dokonanego przez były Urząd Patentowy Rzeszy, pozostaje w mocy aż do upływu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy. Ochrona trwa nadal, jeżeli złożono wniosek w myśl ustępu 1 i to aż do wydania decyzji oddalającej wniosek lub w przypadku, gdy przychylnono się do wniosku, aż do załatwienia zgłoszenia patentowego.

§ 78

Do patentów udzielonych na podstawie starych zgłoszeń patentowych stosuje się przepisy § 76.

§ 79

Prawa i obowiązki, wynikające z patentów, które by w myśl przepisów §§ 67 do 78 stały się własnością społeczną, przechodzą jako patenty gospodarcze na Ministerstwo Przemysłu.

Przepisy końcowe

§ 80

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą następujące ustawy, rozporządzenia, zarządzenia i obwieszczenia:

1. zarządzenie z dn. 15. września 1948 r. o utworzeniu w Biurze do Spraw Wynalazków Oddziału zgłaszania patentów, wzorów użytkowych i znaków towarowych, jeżeli dotyczy zgłoszeń (ZVOBl. str. 481);
2. § 8 ust. 3 zarządzenia z dn. 15 września 1948 r. o popieraniu wynalazczości i wykorzystywaniu projektów zakładowych (ZVOBl. str. 433);
3. ustawa o patentach z dn. 5 maja 1936 r. (RGBl. II str. 117);
4. przepisy o zgłaszaniu wynalazków do opatentowania z dn. 11 lipca 1936 r. (Bl. f. Patent-, Muster- u. Zeichenwesen 1936, str. 132);
5. przepisy z dn. 11 lipca 1936 r. o wymienieniu nazwiska wynalazcy (Bl. f. Patent-, Muster- u. Zeichenwesen 1936 str. 137);
6. rozporządzenie z dn. 6 lipca 1936 r. o Urzędzie Patentowym Rzeszy (RGBl. II str. 219);
7. ustawa z dn. 5 maja 1936 r. o opłatach w Urzędzie Patentowym (RGBl. II str. 142);
8. rozporządzenie z dn. 10. września 1936 r. o przydzieleniu spornych spraw patentowych Sądom Okręgowym (RGBl. II str. 299);
9. rozporządzenie z dn. 30 września 1936 r. o postępowaniu odwoławczym w sprawach patentowych przed Sądem Rzeszy (RGBl. II str. 316);
10. ustawa o rzecznikach patentowych z dn. 28 września 1933 r. (RGBl. I str. 669, porówn. § 81);
11. ustawa z dn. 4. września 1938 r. o dopuszczeniu do wykonywania zawodu rzecznika patentowego (RGBl. I str. 1150);
12. rozporządzenie z dn. 1 września 1939 r. o zarządzeniach w dziedzinie prawa patentowego, wzorów użytkowych i znaków towarowych (RGBl. II str. 958);
13. drugie rozporządzenie z dn. 9 listopada 1940 r. o zarządzeniach w dziedzinie prawa patentowego, prawa o wzorach użytkowych i prawa o znakach towarowych (RGBl. II str. 256);
14. rozporządzenie z dn. 10 stycznia 1942 o nadzwyczajnych zarządzeniach w prawie patentowym i prawie o wzorach użytkowych (RGBl. II str. 81);
15. rozporządzenie z dn. 12 lipca 1942 r. o traktowaniu wynalazków dokonanych przez członków załóg pracowniczych (RGBl. I str. 466);
16. wytyczne z dn. 10 października 1944 r., dotyczące wynagrodzeń za dokonanie wynalazków pracowniczych (RAnz. nr 271);
17. drugie rozporządzenie z dn. 12 maja 1943 r. o nadzwyczajnych zarządzeniach w prawie patentowym i prawie o wzorach użytkowych (RGBl. II str. 150);
18. rozporządzenie z dn. 15 stycznia 1944 r., dotyczące ograniczenia publikacji w dziedzinie patentów (RGBl. II str. 5);
19. trzecie rozporządzenie z dn. 16 stycznia 1945 r. o nadzwyczajnych zarządzeniach w prawie patentowym i prawie o wzorach użytkowych (RGBl. II str. 11).

§ 81

(1) Postępowanie w sprawach patentowych, zawisłe przed sądami powszechnymi, przechodzi w tym stanie, w jakim się znajduje, do właściwych sądów, określonych przepisami niniejszej ustawy.

(2) Postępowania, wdrożonego przed byłym Urzędem Patentowym Rzeszy o unieważnienie lub cofnięcie starego patentu, albo o udzielenie licencji przymusowej, które nie zostało jeszcze zakończone, nie prowadzi się dalej przed Urzędem Patentowym. Może ono być wdrożone na nowo na wniosek, gdy dozwalają na to przepisy niniejszej ustawy.

(3) Postanowienia §§ 9, 10, 11, 13, 52, 54, 55, 56, 58 i 60 ustawy z dn. 28 września 1933 r. o rzecznikach patentowych (Patentanwaltsgesetz) stosuje się nadal odpowiednio do czasu wydania właściwych przepisów. Do tego samego czasu utrzymuje się również odpowiednio, według ogólnych przepisów ustawowych, uprawnienia nabyte na podstawie ustawy z dnia 28 września 1933 roku o rzecznikach patentowych, regulaminu egzaminów na stanowisko rzecznika patentowego i obwieśzczenia dotyczącego określenia zawodu właścicieli zezwoleń. Cofnięcie upoważnienia do zastępstwa na podstawie przepisów §§ 3 i 61 ustawy o rzecznikach patentowych uważa się za niebyłe.

§ 82

Upoważnia się Ministerstwo Planowania do wydania w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Finansów postanowień do wprowadzenia niniejszej ustawy i do przystosowania innych ustaw do przepisów ustawy niniejszej.

§ 83

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1950 r.

(„Gesetzblatt der Deutschen Demokratischen Republik“ 1950 r. nr 106; „La Propriété Industrielle“ 1950 r. nr 10)

19

U S T A W A

z dn. 6 września 1950 r.

o utworzeniu Urzędu do Spraw Wynalazczości i Patentów w Niemieckiej Republice Demokratycznej

§ 1. (1) W celu wykonania zadań, wynikających z ustawy z dn. 6 września 1950 r. (GBI. str. 989), tworzy się „Urząd do Spraw Wynalazczości i Patentów Niemieckiej Republiki Demokratycznej“.

(2) Siedzibą Urzędu do Spraw Wynalazczości i Patentów jest Berlin.

§ 2. Zadania, wykonywane dotychczas przez Biuro do Spraw Wynalazków na podstawie zarządzenia z dn. 15 września 1948 r. o utworzeniu w Biurze do Spraw Wynalazków Oddziału zgłaszania patentów, wzorów użytkowych i znaków towarowych (ZVOBl. str. 481) i na podstawie zarządzenia z dn. 15 września 1948 r. o popieraniu wynalazczości i wykorzystywaniu projektów zakładowych (ZVOBl. str. 483) oraz wydanych do tego zarządzenia przepisów wykonawczych z dn. 15 września 1948 (ZVOBl. str. 484) — również jeśli nie wynika to z ustawy o patentach — przejmuje Urząd do Spraw Wynalazczości i Patentów aż do czasu odmiennego uregulowania.

§ 3. Minister Planowania wyda przepisy, konieczne do wykonania niniejszej ustawy.

§ 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1950 r.

(Gesetzblatt der Deutschen Demokratischen Republik 1950 r. nr 106, str. 1000)

20

WIELKA BRYTANIA I IRLANDIA PÓLNOĆNA

U S T A W A

z dnia 16 grudnia 1949 r.

o patentach

(Część piąta i ostatnia)

Przepisy uzupełniające

97. — Wszelkie pisma, o których mowa w niniejszej ustawie, mogą być doręczane przez pocztę.

98. — (1) Przepisy, wydane przez Board of Trade, mogą ustalić godziny urzędowania w Patent Office oraz dni, w których urząd ten jest nieczynny.

(2) Każdy dokument, nadesłany zgodnie z niniejszą ustawą do Patent Office w dniu, w którym Urząd ten jest nieczynny, albo w dniu świątecznym, uważa się za nadesłany w pierwszym następnym dniu powszednim, a termin upływający w dniu świątecznym przedłuża się do pierwszego następnego dnia powszedniego.

99. — Z zachowaniem przepisów niniejszej ustawy, za patenty i załatwienie innych spraw, wymienionych w niniejszej ustawie, uiszcza się opłaty, które określają przepisy, wydane przez Board of Trade w porozumieniu ze Skarbem. Wszelkie opłaty dotyczące spraw, określonych w pierwszym załączniku do niniejszej ustawy, nie mogą przewyższać kwot podanych w tym załączniku.

100. — Przed dniem 1 czerwca każdego roku Kontroler składa obydwu Izbowi Parlamentu sprawozdanie dotyczące wykonywania niniejszej ustawy. Sprawozdanie to podaje dochody i wydatki za poprzedni rok sprawozdawczy.

101. — (1) W niniejszej ustawie, jeżeli brzmienie przepisów nie wymaga innej wykładni:

„Sąd odwoławczy“ oznacza sędziego, mianowanego na podstawie art. 85;

„zgłaszający“ oznacza osobę, na której rzecz wydano instrukcje na podstawie art. 17, jak również nastpcę prawnego zgłaszającego, który zmarł;

„przedmiot“ oznacza każdą substancję lub materiał, urządzenie, maszynę lub aparat, niezależnie od tego czy jest przytwierdzony do ziemi;

„cesjonariusz“ oznacza nastpcę prawnego cesjonariusza, który zmarł a powołania na cesjonariusza pewnej osoby oznaczają powołanie na cesjonariusza nastpcy prawnego lub na cesjonariusza tej osoby;

„Kontroler“ oznacza Generalnego Kontrolera patentów, wzorów i znaków towarowych;

„zgłoszenie konwencyjne“ posiada znaczenie, nadane mu przepisem art. 1 ust. (4);

„sąd“ oznacza High Court;

„data złożenia“ oznacza — w stosunku do dokumentu złożonego na podstawie niniejszej ustawy — rzeczywistą datę złożenia, albo — jeżeli niniejsza ustawa lub przepisy wykonawcze przyznają mu inną datę — datę, w której uznaje się to złożenie za dokonane;

„licencja wyłączna“ oznacza licencję, mocą której właściciel patentu udziela licencjodawcy samemu lub razem z osobami przez niego upoważnionymi, z wyłączeniem wszelkich innych osób (wraz z właścicielem patentu), pra-

wa do opatentowanego wynalazku; stosownie do tego należy także rozumieć termin „licencjodawca wyłączny“;

„wynalazek“ oznacza każdy nowy wytwór, stanowiący przedmiot patentu i udzielonych przywilejów na podstawie art. 6 „*Statute of monopolies*“¹⁾, oraz nowe metody lub sposoby postępowania badawczego, które mogą być zastosowane przy ulepszaniu lub kontrolowaniu wytwarzania; termin ten obejmuje również wynalazki podane jako takie;

„*Journal*“ posiada znaczenie, określone w art. 94 ust. 2; „patent“ oznacza dokument patentowy dotyczący wynalazku;

„rzecznik patentowy“ oznacza osobę, która jako zastępca innych osób wykonywa w Zjednoczonym Królestwie za wynagrodzeniem czynności mające na celu zgłaszanie wynalazków lub uzyskiwanie patentów w Zjednoczonym Królestwie lub w innych krajach;

„patent dodatkowy“ oznacza patent, udzielony na podstawie art. 26;

„właściciel patentu“ oznacza osobę lub osoby wpisane do rejestru jako koncesjonariusze lub właściciele patentu;

„przepisany“ oznacza przepisany postanowieniami, wydanymi przez *Board of Trade* na podstawie niniejszej ustawy;

„data pierwszeństwa“ posiada znaczenie, określone w art. 5; *

„opublikowany“ oznacza, z wyjątkiem opisów kompletnych, udostępniony ogółowi; z zachowaniem ogólnego charakteru poprzedzających przepisów, w rozumieniu niniejszej ustawy uważa się dokument za opublikowany, jeżeli jest dostępny dla każdej osoby w Zjednoczonym Królestwie po uiszczeniu opłaty, albo udostępniony w inny sposób;

„*Statute of monopolies*“ oznacza rozdział trzeci ustawy z dwudziestego pierwszego roku panowania króla Jakuba I, zatytułowanej: „Ustawa o monopolach i zwolnieniach z przepisami dotyczącymi kar i utraty praw“²⁾.

(2) W rozumieniu art. 1 ust. (3) w części dotyczącej zgłoszeń „konwencyjnych“ i art. 72 termin „następca prawny“ obejmuje również następcę prawnego zmarłej osoby, znajdującego się w innym kraju poza Zjednoczonym Królestwem.

102. — (1) Przepisy niniejszej ustawy nie pozbawiają, nie ograniczają, ani nie naruszają uprawnień Korony w przedmiocie udzielenia lub odmowy udzielenia patentu.

(2) Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają prawa Korony lub osób, których prawa pochodzą bezpośrednio lub pośrednio od Korony, do zbywania lub używania przedmiotów, skonfiskowanych na podstawie ustaw celnych lub akcyzowych.

103. — Przy stosowaniu niniejszej ustawy w Szkocji:

(1) Skargi o naruszanie patentów są rozstrzygane bez udziału przysięgłych³⁾ chyba że sąd postanowi inaczej. Pozostaje wszelako bez zmiany właściwość i tryb postępowania przed sądami szkockimi w zakresie tych skarg lub skarg i postępowania w sprawach patentowych, które należały dotychczas do właściwości tych sądów;

(2) Postępowanie w sprawach cofnięcia patentu winno toczyć się w formie *actions of reduction*. Doręczanie pism i wezwania do stawienia w tych sprawach winny być dokonywane w formie i zgodnie ze zwyczajem, istniejącym bezpośrednio przed wejściem w życie ustawy z 1907 r. o patentach i wzorach;

¹⁾ W tekście franc.: „*l'objet de lettres patentes et d'une concession de privilèges aux termes de la section 6 du Statut de monopolies*“ — Red.

²⁾ „*An act concerning monopolies and dispensations with penal laws and the forfeiture thereof*“ — Red.

³⁾ W tekście franc.: „*sans l'assistance d'un jury*“ — Red.

(3) Przepisy niniejszej ustawy, które w zakresie ustalonym tą ustawą przyznają sądowi jurysdykcję szczególną, nie zmieniają — chyba że w granicach tej jurysdykcji — właściwości jakiegokolwiek sądu szkockiego w postępowaniu dotyczącym patentów. W stosunku do tego postępowania wyraz „sąd“ oznacza *Court of Session*;

(4) Mimo przepisów niniejszej ustawy, wyraz „sąd“ oznacza w stosunku do postępowania w Szkocji dotyczącego przedłużenia czasokresu trwania patentu *Court of Session*;

(5) Jeżeli w toczącym się przed sądem postępowaniu jest wymagane sprostowanie w rejestrze, prowadzonym na podstawie niniejszej ustawy, należy przedłożyć Kontrolerowi odpis zarządzenia, postanowienia lub jakiegokolwiek innej decyzji nakazującej sprostowanie, który stosownie do tego dokona sprostowania rejestru.

(6) .....¹⁾

104. — Przy stosowaniu niniejszej ustawy w Irlandii Północnej:

(1) Wszystkim stronom — mimo postanowień niniejszej ustawy — przysługują środki odwoławcze dotyczące patentu, jak gdyby patentu udzielono z mocą obowiązującą tylko na obszarze Irlandii Północnej;

(2) Przepisy niniejszej ustawy, które w zakresie ustalonym tą ustawą przyznają sądowi jurysdykcję szczególną, nie zmieniają — chyba że w granicach tej jurysdykcji — właściwości jakiegokolwiek sądu w Irlandii Północnej w postępowaniu dotyczącym patentów. W stosunku do tego postępowania wyraz „sąd“ oznacza Sąd Najwyższy w Północnej Irlandii;

(3) .....²⁾

(4) Powołania na akty prawodawcze Parlamentu Zjednoczonego Królestwa uważa się za powołania na te akty tylko wówczas, jeżeli stosują się do Irlandii Północnej;

(5) Powołania na Departament Rządu uważa się również za powołanie na Departament Rządu Irlandii Północnej;

(6) Wyrażenie „skazanie w postępowaniu uproszczonym“ uważa się za oznaczające skazanie na podstawie *Petty Sessions (Ireland) Act* z 1851 r. z wszelkimi późniejszymi zmianami, oraz na podstawie ustaw, wydanych przez Parlament Irlandii Północnej.

105. — Niniejsza ustawa stosuje się do wyspy Man z zastrzeżeniem następujących zmian:

(1) Przepisy niniejszej ustawy nie zmieniają właściwości sądów na wyspie Man w postępowaniu dotyczącym naruszenia patentów, albo w zakresie innych skarg lub postępowania w sprawach patentów, w których sądy te są właściwe;

(2) Przystępstwo, określone w niniejszej ustawie, jest zagrożone karą więzienia do lat 2 z wykonywaniem lub bez wykonywania ciężkich robót i z grzywną do 100 funtów lub bez grzywny;

(3) Przekroczenia niniejszej ustawy, które są zabronione w Anglii pod groźbą kary, orzekanej w postępowaniu uproszczonym, mogą być ścigane, a ich sprawcy karani grzywną przez sąd miejsca zamieszkania pokrzywdzonego w taki sposób, w jaki byłyby w tym czasie ścigane przestępstwa, których sprawcy podlegają karze orzekanej w drodze postępowania uproszczonego.

106. — (1) Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego artykułu, ustawa niniejsza uchyla ustawy wymienione w drugim załączniku, w zakresie podanym w trzeciej kolumnie tego załącznika.

(2) Z zachowaniem przepisów *Interpretation Act* z 1889 r. o uchyleniach, przepisy przejściowe zawarte w trzecim załączniku niniejszej ustawy pozostają w mocy na czas

¹⁾ Określenia wyrażen ustawowych stosowanych w Szkocji, które nie są używane w niniejszym tekście.

²⁾ Patrz art. 103 ust. (5).

przejściowy między przepisami ustawy, obowiązującej przed wejściem w życie ustawy z 1949 r. o patentach i wzorach, a przepisami ustawy, niniejszej.

(3) Art. 12 ust. (8) ustawy z 1946 r. o energii atomowej¹⁾ otrzymuje brzmienie:

„(8) Uprawnienie, przysługujące Ministrowi Zaopatrzenia i osobom przez niego upoważnionym na podstawie art. 46 ustawy z 1949 r. o patentach i wzorach, obejmuje uprawnienie do dokonania, użytkowania, wykonywania lub zbycia wynalazku w celach służących wytwarzaniu lub stosowaniu energii atomowej, albo w celach służących związanym z tym badaniom uznanym przez Ministra za konieczne lub odpowiednie. Każde powołanie się w tym artykule lub w art. 47 i 48 niniejszej ustawy na potrzeby Korony uważa się za obejmujące powołanie się na te cele“.

107. — (1) Niniejsza ustawa może być powoływana jako Patent Act z 1949 r.

(2) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1950 r., bezpośrednio po wejściu w życie Patents and Designs Act'u z 1949 r.

PIERWSZY ZAŁĄCZNIK

Oplaty

	£ s d
Za zgłoszenie wynalazku do opatentowania	1 0 0
Za złożenie opisu kompletnego	4 0 0
Za opieczątowanie patentu	5 0 0
<i>Oplaty roczne wynoszą:</i>	
za piąty rok trwania patentu	10 0 0
„ szósty rok trwania patentu	10 0 0
„ siódmy rok trwania patentu	10 0 0
„ ósmy rok trwania patentu	10 0 0
„ dziewiąty rok trwania patentu	15 0 0
„ dziesiąty rok trwania patentu	15 0 0
„ jedenasty rok trwania patentu	20 0 0
„ dwunasty rok trwania patentu	20 0 0
„ trzynasty rok trwania patentu	20 0 0
„ czternasty rok trwania patentu	20 0 0
„ piętnasty rok trwania patentu	20 0 0
„ szesnasty rok trwania patentu	20 0 0

DRUGI ZAŁĄCZNIK

Uchylenia

Uchylony tytuł	Zakres uchylenia
<i>The Patents and Designs Act z 1907 r.</i>	Cała ustawa z wyjątkiem art. 47, 62 (1) — (3), 63, 64 i art. 82, i 91 i 91A, o ile dotyczą znaków, oraz art. 88, o ile dotyczy rozporządzeń Rady opartych na art. 91A.
<i>The Patents and Designs Act z 1919 r.</i>	Cała ustawa.
<i>The Patents and Designs (Convention) Act z 1928 r.</i>	Cała ustawa z wyjątkiem art. 4.
<i>The Patents and Designs Act z 1932 r.</i>	Cała ustawa z wyjątkiem poprawek do art. 91 ustawy z 1907 r., zawartych w załączniku.
<i>The Patents and Designs (Limits of Time) Act z 1939 r.</i>	Cała ustawa z wyjątkiem art. 8—10, 12 (6) i poprawek do art. 91 ustawy z 1907 r., zawartych w załączniku.
<i>The Patents and Designs (Limits of Time) Act z 1939 r.</i>	Cała ustawa z wyjątkiem art. 4.
<i>The Patents and Designs Act z 1942 r.</i>	Cała ustawa.
<i>The Emergency Laws (Transitional Provisions) Act z 1946 r.</i>	Art. 7.
<i>The Patents and Designs Act z 1946 r.</i>	Art. 1—3, 5, 6 (3), 7 (2) i 8 (4).
<i>The Emergency Laws (Miscellaneous Provisions) Act z 1947 r.</i>	Art. 5 ust. (2) lit. b) i ust. (3).
<i>The Patents and Designs Act z 1949 r.</i>	Cała ustawa z wyjątkiem art. 49 i poprawek do art. 82, 88 i 91A ustawy z 1907 r., zawartych w pierwszym załączniku.

TRZECI ZAŁĄCZNIK

Przepisy przejściowe

1. — Z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, każda czynność dokonana na podstawie przepisu, uchylonego niniejszą ustawą, ważna w chwili wejścia w życie tej ustawy i dozwolona przez nią, jest ważna w dalszym ciągu, jak gdyby była dokonana na podstawie odpowiadającego przepisu niniejszej ustawy.

2. — Przepisy art. 5 niniejszej ustawy²⁾ stosuje się do opisu kompletnego złożonego przed jej wejściem w życie, jak również do opisu złożonego po jej wejściu w życie. Zastrzeżenie wszelako, zawarte w opisie złożonym po opisie tymczasowym, uważa się za oparte na tym, co podano w tym ostatnim opisie, chyba że dotyczy on wynalazku późniejszego lub innego.

3. — Mimo przepisów art. 3 ust. (2) nie można złożyć opisu kompletnego w następstwie zgłoszenia, uważanego za poniechane przed wejściem w życie niniejszej ustawy na

podstawie art. 5 ustawy z 1907 roku o patentach i wzorach. Przepisy niniejszego paragrafu nie naruszają uprawnień, przyznanych Kontrolerowi na mocy art. 6 Patents itd. (Emergency) Act z 1939 r., do przedłużenia terminu do wniesienia opisu kompletnego.

4. — Jeżeli opis kompletny został złożony, lecz nie przyjęty przed wejściem w życie niniejszej ustawy, przepisy ustawy z 1907 roku stosuje się nadal w postępowaniu poprzedzającym przyjęcie lub do odmowy przyjęcia wymienionego opisu.

5. — Przepisy art. 14 i 33 zastępuje się w przypadkach, w których opis kompletny został przyjęty przed wejściem w życie niniejszej ustawy, przepisami ustawy z 1907 r.

6. — Uprawnienie, przyznane Kontrolerowi na mocy art. 15, nie może być wykonywane w stosunku do opisu kompletnego, przyjętego przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

7. — Przepisy art. 53 stosuje się do zgłoszeń patentowych, wniesionych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

¹⁾ Patrz „Wiadomości Urzędu Patentowego“ z 1948 r., zesz. 2. Red.

²⁾ Pomijamy w dalszym ciągu wyrazy „niniejszej ustawy“.

8. — Mimo przepisów niniejszej ustawy patent opieczętowany przed jej wejściem w życie i posiadający datę, zawartą między dniem 3 września 1939 roku a dniem wejścia w życie ustawy, może być odwołany przez sąd z powodu przewidzianego w art. 25 (2) oo ustawy z 1927 r.

9. — Jeżeli termin do złożenia Kontrolerowi w sprawie wynalazku doniesienia, przewidzianego w art. 45 ustawy z 1907 r., upłynął przed wejściem w życie niniejszej ustawy, zanim doniesienie to zostało złożone, przepisów art. 51 ust. (2) i (4) nie stosuje się ani do tego wynalazku, ani do dotyczących go patentów.

10. — Ustawa niniejsza stosuje się do opisów kompletnych, przyjętych przed jej wejściem w życie, jak gdyby wyrazy „data opublikowania“ były zastąpione wszędzie wyrazami „data przyjęcia“.

11. — Opisy, złożone i oddane do dyspozycji ogółu przed wejściem w życie niniejszej ustawy, winny być nadal dostępne dla ogółu, mimo przepisów art. 79.

12. — Jeżeli opis, oddany do dyspozycji ogółu przed wejściem w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 91 ust. (4) ustawy z 1907 r., został poprawiony przed przyjęciem, przepisów art. 31 ust. (2) nie należy rozumieć w ten sposób, że upoważniają one — w sprawie tego opisu — do powołania się na ten przepis w takim brzmieniu, jakie obowiązywało przed poprawką.

13. — Jeżeli dwie lub więcej osób jest zarejestrowanych jako cesjonariusze lub właściciele patentu, o którego udzielenie ubiegano się lub który udzielono przed wejściem w życie niniejszej ustawy, prawo — przysługujące każdej — przeniesienia w całości lub w części swych uprawnień do patentu nie może być ograniczone jedynie z powodu przepisów art. 54.

14. — Warunki zawarte w umowie, ważnej bezpośrednio przed wejściem w życie niniejszej ustawy, nie mogą być unieważnione jedynie z powodu przepisów art. 57.

15. — Przepisy art. 30 ustawy z 1907 r. i dotyczące postanowienia stosuje się nadal do patentów, udzielonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

16. — Przepisy art. 38 A ust. (2) ustawy z 1907 r. stosuje się nadal we wszystkich przypadkach, w których opis kompletny został przyjęty przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

17. — Przepisów art. 22 ust. (1) i (3) nie stosuje się do patentów udzielonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

18. — Przepisy art. 26 ust. (1) stosuje się do zgłoszeń, wniesionych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

19. — Przepisy art. 27 stosuje się do patentów, które przestały być skuteczne przed wejściem w życie niniejszej ustawy, jak gdyby powołanie na art. 22 było zastąpione powołaniem na art. 17 ustawy z 1907 r.

20. — Jeżeli termin, określony w art. 12 ustawy z 1907 roku do opieczętowania patentu, upłynął przed wejściem w życie niniejszej ustawy, a patent nie został opieczętowany, przepisy art. 28 stosuje się do zgłoszenia patentowego, jak gdyby powołanie na art. 19 było zastąpione powołaniem na art. 12 ustawy z 1907 r.

21. — W postępowaniu, toczącym się w czasie wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się nadal przepisy art. 22 i 32 A ustawy z 1907 roku zamiast przepisów art. 30 i 62 niniejszej ustawy.

22. — Przepisów art. 63 nie stosuje się w przypadku naruszenia patentu, popełnionego przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

23. — Rejestry, prowadzone na podstawie ustawy z 1907 roku, uważa się za część odpowiadających rejestrów, prowadzonych na podstawie niniejszej ustawy.

24. — Przepisy niniejszej ustawy nie zmieniają okresu trwania patentu, udzielonego przed wejściem w życie *Patents* itd. (*International Conventions*) Act'u z 1938 r.

25. — Przepisy niniejszej ustawy nie stoją na przeszkodzie stosowaniu przepisów art. 4 ustawy z 1946 r. o patentach i wzorach.

26. — Dokumenty, powołujące się na przepisy uchylone niniejszą ustawą, należy uważać za powołujące się na przepisy odpowiadające.

27. — Powołania na ustawę z 1907 r., zamieszczone w niniejszym załączniku, należy uważać za powołanie na tę ustawę w brzmieniu zmienionym innymi ustawami, niż ustawą z 1949 r. o patentach i wzorach.

(*La Propriété Industrielle*, 1950 r. nr 7, str. 151—154) "

CZĘŚĆ II

21

PATENTY NA WYNAŁAZKI

UDZIELENIE

Tłustym drukiem oznaczono numer patentu. Liczby i litery przed numerem patentu oznaczają klasę, podklasę, grupę i podgrupę, do której zaliczono wynalazek. Następnie kolejno są umieszczone: nazwisko właściciela patentu, tytuł wynalazku; data zgłoszenia (jeżeli wpłynęło przed dniem 30. czerwca 1947 r.); po skrócie „Pierwsz.”, który oznacza pierwszeństwo ze zgłoszenia w jednym z krajów, należących do Konwencji Związkowej Paryskiej, data zgłoszenia zagranicznego i w nawiasie kraj, gdzie zgłoszenia dokonano; data udzielenia patentu.

1c, 1/01 **34363**. De Directie van de Staatsmijnen in Limburg (Heerlen, Niderlandy). Sposób rozdzielania na poszczególne frakcje rozdrobnionych materiałów stałych o różnym ciężarze właściwym i różnej wielkości cząstek. 19.7 1946. Pierwsz. 21.7 1942 (Niderlandy). Udzielono 13.2 1951.

1c, 1/01 **34390**. De Directie van de Staatsmijnen in Limburg (Heerlen, Niderlandy). Sposób rozdzielania w cyklonie ciał stałych o różnym ciężarze właściwym i różnej wielkości ziarn za pomocą zawiesziny rozdzielającej oraz urządzenie do wykonywania tego sposobu. 19.5 1947. Pierwsz. 31.7 1945 (Niderlandy). Udzielono 13.3 1951.

2b, 16/01 **34397**. Jan Koszelski (Sławniów, Polska). Skrzynka do odwilżania opłatków przed ich cięciem na hostie i komunikanty. Udzielono z mocą od dnia 21.5 1949.

6d, 3 **34386**. Kazimierz Bransch (Kościerzyna, Polska). Sposób klarowania win. Udzielono z mocą od dnia 10.1 1949.

6f, 2/01. **34389**. Stanisław Staff (Okocim, Polska) i Stefan Straszyński (Okocim, Polska). Masa wykładzino-wa do naczyń fermentacyjnych i leżakowych. Udzielono z mocą od dnia 11.2 1950.

7b, 14/01 **34378**. Spojené ocelárny národní podnik (Kladno, Czechosłowacja) i Ladislav Jeníček (Praga, Czechosłowacja). Sposób wyrobu profilowanego uzbrojenia betonu przedprężonego. Pierwsz. 25.5 1948 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 31.3 1949.

7d, 16 **34399**. Tadeusz Radowicki (Katowice, Polska). Sposób wyrobu płaskich sił. Zależny od patentu nr 34085, Udzielono z mocą od dnia 19.11 1948.

9b, 1 **34370**. Bolesław Włodarczyk (Białoleka Dworska, Polska). Sposób wytwarzania szczotki polerowniczej. Udzielono z mocą od dnia 26.4 1950.

12i, 39 **34391**. Spolek pro chemickou a hutni výrobu, národní podnik (Praga Czechosłowacja). Sposób otrzymywania związków tytanu ubogich w żelazo lub wolnych od żelaza. Pierwsz. 8.6 1942 (Niemcy). Udzielono z mocą od dnia 23.12 1947.

12o, 26/03 **34339**. Spolek pro chemickou a hutni výrobu, národní podnik (Praga, Czechosłowacja). Sposób wytwarzania aromatycznych związków rtęciowych, zawierających rtęć związaną z rdzeniem. 30.4 1947. Pierwsz. 19.2 1947 (Czechosłowacja). Udzielono 10.1 1951.

12q, 24 **34405**. „Spofa“, spojené farmaceutické závody, národní podnik (Praga, Czechosłowacja). Sposób wytwarzania związków obniżających poziom protrómbiny we krwi. 3.2 1947. Udzielono 27.3 1951.

18d, 2/80 **34372**. Thos. Firth & John Brown Limited (Sheffield, Wielka Brytania). Stom żelazny trwały w wysokiej temperaturze. Pierwsz. 29.8 1946 (Wielka Brytania). Udzielono z mocą dnia 24.9 1947.

21a¹, 32/04 **34394**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Sposób przesyłania listów, re-

kopisów, druków i innych dokumentów drogą fototelegraficzną. Pierwsz. 2.5 1945 (Belgia). Udzielono z mocą od dnia 30.12 1947.

21a², 30 **34403**. Jiri Vackár (Praga, Czechosłowacja) i Vilém Klika (Praga, Czechosłowacja). Transformator modulacyjny. Udzielono z mocą od dnia 10.2 1948.

21a², 36/15 **34371**. Henryk Kühn (Warszawa, Polska). Sposób zabezpieczenia się przed działaniem fałszywych sygnałów przy sterowaniu zdalnym oraz urządzenie do zabezpieczenia się tym sposobem. Udzielono z mocą od dnia 7.7 1949.

21a⁴, 13 **34400**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Układ do wytwarzania zmiennego napięcia, którego częstotliwość jest zmieniana w zakresie strojenia stopniami o równych odstępach częstotliwości. Pierwsz. 23.9 1947 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 20.9 1948.

21a⁴, 14/01 **34392**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Urządzenie z obwodem oscylacyjnym o częstotliwości własnej regulowanej przez zmianę wstępnego namagnesowania rdzenia ferromagnetycznego cewki indukcyjnej. Pierwsz. 16.4 1943 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 30.12 1947.

21a⁴, 14/01 **34408**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Układ połączeń do modulowania częstotliwości fali nośnej. Pierwsz. 30.6 1942 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 30.12 1947.

21c, 13/13 **34351**. Ewaryst Tadeusz Kozłowski (Brzeg Dolny Wołowski, Polska). Uchwyt do zawieszania przewodów napowietrznych wysokiego napięcia. Dodatkowy do patentu nr 33569. 23.9 1946. Udzielono 3.2 1951.

21c, 68/50 **34359**. Centralny Zarząd Energetyki (Warszawa, Polska). Ochronne przekąźnikowe urządzenie odległościowe. Udzielono z mocą od dnia 9.9 1949.

21c, 70 **34396**. Skodovy závody, národní podnik (Pilzno, Czechosłowacja). Zamknięty korek bezpiecznikowy. Pierwsz. 12.2 1948 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 11.2 1949.

21g, 4/04 **34395**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Elektryczny wyłącznik termiczny. Pierwsz. 7.2 1948 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 4.2 1949.

21g, 4/05 **34387**. Zbigniew Szczepanik-Dzikowski (Radość k. Warszawy, Polska). Pływakowy przekąźnik rtęciowy. Udzielono z mocą od dnia 7.7 1949.

21g 12/02 **34409**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Jarzeniowa lampa wyładowcza i sposób wykonywania takich lamp. Pierwsz. 22.4 1944 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 30.12 1947.

21g, 13/01 **34410**. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Lampa elektronowa oraz sposób wytwarzania takich lamp. Pierwsz. 22.8 1946 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 30.12 1947.

- 21g, 17/01 34393. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Lampa Roentgena z anodą obrotową, osadzona w łożyskach kulkowych lub wałeczkowych, oraz sposób wytwarzania takich łożysk. Pierwsz. 9.3 1939 (Niemcy). Udzielono z mocą od dnia 30.12 1947.
- 21h, 30/17 34354. Inż. Eugeniusz Bargieł (Gdańsk, Polska). Urządzenie do automatycznego spawania elektrodą otuloną. Udzielono z mocą od dnia 10.9 1949.
- 22a, 2 34383. American Cyanamid Company (New York, N. Y., Stany Zjednoczone Ameryki). Sposób otrzymywania związków metali z barwnikami azowymi. Pierwsz. 16.9 1942 (St. Zjedn. Am.). Udzielono z mocą od dnia 21.7 1947.
- 22f, 12 34382. American Cyanamid Company (New York, N. Y., Stany Zjednoczone Ameryki). Sposób wytwarzania trwałych pigmentów metalofталocyjaninowych. Pierwsz. 3.3 1944 (St. Zjedn. Ameryki). Udzielono z mocą od dnia 1.7 1947.
- 22f, 12 34384. American Cyanamid Company New York, N. Y., Stany Zjednoczone Ameryki). Sposób wytwarzania pigmentu miedziofталocyjaninowego. Pierwsz. 13.10 1939 (St. Zjedn. Am.). Udzielono z mocą od dnia 17.7 1947.
- 22f, 12 34385. American Cyanamid Company (New York, N. Y., Stany Zjednoczone Ameryki). Sposób wytwarzania pigmentu miedziofталocyjaninowego. Dodatkowo do patentu nr 34384. Pierwsz. 28.2 1941 (St. Zjedn. Am.). Udzielono z mocą od dnia 29.7 1947.
- 22g, 2/01 34380. Metals Disintegrating Company Inc. (Elizabeth, New Jersey, Stany Zjednoczone Ameryki). Sposób wytwarzania brązów w postaci pasty. 20.3 1937. Pierwsz. 16.5 1936 (Niemcy). Udzielono 28.2 1951.
- 24f, 18 34401. Vitkovické Želazárny, národní podnik Ostrawa, Czechosłowacja) i Ferdinand Honsig (Ostrawa, Czechosłowacja). Ruszt mechaniczny. 23.1 1947. Pierwsz. 23.1 1946 (Czechosłowacja). Udzielono 22.3 1951.
- 29b, 3/20 34365. Courtaulds Limited (Londyn, Wielka Brytania). Sposób przedzenia sztucznych włókien z wiskozy. 25.11 1936. Pierwsz. 12.12 1935 (Wielka Brytania). Udzielono 13.2 1951.
- 30h, 2/03 34367. Spolek pro chemickou a hutní výrobu, národní podnik (Praga, Czechosłowacja). Sposób wytwarzania środka do zwalczania zarazy Nosema i innych pasożytniczych schorzeń jelitowych pszczoły. Pierwsz. 28.7 1943 (Niemcy). Udzielono z mocą od dnia 14.8 1947.
- 38k, 2/01 34364. Fred Fahrni (Zürich, Szwajcaria). Sposób wyrobu płyt prasowanych, składających się z kilku warstw cząstek drewna i ze spoiwa. 18.2 1947. Pierwsz. 25.4 1942 dla zastrz. 1—4; 17.3 1943 dla zastrz. 5 (Niemcy). Udzielono 13.2 1951.
- 39a, 19/03 34368. Drahomir Horsák (Opava, Czechosłowacja) i Antonin Horsák (Brno-Královo Pole, Czechosłowacja). Drzewna masa wypełniająca do mas sztucznych oraz sposób jej wytwarzania. Pierwsz. 12.4 1940 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 18.12 1947.
- 40c, 4 34361. Cie de Produits Chimiques et Electrometallurgiques Alais, Froges & Camarque (Paryż, Francja). Sposób wyrobu dolnej części komory do elektrolizy stopionych soli. Pierwsz. 5.9 1947 (Francja). Udzielono z mocą od dnia 17.8 1948.
- 42f, 19 34358. Władysław Żeleźniak (Wierzchosławice, Polska). Waga do samoczynnego odważania materiałów sypkich. Udzielono z mocą od dnia 1.10 1948.
- 42g, 24/01 34369. Kazimierz Nowiński (Gdańsk—Wrzeszcz, Polska). Instrument muzyczny. Udzielono z mocą od dnia 11.3 1950.
- 42h, 29/02 34360. Okula, závodypro brylovou mechaniku a optiku, národní podnik (Chomutovo, Czechosłowacja) i C. Karel Doležal (Praga, Czechosłowacja). Okulary oraz sposób ich wykonywania. Pierwsz. 7.5 1948 dla zastrz. 1—3, 5—8 i 16; 25.5 1948 dla zastrz. 4, 14, 15; 18.6 1948 dla zastrz. 9, 10 i 13; 19.11 1948 dla zastrz. 11, 12 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 4.5 1949.
- 42m, 11 34362. Aktiebolaget Facit (Atvidaberg, Szwecja). Maszyna do liczenia 3.2 1947. Pierwsz. 19.5 1943 (Szwecja). Udzielono 13.2 1951.
- 42m, 34 34379. Gerard Kudelski (Kraków, Polska). Przyrząd do sprawdzania działań arytmetycznych. Udzielono z mocą od dnia 6.8 1949.
- 42n, 13/03 34357. Mieczysław Nechay (Kraków, Polska). Suwak do obliczania dni płodnych i nieplodnych u kobiet. Udzielono z mocą od dnia 20.12 1948.
- 45 1, 3/03 34381. Imperial Chemical Industries Limited (Londyn, Wielka Brytania). Mieszanina do gazowania. 4.11 1946. Pierwsz. 4.6 1945 (Wielka Brytania). Udzielono 1.3 1951.
- 45 1, 4 34340. Spolek pro chemickou a hutní výrobu, národní podnik (Praga, Czechosłowacja). Środek do zaprawiania nasion siewnych przy jednoczesnym oddziaływaniu na wzrost plonu. Pierwsz. 17.7 1940 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 7.8 1947.
- 46a², 25 34345. Władysław Stanecki (Ziębice, Polska). Dwusuwowy silnik spalinowy. 28.10 1937. Udzielono 18.1 1951.
- 47a, 8 34366. Spolek pro chemickou a hutní výrobu, národní podnik (Praga, Czechosłowacja). Urządzenie do równomiernego rozkładu nacisku i ciągnięcia w połączeniach śrubowych. Pierwsz. 2.6 1943 (Niemcy). Udzielono z mocą od dnia 18.12 1947.
- 47b, 9 34377. Automobilové závody, národní podnik (Praga, Czechosłowacja). Pierścień czolowy dla łożyska osiowego. Pierwsz. 4.2 1948 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 15.1 1949.
- 49a, 68 34343. Benedykt Wieczorek (Gliwice, Polska). Obrabiarka do wykonywania wszelkich obróbek maszynowych. Udzielono z mocą od dnia 5.2 1948.
- 49b, 1/04. 34398. Inż. Jan Jarocki (Ustroń k. Cieszyńska, Polska). Sposób frezowania kluczy do śrub i urządzenie do wykonywania tego sposobu. Udzielono z mocą od dnia 14.4 1950.
- 55f, 11/10 34407. Piotr Stanisław Ossowski (Ciechanów, Polska). Sposób wytwarzania papieru ognioodpornego. Udzielono z mocą od dnia 19.6 1950.
- 57a, 54 34375. Nachum Katzner (Kraków, Polska). Sposób umieszczania napisów na obrazach filmowych. Udzielono z mocą od dnia 21.6 1948.
- 57a 68 34388. Neopta, spojené závody pro jemnou mechaniku a optiku, národní podnik (Prerov, Czechosłowacja). Aparat kinematograficzny do odtwarzania dźwięków oraz wyświetlania obrazów z taśmy filmowej. Pierwsz. 28.11 1947 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 2.11 1948.
- 57c, 3 34402. N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken (Eindhoven, Niderlandy). Lampa błyskowa. Pierwsz. 5.4 1948 (Niderlandy). Udzielono z mocą od dnia 30.3 1949.
- 57c, 6/01 34353. Marian Cichy (Warszawa, Polska). Opakowanie przezroczy filmowych. Udzielono z mocą od dnia 13.5 1949.
- 61a, 12/07 34406. Stanisław Słomka (Józefów, Polska), Marian Gromek (Rembertów, Polska), Jerzy Giedroyć (Warszawa, Polska) i Tadeusz Moryciński (War-

szawa, Polska). Prądownica wodno-pianowa do gaszenia pożaru. Udzielono z mocą od dnia 2.7 1949.

61a, 16/01 34355. Stanisław Słomka (Józefów k/Otwocka, Polska), Marian Gromek (Rembertów, Polska), Jerzy Giedroyć (Warszawa, Polska) i Tadeusz Moryciński (Warszawa, Polska). Dysza wylotowa prądownicy do gaszenia pożarów wodą. Udzielono z mocą od dnia 21.5 1949.

61a, 16/01 34356. Stanisław Słomka (Józefów koło Otwocka, Polska), Marian Gromek (Rembertów, Polska), Jerzy Giedroyć (Warszawa, Polska) i Tadeusz Moryciński (Warszawa, Polska). Aparat alarmowy urządzeń przeciwpożarowych. Udzielono z mocą od dnia 28.11 1949.

62c, 25/02 34344. Jeleniogórska Wytwórnia Optyczna Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione (Jelenia Góra, Polska). Lotniskowa lampa sygnałowa. Udzielono z mocą od dnia 8.11 1947.

63h, 1/06 34352. Adam Głuchowski (Wrocław, Polska). Motocykl bezramowy. Udzielono z mocą od dnia 31.10 1947.

65a¹, 2 34341. Charles Dennistoun Burney (Londyn, Wielka Brytania). Statek rybacki do połowów niewodem. Pierwsz. 18.9 1947 (Wielka Brytania). Udzielono z mocą od dnia 17.9 1948.

67a, 10 34342. Benedykt Wieczorek (Gliwice, Polska). Maszyna do zaokrąglającej obróbki względnie szlifowania czopów wałów wielokorbowych. 5.4 1947. Udzielono 12.1 1951.

74b, 3 34373. Mieczysław Iwański (Gdynia, Polska). Urządzenie sygnalizujące na odległość niebezpieczny wzrost temperatury części maszyn. Udzielono z mocą od dnia 20.3 1950.

74d, 8/60 34374. Percy Shaw (Boothtown, Halifax, Wielka Brytania). Wskaźnik odbłyśkowy do znakowania nawierzchni dróg. Udzielono z mocą od dnia 21.6 1949.

76b, 21/01 34350. Główny Instytut Włókiennictwa (Łódź, Polska). Urządzenie do odwijania nitki, sznurów, taśm i plecionek. Udzielono z mocą od dnia 22.3 1950.

76b, 37 34348. Główny Instytut Włókiennictwa (Łódź, Polska). Sposób wytwarzania sztucznego włosia tapicerskiego. Udzielono z mocą od dnia 22.3 1950.

76b, 37 34349. Główny Instytut Włókiennictwa (Łódź, Polska). Sposób wyrobu sztucznego włosia tapicerskiego. Dodatkowy do patentu nr 34348. Udzielono z mocą od dnia 22.3 1950.

76c, 3/01 34347. Dobson & Barlow Limited (Bolton, Wielka Brytania) i Walter Hartley (Radcliffe, Wielka Brytania). Skrzydło wrzcionowe maszyny przędzalniczej. Pierw. 28.5 1949 (Wielka Brytania). Udzielono z mocą od dnia 29.10 1949.

76c, 6/01 34346. Dobson & Barlow Limited (Bolton, Wielka Brytania) i Gordon Haldane Pimley (Preston, Wielka Brytania). Obrączka maszyny przędzalniczej. Pierwsz. 23.10 1948 (Wielka Brytania). Udzielono z mocą od dnia 7.9 1949.

76c, 6/01 34404. Závody pre chemickú výrobu, národný podnik (Bratislava, Czechosłowacja) i Elite, sdrúžené továrny puncch, národní podnik (Varnsdorf, Czechosłowacja). Sposób rozciągania na zimno włókien nici i przędzy z wysokocząsteczkowych liniowych polimerów i polikondensatów. Pierwsz. 30.7 1948 (Czechosłowacja). Udzielono z mocą od dnia 20.7 1949.

80b, 1/07 34376. Mikael Vogel — Jørgensen (Kopenhaga, Dania). Sposób obróbki gazem materiału ziarnistego lub sproszkowanego oraz urządzenie do wykonywania tego sposobu. 26.3 1940. Pierwsz. 3.10 1938 (Wielka Brytania). Udzielono 24.2 1951.

ODTWARZANIE REJESTRU

Na podstawie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 44—48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.3 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U.R.P. nr 36, poz. 341) oraz na podstawie odtworzonych akt spraw Urząd Patentowy R.P. wpisał do odtworzonego rejestru patentów następujący patent:

48a, 6/04 26271. Towarzystwo Kontynentalne dla Handlu i Przemysłu Spółka Akcyjna (Kraków, Polska). Sposób bezpośredniego chromowania metali elektrododatnich względem wodoru i ich stopów. 4.2 1937. Pierwsz. 27.1 1937. (Francja). Udzielono 25.2 1938.

ZMIANY W REJESTRZE

a) Nr Pat. 33262 — prawo własności patentu, udzielonego Kazimierzowi Borkowskiemu w Warszawie, a następnie przepisano na Państwowe Zakłady Tele- i Radiotechniczne w Warszawie, przeniesiono dnia 27.3 1951 r. na rzecz Zakładów Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego w Warszawie.

Nr Pat. 33266 — prawo własności patentu, udzielonego inż. Edwardowi Żmihorskiemu w Bielsku, przeniesiono dnia 12.3 1951 r. na rzecz Bielskiej Fabryki Maszyn Włókienniczych — Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego.

Nr Pat. 33271, 33272 — prawo własności patentów, udzielonych Stefanowi Manczarskiemu w Warszawie, a następnie przepisanych na Państwowe Zakłady Tele- i Radiotechniczne w Warszawie, przeniesiono dnia 27.3 1951 r. na rzecz Zakładów Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego w Warszawie.

Nr Pat. 33298 — prawo własności patentu, udzielonego inż. Pawłowi Mosiewiczowi w Warszawie, a następnie przepisano na Państwowe Zakłady Tele- i Radiotechniczne w Warszawie, przeniesiono dnia 27.3 1951 r. na rzecz Zakładów Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego w Warszawie.

Nr Pat. 33553, 33606 prawo własności patentów, udzielonych Albertowi Calmesowi w Mediolanie, przeniesiono dnia 24.2 1951 r., na rzecz Centrali Zaopatrzenia Hutniczego Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego w Katowicach.

Nr Pat. 33570 — prawo własności patentu, udzielonego Państwowym Zakładom Tele- i Radiotechnicznym w Warszawie, przeniesiono dnia 27.3 1951 r. na rzecz Zakładów Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego w Warszawie.

Nr Pat. 33421, 33428 — prawo własności patentów, udzielonych Stanisławowi Kielanowi w Piastowie i Marianowi Zarembińskiemu w Warszawie, a następnie przepisanych na Państwowe Zakłady Tele- i Radiotechniczne w Warszawie, przeniesiono dnia 27.3 1951 r. na rzecz Zakładów Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych Przedsiębiorstwa Państwowego Wyodrębnionego w Warszawie.

b) Nr Pat. 33979, 34314 — firmę „Bat'a, národní podnik“ (Zlín, Czechosłowacja) zmieniono na „Svit, národní podnik“ (Gottwaldov, Czechosłowacja).

WYKREŚLENIA Z REJESTRU

Na podstawie art. 12 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U.R.P.

Nr 39, poz. 384) wygasły i zostały wykreślone z rejestru następujące patenty:

22437, 22439, 23064, 23307, 23353, 24799, 24803, 24871, 24993, 25019, 25059, 25352, 26459, 26461, 26490, 26809, 26814, 26998, 27217, 27233, 27572, 28347, 28500, 28664, 29119, 30375, 30636, 31853, 31906, 32874, 33006, 33019, 33042, 33276, 33278, 33279, 33285, 33290, 33291, 33316, 33351, 33398, 33425, 33455, 33471, 33603, 33651, 33681, 33876, 33880, 33901, 33935, 33936, 33939, 33978, 33982, 33984, 33987, 34009, 34023, 34065, 34069, 34075.

22

OPISY PATENTOWE

Na podstawie art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.3.1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U.R.P. nr 39, poz. 384) Urząd Patentowy R.P. opublikował następujące opisy patentowe:

dn. 16 lutego 1951 r. — nry: 32860; 33999; 34002 — 34010;
 dn. 22 lutego 1951 r. — nry: 34011 — 34022;
 dn. 7 marca 1951 r. — nry: 33973; 34023 — 34025; 34027; 34028; 34030 — 34033;
 dn. 14 marca 1951 r. — nry: 34034 — 34037; 34039 34065; 34067;
 dn. 27 marca 1951 r. — nry: 34068 — 34070; 34072 34074; 34077;
 dn. 28 marca 1951 r. — nry: 33998; 34001; 34026; 34029; 34075; 34078 — 34083; 34085; 34086; 34090.

Wszystkie polskie opisy patentowe, wydrukowane od r. 1945, są do nabycia w Administracji Wydawnictw Urzędu Patentowego R.P.—Warszawa, Al. Niepodległości 188 (parter) po zł 0,60 za egzemplarz. Opisy z lat poprzednich mogą być przeglądane w Bibliotece tegoż Urzędu.

23

W Z O R Y

REJESTRACJA WZORÓW UŻYTKOWYCH

Tłustym drukiem oznaczono numer rejestracji. Liczby i litery przed numerem rejestracji oznaczają klasę i podklasę, do której zaliczono wzór. Następnie kolejno są umieszczone: data rejestracji w nawiasie, nazwisko właściciela wzoru, oznaczenie wzoru i data zgłoszenia.

5a 9593 (23.2 1951). Maurycy Ringler, Wałbrzych, Urządzenie do odizolowywania różnych warstw gruntu w otworach wiertniczych. 23.8 1950.

5a 9596 (19.3 1951). Maurycy Ringler, Wałbrzych, Rak do spinania rur wiertniczych z narzędziami zagwożdżonymi w otworze wiertniczym. 4.4 1949.

30a 9592 (21.2 1951). Stanisław Adrianowicz, Bytom, Nożyczki spełniające jednocześnie zadanie pincetki. 14.10 1950.

30b 9587 (12.2 1951). Maria Wojtulewicz, Warszawa, Elektryczna dmuchawka dentystyczna. 12.5 1950.

33c 9590 (21.2 1951). Józef Zygmunt Polak, Warszawa i Wiktor Werdecki, Kobyłka, Lokówka. 9.5 1950.

33d 9591 (21.2 1951). Stanisław Adrianowicz, Bytom, Przenośna apteczka uniwersalna. 14.10 1950.

34 l 9585 (6.2 1951). Julian Brzeziński, Warszawa, Urządzenie do wytwarzania efektów ruchomych i świetlnych. 24.8 1950.

36a 9586 (9.2 1951). Adolf Włosok, Biała k. Bielska, Rudolf Perski, Biała k. Bielska, Stanisław Olek Biała k. Bielska i Franciszek Perlik, Bielsko, Ruszt kuchenny. 26.4 1951.

36a 9594 (9.3 1951). Paweł Małachowski, Włocławek, Oszczędnościowy piecyk przenośny. 2.5 1950.

37d 9588 (13.2 1951). Adam Drecki, Dąbrowa Górnicza, Okno żelbetowe z przewietrznikiem żelaznym, 5.5 1950.

77f 9595 (10.3 1951). Maria Veltuzen, Katowice, Lalka. 19.9 1950.

85d 9589 (14.2 1951). Mieczysław Barski, Łódź, Filtr rurowy dla otworów wiertniczych. 18.9 1950.

24

USPRAWNIENIA PRACOWNICZE

REJESTRACJA ZAŚWIADCZEŃ O DOKONANYCH USPRAWNIENIACH

Po numerze podano datę wystawienia zaświadczenia

SERIA 1: PRZEMYSŁ METALOWY — OBRÓBKA METALI — ODLEWNICTWO

12001. 20.12 1950. Mikołaj Bielajew, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu umożliwiającego łatwość lutowania ciężką kolbą.

12002. 20.12 1950. Gerard Janecko, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uproszczonego sposobu regeneracji pilników.

12007. 20.12 1950. Jan Winterstein, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przeróbki głowicy wału śrubowego.

12008. 20.12 1950. Stanisław Dutkiewicz, pirotechnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu aparatu do ekstrahowania z części wyszukanych w złomie.

12009. 20.12 1950. Karol Kuczkowski, kierownik hollownika, dokonał usprawnienia polegającego na zapro-

jektowaniu w budowania kluzy kotwicznej w innym miejscu statku w celu zapewnienia bezpieczeństwa obsłudze przy wyrzucaniu kotwicy.

12010. 20.12 1950. Klemens Bartkowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania krążków i podkładek z różnych materiałów.

12011. 20.12 1950. Bogdan Wieliński, asystent, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu nakrycia z płyt azbestowych i blachy nad paleniskiem kowalskim.

12013. 20.12 1950. Jerzy Pawłowski, technik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu aparatu wraz z palnikiem do wytwarzania gazu benzynowego do prac lutowniczych i nagrzewania.

12014. 20.12 1950. Józef Kubiński, kier. oddziału mechanicznego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu rozwiertaka do otworów w kołnierzu łącznikowych wałów.

12015. 20.12 1950. Jerzy Müller, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu prowadnicy ciężarka lin nośnych chwytaka.

12026. 20.12 1950. Edward Lipkowski, galwanizer, dokonał usprawnienia polegającego na przywróceniu do stanu używalności wybrakowanych pływaków do przyrządów kontrolno - mierniczych.

12038—12040. 20.12 1950. Alojzy Muszkietarz, elektromonter, Brunon Blok, mistrz elektryk, i Bolesław Koniczny, elektromonter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu ulepszonych elementów grzejnych do piecyków elektrycznych.

12051. 21.12 1950. Stanisław Filipiak spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do wytłaczania kolanek z blachy.

12053. 21.12 1950. Henryk Gościński, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu praski do wtłaczania pakunków uszczelniających do dolnych wysypów koksowych piecowni „Glower-West“.

12056. 21.12 1950. Henryk Papliński, technik - mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu napędu piły tarczowej do tału przez zastosowanie łańcucha Galla zamiast łańcucha zębatego.

12060. 21.12 1950. Stanisław Dąbrowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania uszczelki.

12061, 12062. 21.12 1950. Wacław Gradowski, kierownik robót warsztatowych i Władysław Widuliński, przodownik rzemieślników, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do toczenia panwi tendra i wagonowych na wiertarce.

12063. 21.12 1950. Władysław Michalski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do nadawania sprężystości wypracowanym opaskom suwaków parowozowych.

12064. 21.12 1950. Rudolf Urbaś, pracownik umysłowy - komisarz oszczędnościowy, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu odpowiednich gatunków stali i opracowaniu metody hartowania przy wyrobie dłu do młotów pneumatycznych.

12065, 12066. 21.12 1950. Jerzy Rudek, mistrz budowlany i Herbert Jaworek, techn. budowlany, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu zastępczego stropu nieobciążonego na budowie rozdzielni.

12067. 21.12 1950. Maksymilian Glezer, monter, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do trzymania i szybkiego przesuwania wiertarki ręcznej przy wierceniu otworów w materiale konstrukcyjnym profilowym.

12068. 21.12 1950. Józef Marks, murarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu osłon chroniących betoniarkę przed zanieczyszczeniem.

12087. 21.12 1950. Leon Śruba dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu rewolwerówki do zwykłych prac tokarnianych.

12099, 12100. 22.12 1950. Sławomir Szochner, frezer i Tadeusz Sporczyk, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu na strugarce poprzecznej koła zębatego stożkowego za pomocą przyrządu zastępującego podzielnice.

12101. 22.12 1950. Jakub Cygan, kier. robót dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do zakładania i zdejmowania sprężyn zderzakowych.

12102. 22.12 1950. Jan Cielenga, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do gięcia rur i żelaza profilowego.

12103. 22.12 1950. Jan Cielenga, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu foremnika do odkuwania podkładów do toru kolejowego o szerokości 600 mm.

12106. 22.12 1950. Władysław Czerkowski, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu ręcznych nożyc blacharskich sprężynowych.

12108. 22.12 1950. Sergiusz Bobrownik, mistrz niterki, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu młynka do kruszenia koksu.

12109. 22.12 1950. Ludwik Kózka, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonego sposobu produkowania drągów pociągowych do motorów.

12148—12151. 22.12 1950. Józef Moszyński, Władysław Huranolt, Jan Perzyński i Michał Wiśniewski — kowale, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do wybijania otworów w piórah resorów.

12159. 23.12 1950. Wiktor Szmidt, przodownik narzędziowni, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do gładzenia wałów po obróbce zamiast piłowania.

12163. 23.12 1950. Jan Brojacz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu założenia tulei brązowych na drażki tłokowe do pomp.

12164. 23.12 1950. Bronisław Cynkowski, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mechanicznego sposobu obrabiania pierścieni ślizgowych do kolektora turbiny.

12165. 23.12 1950. Józef Michalski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu napędu tokarki.

12185. 23.12 1950. Franciszek Masłowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zabezpieczeniu łożyska wałka garbikowego w silniku Hakbach Braun przez dodatkową śrubę.

12186. 23.12 1950. Józef Kost, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji wirnika maszyny do prostowania drutu.

12189, 12190. 27.12 1950. Mieczysław Pótoranos, mistrz i Bronisław Kędzia, kierownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przy robieniu łbów śrub sześciokątnych operacji wytłaczania zamiast piłowania pilnikiem.

12192, 12193. 27.12 1950. Józef Arnolt, mistrz oddz. ślusarskiego, i Jan Brojacz, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie sposobu wykonywania tulei z rowkami skośnymi do pomp typu „Otto Schrade“.

12195. 27.12 1950. Augustyn Renner, st. konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu

obramowania rysunków taśmą papierową naklejoną przez zwilżanie wodą.

12196. 27.12 1950. Wonibald Bywalec, ref. techniczny, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do tłoczenia otworów w rymach normalnych.

12197. 27.12 1950. Franciszek Rusin, pracownik fiz. dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji sprzęgła do maszyn taśmowych.

12209. 27.12 1950. Józef Zborala, prac. fiz., dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu przyrządu do wiązania skrzyń drutem.

12218. 27.12 1950. Jan Piwko, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu do ustawiania i obracania spawanego przedmiotu.

12224. 28.12 1950. Antoni Waclawik, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonego palnika do spawania chłodnic samochodowych.

12226. 28.12 1950. Jan Bojkowski, kierownik działu, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do masowego odlewania plomb.

12227. 28.12 1950. Fryderyk Hoffman, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu kła obrotowego do rur przy obróbce na tokarni.

12228. 28.12 1950. Władysław Makowski, odbiorca robót, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia otworów w ślizgach maźnic tendrowych z łożami rolkowymi.

12229. 28.12 1950. Władysław Mielcarek, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu matrycy do kucia nakrętek do trzonów tłokowych i zderzakowych.

12230. 28.12 1950. Inż. Marian Długiewicz, naczelnik oddziału drogowego, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu wkładki między łapką a podkładem żelaznym toru.

12231. 28.12 1950. Stefan Pięta, przodow. rzemieśl., dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu i zastosowaniu specjalnej nasadki do prasy frykcyjnej w celu ułatwienia produkcji długich śrub i nitów.

12232. 28.12 1950. Bolesław Dziopa, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyginania rurek do przegrzewacza pary i prętów żelaznych.

12244. 28.12 1950. Inż. Witold Piński, szef biura fabrykacji, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przeróbki starej heblarki - żłobiarki do obróbki drzewa i na zastosowaniu łożysk tocznych w celu zwiększenia wydajności.

12245, 12246. 28.12 1950. Jan Szkot, brygadzysta i Jan Marczak, ciągarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu wycofanych z ruchu drucideł na przeciągadła do prętów kwadratowych i sześciokątnych.

12250. 28.12 1950. Alojzy Szumiński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu dyszy do pieca hartowniczego.

12251. 28.12 1950. Walenty Bik, mistrz budowy okrętów, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu punktownika do oznaczania otworów wierconych w płytach i kształtownikach przy budowie kadłubów statków.

12252. 28.12 1950. Robert Słodczyk, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na naprawie zużytych świrdrów do drewna.

12253. 28.12 1950. Edward Kraik, instruktor brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu zużytych kurków i zaworów różnych rodzajów przez naspawanie wrzeciona i nacięcia nowego gwintu.

12254. 28.12 1950. Jan Zwiorek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu windy napędzanej motorem elektrycznym do pociągania wózków i na przełożeniu torów kolejki.

12255. 28.12 1950. Alojzy Kirstajn, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyrobu uszek do łańcuchów transportera systemu „Redles”.

12258. 28.12 1950. Bronisław Lubiński, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do badania szczelności dolnej części zaworów rozrządowych syst. Kunze - Knorr.

12259. 28.12 1950. Jan Sak, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu złącza szyn kolejek wąskotorowych z przyspawanym sworzniem do zamocowania na klin.

12260. 28.12 1950. Julian Turek, przodow. rzemieśl., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do zrównoważenia maźnicy zestawu kołowego.

12261. 28.12 1950. Szczepan Kielsa, st. rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego drąga do przetaczania parowozów wąskotorowych i wagonów.

12265. 28.12 1950. Henryk Kawski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu wagi dziesiętnej z równoczesną wymianą konstrukcji wagi drewnianej na żelazną.

12267. 28.12 1950. Józef Błociński, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu frezowania rowków klinowych dla bardzo dużych wałów.

12268. 28.12 1950. Bogdan Wieliński, asystent produkcji, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu składanej zastony z blachy i kątowników dla osłaniania silników przedmuchiwanych prądem powietrza po myciu ropą.

12269. 28.12 1950. Jerzy Pawłowski dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do badania manometrów na ciśnienie do 200 atm.

12270. 28.12 1950. Maksymilian Zakolski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do cięcia prętów miedzianych piłką tarczową umocowaną na trzpieniu we wrzecionie tokarki.

12272. 28.12 1950. Inż. Tadeusz Tchórzewski, kier. lab., dokonał usprawnienia polegającego na zautomatyzowaniu kontroli temperatury pieca do inkludowania próbek metalograficznych.

12276, 12277. 28.12 1950. Józef Ciepala, ślusarz i Władysław Śmietana, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do produkowania narzynek do szczęk Pittlera.

12287. 29.12 1950. Jerzy Pawłowski, technik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu aparatu rtęciowego do wytwarzania próżni za pomocą eżektora wodnego wraz z komorą próżniową.

12288. 29.12 1950. Władysław Kołaczkiwicz, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu hamulca przy podnośniku zestawów kołowych.

12289. 29.12 1950. Bolesław Juszcakiewicz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zabezpieczeniu w heblarce kół zębatach regulacyjnych przed zanieczyszczeniem.

12294, 12295. 29.12 1950. Józef Tomczak, technik, kierownik biura fabrykacji i Tadeusz Śnieciński, ślusarz referent planowania, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do toczenia mimośródów z prętów 6-ciokątnych za jednym zamocowaniem.

12296, 12297. 29.12 1950. Feliks Neumann i Leon Szałkowski — robotnicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji śruby ściągowej do pieców stalopalnych oraz na zaprojektowaniu przyrządu do odkuwania łbów tych śrub.

12298. 29.12 1950. Franciszek Mocny, ślusarz-spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany obróbki ogniów łańcuchów podawczych z ręcznej na maszynową.

12299. 29.12 1950. Stanisław Pielaszek, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu prostownicy prętów i dostosowaniu jej do możliwości prostowania prętów o średnicy do 12 m/m.

12300. 29.12 1950. Edward Karsznia, dyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do tłoczenia trzech kapsli jednocześnie.

12301. 29.12 1950. Józef Brzeszkiewicz, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu sposobu opakowywania wanien do transportu.

12302. 29.12 1950. Jan Ptaszek, dozorca oddziału warsztatowego, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu obrotowego stołu spawalniczego przystosowanego do nadspawania korpusów pomp odśrodkowych.

12304, 12305. 29.12 1950. Stanisław Lorek i Franciszek Pietraszewski — ślusarze narzędziowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu narzędzia do nitowania i wygniatania otworu oraz przyrządu do przykręcania śrubki przy montażu pokrywki do manierki aluminiowej.

12306—12308. 29.12 1950. Józef Bubak, mistrz, Otton Gawlas i Emil Reiter — technicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu specjalnego łożyska do automatu Pelermann P7 z możliwością regulacji.

12313, 12314. 29.12 1950. Mieczysław Domański i Edward Sieradzki — szlifierze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu szlifowania noży do strugarki do drewna.

12315. 29.12 1950. Jerzy Pawłowski, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do skalowania prętykomierzy.

12316, 12317. 29.12 1950. Władysław Karpiński i Władysław Sasinowski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu urządzenia zabezpieczającego dno pogłębiarki od przebiccia przedmiotami wydobywanymi z wody.

12318. 29.12 1950. Eugeniusz Jagiełłowicz, kierownik kotłarni, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do rozbijania końcówek rur kotłowych.

12320, 12321. 29.12 1950. Adam Kalinowski, kinotechnik, Władysław Rząsa, kinotechnik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu automatu do przejścia z jednego aparatu na drugi.

12324. 29.12 1950. Inż. Jerzy Snarski, dyrektor naczelny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dostawnego żurawia na wózku o dźwigu 950 kg.

12325. 29.12 1950. Czesław Romanowski, technik kierownik montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany sposobu obróbki korpusów strugarek.

12326. 29.12 1950. Władysław Twardak, hartownik, dokonał usprawnienia polegającego na zwiększeniu wydajności hartowniczego pieca solnego przez zwiększenie pojemności kotliny i dostosowaniu do niej ramek podtrzymujących.

12327. 29.12 1950. Stanisław Bochenek, sztygar oddziału naprawczego, dokonał usprawnienia polegającego

na zastosowaniu przy wirnikach pomp nadawczych dla produktów mielonych żeliwa utwardzonego zamiast stali manganowej.

12328. 29.12 1950. Jan Radzikowski, szlifierz metalowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego noża tokarskiego do zdejmowania wiórów metalowych przeznaczonych do analizy chemicznej.

12335—12338. 29.12 1950. Inż. Kazimierz Kurski, dyrektor, Edward Piątek szef produkcji, Jan Kulawik, kierownik walcowni i Mieczysław Piotrowski, kierownik kontroli jakości produkcji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu metody walcowania brązu krzemowego wraz z teoretycznym badaniem oraz zastosowaniem tego brązu zamiast brązu cynowego do wyrobu blach.

12339. 30.12 1950. Józef Wilczyk, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu tygli do pieców solnych z materiału przeznaczonego na złom.

12344. 30.12 1950. Alojzy Polnik, formierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu szkieletów do rdzeni odlewniczych z żelaza prętowego.

12345. 30.12 1950. Juliusz Sznopka, kier. warszt., dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu odpadków rur do uszczelniania otworów na śruby w korpusach pomp, zamiast specjalnie wykonywanych tulejek.

12346. 30.12 1950. Roman Hażyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ulepszonego uchwytu do toczenia piast do krążników taśmowych.

12350. 30.12 1950. Leon Stachowski, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na połączeniu dwóch operacji, wycinania obrysu i dziurkowania pokrywki maźnicy w jedną.

12351. 30.12 1950. Jan Dudek, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu jednorazowego prasowania lupin sprzęgłowych.

12352. 30.12 1950. Józef Kopeć, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu obróbki ostojnic do lokomotyw kopalnianych.

12354, 12355. 30.12 1950. Antoni Wyrwa, frezer i Franciszek Drachowski, mł. brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu szybkościowego skrawania przy obróbce nakładek czolowych do maźnic.

12356. 30.12 1950. Jerzy Kuczyński, brakarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przeróbki głowicy „Pittlera“ do nacinania gwintów.

12376. 30.12 1950. Inż. Filip Schneider szef produkcji dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji skrzydła zawiasy oraz zmianie sposobu przymocowania go do węglarek wąskotorowych.

12377. 30.12 1950. Ludwik Majewski, tokarz dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wykonywania krzywek do automatów typu Durlach.

12379. 30.12 1950. Edmund Chojnacki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu stojaka do kołkowania desek przyściennych wraz z urządzeniem pneumatycznym do wbijania kołków.

12380. 30.12 1950. Leon Klinowski, grupowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnych ściągaczy do montażu ścian bocznych wagonów.

12381. 30.12 1950. Mieczysław Żabski, pom. ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przyrządu do zwijania ramienia zawiasy wagonowej na prasie.

12382. 30.12 1950. Bernard Scheffler, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zracjonalizowaniu operacji

ucinięcia na wykańczarce przy produkcji bębnow hamulcowych do piast rowerowych przez zastosowanie ucinięcia trzech sztuk równocześnie.

12385, 12386. 30.12 1950. St. Gliwny, kierownik i St. Miśkiewicz dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnego sposobu regeneracji zużytych łożysk do maszyn merceryzacyjnych.

12387, 12388. 30.12 1950. Lech Biedrzycki, kreślarz i Molenda, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przystawek pasowych do tokarek o napędzie jednostkowym.

12389. 2.1 1951. Alojzy Dzuik, mistrz wag dokonał usprawnienia polegającego na doprowadzeniu do stanu używalności wagi taśmowej.

12403. 2.1 1951. Jan Marcol, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu wykonywania łańcuchów talerzowych do transporterów „Westfalia“.

12404, 12405. 2.1 1951. Franciszek Niedźwiedź i Franciszek Kropidłowski — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu spinki łańcuchowej do podwieszenia chwytaka.

12409. 2.1 1951. Teodor Maxawa, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu obróbki płyt stalowych do ułożyskowania wału transmisyjnego przez szalniczy.

12416. 2.1 1951. Bolesław Juskowiak, szlifiarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przedłużenia rozstawienia kłów szlifiarki uniwersalnej „Reiskaner“, oraz przyrządu do pomiaru skoku przy produkcji długich gwintowników do zespolerek.

12421—12423. 2.1 1951. Bolesław Kotuła, ślusarz, Bronisław Warykiewicz, mistrz i Stanisław Wołkiewicz, kierownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu ulepszonego mechanizmu do usztywniania suportu wiertarki.

12424—12426. 2.1 1951. Józef Szary, konserwator maszyn, Ignacy Kubiak i Ludwik Kardasiewicz, kierownicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wzmocnieniu mechanizmu strugarki krawędziowej.

12427—12429. 2.1 1951. Roman Kocik mistrz, Leon Lewandowski, brygadzysta spaw. i Antoni Biedny, spawacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu i zastosowaniu specjalnego stołu spawalniczego.

12442. 2.1 1951. Józef Tylicki, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu acetyleny do podgrzewania kolby lutowniczej.

12443. 2.1 1951. Franciszek Kabaciński, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zabezpieczenia lin przed spadaniem z koła na wywrocie taśmowca stalowego.

12456. 3.1 1951. Karol Broł, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu imadła maszynowego ze starych szyn i zużytych osi wózków kopalnianych.

12457, 12458. 3.1 1951. Władysław Kruczek i Robert Dudek — szoferzy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wyremontowaniu samochodu unieruchomionego na skutek braku na rynku części wymiennych.

12459. 3.1 1951. Alojzy Psurek, traser, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu przy wyrobieniu kubeków tłoczenia — gięciem blach i spawaniem.

12460. 3.1 1951. Ryszard Dziewior, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu do toczenia żelaza kwadratowego w trójszczekowej tarczy samocentrującej.

12470. 3.1 1951. Leopold Kąkol, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu projektu ładowarki ścianowej węgla.

12471. 3.1 1951. Jan Kryger, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu nastawnego do toczenia wałków wykorbionych.

12473. 3.1 1951. Alfons Fiałkowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu wiertła do czyszczenia rur w aparacie wy-parnym.

12475. 3.1 1951. Stanisław Cukiernik, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia umożliwiającego pracę talerzy nadawczych bez przeszkód.

12476. 3.1 1951. Hubert Przypadło, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu tulei centrującej do formowania.

12477. 3.1 1951. Marian Sobkowiak, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnej obróbki wirowej wałków pociągowych sterujących.

12478. 3.1 1951. Franciszek Sitko, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu dźwigu przenośnego.

12482. 3.1 1951. Wacław Janiszewski dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu osłon do mechanizmów heblarki uniwersalnej.

12483. 3.1 1951. Wacław Janiszewski dokonał usprawnienia polegającego na polepszeniu pracy piły taśmowej przez zastosowanie płytek szklanych do prowadnicy.

12486. 3.1 1951. Ryszard Olesz, palacz dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu opalania mieszaniną miazgi i orzechu i pieca do normalizowania drutów w ołowiu.

12495. 4.1 1951. Józef Mathea, ślusarz silnikowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do zakładania i zdejmowania pierścieni z tłoków silnika Diesla.

12496. 4.1 1951. Jan Selcer, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do frezowania ślimaków globoidalnych na frezarce obwiedniowej.

12498. 4.1 1951. Marian Jaworek kierownik dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu sygnalizacji na wywrocie taśmowca stalowego przy wyrotnicy wagonowej.

12499. 4.1 1951. Jan Kuryło pracownik kotłowni dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do czyszczenia płomieniówek kotłowych.

12500. 4.1 1951. Klemens Botkowski ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji podciągarek wagonowych.

12501. 4.1 1951. Mieczysław Wojdan, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ulepszonego hamulca taśmowego do podciągarek.

12502. 4.1 1951. Jan Surowiec dokonał usprawnienia polegającego na zmodyfikowaniu rynn trymerskiej do ładowania węgla na statki.

12503. 4.1 1951. Alojzy Stanek, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do odkuwania śrub pierścieniowych.

12505. 4.1 1951. Bolesław Wojciechowski technik-mechanik dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do mechanicznego docierania zaworów.

12506. 4.1 1951. Władysław Pawlina, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konika gwinciarci.

12508. 4.1 1951. Jan Zawadziński dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu klucza pazurkowego do wyciągania dysz z lei inżektorów.

12511. 4.1 1951. Aleksander Rosłoń, brygadzieta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do krępowania odwracadeł na prasie.

12512. 4.1 1951. Stefan Papis, ciągarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dwóch szufladek na otoczki oraz urządzenia do kierowania otoczek do odpowiedniej szufladki zależnie od materiału ciętego na pile tarczowej.

12516. 4.1 1951. Stanisław Kornacki, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ulepszonego przyrządu do obróbki syfonów na tokarce.

12517. 4.1 1951. Jan Syguda, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu odejmowanej rączki do gwintownicy.

12518. 4.1 1951. Leopold Krywult, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu kielka stożkowego pazurowego do przytrzymywania gwintowników przy frezowaniu na podzielnicy.

12520. 4.1 1951. Franciszek Stańczak, magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu użycia do wyrobu różnych szczotek cienkiego drutu szczotkowego i sznurka szalowego zamiast szczotek z włosia.

12521. 4.1 1951. Czesław Prostack, tokarz - brygadzieta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uchwytu do toczenia wykończającego, eliminującego potrzebę szlifowania.

12522. 4.1 1951. Bolesław Lussa, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany technologii wykonania śrub mocujących dźwignię zasuwki siewnika nawozowego.

12523. 4.1 1951. Adam Czermak, ślusarz mechanik, brygadzieta, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu warunków pracy zamykarek pionowych oraz zwiększeniu długotrwałości pracy górnego wałka i jego łożyskowania.

12524. 4.1 1951. Adam Czerniak, ślusarz - mechanik, brygadzieta, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do zwijania uszaków puszek konserwowych z automatycznym wypychaniem gotowych uszaków.

12525. 4.1 1951. Henryk Koczy, brązownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do lutowania rączek nowosrebrnych odpadków blachy mosiężnej.

12526. 4.1 1951. Albin Hurnik, mistrz narzędziowni, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wybijania otworów w pałkach TT-460.

12528. 4.1 1951. Stefan Zdziennicki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia otworów w listwach klepiska młocarń.

12529. 4.1 1951. Andrzej Bieniek, brygadzieta, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu narzędzi do dziurkowania otworów w uszach kluczowych do zamków.

12532, 12533. 4.1 1951. Stanisław Słubowski, kier. wydz. mechanicznego i Edward Stopicki, kier. wydz. łożyskowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastąpieniu ręcznego piłowania prętów i rur miedzianych przez obróbkę maszynową po przerobieniu piły wahadłowej na frezarkę.

12534, 12535. 4.1 1951. Władysław Knorowski, robotnik i Stanisław Gładkowski, monter gazowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie sposobu montażu i wykonania przewodu gazowego do kuchenek gazowych.

12536, 12537. 4.1 1951. Józef Jarosiewicz, technik, zastępca kier. wydz. i Feliks Bieniak, tokarz kier. wydz. dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do czyszczenia detali, laterek przed cynkowaniem bębna z trocinami zamiast zbiornika z benzyną.

12538, 12539. 4.1 1951. Wojciech Kłys, blacharz brygadzieta i Stefan Pilch, ślusarz brygadzieta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zautomatyzowaniu produkcji puszek konserwowych przez zastosowanie odpowiednich maszyn.

12546, 12547. 4.1 1951. Władysław Czech i Zygmunt Górski, kierownicy samochodowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu sposobu remontu złamanych osi przednich samochodu „Chevrolet“.

12548—12550. 5.1 1951. Jan Kloza, Franciszek Możdzanowski i Stanisław Winnicki, prac. fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zaprojektowaniu i zastosowaniu przyrządu do czyszczenia rur pionowych kotła parowego.

12557. 5.1 1951. Franciszek Łukaszewski, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do wiercenia wspornika wagonowego.

12558. 5.1 1951. Bronisław Strzelichowski, tokarz brygadzieta, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnego noża tokarskiego wycinaka i zastosowaniu go do wytaczania pierścieni z pełnego materiału.

12559. 5.1 1951. Lubomir Dybański, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu odpowiedniego przyrządu na prasę mimośrodową do obrabiania części węglarek.

12560. 5.1 1951. Henryk Dąbek, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu obróbki ucha pokrywy maźnic.

12561. 5.1 1951. Mieczysław Zeugner, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na dostosowaniu tarcz podziałowych ze szlifierki „Maaga“ na szlifierkę „Siedr“.

12562. 5.1 1951. Zygmunt Gawroński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu specjalnego rozwiertaka do otworów.

12563. 5.1 1951. Marian Domański, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do wytłaczania otworów w łącznikach węglarek.

12564. 5.1 1951. Ludwik Feluś, przodownik malarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zbiornika do mieszania minii z pokostem.

12565, 12566. 5.1 1951. Władysław Stachowski i Antoni Krzyżosiak — strażnicy przemysłowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyczepki strażackiej.

12567, 12568. 5.1 1951. Stanisław Hauppa i Józef Rosch — mistrzowie stolarscy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu piły dwutarczowej.

12569—12574. 5.1 1951. Władysław Mirocha, Józef Czarnecki, Aleksander Bałkowiec, Andrzej Szczurek, Józef Wych i Henryk Kania dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na racjonalnym wykorzystaniu częściowo zużytych rusztowni kotła.

12579. 5.1 1951. Alfons Kubica, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ściągania części maszyn, przylegających do ścian korpusu.

12582. 5.1 1951. Józef Janota, ślusarz remontowy, dokonał usprawnienia polegającego na dostosowaniu nieużytecznych dotychczas noży krążkowych do posiadanej noży krążkowej.

12583. 5.1 1951. Ludwik Tobiasz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu młynka do mielenia wiórków stalowych na proszek potrzebny do redukcji cyny w analizie jodometrycznej.

12584. 8.1 1951. Stanisław Duda, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do karbowania i zwijania blachy.

12585. 8.1 1951. Marian Rafiński, kierowca poj. mech., dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu przedłużacza węgla do lamp łukowych, pozwalającego na pełniejsze wykorzystanie węgla.

12586. 8.1 1951. Władysław Drabek, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu szlifierskiego do ostrzenia noży do cięcia papieru.

12587. 8.1 1951. Leon Słomczewski, kontroler techn. kier. oddz., dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wytłaczania otworów w pilach trakowych.

12588. 8.1 1951. Anna Ciepła, pracownica fizyczna, dokonała usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnego uchwytu do książek przy przepisywaniu na maszynie.

12589. 8.1 1951. Dominik Bról, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu produkcji okrętek postronkowych.

12593. 8.1 1951. Józef Porębski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu hamulca taśmowego przy kołowrotku do przewijania drutu.

12599. 8.1 1951. Józef Pierchała, brygadzysta - cynkownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu koszyka metalowego do cynkowania korków do beczek.

12600. 8.1 1951. Edward Stpicki, kierownik rurowni, dokonał usprawnienia polegającego na uruchomieniu i dostosowaniu maszyny do szpicowania płaskowników.

12601. 8.1 1951. Alfred Kwaśny, monter telefoniczny, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu łącznicy.

12602. 8.1 1951. Błażej Mazurek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu urządzenia zabezpieczającego wózki kolejki wiszącej przed spadnięciem na przejazdach.

12603. 8.1 1951. Stefan Rauk, elektromonter, dokonał usprawnienia, polegającego na zastąpieniu wyłączników nożowych przy strugarkach wyłącznikami olejowymi.

12604. 8.1 1951. Hubert Przypałoś, formierz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu odlewania korbek do pomp oliwnych z gotowym otworem kwadratowym w celu uniknięcia trudnej obróbki otworu.

12605. 8.1 1951. Jan Sosiński, student, praktykant wakacyjny, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia do dokładnego ustawiania osi wrzeciona cbrabiarek względem otworu w uchwycie.

12606. 8.1 1951. Jan Filarecki, heblarz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego przyrządu umożliwiającego heblowanie stołów wiertarskich na heblarce.

12607. 8.1 1951. Józef Kozik, przodownik tłoczni, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu narzędzi do tłoczni rur.

12608. 8.1 1951. Karol Ścigała, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zabezpieczeniu łożysk sit bębnowych przed przedwczesnym zużyciem.

12613. 8.1 1951. Zygmunt Nawrocki, dyr. naczelny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu chłodzonej wodą podstawy do ustawienia na niej silnika napędzającego wentylator w suszarce do rdzeni.

12614. 8.1 1951. Andrzej Grabowski, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ustawiania i umocowania tarcz 3. T.CH przy obróbce.

12616. 8.1 1951. Antoni Gwóźdź, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu oliwienia elementu uchwytu tokarki rewolwerowej oraz ulepszeniu doprowadzenia wody chłodzącej.

12617. 8.1 1951. Józef Korel, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wyszukaniu w złomie materiału nadającego się do wykorzystania w bieżącej produkcji.

12620. 9.1 1951. Alfons Cichocki, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu pokryw na tygle lejnicze w celu zapobieżenia zanieczyszczenia metalu koksem.

12621. 9.1 1951. Stefan Piłch, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rolki do zamykarki puszek.

12622. 9.1 1951. Bronisław Raj, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu urządzenia do podawania drutu w maszynie do wyrobu łańcucha materiałowego.

12623. 9.1 1951. Ferdynand Szenfeld, kier. wydz., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu łożysk kulkowych oporowych do obrabiarek.

12624. 9.1 1951. Czesław Romanowski, technik, kier. montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany sposobu mocowania dźwigni do zmiany biegów w strugarkach poprzecznych.

12625. 9.1 1951. Władysław Antczak, ślusarz, mistrz wydziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia pierścieniowego, zapobiegającego pękaniu sita podczas pracy filtru.

12626. 9.1 1951. Czesław Romanowski, technik, kier. montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zabezpieczeniu kotłów wieńca zębatego obsady suwaka strugarki.

12627. 9.1 1951. Mieczysław Strachala, mistrz hartownik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do hartowania kluczy wiertarskich do uchwytów.

12628. 9.1 1951. Tadeusz Kujawski, student praktykant, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ulepszonej konstrukcji pieca tygiowego do odlewni.

12629. 9.1 1951. Tadeusz Kujawski, student praktykant, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu projektu konika kłowego do szlifierki „Maag“.

12630. 9.1 1951. Wilhelm Słowik, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego smaru do lin.

12631. 9.1 1951. Czesław Głogowski, ślusarz, dokonał usprawnienia fabrykacji błotników do piełników.

12632. 9.1 1951. Mikołaj Szereter, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu węzownicy przy urządzeniu do fabrykacji siarczynu miedzi rurą otwartą, doprowadzającą parę bezpośrednio do naczynia ogrzewanego.

12634. 9.1 1951. Stanisław Woroniecki, student, praktykant wakacyjny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do dokładnego ustawiania stołu wytaczarki względem osi wrzeciona.

12635. 9.1 1951. Franciszek Mocny, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany obróbki wkładek kluczy do uchwytów mimośrodowych pił trakowych.

12636. 9.1 1951. Maksymilian Maćkowski, ślusarz maszynowy - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji połączenia koła ręcznego z wałem napędowym maszyny.

12637. 9.1 1951. Leon Maniewski, technik - mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kartoteki oraz znakowania wyposażenia do maszyn produkcyjnych.

12638. 9.1 1951. Zbigniew Fiołka, mistrz mechanik-kierownik ruchu, dokonał usprawnienia polegającego na

opracowaniu zmiany konstrukcji uchwytu drążka prowadnicy rolkowej przy maszynie.

12639. 9.1 1951. Piotr Kaczmarzyk, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu chłodnicy przy turbinie do chłodzenia oleju.

12640. 9.1 1951. Stefan Bień, ślusarz samochodowy, mistrz garażu, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu sposobem gospodarczym przyczep samochodowych z materiałów wybranych ze złomu.

12641. 9.1 1951. Marian Chwistecki, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tłoczka za trzpieniem do wybijania przeciągadel z uchwytu stałego.

12642. 9.1 1951. Fryderyk Szukalla, ślusarz, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu włączania bębnow przy mokrociągu na sprzęgło mechaniczne.

12643. 9.1 1951. Jan Smurawski, tokarz-ślusarz, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu starej zdekompletowanej rewolwerówki na gwinciarke z przystosowaniem jej do masowej produkcji smarownic Stauffer'a.

12644. 9.1 1951. Jan Lazar, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu materiału zastępczego do reperacji przyrządu do znakowania chemicznego oraz ulepszeniu organizacji pracy przy znakowaniu.

12645. 9.1 1951. Aleksander Piekarski, formierz, dokonał usprawnienia polegającego na usunięciu jednego wlewu w celu ulepszenia sposobu zalewania form odlewniczych płyt.

12646. 9.1 1951. Tomasz Chwistecki, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na skróceniu cyklu produkcji drutów półokrągłych do wyrobu zatyczek.

12647. 9.1 1951. Piotr Siwik, mistrz pomocniczy, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu zbiornika dwuprzędziowego z zasuwami spustowymi i urządzeniem sitowym do segregacji materiału.

12648. 9.1 1951. Józef Stolarz, odciągacz tlenków, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przewodu przy komorze wlotowej pieca obrotowego dla materiałów zwrotnych.

12649. 9.1 1951. Roman Młynarczyk, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu automatycznego prostowania i segregowania podkładek pod przypinki rdzeni.

12650. 9.1 1951. Stanisław Grodzki, mistrz elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu połączenia szeregowego cewki hamulca elektromagnetycznego suwnicy z silnikiem zamiast równoległego układu połączeń.

12651, 12652. 9.1 1951. Marek Mardkiewicz, rozdzielczy i Kazimierz Sitnik, strugarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnego przyrządu na strugarkę umożliwiającą obróbkę wiórową podczas ruchu powrotnego stołu strugarki.

12653, 12654. 9.1 1951. Edward Stpicki, kierownik rurowni i Karol Stasiak, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany konstrukcji rączki do wózków na ciągarkach.

12655, 12656. 9.1 1951. Paweł Krzymiński, formierz i Władysław Hinz, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu formowania podgrzewaczy do pieców stałopalnych przez przeróbkę płyt i skrzyniek formierskich.

12659, 12660. 9.1 1951. Zbigniew Fiołka, kier. ruchu i Alfons Tessmer, mistrz, dokonali usprawnienia jako

współtwórcy, polegającego na przebudowie kafaru do tłuczenia złomu na napęd elektryczny.

12661, 12662. 9.1 1951. Maksymilian Lisiak, mistrz ślusarski i Jan Smurawski, tokarz-ślusarz, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu zniszczonej i zdekompletowanej tokarki na gwinciarke i przystosowaniu jej do produkcji smarownic Stauffer'a.

12667, 12668. 9.1 1951. Alojzy Szkop i Edward Gubała — wsadowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dogodniejszym umieszczeniu dźwigni sprzęgła napędu koleжки łańcuchowej, wykluczającym niebezpieczne wypadki.

12669, 12670. 9.1 1951. Stanisław Cierpis i Jan Gajda — kowale, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu wywrotek do odwozu żużla.

12671, 12672. 9.1 1951. Inż. Aleksander Udrycki kierownik i Ryszard Urbanek, nadmistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do wytopu ołowiu w piecu szybowym jako dodatku wy-palków pirytowych o pewnej zawartości cynku i ołowiu w celu zmniejszenia dodatku złomu żelaza.

12673, 12674. 9.1 1951. Julian Kasprzyk, tokarz i Henryk Schirle, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu zmiany wymiarów materiału wyjściowego i kształtu.

12675—12677. 9.1 1951. Stanisław Jensen, dyrektor, Eugeniusz Muszalski, kier. produkcji i Józef Stasiuk, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wprowadzeniu maszynowego lutowania puszek.

12694—12698. 9.1 1951. Wacław Gawdziński, technik mechanik, Stanisław Duda, ślusarz narzędziowy, Stanisław Kasperek, tokarz, Władysław Mościbrodzki, tokarz i Stanisław Abramowicz, spawacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do produkcji sortowników do mlócarń.

12724. 12.1 1951. Józef Gronczewski, dokonał usprawnienia polegającego na założeniu gęstej siatki drucianej na stole warsztatowym pomiędzy imadłami ślusarskimi w celu ochrony przed skaleczeniem sąsiedniego pracownika.

12726. 12.1 1951. Franciszek Buczyński, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu zaworu do pompy głębinowej, odpornego na korozję.

12731. 12.1 1951. Zenon Galbus, technik-konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu podkładek metalowych zamiast drewnianych przy frezowaniu kół zębatach turbokosowych.

12732. 12.1 1951. Kazimierz Wolniewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu noży do cięcia drutu na płocharce z nadkładką ze stali wysokogatunkowej.

12736. 12.1 1951. Feliks Domański, odlewnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wlewu o większej średnicy przy odlewie walców drukarskich.

12740. 12.1 1951. Mieczysław Wojciechowski, technik-kierownik odlewni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do utwardzania rdzeni spryskiwania bezużytecznym dotychczas materiałem.

12749, 12750. 13.1 1951. Edmund Tomaszewski i Anatol Burbicki — kierownicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do produkcji pierścieni rur bez szwu zamiast wałków stalowych.

12769. 13.1 1951. Jan Szajnógowski, kierownik narzędziowni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego narzędzia do gotowania gwintu w łożysku regulatora.

12770. 13.1 1951. Teofil Piątkowski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rdzenia do wykonania otworu odpowietrzającego w kadłubach pomp odśrodkowych przy operacji formowania odlewu.

12771. 13.1 1951. Eugeniusz Skudniewski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zmechanizowaniu ręcznej operacji piłowania trzonek do noży.

12773. 13.1 1951. Mieczysław Rogowski, technik-kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu pily tarczowej do cięcia bloków surowca do produkcji rur kwadratowych.

12777. 13.1 1951. Marian Mikołajewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na częściowym ulepszeniu konstrukcji mechanizmu podziałowego.

12778. 13.1 1951. Jan Pawlak, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządów wiertniczych do wykonania otworów w kątownikach wagonowych.

12779. 13.1 1951. Stanisław Meller, frezer dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu obróbki dźwigni przepustnicy do kotła.

12780. 13.1 1951. Teofil Skrzyński, kier. obróbki, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu rozwier-taka z pilotem do otworów w blachach kołtowych.

12781. 13.1 1951. Michał Nowicki, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie ułożyskowania wrzeczona szlifierki „Stal”.

12782. 13.1 1951. Józef Kaczmarek, brygadzysta, dokonał usprawnienia operacji polerowania koszyczka rolek.

12785. 13.1 1951. Jan Krukowski, chemik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ekonomicznego sposobu srebrzenia szklanych części do mikroskopów.

12786. 13.1 1951. Antonina Szymańska, prac. fiz., dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu uproszczonego sposobu srebrzenia części produkcyjnych.

12787. 13.1 1951. Czesław Łukasiak, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu zbędnych operacji przy obróbce pokrywy obiektywu.

12788. 13.1 1951. Alfons Sprawski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu głowicy obrotowej i przyrządu do toczenia kół zębatach i koła korbowego do siewnika nawozowego.

12789. 13.1 1951. Leon Lewandowski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu gięcia części produkcyjnej do pielnika.

12790. 13.1 1951. Konrad Nogowski, ślusarz, dokonał usprawnienia fabrykacji koła tylnego do pługa traktowego.

12792. 13.1 1951. Wiktor Lasecki, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu sworznia i dodatkowego łożyska do dźwigni włączających napęd wałków zasilających na trzepaku.

12799. 15.1 1951. Antoni Korez, tokarz, kalkulator, kierownik rozdzielni, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu kart kontrolnych w obiegu prac międzyoperacyjnych.

12800. 15.1 1951. Marian Wieczorek, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pierścieni wielokątnych przy zataczaniu narzędzi stożkowych na zataczarkach bez listwy.

12801. 15.1 1951. Stanisław Jędryka, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu nowego typu sercówki i zabieraka przy toczeniu, zapewniających bezpieczeństwo obsłudze.

12802. 15.1 1951. Leon Iwazskiewicz, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji głowicy rewolwerowej do rewolwerówek z dwuczęściowej na wykonanie w całość.

12803. 15.1 1951. Stanisław Piorunek, tłocznik-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na połączeniu dwóch operacji tłoczenia w jedną przy produkcji szpul przedziałniczych.

12804. 15.1 1951. Marian Łuczak, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na regenerowaniu pasów ściernych przez naklejanie wytartych pasów świeżym proszkiem szmerglowym.

12805. 15.1 1951. Stanisław Gołębiowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyszukaniu w złomie zdekompletowanych wentylatorów, dorobieniu do nich części i wyremontowaniu.

12806, 12807. 15.1 1951. Tadeusz Myszkowski i Józef Kamiński — tokarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na racjonalnym wykorzystaniu surowca do produkcji kół zębatach.

12808, 12809. 15.1 1951. Edmund Pyszkowski, monter, Józef Lubiński, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu sposobem gospodarczym spawarki elektrycznej.

12812, 12813. 15.1 1951. Inż. Zbigniew Łukomski, kier. biura fabr. i Wincenty Lewiński, kierownik kalkulacji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie konstrukcji pokrywy oliwiarek.

12814, 12815. 15.1 1951. Cz. Wojciechowski mistrz ślusarski i Stanisław Jędryka, mistrz tokarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnej szafki do przechowywania wyposażenia obrabiarek.

12820, 12821. 15.1 1951. Feliks Nowicki, murarz i Marian Frąckiewicz, kierownik ruchu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu wyciągu gazów w wytrawialni.

12822, 12823. 15.1 1951. Leon Czarnecki, robotnik-spawacz i Franciszek Łabędzki, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu uniwersalnych stojaków oporowych przy nożycach do cięcia żelaza o różnych profilach i długościach.

12835. 15.1 1951. Ryszard Dziewior, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu regeneracji wiertel spiralnych.

12854. 18.1 1951. Władysław Klupsch, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji odpylacza przy polerkach przez zastosowanie węzownicy z wodą zwilżającej pył.

12856. 18.1 1951. Kazimierz Skolasiński, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu płytki z podziałką przy nacinaniu gwintów stożkowych na rewolwerówce.

12858. 18.1 1951. Paweł Skrzypulec, konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na spawaniu otworów na sworznie zapadki w korpusach młotków pneumatycznych metodą łukową.

12862. 18.1 1951. Antoni Glibowski, konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu przesuwów ręcznych i wyłączników automatycznych przy tokarkach.

12864. 18.1 1951. Bronisław Sumarowski, tokarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do prostowania drutu i przyrządu do zwiniania rurek z paska blachy.

12866, 12867. 18.1 1951. Tadeusz Majchrzakowski, dyr., techniczny, i Henryk Kostusiewicz, kier. narzędziowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do zataczania frezów ślimakowych na tokarce.

12869. 18.1 1951. Czesław Nejmański, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu we własnym zakresie ulepszonych tulejek kompresyjnych do młotków pneumatycznych.

12871. 18.1 1951. Zygmunt Niewolny, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu narzędzi z chwytami stożkowymi przy których ułamały się pletwy przez wstawienie nowych pletw.

12877. 18.1 1951. Józef Stelmach, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do spawania kół o dużych średnicach.

12886. 18.1 1951. Józef Maszczyk, przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania elektrycznego przy łączeniu uzwojenia wiertarek elektrycznych i wentylatorów zamiast lutowania cyną.

12896. 19.1 1951. Mieczysław Lubasiński, ślusarz-szlifierz, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji uchwytu do szlifowania zespołu elementu produkcji różnej.

12897. 19.1 1951. Eugeniusz Książek, lakiernik-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zespołowego lakierowania części maszyn do szycia.

12898. 19.1 1951. Leopold Białokryty, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu wykonywania płytek mosiężnych do stołów elektromagnetycznych.

12899. 19.1 1951. Henryk Wojciechowski, polerownik, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie planu operacyjnego wykonania pewnych elementów.

12900. 19.1 1951. Andrzej Sikora, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu odpadków z kuźni do zakorkowania i zaspawania tulei imadeł kowalskich.

12901. 19.1 1951. Edward Dorobczyński, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do radiatorów korków przelotowych lanych zamiast kutych.

12909. 19.1 1951. Józef Gmerek, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu stołu spawalniczego do spawania obudowy do talerzy nadawczych.

12910. 19.1 1951. Karol Kubica, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji noża do nożycy typu „Stal“.

12911. 19.1 1951. Jerzy Miksik, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie obróbki ręcznej na obróbkę mechaniczną otworu zaworowego w uchwycie młotka typ KS-11, MO-9 i MO-7.

12912. 19.1 1951. Paweł Lanczek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przyrządu do wiercenia wewnętrznych otworów w cylindrach młotków typ KS-11, MO-9 i MO-7.

12913, 12914. 19.1 1951. Antoni Pekała, tokarz-ustawiacz i Bartłomiej Dobrowolski, mistrz tokarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu narzędzi do obtaczania lub wytaczania tarcz szlifierskich.

12915, 12916. 19.1 1951. Franciszek Raszka, murarz i Jerzy Lipowczan, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przebudowy pieców kuziennych i wprowadzeniu systemu rur doprowadzających powietrze do generatorów.

12919, 12920. 19.1 1951. Józef Zieliński, hartownik i Lucjan Gradkiewicz, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnego przyrządu — pilota przy odprężeniu termicznym płaskich sprężyn spiralnych.

12921, 12922. 19.1 1951. Antoni Polakowski, mistrz montażu silników i Józef Stachurski, kontroler, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastoso-

waniu metody uszczelniania porów w blokach silników samochodowych przez wywołanie rdzewienia.

12939—12941. 19.1 1951. Zbigniew Kowalski, ślusarz, Marian Chojnacki, mistrz ślusarski, kier. wydziału techn. i Stefan Żelazny, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu narzędzia do produkcji łączników sterowych do roweru sportowego.

12942, 12943. 19.1 1951. Wiktor Andruszczenko, monter samochodowy, kier. oddz. silnikowego i Antoni Traciakiewicz, ślusarz, szef produkcji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu naprężacza łańcucha rozrządu samochodu Citroen.

12944, 12945. 19.1 1951. Władysław Laufer, st. mistrz ślusarski i Aleksander Ciarka, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu rozwałcowania końców przewodów olejowych i ropnych przy ciągnikach zamiast oblutowywania.

12954—12964. 20.1 1951. Paweł Kurpierz, zastępca komendanta straży przeciwpożarnej, Robert Golus, Franciszek Hachula, Franciszek Palion, Stanisław Tinald, Józef Spyra, Józef Kocur, Joachim Zok, Oskar Zipser, Jerzy Rudy i Krzysztof Szołtysek — strażacy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do przepływania kanału odpływowego silnego zwartego strumienia wody i odpowiednich narzędzi.

12969. 20.1 1951. Roman Pinczuk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania otworów w podkładce pod sprężynę.

12970. 20.1 1951. Mieczysław Szota, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do równoczesnego trasowania, frezowania i cięcia autogenicznego kątowników do wagonów.

12972. 20.1 1951. Mieczysław Lepianko, przedrukarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu prasy przedrukarskiej.

12973, 12974. 20.1 1951. Marian Giełżycki i Wincenty Jareczkowski — robotnicy maszynowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu gryzów do obróbki desek na maszynie 4-rostronnej.

12975, 12976. 20.1 1951. Edmund Chojnacki i Zbigniew Kińczyk — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu maszyny do cięcia desek.

12977. 20.1 1951. Jerzy Rozumny, brygadzysta transportu, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu kołowrotu z napędem elektrycznym do przeciągania wózków z elementami mostowymi.

12978. 20.1 1951. Alfons Stocki, konserwator maszyn, dokonał usprawnienia polegającego na naprawieniu maszyny do wyrobu toreb.

12979. 20.1 1951. Ginter Broda, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnego stojaka na wózek do transportowania blach.

12980. 20.1 1951. Jan Kobienia, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu stojaka do wiercenia materiałów profilowych dla konstrukcji stalowych.

12981. 20.1 1951. Teofil Wolny, kalkulator dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu śrub naprężających wykonanych z płaskowników dla stacji zwrotnych.

12982, 12983. 20.1 1951. Jerzy Bogacki i Leon Nowak, ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dostosowaniu kołówki do zestawów dużych do toczenia zestawów wąskotorowych.

12987. 22.1 1951. Paweł Drzensła, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu odlewania części do krosien.

12992. 22.1 1951. Franciszek Klodnicki, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do przetaczania cylindrów pomp kondensacyjnych maszyn parowych.

12995. 22.1 1951. Piotr Opiała, traser, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu odpowiedniego wzorca do trasowania korpusów maźniczych.

12998. 22.1 1951. Tadeusz Młodzianowski, mistrz dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu automatu „Index“ do produkcji zespołów parowozowych.

12999, 13000. 22.1 1951. Stanisław Merda i Antoni Kazimierzak — robotnicy maszynowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na przedłużeniu pedału przy prasie.

13004—13006. 22.1 1951. Jan Pawlicki, ślusarz, Józef Szary, konserwator maszyn i Józef Lange, konstruktor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przyrządu do wykonywania kwadratu na sworzniu na prasie.

13014. 22.1 1951. Kazimierz Przybyła, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do gięcia korbki.

13015. 22.1 1951. Mieczysław Żabski, pomocnik ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do zaginania ucha dźwigni hamulcowej.

13016. 22.1 1951. Mieczysław Żabski, pomocnik ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do wycinania przydrzwiowej płyty wzmacniającej do wagonów.

13017. 22.1 1951. Paweł Andrzejak, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu gwintowania koła łańcuchowego do rowerów.

13029, 13030. 22.1 1951. Kazimierz Sośnierz, tokarz i Jan Blicharz, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu specjalnego uchwytu do frezowania grzybków dla pomp hydraulicznych.

13040. 23.1 1951. Serafin Czernek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu z części wybranych ze złomu walcówki do rolowania blach.

13049. 23.1 1951. Wojciech Owsianka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wykonywania uchwytów do rur z żelaza płaskiego.

13051, 13052. 23.1 1951. Feliks Włodarczyk, tokarz i Franciszek Golba, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu umożliwiającego masowe wycinanie stopek teowników na tokarce.

13055. 23.1 1951. Rudolf Grabowski, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania przy wykonaniu wspornika parowozowego, zamiast gięcia na ognisku kowalskim.

13056. 23.1 1951. Władysław Wojtach, technik-kreślacz, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu wykonania dźwigni do rusztu wstrząsanego.

13057, 13058. 23.1 1951. Robert Śliwa, tokarz-kierownik, Błażej Pierchała, tokarz - kalkulator, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu wykonania płyt osadowych do rozjazdów z materiału walcowanego zamiast odlewu.

13059. 23.1 1951. Józef Sperling, pomocnik ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do zaokrąglania krawędzi przy wózkach tendrowych.

13060. 23.1 1951. Stanisław Góralczyk, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uchwytu opasek resorowych do frezowania.

13061, 13062. 23.1 1951. Zygmunt Langwerski, mistrz kotlarski i Alfred Kajewski, referent materiałowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu stosowania przy parowozach tańszych złącz rurowycych z jednostronnym gwintem, gdy druga strona złącza jest spawana z rurą.

13072. 23.1 1951. Jan Kulisiak, tokarz dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu głowicy szlifierskiej do ostrzenia bocznego i czołowego.

13075—13077. 23.1 1951. Marian Armanowski, ślusarz, Stefan Oleszczak, mistrz i Franciszek Szalański, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zaprojektowaniu specjalnego pieca do odmiękczenia hartownych części produkcyjnych.

13078—13080. 23.1 1951. Roman Rozenan, mistrz, Henryk Artung, mistrz i Stanisław Kozłowski, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu przyrządu do mechanicznego obcinania tłoczków hamulcowych na tokarce.

13085. 23.1 1951. Kazimierz Skolasiński, grupowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wysuwania noża przy nacinaniu gwintu.

13101. 24.1 1951. Bernard Chmiel, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do dłutowania wyjęć na zapadki w korpusie młotków powietrznych.

13102. 24.1 1951. Jakub Poler, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu stojaka do montowania i kontroli przesuwnic.

13103. 24.1 1951. Józef Fojcik, wiertacz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu przyrządu do montowania łańcuchów.

13104. 24.1 1951. Franciszek Sobczak, tokarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wręceniu otworu w dnie cylindra hamulcowego na wiertarce pionowej po zastosowaniu odpowiedniego przyrządu.

13105. 24.1 1951. Jan Grzelczak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu procesu trasowania kątowników do obcięcia skosów przez wykonanie obcięcia na klince za pomocą zderzaka uniwersalnego.

13106. 24.1 1951. Aleksander Kaźmierowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wytłaczania kantów w listwie.

13107, 13108. 24.1 1951. Wacław Bulski, mistrz traserski i Stanisław Jablecki, mistrz heblarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu strugania promieni na strugarce wzdłużnej.

13109. 24.1 1951. Franciszek Maciejewski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany procesu technologicznego wykonania śrub do przegrzewacza do parowozu.

13110. 24.1 1951. Stanisław Wadowski, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykonania z blachy zamiast odkuwek części umocowania kabłąka na suwaku przebiegowym oraz na suwaku sygnałowym.

13111. 24.1 1951. Józef Kopeć, heblarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu wiertarskiego ułatwiającego wiercenie głębokich otworów w nasadkach.

13113, 13114. 24.1 1951. Tadeusz Leśniak, technik mechanik i Alojzy Kaczmarczyk, mistrz hutniczy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu głowicy szlifierki, umożliwiającym zużycie odpadkowych tarcz szlifierskich.

13116, 13117. 24.1 1951. Stanisław Tomczyk i Franciszek Zygmunt — mistrzowie ślusarscy, dokonali usprawnienia

nienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu specjalnego wózka transportowego do przewożenia śrub parowozowych.

13118, 13119. 24.1 1951. Stanisław Olszyński i Józef Kardacz — formierze maszynowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany układu wlewowego przy produkcji panewek.

13123. 24.1 1951. Bolesław Kałwiński, tokarz-kreślarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji spodka maźnic półwózka.

13124, 13125. 24.1 1951. Ignacy Michalak i Marian Kujawa — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przy skrzynce biegów blachy ochronnej zapobiegającej rozpryskiwaniu się oliwy.

13126. 24.1 1951. Adolf Otlík, mistrz modelarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uchwytu samocentrującego przy wierceniu otworów w trzonkach do rozpylaczy gaśnic śniegowych.

13127. 24.1 1951. Gerard Konieczko, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do toczenia nakrętek zakapturzonych do kurków powietrznych.

13128. 24.1 1951. Konrad Stolarz, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu uchwytu do toczenia stożka brązowego do korków.

13135. 24.1 1951. Ryszard Kramarczyk, tokarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na całkowitym wykorzystaniu stali narzędziowej przy wykonywaniu sprawdzianów pierścieniowych i tłoczkowych.

13151. 25.1 1951. Herman Hornik, brygadzysta oddziałowy, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu przyrządu do zawieszania nagrzewnic przy próbach ruchu.

12152. 25.1 1951. Henryk Kopel, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do zwijania obrzeży oprawek okularów.

13153. 25.1 1951. Jan Hiacent, kier. produkcji, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu urządzenia do mechanicznego oddzielania drutu od sypkiego czyszciva przy produkcji spinaczy.

13189. 26.1 1951. Roman Chudycki, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu noża profilowego do przetaczania dysz parowych inżektora.

13194. 26.1 1951. Marian Mikołajewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie kątów guizda zatrzasku w stole obrabiarki.

13195. 26.1 1951. Józef Kłakulak, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zderzaka do szlifierki zabezpieczającego tarczę szlifierki przed pęknięciem.

13201. 26.1 1951. Witold Szwejkowski, referendarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wkładki wymiennej do klucza sztorcowego.

13219. 26.1 1951. Jan Kelner, ślusarz-bryg. dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu stożka nązębionego do mocowania tulei przy obróbce.

13220. 26.1 1951. Jan Kubiak, kier. warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na scaleniu poprzednio wykonywanych trzech operacji przy obróbce osi rowrowej w jedną operację wykonywaną na automacie.

13221. 26.1 1951. Leon Stachowiak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na oszczędnym wykonaniu przyrządu do dziurowania pałaka.

13222. 26.1 1951. Bolesław Kosmowski, mistrz odlewniczy, dokonał usprawnienia odlewania oprawek hamulcowych.

13224. 26.1 1951. Józef Bensch, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji nakrętki wrzeciona suportu przy tokarce do zestawów kołowych.

13225. 26.1 1951. Antoni Król, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu hartowania drągów tłokowych do młotów spadowych.

13228. 26.1 1951. Marian Mikołajewski, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zmianie rysunku procesu technologicznego dla części 3 Fu 1-1 047.

13229. 26.1 1951. Stanisław Muszyński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykonywania rowków w nakrętkach do zestawów osobowych za pomocą dłutowania.

13230. 26.1 1951. Władysław Białowas, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu łączenia złamanych drągów do młotów parowych za pomocą spawania.

13232. 26.1 1951. Emil Gupieniec, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do obcinania boku łoża śruby do zderzaka węglarki.

13233. 26.1 1951. Mieczysław Żabski, pom. ślusarza, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do cięcia ramienia zawiasy.

13234. 27.1 1951. Stefan Nalewa, stolarz - bryg. dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przerzucenia wykonywania wycięcia w beleczce przydrzwiowej z obróbki ręcznej na maszynową.

13247. 27.1 1951. Tadeusz Goncarzewicz, technik elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu zwykłych wyłączników na wyłączniki olejowe.

13251, 13252. 27.1 1951. Rudolf Kurpan, ślusarz i Bernard Konopacki, robotnik maszynowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu freza profilowego do obróbki desek przyściennych wagonu.

13253, 13254. 27.1 1951. Jan Pacholczyk, ślusarz i Edward Maliński, starszy mistrz elektrowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu dwóch mniejszych pomp, połączonych szeregowo, zamiast jednej brakującej dużej pompy.

13255. 27.1 1951. Bogdan Nowacki, ślusarz - kierownik warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji przy pokrywie otworu międzyokiennego wagonów.

13256. 27.1 1951. Feliks Borowski, ślusarz kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy wyrobie noży do głowic frezarskich nakładek ze stali szybko tnącej zamiast wyrabiania noży z pełnego materiału.

13257, 13258. 27.1 1951. Józef Matz, ślusarz - bryg. i Henryk Majewski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu wykrojnika do robienia wsporników do wagonów.

13259. 27.1 1951. Bronisław Jankowski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przełącznika elektrycznego automatycznego przy gwinciarce nakrętek nieprzelotowych.

13261. 27.1 1951. Michał Nowicki, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do piły mechanicznej normalnej skrzynki biegów z czołowymi kołami zębatymi zamiast zniszczonego napędu o przekładni bezstopniowej.

13262. 27.1 1951. Michał Nowicki, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu na tokarniach tulei łożyskowych z klockami, które zapobiegają zaciskaniu się na wrzecionie.

13263. 27.1 1951. Bolesław Jankowiak, tokarz-szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy uniwersalnej szlifierce do gwintów kół zmianowych umożliwiających równy podział i uzyskanie wielozwojowych gwintów.

13267, 13268. 27.1 1951. Zdzisław Wietrzykowski, kreslarz, mł. konstruktor i Wincenty Banoch, kowal-kalkulator, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany niektórych wymiarów ciężła przekładni hamulcowej parowozu i wykorzystaniu istniejących pomocy.

13269, 13270. 27.1 1951. Kazimierz Superczyński i Jan Krupski — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany konstrukcji powietrznego grzybka zaworowego przez zastosowanie powierzchni kulistej o promieniu 15.

13272, 13273. 27.1 1951. Stanisław Dębski, ślusarz, i Aleksander Kaźmierowski, ślusarz - brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu wykrojnika do robienia wycięć w kątownikach wagonów.

13274. 27.1 1951. Szczepan Czyżewski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany kształtu narzędzia umożliwiającej zmniejszenie ilości materiału.

13275, 13276. 27.1 1951. Maksymilian Walkowiak, tokarz, brygadzysta szlifierski i Florian Drąg, brygadzysta szlifierski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu trzpienia szlifierskiego, umożliwiającego skasowanie operacji szlifowania nakiełków w obrabianym elemencie.

13277. 27.1 1951. Józef Rasch, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego wykonanie otworu prostokątnego w sworzniach do wagonów.

13294. 29.1 1951. Marian Zaucha, ślusarz - spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu chłodzenia sprężonym powietrzem spawarki elektrycznej.

13295. 29.1 1951. Wiktor Chaszkowski, technik-chemik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego uchwytu umożliwiającego wykorzystanie połamanych kawałków sztabek sylitowych.

13307—13309. 29.1 1951. Leopold Bizon, Bolesław Wojtan i Ludwik Weisman, prac. fiz., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do gięcia blach.

13339. 30.1 1951. Jan Szyber, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego frezowanie płaszczyzn pincety na frezarce jednocześnie dziesięciu sztuk.

13340. 30.1 1951. Fr. Kotecki dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pomocniczego przyrządu do nożyc w celu ułatwienia cięcia odcinków blachy o żądanych wymiarach.

13341. 30.1 1951. Stefan Zieliński, z-ca kier. ruchu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu cylindra stalowego wyszukanego w złomie zamiast cylindra żeliwnego w prasie hydraulicznej.

13342. 30.1 1951. Stanisław Bielnik, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu smarowania łożysk nożyc.

13344. 30.1 1951. Józef Maćkowiak, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na powtórnym wykorzystaniu oleju palmowego do cynowania konwi.

13346. 30.1 1951. Jerzy Stas, robotnik-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu wyciągu mechanicznego do przetaczania wagonów w celu powiększenia zasięgu jego pracy.

13347. 30.1 1951. Wacław Rybczyński, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu przyrządu do ustawiania tulejek redukcyjnych przy operacji frezowania kanałka przelotowego.

13348. 30.1 1951. Stanisław Dunalewicz, tokarz - szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do wykonania przeciąganiem otworów sześciokątnych w tulejkach do młotów pneumatycznych małej prasy hydraulicznej.

13349. 30.1 1951. Bronisław Banoś, mistrz obróbki cieplnej, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu przyrządu do utwardzania powierzchni wewnętrznych przedmiotów wydrążanych przez chłodzenie strumieniem wody pod ciśnieniem.

13350. 30.1 1951. Józef Nędza, spawacz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu spawalniczego do punktowego spawania tłoczysk i tłoków hamulcowych i wykonaniu urządzenia podnośnikowego.

13351. 30.1 1951. Stanisław Sidor, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu i przeróbce sprzęgła samochodowego.

13353. 30.1 1951. Edward Mazur, mistrz szlifierski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu specjalnego palca zabierakowego do mocowania przy szlifowaniu części cylindrycznych lub stożkowych rozwiertaków lub frezów palcowych.

13355. 30.1 1951. Czesław Szulc, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przełącznika stykowego przy posuwie pionowym i poziomym tokarni karuzelówki.

13356. 30.1 1951. Adam Wiktor, technik-kierownik odlewni, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu zmiany konstrukcyjnej przez zalewanie krążków mosiężnych do otworów pod świece w głowicy silnika.

13362. 30.1 1951. Franciszek Hawliczek, wytaczarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu na wytaczarce specjalnego suportu umożliwiającego racjonalną obróbkę części produkcyjnych.

13363. 30.1 1951. Władysław Pałyśński, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przekonstruowaniu łożyska ślizgowego do transporterów ślimakowych.

13367. 30.1 1951. Florian Zabłocki, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu podzielnicy trasersko-frezerskiej z tarczą podziałową 360°.

13374. 30.1 1951. Tadeusz Obirek, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu aparatu do pisania na metalu ze starych rdzeni przepalonych transformatorów.

13379, 13380. 30.1 1951. Mieczysław Kowalski, technik-konstruktor i Jerzy Dereziński, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu zabieraka oszczędzającego czas pracy.

13384—13386. 30.1 1951. Stefan Dąbrowski, modelarz, Tadeusz Maćko, formierz i Bolesław Leśniewski, rdzeniarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany systemu wlewowego masy rdzeniowej i marek rdzeniowych.

13387—13389. 31.1 1951. Teodor Maroń, przodownik, Franciszek Sitko, ślusarz i Józef Mol, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu sprężarki do napełniania dętek samochodowych powietrzem.

13392, 13393. 31.1 1951. Ryszard Zakonnik, szlifierz i Roman Kusto, technik-elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu taśmy jedwabnej jako pasa bez końców do szlifierki.

- 13394, 13395.** 31.1 1951. Adam Kucharski, technik-mechanik i Władysław Rybczyński, kontroler, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego szlifowanie płytek spiekanych.
- 13396.** 31.1 1951. Wincenty Hetmanowicz, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu pomocniczego do przetaczania nitów.
- 13397.** 31.1 1951. Jan Dzierzbicki, przodownik rzemieślników, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do próby wodnej odwadniaczy cylindrowych.
- 13398.** 31.1 1951. Wacław Mądry, kierownik robót dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przenośnego pieca do podgrzewania nitów.
- 13404.** 31.1 1951. Franciszek Kaszyca przodownik w ruchu maszynowym, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu specjalnego uchwytu do świdra przy wiertarkach „Böhlera“ w celu uruchomienia wycofanych z ruchu wiertarek tego typu.
- 13405.** 31.1 1951. Tadeusz Hajduk, kier. robót, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do prostowania wideł maźniczych.
- 13407.** 31.1 1951. Kazimierz Benz, przodownik rzemieślników, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu matrycy do wyciskania membram kranu różnicowego.
- 13416.** 31.1 1951. Kazimierz First dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu dociskowego w celu uzyskania szczelnego połączenia zaworu z reductorem w przypadku uszkodzenia gwintu butli tlenowej.
- 13424.** 31.1 1951. Antoni Zalewski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego uchwytu dwunożowego na tokarkę do obtaczania drobnych przedmiotów.
- 13435.** 31.1 1951. Stanisław Gromadziński, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego i upraszczającego wyrób osłonek do wagonów.
- 13445.** 1.2 1951. Wacław Białasik, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany technologii obróbki nasad kotłowych przez zastosowanie odpowiedniej matrycy.
- 13446.** 1.2 1951. Adam Kempara, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie wykonania części parowozu zamiast z jednolitego materiału przez kucie w całości przez spawanie z dwóch części.
- 13448.** 1.2 1951. Władysław Fink, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zderzaków do ograniczenia posuwu stołu pras do produkcji pierścieni Raschiga.
- 13450.** 1.2 1951. Jan Kubiak, mistrz - kierownik warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu obróbki pierścienia kłosowego na automacie przy pomocy tulejki zaciskowej zderzaka i podajnika.
- 13451.** 1.2 1951. Wiktor Kuźniewski, ślusarz maszynowy-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany zamknięcia i otwierania dna żeliwiaka.
- 13453.** 1.2 1951. Teofil Sikora, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany konstrukcji i umocowaniu wsporników latarni naftowych na parowozie.
- 13454, 13455.** 1.2 1951. Marcei Bartoszek, ślusarz-brygadzysta i Józef Groński, ślusarz-bryg., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania wykrojów w części wagonowej bez uprzedniego trasowania, wiercenia, frezowania i piłowania.
- 13474.** 1.2 1951. Władysław Korzeniowski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu formownika do odkurzania stopy zębaki dźwignika kolejowego.
- 13490.** 2.2 1951. Brunon Łata, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnym wykorzystaniu materiału odpadowego do bieżącej produkcji.
- 13491.** 2.2 1951. Franciszek Klimczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do szlifowania lamelek do wiertarek powietrznych.
- 13492.** 2.2 1951. Józef Brol, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do gięcia zawias do kubełków do transportera.
- 13515.** 2.2 1951. Władysław Kowalewski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do łączenia taśm transportowych oraz szerokich pasów transmisyjnych.
- 13516.** 2.2 1951. Jan Guzik, przod. rzem., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do cięcia żelaza okrągłego przy pomocy młota mechanicznego.
- 13517.** 2.2 1951. Franciszek Jankowski, palacz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu dysz przedmuchowych przy gazogeneratorze przez zastosowanie dysz z rur żelaznych i uszczelnienie sznurem azbestowym.
- 13520.** 2.2 1951. Bogdan Nowacki, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na dostosowaniu zabrakowanych sprężyn do aparatu bębnowego okien wagonowych.
- 13544.** 3.2 1951. Konrad Kapol, smarowacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pojedynczych haków „Nilos“ jako zabezpieczenia uszczelek w rolkach przenośników taśmowych.
- 13549.** 3.2 1951. Stanisław Tomczak, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu skali mikrometrycznej przy zderzakach suportów tokarek.
- 13553.** 3.2 1951. Szczepan Jankowiak, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnej suwniarki do mierzenia długich słupów.
- 13589.** 5.2 1951. Stanisław Skomorowski, dyr. zakładu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zastosowania blaszanych siatek w złączkach do młotków, wiertarek i wentylatorów powietrznych.
- 13594.** 5.2 1951. Edward Wilczyński dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do mechanicznego posuwu kołwki.
- 13613.** 5.2 1951. Józef Wachowiak, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu formy do wylewania białego metalu.
- 13615.** 5.2 1951. Władysław Silewicz, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na dokonaniu rekonstrukcji modeli odlewniczych tulei wiązarowych centralnego korbowodu.
- 13616.** 5.2 1951. Dominik Zajkowski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu uchwytu wraz z nożem, umożliwiającymi obróbkę płaszczyn na frezarce pionowej.
- 13618.** 5.2 1951. Edward Grabowski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do narzyniania kanałów w ślizgach parowozowych.
- 13620.** 5.2 1951. Franciszek Krawulski, przodownik rzemieślników, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wypychania zderzaków przy montażu.
- 13625.** 5.2 1951. Dominik Zajkowski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego

wiertła skrzydełkowego do rozwiercania otworów w odlewach żeliwnych.

13628. 5.2 1951. Stanisław Czasak, rzemieślnik spec., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu z części ze złomu przyrządu do karbowania i profilowania blachy.

13630. 5.2 1951. Bolesław Pawłowski, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu stołu z prowadnicą dla palnika do cięcia autogenicznego.

13632. 5.2 1951. Franciszek Dziubiński, kierownik dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do natryskiwania minią żelazną pieców centralnego ogrzewania.

13633. 6.2 1951. Ludwik Tebin, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na skasowaniu operacji szlifowania nie pracującej części przeciągaczy.

13634. 6.2 1951. Zygmunt Kowalczyk, techn.-mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu docierania cylindra motocyklowego.

13635. 6.2 1951. Fryderyk Remus, konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wykrojnika do wykrawania otworów w pierścieniach „Scgera“.

13637. 6.2 1951. Tadeusz Grochocki, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu głowicy nożowej do toczenia stożka szpilek do papieru.

13644, 13645. 6.2 1951. Józef Treter, konstruktor i Marian Podleżański, bryg. tokarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu uniwersalnego trzpienia tokarskiego.

13683. 7.2 1951. Jan Dąbrowski, dyspozytor, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu wykonania dźwigni rurki regulacji gaźnika.

13694. 7.2 1951. Czesław Wasiak, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu, frezu walcowego do frezowania białego stopu w panewkach wiązarówzych i osiowych przy pomocy ręcznej wiertarki lub szlifierki.

13696. 7.2 1951. Piotr Sanko-Sawczenko, kier. robót warsztatowych, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pobielania korka topliwego (górnej powierzchni brązowej) w celu zapobieżenia wyżarciom.

13697. 7.2 1951. Ryszard Sosiński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ramki do zawieszenia lampy pozycyjnej przy sterówce na linach.

13698, 13699. 7.2 1951. Jan Ponczek i Teofil Zygmowski — prac. fiz., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przy podciągarnie wagonów rolki prowadzącej linę w celu ochrony słupa lampy i liny przed przetarciem.

13744. 8.2 1951. Roman Jaszczuk, st. rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do frezowania spoin zespokowych.

13748. 8.2 1951. Marian Seliga, prac. fiz. dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu tratwy pomocniczej przy remoncie jednostek pływających.

13750. 8.2 1951. Jan Wentowski, prac. fiz., dokonał usprawnienia polegającego na podłączeniu do motoru elektrycznego wiertarki dodatkowo wentylatora do obsługi paleniska kuźni.

13757—13759. 8.2 1951. Józef Bartelik, Antoni Bagiński i Wiesław Budnik — prac. tankowca pływającego, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przebudowy rurociągu do wydawania wody z tankowca.

13760. 9.2 1951. Feliks Bolechowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego szybkie zakładanie filcu w ramki drzwi szoferki.

twiącego szybkie zakładanie filcu w ramki drzwi szoferki.

13761. 9.2 1951. Ryszard Łatasiewicz, ślusarz - spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania elektrycznego zamiast acetylenowego przy nadwoziach samochodowych.

13762. 9.2 1951. Feliks Bolechowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu specjalnego uchwytu do elektr. wiertarki ręcznej ułatwiającego wiercenie.

13763. 9.2 1951. Henryk Kubiakowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ułatwionego sposobu wykonywania podłogi w szoferce samochodowej.

13767. 9.2 1951. Eugeniusz Osko, prac. fiz., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu pomocniczego wózka ułatwiającego prace lutowania panewek.

13779. 9.2 1951. Władysław Michalski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu frezarskiego do umocowania pierścienia suwakowego przy frezowaniu w nim wgłębień.

13780. 9.2 1951. Adam Cichawa, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu do mocowania pochw zderzakowych przy przetaczaniu otworów na tuleję.

13781. 9.2 1951. Stefan Iwaszczuk, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu gwintownicy do masowego narzyniania śrub o małych wymiarach przy wykorzystaniu tokarki.

13782. 9.2 1951. Władysław Szymula, nadzorca przewodów, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu oszczędnościowego przerobienia złącz tulejkowych dla polepszenia styków na tulejkowo - mostkowe.

13783. 9.2 1951. Tadeusz Lasota, tokarz-kierownik robót, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do zawijania uszów piór resorowych.

13784, 13785. 9.2 1951. Tadeusz Jarzyński, ślusarz-bryg. i Włodzimierz Demidow, ślusarz kier. oddziału, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na uproszczeniu produkcji zawias do skrzyń samochodowych.

13786, 13787. 9.2 1951. Czesław Kamiński, ślusarz i Stanisław Marcinkowski, frezer, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu pozwalającego na zamocowanie 40 sztuk końcówek złącza do jednoczesnego frezowania.

13788—13790. 9.2 1951. Inż. Jerzy Paczeński, st. konstruktor, Tytus Janowski i Henryk Kujawa — konstruktorzy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu tablic, służących do przeliczania konstrukcji nitowanej na spawaną.

13791. 10.2 1951. Teodor Heinrych, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na skasowaniu operacji obróbczej przez zastosowanie racjonalnego mocowania podpór konsol frezarek.

13801. 10.2 1951. Franciszek Fons, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego wiercenie otworów w miejscach trudno dostępnych wiertarką pneumatyczną.

13802. 10.2 1951. Stefan Zawadzki, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego wykonanie klap do żelazek płaszczyznowych w jednej operacji.

13803. 10.2 1951. Michał Piechota, kowal-instruktor działu, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia otworów w strzemiączkach słupów.

13804. 10.2 1951. Franciszek Weis, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ze złomu nożyc do cięcia prętów do uźebrowania rdzeni.
13806. 10.2 1951. Kazimierz Banasiak, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu montowania wału śrubowego na lugrowalnikach.
13807. 10.2 1951. Stanisław Zaremba, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu odprowadzenia oliwy w nożycach elektrycznych do cięcia blach.
13808. 10.2 1951. Kazimierz Barbarewicz, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu matrycy do szybszego wykonania uchwytów włazowych do słupów świateł nawigacyjnych.
13809. 10.2 1951. Stefan Kabula, st. mistrz tlenowni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego aparatu do badania odkształceń butli tlenowych.
13811. 10.2 1951. Bronisław Milecki dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyjmowania gniazd z zaworów.
13812. 10.2 1951. Franciszek Krempuła, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji nożyce do cięcia profilów.
13813. 10.2 1951. Wilhelm Passon, mistrz - elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do nawijania bandaży stalowych na wirniki.
13815. 10.2 1951. Jan Kowalkowski, prac. umysł., dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu tabelki do obliczania stawek roboczych.
13816. 10.2 1951. Rudolf Konieczny, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przyrządu do produkcji noży frezarskich do obróbki kół stożkowych.
13817. 10.2 1951. Stefan Krawczyk, kier. oddz. konstrukcji stalowych, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu instalacji obiegowego chłodzenia wodą kompresora.
13818. 10.2 1951. Wilhelm Fober, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji noża do nożyc dźwigniowych ręcznych.
13820. 10.2 1951. Kazimierz Jakubiec, podmistrz-bryg. dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu formy składowej do prasowania tarcz ściernych.
13824. 10.2 1951. Michał Świerczek, kier. produkcji, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do rozbiegania form na prasie.
13825. 10.2 1951. Ludwik Zawadzki, kowal-bryg., dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany planów operacyjnych przy produkcji stopek do słupolazów.
13826. 10.2 1951. Michał Piechota, instruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przyrządu do nitowania słupolazów.
13827. 10.2 1951. Kazimierz Andrzejak, tokarz - kier. kontroli technicznej, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu maszyny do mechanicznego przecinania szczelin w uchwytach oprawek metalowych do piłek.
13828. 10.2 1951. Stanisław Plewniak, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu siła z blachy żelaznej zamiast siatki żelaznej.
13829. 10.2. 1951. Jan Dąbrowski, dyspozytor, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu rury wylotowej samochodu „Star“ z kołnierzem wywiniętym.
13830. 10.2 1951. Ignacy Nęcun, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu własnej konstrukcji do gięcia ramy przedniej silnika samochodowego.
13831. 10.2 1951. Tadeusz Kapusta, instruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu obciążania blachy na części tylnej szoferki samochodowej.
13832. 10.2 1951. Antoni Okolus, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu cięcia kątowników na ramy obrzeża pomostu samochodowego.
13833. 10.2 1951. Stanisław Maturlak, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany procesów obróbczych przy produkcji zawias i obrzeży skrzyń do samochodów.
13834. 10.2 1951. Józef Kucik, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przyrządu do toczenia szczęk.
13836. 10.2 1951. Bernard Kempński, kowal bryg., dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji pręta zaporowego koła sterowego do pługów ciągnikowych.
13837. 10.2 1951. Józef Czarnecki, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do przecinania szczęk uchwytów wiertarskich.
- 13838—13840. 10.2 1951. Tadeusz Jarzyński, bryg. ślusarski, Stanisław Stępień, ślusarz i Jan Peszyński, bryg.-ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu nożyc rolkowych do cięć podłużnych.
- 13841, 13842. 10.2 1951. Stefan Kowalczyk i Stanisław Kowalczyk — ślusarze bryg., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu mechanicznego sposobu gięcia profilów do szkieletów szoferek.
13833. 12.2 1951. Maria Sklorzowa, frezerka, dokonała usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu frezowania jednego rowka przy osiach zestawu kołowego.
13836. 12.2 1951. Jakób Czelnik, mistrz kowalski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do tłoczenia pokryw zestawów kołowych pod młotem mechanicznym.
13838. 12.2 1951. Franciszek Śliwa, kontroler produkcji, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia umożliwiającego dokładne skontrolowanie wózków kopalnianych w końcowej fazie produkcji.
13892. 12.2 1951. Jan Różycki dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do gięcia kół zębatach.
13894. 12.2 1951. Jan Pachol, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu wiertarskiego uchwytu centrującego.
13895. 12.2 1951. Jan Pachol, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na przekonstruowaniu zamocowania uchwytu na wrzecionie tokarskim.
13901. 12.2 1951. Jan Niszczyk, traser, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu szablonu wiertniczego do ram kołowrotów.
13904. 12.2 1951. Alfons Kalkowski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu przyrządów do fabrykacji zgrzebeł.
13906. 12.2 1951. Wawrzyn Skibe, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do centrycznego wiercenia noży wrębowych.
13907. 12.2 1951. Władysław Gabryszak, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu prowadnicy przy operacji żłobkowania desek na pile tarcowej.

13908. 12.2 1951. Emanuel Dyrbusz, mistrz ruchu, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu przyspieszającego łączenie parowozu z tendrem.

13909. 12.2 1951. Klara Konieczna, pracownica warsztatowa, dokonała usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania ogniw czerpakowych do sprzęgieł wagonowych.

13916. 12.2 1951. Zenon Powicki, kontroler odbioru technicznego, dokonał usprawnienia polegającego na obniżeniu kosztów produkcyjnych przez skasowanie śruby pociągowej suportu poprzecznego rewolwerówki.

13917. 12.2 1951. Tadeusz Chudy, tokarz kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu obróbki maźnic wagonowych.

13918. 12.2 1951. Konstanty Wrzesiński, magazynier, dokonał usprawnienia, polegającego na ulepszeniu transportu między kuźnią a kotłarnią przez ułożenie toru dla wózków.

13919. 12.2 1951. Ludwik Wytyk, blacharz brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zgrzewania punktowego części parowozowych zamiast nitowania.

13920. 12.2 1951. Ignacy Sikora, robotnik brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia umożliwiającego załadunek drzewa do produkcji na wózki suszarniane.

13921. 12.2 1951. Stanisław Świerlikowski, murarz, dokonał usprawnienia, polegającego na racjonalnym wykorzystaniu przypalonych drzwiczek do pieców gazowych.

13922. 12.2 1951. Franciszek Smender, szlifiarz brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szlifowania frezów walcowo-czołowych i tarczowych.

13923. 12.2 1951. Edmund Krawczyk, ślusarz brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu urządzenia pomocniczego i rozwiertaków maszynowych zamiast ręcznych przy montowaniu poprzeczek za-
leżności.

13924. 12.2 1951. Władysław Cygan, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu łańcucha klinowo-lamelowego przy napędzie piły tarczowej łańcuchem motocyklowym.

13925. 12.2 1951. Fryderyk Michalik, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do podnoszenia noża przy jałowym biegu strugarki.

13926. 12.2 1951. Tadeusz Trojanowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu udoskonalającego spawanie pił taśmowych.

13927. 12.2 1951. Edward Iwanowski, referent materiałowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu podkładek z odpadków blachy przy produkcji wagonów krytych.

13928. 12.2 1951. Edward Stec, ślusarz - przodownik placowy, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnym przeznaczaniu i wykorzystaniu starych konstrukcji mostowych.

13929. 12.2 1951. Zenon Burek, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu obróbki kanału cięgła przez zastosowanie odpowiedniego uchwytu.

13930. 12.2 1951. Bolesław Wertel, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu umożliwiającego podwojenie ilości wiercenia dźwigni.

13932. 12.2 1951. Edward Stec, przodownik placowy, dokonał usprawnienia polegającego na odnalezieniu w złomie 5 szt. młotków pneumatycznych nadających się do naprawienia.

13933. 12.2 1951. Norbert Bota, ślusarz brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu jed-

nego silnika do napędu dwóch obrabiarek za pomocą przystawki.

13934. 12.2 1951. Adam Rybicki, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego wiercenie ucha do zakładania plomby.

13935. 12.2 1951. Kazimierz Marcinkowski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do smarowania kół zębatach.

13939. 12.2 1951. Leon Ostrowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do produkowania szyldzików do szaf.

13942, 13943. 12.2 1951. Henryk Kopel, ślusarz narzędziowy oraz Roman Szarner, brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu przyrządu do zaciskania pochwów węży gaśnicowych.

13951, 13952. 12.2 1951. Józef Strzałkowski, rzemieślnik, oraz Kazimierz Chaniewski, przodownik rzemieślników dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do ściskania szalówek podczas naprawy wagonów.

13953, 13954. 12.2 1951. Kazimierz Klonowski, rzemieślnik oraz Stanisław Letzelberger, przodownik blacharski, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu sposobu wykonania otuliniek wyczystek kotłowych.

13959, 13960. 12.2 1951. Leszek Staszak, konstruktor, oraz Ignacy Sęk, technik, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przeniesieniu „znaków“ wytwórcy i właściciela na maźnicach taboru kolejowego w celu obniżenia kosztów formowania.

13964, 13965. 12.2 1951. Franciszek Casz, spawacz, oraz Jan Frey, planista, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu urządzenia do obracania kotłów przy spawaniu.

13972, 13973. 12.2 1951. Wacław Kęsik, robotnik oraz Kazimierz Przybyła, ślusarz, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania obwodzin dachowych.

13976, 13977. 12.2 1951. Rudolf Kurpan, kierownik narzędziarni oraz Czesław Wróbel, ślusarz, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dokonaniu kapitalnego remontu prasy.

13983—13985. 12.2 1951. Antoni Kielich, frezer-brygadzi-
sta, Marian Mickiewicz, frezer, oraz Jan Szczygieł, frezer, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu uchwytu umożliwiającego zwiększenie ilości frezowanych części parowozowych.

14004. 13.2 1951. Feliks Byszewski, elektryk, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu automatycznego wyłącznika do motoru elektrycznego napędzającego pompę wodną.

14006. 13.2 1951. Bolesław Rudnicki, kierownik oddziału montażowego, dokonał usprawnienia, polegającego na przerobieniu tokarki na czołówkę.

14017. 13.2 1951. Henryk Mintura, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu specjalnego wycinaka do uszczelk.

14034. 13.2 1951. Zbigniew Krawczyński, przodownik, dokonał usprawnienia, polegającego na ujednostajnieniu pracy defekatorów przez za budowanie rurociągu do zbiornika soku surowego pod miernikami.

14059—14061. 13.2 1951. Inż. Jan Kopec, kierownik, Leopold Nieroda, przodownik i Walenty Gorol, kierownik, dokonał usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu sposobu wyrobu igieł do maszyn do szycia worków.

14081. 14.2 1951. Henryk Kucharski, ślusarz brygadzi-
sta, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowa-

waniu dwóch wkrętów z cewki elektromagnesu przy powtarzaczku kontrolnym.

14082. 14.2 1951. Stefan Murdzek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ustawiania kantówek przy produkcji nastawnic kolejowych.

14083. 14.2 1951. Józef Ziobrowski, brygadzysta, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na budowaniu skrzynki biegów do prasy mimośrodowej, umożliwiającej regulowanie uderzeń prasy.

14084. 14.2 1951. Zdzisław Maryan, ślusarz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu zamocowania opórki tarczki do podstawy powtarzacza.

14085. 14.2 1951. Stanisław Wadowski, brygadzysta, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu przyrządu do wiercenia części podpory małej i dużej dla nastawnic.

14100, 14101. 14.2 1951. Bolesław Kołodziej, kierownik oddziału, Alojzy Woźny, ślusarz - przodownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu baterii butli tlenowych do prac spawalniczych.

14106. 14.2 1951. Maria Lepiarczyk, pracownica fizyczna, dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu przystawki do piły mechanicznej do podtrzymywania odcinanego materiału.

14107. 14.2 1951. Jan Marcol, mistrz kuźni, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu materiału odpadkowego do produkcji rączek i końcówek do kurków węża sprężonego powietrza.

14108. 14.2 1951. Konrad Tomaszowski, formierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uchwytu nożycowego do przenoszenia rdzeni formierskich przy formowaniu bębnow transportowych.

14109. 14.2 1951. Jan Marcol, mistrz kuźni, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu produkcji łańcucha talerzowego „Westfalia“.

14114. 14.2 1951. Brunon Kott, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do toczenia rowka ekscentrycznego w pierścieniu sterującym podpórek.

14119. 14.2 1951. Stanisław Czyż, hartownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do hartowania tłoków do młotków AZ-11 i AT-18.

14120. 14.2 1951. Antoni Palut, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu trzpienia rozprężnego przy obróbce tulei i panewek.

14121. 14.2 1951. Antoni Palut, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu elastycznego do rozwiertaka.

14122. 14.2 1951. Franciszek Niegot, składacz, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu osłony zabezpieczającej ramę walcarki przed uszkodzeniem podczas walcowania blach na zbiorniki o dużych wymiarach.

14123. 14.2 1951. Kazimierz Reczyński, frezer - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania pokrywy termostatu.

14124. 14.2 1951. Antoni Błazejewski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu podzielnicy do ostrzenia frezów gwintowych.

14125. 14.2 1951. Henryk Zatorski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu frezów ze stali szybkoobrotowej przez frezy z płytkami z węglików spiekanych.

14126. 14.2 1951. Adam Sobczak, technik, dokonał usprawnienia polegającego na skasowaniu operacji usunięcia czopika przed okuciem śruby część A8³ — 15.

14127. 14.2 1951. Stanisław Borowiecki, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu obróbki śruby korbowodowej.

14128. 14.2 1951. Kazimierz Domański, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie tolerancji wykonania części 94.15 (korek).

14129. 14.2 1951. Stanisław Kurek, tokarz ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie planu operacji przy obróbce korpusu filtra.

14130. 14.2 1951. Leon Rymarczyk, mistrz traserski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu trzech przyrządów wiertarskich.

14134. 14.2 1951. Stefan Murdzek ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu i dostosowaniu istniejących przyrządów do wykonywania ław nastawnic z żelaza kąтового.

14135. 14.2 1951. Józef Flak, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania pierścieni papierowych na uszczelki.

14136. 14.2. 1951. Marian Mikołajewski, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na uproszczeniu konstrukcji części składowej frezarki uniwersalnej.

14137. 14.2 1951. Jan Meus, brygadzysta, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu odpowiedniego narzędzia i zastosowaniu właściwej operacji przy wytłaczaniu korpusów siodeł motocyklowych.

14138. 14.2 1951. Stanisław Adamczyk, asystent kierownika kuźni, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przyrządu do skręcania uch wieszadła oprawy klocka hamulcowego.

14139. 14.2 1951. Stefan Machlowski, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zmianie wykonania zawiasy osłony krawka dźwigni.

14140. 14.2 1951. Edward Malik, ślusarz - brygadzysta dokonał usprawnienia, polegającego na zastąpieniu ręcznego rozwiercania otworów w łożyskach poprzeczki przez rozwiercanie maszynowe.

14141. 14.2 1951. Stefan Murdzek, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu wykrojnicy do wykonywania podkładek do dźwigni ryglowych przez wytłaczanie z blachy.

14142. 14.2 1951. Władysław Kłeczek, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zmianie sposobu wykonania ram do podstaw podblokowych.

14143. 14.2 1951. Zdzisław Zabiegaj, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastąpieniu tulejek brązowych tulejkami żeliwnymi w stojakach do wag wagonowych.

14144. 14.2 1951. Stanisław Bentkowski, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przyrządu do ręcznego uwypuklania blach na poszycie ścian autobusu.

14145. 14.2 1951. Jan Witkowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia otworów i zagłębień we wsporniku.

14146. 14.2 1951. Leon Czarnecki, spawacz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu szablonów do cięcia blach.

14147. 14.2 1951. Paweł Szulc, kalkulator, dokonał usprawnienia, polegającego na wprowadzeniu zmian w obróbce śruby ustawczej.

14148. 14.2 1951. Mieczysław Jaros, z-ca kierownika wydziału, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu segregacji remanentowych odlewów.

14149. 14.2 1951. Aleksander Łęcki, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu przeprowadzenia prób wodnych na szczelność korpusów hamulca Lu V-I.

14150. 14.2 1951. Jan Fudalej, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do mocowania kurka H4 K25 przy wierceniu.
14151. 14.2 1951. Aleksander Kita, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zabieraka specjalnego zastępującego sercówkę.
14152. 14.2 1951. Władysław Matynia, kierownik wydziału narzędziowni, dokonał usprawnienia procesu produkcji sprawdzianów.
14153. 14.2 1951. Julian Szczerski, frezer brygadzysta, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu specjalnych szczęk do mocowania przedmiotów obrabianych na frezarce.
14154. 14.2 1951. Mieczysław Jaros, technik mechanik - kierownik warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu nawiertaka elastycznego do gradowania otworów.
14155. 14.2 1951. Edward Kania, tokarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu ułatwiającego gwintowanie śrub.
14156. 14.2 1951. Józef Stachurski, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do zabezpieczenia tulejek wału rozrządczego przed obracaniem się podczas montażu.
14157. 14.2 1951. Józef Korol, traser, dokonał usprawnienia, polegającego na zredukowaniu czasu trasowania przez stosowanie wzorników.
14158. 14.2 1951. Stanisław Toruński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przycisków włazów przy kopolakach na stal.
14159. 14.2 1951. Inż. Stanisław Olędzki, asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie planu operacyjnego przy obróbce części 80.41.
14160. 14.2 1951. Ryszard Jabłoński, kierownik sekcji kalkulacji dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu odkuwania drążka do pompki.
14161. 14.2 1951. Marian Basiewicz, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu noża kształtowego do toczenia części 72—15 (dźwignia).
14162. 14.2 1951. Czesław Kostrzewa, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na przeniesieniu operacji gwintowania części 11.14 (rurka) z frezarki gwintowej na gwinciarke z nożami stycznymi.
- 14165—14167. 14.2 1951. Aleksander Czernik, ślusarz, Zdzisław Kufrej, ślusarz, Stefan Rokita, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do dziurkowania blach do sitek napędów powietrznych.
- 14168, 14169. 14.2 1951. Józef Lusiński, monter oraz Franciszek Buczkowski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przystosowaniu napędu tokarki do napędzania szlifierki.
- 14170, 14171. 14.2 1951. Stefan Wróblewski, mistrz szlifierski, oraz Stefan Chuchro, kontroler, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu uchwytu do szlifowania płaszczyzn pod rolki w wale głównym mechanizmu kierowniczego.
- 14175, 14176. 14.2 1951. Stefan Strugiński, spawacz brygadzysta, Ignacy Skrzypczak, spawacz brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zredukowaniu jednej spoiny przy spawaniu słupków do drzwi wejściowych wagonu.
- 14177, 14178. 15.2 1951. Kazimierz Napara, tokarz oraz Bogdan Żubr, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do wyrobu nakrętek sześciokątów.
- 14181, 14182. 15.2 1951. Zdzisław Glina, technik mechanik, kier. obróbki silnika, Józef Złotnik, konstruktor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przepychacza do kalibrowania otworu w tulejce trzonu korbowodu.
- 14183, 14184. 15.2 1951. Witold Wojciechowski, szlifierz oraz Adam Kucharski, konstruktor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu amortyzatora wstrząsów do zataczarki.
- 14185, 14186. 15.2 1951. Zdzisław Glina, kierownik obróbki silnika, oraz Józef Walendzik, kierownik grupy konstrukcyjnej, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wmontowaniu przegrody w zbiorniku ściekowym w szlifierce do wałów korbowych w celu podniesienia poziomu wody uniemożliwiającego rozpylenie wody i pyłu szlifierskiego.
- 14187, 14188. 15.2 1951. Antoni Budzyński, brygadzysta hartownik, oraz Jan Lasocki, brygadzysta hartownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wyszukaniu w złomie odpowiedniego materiału do remontu pieca elektrycznego.
- 14189, 14190. 15.2 1951. Henryk Lewicki, tokarz ustawiacz oraz Marian Basiewicz, tokarz ustawiacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu noża specjalnego do gwintowania rury nośnej na tokarce rewolwerowej zamiast na frezarce gwintowej.
14191. 15.2 1951. Franciszek Palik, rymarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania uszczelki pierścieniowych w jednej operacji.
14192. 15.2 1951. Leon Jakubczyk, kierownik biura rysunkowego, dokonał usprawnienia polegającego na przeobrażeniu aparatu rejestracyjnego przy prasie do prasowania kół.
14196. 15.2 1951. Józef Flak, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu obróbki bocznej ściany kątówki ławy nastawnicy.
14197. 15.2 1951. Edward Malik, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu zamocowania odkuwki dźwigni na osi krążka sprzęgłowego.
14198. 15.2 1951. Leon Paseniuk, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zaproponowaniu nieobrabania poprzecznych beleczek w nastawnicy.
14199. 15.2 1951. Władysław Śmietana, tokarz inżynier, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu klina nastawnego w uchwycie nożowym tokarki w celu ułatwienia ustawienia noża.
14200. 15.2 1951. Józef Grabowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przyrządu do nitowania klocków kontaktowych.
14201. 15.2 1951. Bronisław Krystek, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządów do nitowania klocków kontaktowych ze sprężynami i opórkami sprężyn.
14202. 15.2 1951. Stanisław Wtorkiewicz, monter konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu ulepszonej konstrukcji stempla do wybijania otworów w żelazie.
14203. 15.2 1951. Józef Tomik, mechanik kierownik ruchu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wkładek ze stali narzędziowej do kleszczy jako ostrza, zamiast robienia kleszczy ze stali narzędziowej.
14204. 15.2 1951. Karol Rua, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przeróbce konstrukcji przy zginarkach łańcuszków gospodarczych.
14205. 15.2 1951. Władysław Brański, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu recepty pasty do polerowania sztućców.
14206. 15.2 1951. Tomasz Wosik, robotnik - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu

ramy jako dokładnego przymiaru do wymierzania krępowanych drutów przy obcinaniu na wążek do siatek ręcznych.

14207. 15.2 1951. Piotr Kapela, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ochrony z siatki przy młocie parowym.

14208. 15.2 1951. Karol Feliksik, technik, kierownik gwoździarni, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do składania i spawania sit szczelinyowych dla górnictwa.

14209. 15.2 1951. Mikołaj Pajaczek, tokarz-kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do heblowania otworów kwadratowych.

14210. 15.2 1951. Herbert Wydra, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu urządzeń napędowych przy elektrokarach.

14212. 15.2 1951. Henryk Schirle, ślusarz kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na znormalizowaniu części produkowanych co umożliwiło skasowanie jednego przyrządu.

14213. 15.2 1951. Augustyn Alberski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie szlifierki poziomej na pionową.

14214. 15.2 1951. Antoni Piotrowski, piecowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji pieca prażalnego co ułatwiło pracę.

14215. 15.2 1951. Zenon Wierucki, frezer - kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na frezowaniu kłków na frezarce obwiedniowej zamiast na uniwersalnej.

14216. 15.2 1951. Marceli Żyro, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu matrycy do wykuwania noży tokarskich.

14219. 15.2 1951. Paweł Szymura, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu narzędzia umożliwiającego jednoczesne dziurowanie i zawijanie trzonek łopatek.

14220. 15.2 1951. Stanisław Kaczmarek, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządów do szlifowania kształtu nożyków i ich ostrza.

14221. 15.2 1951. Tadeusz Liszewski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zbiornika do chwytności wody spływającej ze stacji prób kotłów i radiatorów i zużycie jej do celów gospodarczych.

14222. 15.2 1951. Jan Filarecki, heblarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego zamocowanie stołu wiertarskiego na heblarce przy operacji heblowania.

14223. 15.2 1951. Stefan Krawczyński, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządów ułatwiających toczenie pierścieni tłokowych.

14225. 15.2 1951. Mieczysław Domański, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szlifowania frezów palcowych.

14226. 15.2 1951. Paweł Chyb, brygadzysta tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu rozwiertaka dwuzębego z nakładkami ze stali „Vidia“.

14229. 15.2 1951. Engelbert Fukala, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do zaginania brzegów tac specjalnej listwy przy zaginarce.

14230. 15.2 1951. Józef Pysz, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu konstrukcji matrycy do tłoczenia śrub i nitów na gorąco.

14231. 15.2 1951. Jan Seliga, technik, kier. wydziału, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu nowych ślimaków do zwijania sprężyn ze starych szczęk do gwintowania.

14232. 15.2 1951. Kazimierz Łodziana, ślusarz — ustawiacz pras, dokonał usprawnienia polegającego na zastoso-

owaniu do prasy prowadnicy materiału umożliwiającej całkowite wykorzystanie materiału bez odpadków do produkcji.

14233. 15.2 1951. Czesław Prostack, tokarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu profilowego noża rolkowego do obróbki rolek oraz gwintów.

14234. 15.2 1951. Karol Jarmułowicz, kierownik magazynu, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu wywieszek magazynowych i pieczętek potrzebnych do wysyłki towaru.

14235. 15.2 1951. Józef Witkowski, pudrowacz, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu sposobu otwierania bramy pieca emalierskiego.

14236, 14237. 15.2 1951. Józef Ossyra, tokarz, oraz Augustyn Juszczyk, formierz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu dodatkowego palnika w piecu do topienia metali kolorowych.

14245, 14246. 15.2 1951. Czesław Oździński, mistrz tokarski, oraz Czesław Romanowski, technik, kier. montażu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany obróbki szczęk uchwytów wiertarskich.

14247, 14248. 15.2 1951. Marian Rycombel, szlifierz oraz Władysław Pell, brygadzysta szlifierski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu rolki z zamocowanym kawałkiem tarczy karborundowej do obtaczania tarcz szlifierskich.

14255, 14256. 15.2 1951. Jan Ciesierski, ślusarz, kierownik wydziału, Wojciech Piontek, robotnik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu narzędzia do dziurowania dwóch otworów klucza do gaśnic za 1 uderzeniem prasy.

14257, 14258. 15.2 1951. Józef Rokita, technik, kier. wydziału, oraz M. Rogowski, technik, kier. wydziału, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zastosowaniu przy maszynach napędu z kół zębatach co pozwoliło wyeliminować 1 silnik.

14259—14261. 15.2 1951. Maksymilian Kiszka, robotnik, Antoni Stencel, robotnik, Roman Karwot, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na prostowaniu na gorąco wierzchoń skrzyń żarzalniczych ze staliwa używanych do żarzenia blach.

14263. 15.2 1951. Ryszard Tkocz, spawacz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wytłaczania uszka przy nogach do balii zamiast dotychczasowego przyspawania uszka drucianego.

14264. 15.2 1951. Paweł Bober, blacharz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany kształtu nóg do wanien okrągłych.

14265. 15.2 1951. Leon Neubert, spawacz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu uchwytu do kółka do tacek przy spawaniu stykowym.

14266. 15.2 1951. Inż. Józef Skowron, kierownik działu, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu konstrukcji pieca do cynkowania drutów.

14267. 15.2 1951. Franciszek Napcra, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na założeniu ażurowych ochron z siatki i kątowników przy tokarniach.

14268. 15.2 1951. Włodzimierz Tronow, komendant straży pożarnej, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu aparatu o 3 prądnicach przy pompie silnikowej.

14269. 15.2 1951. Eugeniusz Pyplacz, mistrz blacharski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wytłaczania na prasie mimośrodowej łapek oporowych konwi w jednej operacji.

14270. 15.2 1951. Ryszard Dąbrowski, blacharz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na połączeniu dwóch operacji obróbczych w jedną przez zastosowanie rolek do krawędziarki.

14271. 16.2 1951. Józef Olszewski, lakiernik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rolek do wywijania górnych obrzeży na rowkarce, unikając fałdowania blachy.

14272. 16.2 1951. Bolesław Wolski, praser - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na użyciu do produkcji daszków reflektorków tańszej blachy wyżarzanej zamiast dotychczas stosowanej podwójnie dekapowanej.

14273. 16.2 1951. Stanisław Lepiarz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do jednoczesnego wybijania otworów 6 i 8 mm w listwach.

14274. 16.2 1951. Jan Dylewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do podtaczania drutów do grzebieni wózka sportowego.

14276—14279. 16.2 1951. Wł. Gil, stolarz, kier. wydz. budowlanego, St. Rzeszut, technik mech., kier. ref. usprawnień, Wł. Laskowiec, mistrz ślusarski, i J. Bałasiński, ślusarz, kier. wydz. budowlanego, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu i wykonaniu przyrządu do mechanicznego nakręcania nakrętek na śruby opórkowe.

14280, 14281. 16.2 1951. Inż. Andrzej Wszelaczyński, kier. ruchu maszyn, inż. Franciszek Ruśniok, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na opracowaniu projektu zabudowania chłodnicy końcowej sprężonego powietrza.

14282. 16.2 1951. Franciszek Banik, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ulepszonych znaczków kontrolnych urobku przodkowego.

14283. 16.2 1951. Franciszek Banik, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu budowy tam elastycznych żelaznych w obudowie mrurowanej.

14285. 16.2 1951. Ryszard Gilner, rębacz przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ulepszonej konstrukcji zamka do rynien potrząsalnych Halbach — Braun.

14286. 16.2 1951. Walenty Kruczek, traser, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania do połączeń konstrukcji mostu na stację mielniczą zamiast nitowania.

14287. 16.2 1951. Bernard Chmiel, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania wyjęć na zapadki w korpusach przednich do młotków i korpusów zapadki.

14288. 16.2 1951. Stanisław Pieczyrok, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do nadspawania wiertel w osi.

14289. 16.2 1951. Jan Błanik, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do nakładania zeterek na rurki chłodnic sprężarek tłokowych.

14290. 16.2 1951. Franciszek Kłos, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zmiany konstrukcji resorów wozów osobowych ze sprężyn spiralnych na piórkowe.

14292. 16.2 1951. Ignacy Bok, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu szeregu zmian i poprawek w tokarce celem podwyższenia jej zdolności produkcyjnej.

14293. 16.2 1951. Eugeniusz Wojciechowski, ślusarz, kierownik montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do badania szczelności sprzęgów kolejowych hamulców.

14294. 16.2 1951. Tadeusz Kosior, tokarz - instruktor obróbkowy, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu głowicy typu „Herbet'a“, co umożliwiło nacinanie gwintów o większych średnicach.

14295. 16.2 1951. Władysław Mrozik, instalator, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu aparatu przeciwprądowego do ogrzewania biura.

14296. 16.2 1951. Henryk Cierciński, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu rozdzielacza prądu przy motorze samochodu przez wbudowanie odpowiedniej krzywki.

14297. 16.2 1951. Henryk Zymmer, technik - mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wkładek ze stopów spiekanych do pogłębiaczy do przeciwcieżarów.

14298. 16.2 1951. Jan Nędzi, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany planu operacyjnego przy obróbce nakrętki dławika.

14299. 16.2 1951. Karol Depta, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu jałowieżnych kompensatorów dla zaoszczędzenia energii bezwzględnej, a polepszenia współczynnika mocy sieci.

14300. 16.2 1951. Jan Sadowski, tokarz - kier. narzędziowni, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu starej nie używanej maszyny na docieraczkę sprawdzianów gwintowych.

14301. 16.2 1951. Hersz Gdalewicz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na lepszym zorganizowaniu i polepszeniu warunków higienicznych magazynu smarów.

14302. 16.2 1951. Władysław Pietruszka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnej sprężyny z drutu stalowego.

14303. 16.2 1951. Czesław Romanowski, technik-kierownik montażu, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu lepszego uszczelnienia filtra.

14304. 16.2 1951. Władysław Pell, brygadzysta szlifierski, dokonał usprawnienia polegającego na przygotowaniu recepty na klej do klejenia tarcz szlifierskich.

14305. 16.2 1951. Cezary Śluचेcki, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu mocowania kół zębatach przy szlifowaniu otworów wielokłonowych.

14306. 16.2 1951. Karol Zneykus, monter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego przyrządu do rozwiercania otworów stożkowych.

14308. 16.2 1951. Antoni Światłoch, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na zmechanizowaniu docisku kosi przy obróbce na szlifierce piaskowej.

14309. 16.2 1951. Franciszek Kuder, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na przeróbce wkładki ramienia podnoszącego kafar przy młocie sprężynowym.

14310. 16.2 1951. Stanisław Lepiarz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wybijania 3 otworów jednocześnie w tarczy kółka.

14311, 14312. 16.2 1951. Ludwik Gocławski, wytaczacz, Stefan Kołtun, wytaczacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu prowadniczego do wytaczania otworów w suwaku strugarki poprzecznej.

14313, 14314. 16.2 1951. Piotr Kaszuwara, ślusarz, Ignacy Majewski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu nowych noży do wycinania gradu przy widłach, co wyeliminowało 1 zbędną operację i przyspieszyło produkcję.

14315, 14316. 16.2 1951. Mieczysław Strachota, mistrz hartowni oraz Jan Sadowski, kierownik narzędziowni, do-

konali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu zastępczych elektrod i uruchomieniu nieczynnego pieca elektrycznego z kąpielą solną.

14317, 14318. 16.2 1951. Henryk Schirle, ślusarz kalkulator oraz Julian Kasprzyk, tokarz kalkulator, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie sposobu odkuwania główki śrub mocujących.

14319, 14320. 16.2 1951. Aleksander Skulimowski, technik, kierownik biura konstrukcyjnego oraz inż. Henryk Poreyko, dyrektor fabryki, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu pilota do gładkich sprawdzianów tłoczkowych.

14324. 16.2 1951. Stefan Mariański, brygadziśta ślusarsko - kowalski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do produkcji klamer do podnózek wózków.

14342. 16.2 1951. Stanisław Tracz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu frezu do podtłaczania bolczyków na wiertarce.

14343. 16.2 1951. Stefan Mariański, brygadziśta ślusarsko - kowalski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego wybijanie 4 otworów jednocześnie zamiast wybijania pojedynczo.

14345. 16.2 1951. Lech Czechowicz, tokarz - ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu noża profilowego do obróbki części traktora.

14346. 16.2 1951. Michał Nowicki, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu tokarki sworzniowej na tokarkę specjalną do nacinania gwintów.

14347. 16.2 1951. Kazimierz Twers, ślusarz - kierownik obróbki, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu prasy hydraulicznej do wciskania tulei suwakowych parowozów.

14348. 16.2 1951. Ludwik Wytyk, blacharz - brygadziśta, dokonał usprawnienia, polegającego na wykorzystaniu odpadków blachy do produkcji drobnych części.

14349. 16.2 1951. Józef Bąk, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na poprawieniu uszczelnień pokryw otworów do odszlakowania dyszy przy żeliwniakach.

14350. 16.2 1951. Wacław Krakowiak, kalkulator, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu umożliwiającego skrócenie czasu mocowania i obróbki części 12.11.

14351. 16.2 1951. Tomasz Malinowski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do toczenia korbowodów regulatora.

14352. 16.2 1951. Władysław Aniołkiewicz, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykonania noża rolkowego do cięcia nitów miedzianych.

14354. 16.2 1951. Stefan Skrzypek, popielarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu urządzenia rolkowego przy rynnach potrząsalnych do usuwania żużla.

14357. 16.2 1951. Józef Sorichta, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu urządzenia sygnalizacyjnego dla zabezpieczenia lokalu kasego.

14359. 16.2 1951. Wojciech Balcar, maszynista lokomotywy powietrznej, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu rozbudowy torów w kopalni w celu polepszenia przelotowości transportu.

14360. 16.2 1951. Marian Padewski, st. pomocnik laboratoryjny, dokonał usprawnienia polegającego na przyspieszeniu przebiegu analiz aluminium walcowniczego.

14361. 16.2 1951. Wiktor Kaczmarek, brygadziśta kwasni, dokonał usprawnienia polegającego na oczy-

szczeniu zużytego technicznego kwasu solnego w celu powtórnego użycia go.

14362. 16.2 1951. Bolesław Wolf, technik - elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i wykonaniu nomogramu nastawczego do przeliczania uzwojeń przy remontach silników elektrycznych.

14367. 16.2 1951. Gerhard Cichoń, magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na przeróbce skrzyni transportowych i użyciu ich na szafki ubraniowe w szatni robotniczej.

14368. 16.2 1951. Paweł Pałuch, kierownik sekcji magazynów, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ułożenia toru wąskotorowego obok toru normalnego dla przyspieszenia załadunku wagonów.

14369. 16.2 1951. Józef Bik, szef działu, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu instrukcji o sposobie zestawiania planów zapotrzebowania przez Biura Sprzedaży.

14370. 16.2 1951. Mieczysław Ossosiński, starszy instruktor opracowań warsztatowych, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu schematu sprawozdań z miesięcznej produkcji.

14371. 17.2 1951. Józef Rut, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do cięcia i gięcia płaskownika na opaski zabezpieczające.

14372. 17.2 1951. Władysław Antosiak, technik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu uniwersalnego przyrządu wiertniczego do wiercenia otworów na zawleczeni w sworzniach.

14373. 17.2 1951. Wacław Miłowski, brygadziśta, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu napędu oraz zmianie konstrukcji wrzeciona szlifierki.

14374. 17.2 1951. Feliks Wierzbowski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przyrządu do wiercenia otworów we wstawkach.

14375. 17.2 1951. Stefan Wawrzyniak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skasowaniu jednej operacji przy produkcji pochw do zderzaków kolejowych przez zastosowanie uchwytu dwunożowego.

14376. 17.2 1951. Kazimierz Piłatowicz, asystent wykończalni, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji ramki z siatką do zbiornika wody chłodzącej przy rewolwerówce.

14377. 17.2 1951. Józef Jendras, wiertacz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wiercenia otworów w dźwigniach do wagonów.

14378. 17.2 1951. Teofil Rudzki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu szybkobieżnej wiertarki do gwintowania.

14379. 17.2 1951. Marian Górny, st. referent materiałowy, dokonał usprawnienia polegającego na skompletowaniu pewnej liczby zaworów odcinających do tendrów ze znalezionych w złomie części.

14380. 17.2 1951. Stanisław Adamowicz, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu szlifierki uniwersalnej do szlifowania wkładów do łożysk kulkowych.

14381. 17.2 1951. Karol Gryszka, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu znormalizowania długości i profilu dźwigni hamulcowych.

14382. 17.2 1951. Jan Kijewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania otworów w dźwigni przycylindrowej.

14384. 17.2 1951. Władysław Ziętek, kierownik kuźni, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu przyrządu do gięcia opasek.

14385. 17.2 1951. Tadeusz Marianowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do rozcinania blach trójkątnych po kilkanaście sztuk jednocześnie.

14386. 17.2 1951. Antoni Chwałek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego cięcie narożników blachy z zaokrągleniem o żądanym promieniu.

14387. 17.2 1951. Wacław Łuczak, lakiernik, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu jakości kitu do szpachlowania przez dodanie odpowiedniej domieszki.

14388. 17.2 1951. Kazimierz Zaborowski, technik-mechanik, st. kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnej oprawki z narzędziem, umożliwiającej roztaczanie długich nieprzelotowych otworów o małej średnicy na jednej obrabiarce, zamiast na dotychczasowych pięciu.

14389. 17.2 1951. Władysław Sobczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu klamerki z masy drzewnikowej do spinania przewodów połączeniowych wiertarki, zamiast używania taśmy izolacyjnej.

14390. 17.2 1951. Władysław Pell, szlifierz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zębałki do posuwu stołu szlifierki oraz zmianie zawieszenia silnika do napędu wrzeciona.

14391. 17.2 1951. Roman Kasprzyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie procesów obróbkowych przy produkcji śrub z otworem sześciokątnym.

14392. 17.2 1951. Marian Popiołek, wytaczarz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu narzędzi do frezowania wykonanych ze stali szybkoobrotowej przez narzędzia z płytkami ze spieków.

14393. 17.2 1951. Władysław Pell, szlifierz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu potrzebnych frezów do obróbki kół łańcuchowych ze starych frezów, wykonując je przy pomocy specjalnego przyrządu na tokarce.

14394. 17.2 1951. Henryk Łuszczewski, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do badania porowatości materiału i szczelności pompki przed jej wmontowaniem do maszyny.

14398. 17.2 1951. Stanisław Drucis, motorowy na holowniku, dokonał usprawnienia polegającego na zmechanizowaniu przyrządów do czyszczenia rur płomieniowych i komory zwrotnej w kotle parowym na holowniku.

14399. 17.2 1951. Jerzy Rosiak, prac. umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu na statku w czasie postoju przetwornicy zamiast agregatu spalinowego.

14400. 17.2 1951. Wincenty Kaczalski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do roztaczania otworów w tokarni czołowej.

14401. 17.2 1951. Ryszard Kadłubiski, handlowiec, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i przeprowadzeniu segregacji zabrakowanego szkła.

14402. 17.2 1951. Jan Owczarek, mistrz obróbki technicznej, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu sposobem gospodarczym w godzinach pozasłużbowych pieca dwukomorowego do lutowania płytek ze stopów spiekanych.

14403. 17.2 1951. Kazimierz Bartosiewicz, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu profilowego noża promieniowego oraz wyeliminowaniu operacji przy obróbce rolek łożyskowych.

14404. 17.2 1951. Mieczysław Tuszyński, mistrz ślusarski dokonał usprawnienia polegającego na zastosowa-

niu urządzenia odprowadzającego oliwę wyciekającą ze skrzyni posuwu hydraulicznego głowicy szlifierki z powrotem do tejże skrzyni.

14405. 17.2 1951. Stanisław Janikowski, szlifierz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szlifowania śruby regulującej wtryskiwacze.

14406. 17.2 1951. Adam Bogusz, technik - konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu topienia i odlewania brązali specjalnych o wysokich własnościach mechanicznych.

14407. 17.2 1951. Franciszek Klimaszewski, formierzmistrz odlewni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pierścieni ochronnych do pieców koksowych wyciągowych.

14408. 17.2 1951. Jan Maj, mistrz - hartownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do aparatu badania twardości stożka widiowego zamiast diamentu.

14409. 17.2 1951. Kazimierz Sierżęga, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szlifowania kłów konika aparatu podziałowego.

14410. 17.2 1951. Stanisław Ratał, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie operacji przy obróbce materiałowej nakrętki zaworu do opryskiwacza.

14411. 17.2 1951. Stanisław Jolda, tokarz - ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na użyciu do obróbki zwykłych noży i rozwiertaków handlowych zamiast specjalnych rozwiertaków kształtowych.

14412. 17.2 1951. Stefan Szymański, brygadzysta ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu stojaka ułatwiającego operacje wiercenia i nitowania ramek szyby.

14413. 17.2 1951. Witold Brodawka, placowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ułatwionego sposobu wykonania zatyczki obejmy samochodowej.

14414. 17.2 1951. Jan Komorowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania punktowego do umocowania zawias wietrznika chłodnicy zamiast nitowania.

14415. 17.2 1951. Wincenty Keller, mistrz wzorcarski, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu ulepszonego planu operacyjnego wykonania krzywek do pompek.

14416. 17.2 1951. Józef Nędza, mistrz spawarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu matryc do maszynowej produkcji zaczepów pasa i klamer oporowych przy samochodach.

14417. 17.2 1951. Leon Wojdak, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu uchwytu do toczenia i gwintowania złączki do zbiornika wagonu.

14418. 17.2 1951. Franciszek Musiał, mistrz malarski, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu papieru szmerglowego zwykłego na wodoodporny.

14419. 17.2 1951. Paweł Ursoń, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wytłaczania napinaczy łańcucha do wrębówek.

14420. 17.2 1951. Mieczysław Tlatlik, technik, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu metody magazynowania metanolu.

14421 — 14423. 17.2 1951. Konstanty Chwieściuk, Adam Steinberger i Michał Kępiasty dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zaprojektowaniu kabiny do ciągnika „Ursus“.

14426, 14427. 17.2 1951. Tadeusz Szlęzak, elektryk oraz Jan Chmielewski, kierownik, dokonali usprawnienia

jako współtwórcy, wykonując sposobem gospodarczym elektrograf.

14428, 14429. 17.2 1951. Mieczysław Smętek, modelarz - brygadzysta i Józef Wenus, formierz, kier., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu ulepszonego modelu cylinderka silnika motocyklowego ułatwiającego zaformowanie.

14430, 14431. 17.2 1951. Stanisław Marcinkowski, brygadzysta ślusarski, Czesław Kamiński, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu i zastosowaniu przyrządu umożliwiającego jednoczesne frezowanie 34 sztuk kurków kranika.

14436, 14437. 17.2 1951. Juliusz Morga, kier. oddziału i Edward Wójcik, techn. mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu we własnym zakresie detali antykorodalowych do remontowanych tramwajów.

14438, 14439. 17.2 1951. Franciszek Pustelnik, kier. biura obsł. ruchu, oraz Bernard Kiszka, elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zainstalowaniu urządzenia do poprawy współczynnika mocy zakładu.

14440, 14441. 17.2 1951. Czesław Koziej, kierownik tlenowni i Jan Skrzypczak, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wprowadzeniu wstępnego oczyszczania ładu z wieży II w wieży I, oraz zastąpieniu uszczelnień skórzanych kompresora uszczelnkami fibrowymi.

14442, 14443. 17.2 1951. Jan Kuczyński, technik mechanik, st. konstruktor i Jan Fido, technik mechanik, konstruktor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu pomiarowego do gwintowników.

14444, 14445. 17.2 1951. Wacław Jasiński, kontroler montażu i Eugeniusz Wojciechowski, ślusarz, kierownik montażu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do uszczelniania tulei suwakowej zaworu rozrządczego.

14446, 14447. 17.2 1951. Jan Ziewiec — ślusarz montażowy i Eugeniusz Wojciechowski, ślusarz, kierownik montażu dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykonaniu aparatu do badania szczelności tulei suwakowej.

14448, 14449. 17.2 1951. Jan Ziewiec, ślusarz montażowy i Eugeniusz Wojciechowski, ślusarz, kierow. montażu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządów do montażu i badania szczelności elementów hamulców.

14450, 14451. 17.2 1951. Inż. Wincenty Strużyna, kierownik ruchu maszyn, Henryk Mańka, sztygar elektrowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu wody chłodzącej kompresory do kąpieli w łaźni.

14454—14456. 17.2 1951. Józef Żłobecki, spawacz, Bolesław Mrówczyński, kotlarz i Jan Pawłowski, kotlarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wyremontowaniu przez pospawanie miedzianej ściany sitowej paleniska parowozu.

14457—14459. 17.2 1951. Czesław Walich, asystent warszt., Józef Fabis, przodownik ślusarski i Edmund Binkowski, przodownik tokarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie sposobu obróbki pochwy zderzaka wagonowego.

14460. 17.2 1951. Oskar Ulfig, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na modyfikacji aparatów wodorowych na ruch bez sody kaustycznej do osuszania gazu.

14461. 17.2. 1951. Edmund Nikiel, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do nacierania sznura kredą.

14462. 17.2 1951. Ludwik Buliński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu nastawialnego ruchomego ekranu z nietłukącego się szkła przy szlifierkach dla ochrony oczu pracowników.

14463. 17.2 1951. Maksymilian Leśniewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zaworu wpustowego do ręcznych maszyn pneumatycznych.

14464. 17.2 1951. Stanisław Krawczyński, urzędnik, komisarz oszczędnościowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do starej tokarki urządzenia do nacniania rowków oliwnych w panewkach.

14465. 17.2. 1951. Leon Grabiński, ślusarz wiertacz, dokonał usprawnienia polegającego na przeróbce mechanizmu do posuwów stołu dziurkarki.

14468. 17.2 1951. Jan Górak, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu klocków drewnianych do przytrzymywania papieru ściernego przy czyszczeniu osi.

14469. 17.2 1951. Adam Jeleń, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu haka celem podtrzymania osi przy prasowaniu.

14470. 17.2 1951. Piotr Kozłowski, ślawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany sposobu wykonywania połączenia zabezpieczającego do parowozu Pt-47.

14471. 19.2. 1951. Leon Kamiński, majster ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie obróbki cieplnej koła zębatego przez hartowanie pod prasą.

14472. 19.2 1951. Aleksander Bieniaszewski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego szlifowanie na żądany promień.

14473. 19.2. 1951. Mieczysław Kwaśniewski, majster wzorcacz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu rozwiercania otworów w płycie maszyny do szycia.

14474. 19.2. 1951. Józef Jaśkiewicz, brygadzysta szlifierski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu obijaków systemu szwedzkiego do czyszczarek kadłubowych.

14475. 19.2 1951. Edward Maliński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zastępczego płynu do wodowskazów odległościowych syst. „Idema“ przy kotłach parowych.

14476. 19.2 1951. Kazimierz Twers, kierownik obróbki ręcznej, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do mechanicznego docierania gwintu śruby nawrotnicy parowozu.

14477. 19.2 1951. Kazimierz Twers, kierownik obróbki ręcznej, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu wahadłowej polerki.

14478. 19.2 1951. Stefan Leczyk, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmniejszeniu czasu wykonania gwintu trapezowego wielozwojowego przez zastosowanie oprawki z dwoma nożami.

14479. 19.2 1951. Tadeusz Łuczak, kierownik obróbki mechanicznej, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu zużytych ściernic szlifierskich formy H., jako następnych ściernic formy D.

14480. 19.2 1951. Stanisław Małkowski, stolarz modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnych szczęk uchwytych dla stołów stolarskich, ułatwiających szybkie mocowanie niektórych modeli.

14481. 19.2 1951. Kazimierz Piłatowicz, asystent, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na

zmianie konstrukcji umocowania kółka posuwu ręcznego na wałku mechanizmu posuwu wiertarki.

14482. 19.2 1951. Antoni Wojciechowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wyłącznika granicznego dla suwnic z napędem od bębna.

14483. 19.2 1951. Jan Urbański, majster traserski, dokonał usprawnienia polegającego na usunięciu znaczenia otworów przez zastosowanie płyty wiertniczej.

14484. 19.2 1951. Marian Basiewicz, majster tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmniejszeniu czasu obróbki trzpienia przez zamianę tokarni.

14485. 19.2 1951. Zygmunt Chodorowski, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zmontowaniu przyrządu ułatwiającego pracę czyszczenia kół bosych składającego się z osi osadzonej na dwóch łożyskach.

14486. 19.2 1951. Feliks Buliński, pracownik kontroli technicznej, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu młotka z hakiem do podwieszania dla podtrzymania nitów podczas nitowania sufitowego.

14487. 19.2 1951. Antoni Piesyk, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wiertarki pneumatycznej do przegwintowywania starych śrub.

14488. 19.2 1951. Antoni Jasica, modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu sposobu formowania i odlewania opasek mimośrodowych.

14491. 19.2 1951. Gustaw Wolfran dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia ułatwiającego obrót i posuw rur przy wierceniu otworów.

14494. 19.2 1951. Inż. chem. Walerian Stachura, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu ulepszonej metody produkcji zasady naftalenowej przez zmianę procesów technologicznych.

14496. 19.2 1951. Wiktor Baryła, nadmistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu konstrukcji haka pasa bezpieczeństwa.

14498. 19.2 1951. Antoni Nowak, przodownik robotników chemicznych, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu siatki żelaznej w reaktorze przy gotowaniu mieszanki w celu ochrony przed zatykaniem się pompy i rurociągów papierami.

14500. 19.2 1951. Franciszek Domanek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyregulowaniu prowadzenia ognia na piecach do wypalania elektrod.

14502. 19.2 1951. Julian Hartman, pracownik chemiczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu węża gumowego zamiast kranów żeliwnych przy napełnianiu zbiorników mierniczych ługiem cienkim.

14503. 19.2 1951. Józef Pańczyk, technik mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu ostrzałki przez dorobienie dodatkowego skrętu wrzeczona umożliwiającego całkowite wyostrzenie głowicy z jednego zamocowania.

14504. 19.2 1951. Bolesław Włodarski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu przyrządu do zwijania sprężyn spiralnych cylindrycznych i stożkowych z drutu.

14505. 19.2 1951. Tadeusz Niwicki, kierownik magazynu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ręcznego ostrzenia piły taśmowej na ostrzałce.

14506. 19.2 1951. Władysław Żaczek, tokarz ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu noży fasonowych do obróbki tokarskiej na gotowo.

14507. 19.2 1951. Bronisław Borowiecki, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu

oprawki celem wykorzystania odpadków noży gwintowych do produkcji.

14508. 19.2 1951. Jan Sieczka, szlifierz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ostrzenia noży „Fellows'a” z zębami skośnymi.

14509. 19.2 1951. Eugeniusz Winiarski, inżynier mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu zmiany tolerancji wykonywanych części.

14510. 19.2 1951. Władysław Laufer, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ulepszonego przyrządu do zakładania pierścieni tłokowych.

14511. 19.2 1951. Edward Wójcik, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zaprojektowanego przez siebie przyrządu do gięcia belek czołowych wagonów na prasie.

14512. 19.2 1951. Władysław Białowas, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji gradownicy i wykrojników.

14513. 19.2 1951. Jan Gielnik, ślusarz — mistrz montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do obracania szkieletów z podwoziem do wagonów.

14515. 19.2 1951. Stanisław Szostak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu usunięcia przy parowozach serii Pt 47 i Ty 45 jednego wspornika poręczy pod drabinę piasecznicy jako zbędnego.

14516. 19.2 1951. Antoni Musiał, technik konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu konstrukcji ręcznego 2-kołowego wózka do przewożenia ciężarów do 0,5 tony w warsztacie.

14517. 19.2 1951. Bronisław Jankowski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania rowków do śrubokrętów w śrubach z zastosowaniem do wykończarki specjalnej.

14518. 19.2 1951. Jerzy Bech, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu planów operacyjnych produkcji latarń.

14519. 19.2 1951. Jan Caban, technik kierownik wydziału remontowego, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu amortyzatora sprężynowego do zawalczarki pierścieni zaciskowych przy obręczach kół parowozowych.

14520. 19.2 1951. Wojciech Ziółkowski, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu zmiany układu instalacji elektrycznej wiertarek ściennych.

14521. 19.2 1951. Franciszek Wiśniewski, mistrz frezerski, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu uproszczonego sposobu frezowania kół łańcuchowych do hamulca wagonu osobowego.

14522. 19.2 1951. Ignacy Marszał, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie obróbki ręcznej na maszynową przy produkowaniu szpul przedziałniczych.

14523. 19.2 1951. Alojzy Szczuka, ślusarz — st. brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany konstrukcji wspornika przy parowozie serii Pt-47.

14524. 19.2 1951. Franciszek Tyc, formierz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu skrzynki rdzeniowej, co umożliwiło wylanie spienem panewek stalowych bez używania form cementowych.

14525. 19.2 1951. Leon Paseniuk, ślusarz — brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do gięcia zawias przykrywy podstawy blokowej w nastawnicach.

14526. 19.2 1951. Ernest Nawrot, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu stożków be-

tonowych zamiast żeliwnych przy montowaniu nowych wag wagonowych bezwylącznikowych.

14527. 19.2 1951. Antoni Kaizer, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji prowadnic okien wagonów kolejowych osobowych.

14528. 19.2 1951. Antoni Kaizer, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu konstrukcji odbijaka drzwi ustępowych w wagonach osobowych.

14529. 19.2 1951. Jan Laskowicz, technolog, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia prasy do wtlaczania drągów tłokowych w tłoki parowozowe.

14530. 19.2 1951. Bronisław Kapecki, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu prasy śrubowej do wybijania i wbijania łożysk do pokryw silników elektrycznych.

14531. 19.2 1951. Leonard Bielaczyc, technik, kier. oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do rozjazdów kolejowych zwrotników kutych i przyspawanych w zamian dotychczas używanych żeliwnych.

14533. 19.2 1951. Bronisław Banaś, kierownik harnowni, dokonał usprawnienia polegającego na przyspawaniu do wylotu wyciągu pyłu z piaskownic zbiornika do chwytania śrutu metalowego.

14534. 19.2 1951. Czesław Spytkowski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu tarczek specjalnych do szlifowania otworów trzpieniakami szlifierskimi, które pozwalają jednym narzędziem szlifować otwór i fazkę.

14535. 19.2 1951. Henryk Mamela, majster tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na przeróbce noży tokarskich ze starego remanentu i wprowadzeniu ich do użytku warsztatowego.

14536. 19.2 1951. Bronisław Michalski, frezer, dokonał usprawnienia polegającego na użyciu frezów tarczowych zamiast palczastych przy frezowaniu kanałów w pokrywach młotków pneumatycznych.

14537. 19.2 1951. Waldemar Wiśniewski, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu mikroskopu do pomiarów profilów gwintów.

14538. 19.2 1951. Jan Sochacki, majster obróbki mechanicznej, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego uchwyty do wiertarki, co czterokrotnie zmniejszyło czas wiercenia otworów do cylindrów hamulcowych.

14539. 19.2 1951. Konstanty Nowicki, tokarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwyty do wiercenia i planowania rączki kurków odcinających.

14540. 19.2 1951. Mieczysław Woźniak, ślusarz ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na anulowaniu niepraktycznego przyrządu i zastąpieniu go wytoczeniem odpowiedniego profilu w miękkich szczękach uchwyty.

14541. 19.2 1951. Aleksander Łacki, majster obróbki, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu operacji ślusarskiej na sztukach korpusów Lu VI później brakowanych.

14542. 19.2 1951. Mieczysław Woźniak, ustawiacz, na rewolwerówkach, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie operacji na rewolwerówce, wskutek czego zmniejszono czas obróbki rączki kurka.

14543. 19.2 1951. Aleksander Kita, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego podwojenie produkcji uchwyty do przeciągania.

14544. 19.2 1951. Grzegorz Kryński, ślusarz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dodatkowej oprawki z narzędziem w głowicy rewolwerówki, co wpłynęło na redukcję czasu obróbki pierścienia zaciskowego wrzeciona.

14545. 19.2 1951. Władysław Kula, kier. magazynu głównego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wózka do przewożenia budek parowozowych.

14546. 19.2 1951. Robert Śliwa, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmniejszeniu kosztów produkcji przez wykonanie i zastosowanie przyrządu do obróbki boków oporników rozjazdów.

14547. 19.2 1951. Edmund Krawczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na obniżeniu kosztów produkcji przez wykonanie końcówek osłony zapadki przeciw-zwrotnej z płaskownika, a nie z odkuwek.

14548. 19.2 1951. Leszek Banasik, pracownik ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do gwintowania otworów przelotowych specjalnego przyrządu zamiast gwintowania ręcznego.

14549. 19.2 1951. Roman Frąckowiak, magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na oszczędności zużycia narzędzi przez zmianę długości frezów używanych do obróbki ślizgów maźnic wagonów tokarskich.

14550. 19.2 1951. Stanisław Chrzan, modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uproszczonej skrzynki rdzeniowej do tylnej pokrywy cylindra parowozowego.

14551. 19.2 1951. Kazimierz Pera, mistrz tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na propozycji zmiany konstrukcji zamknięcia trzona tłokowego parowozów serii Pt-47.

14552. 19.2 1951. Leon Wojdak, majster frezerski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwyty ułatwiającego obcinanie tarczy wywietrznika wagonu pocztowego.

14553. 19.2 1951. Adam Boiński, mistrz strugarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu wyłącznika krańcowego do strugarek podłużnych.

14554, 14555. 19.2 1951. Jerzy Gryszka, ślusarz i Ernest Nawrat, technik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu starych szyn do wykonania urządzenia wjazdowego przy wagach wagonowych zamiast specjalnych odlewów stalowych.

14556, 14557. 19.2 1951. Leon Stachowiak, ślusarz narzędziowy i Albin Hurnik, ślusarz narzędziowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na przerobieniu przyrządów do gięcia przy wykonaniu części poduszki smarnej.

14558, 14559. 19.2 1951. Stanisław Bukowski, mistrz kotlarski, oraz Kazimierz Wrzeszcz, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie połączeń wiatrownic przy parowozach z nitowanych na spawane.

14560, 14561. 19.2 1951. Franciszek Przystacki i Marian Gtcki, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na przerobieniu wiertarki powietrznej kątovej.

14562, 14563. 19.2 1951. Mieczysław Jaros, technik-mechanik, Marian Chmielecki, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu oprawki wielonożowej.

14566, 14567. 19.2 1951. Stanisław Walkowiak, tokarz i Kazimierz Pera, mistrz kotlarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na obniżeniu kosztów produkcji przez zmianę sposobu obróbki panewek półwózka przedniego zaworów serii Pt-47.

- 14568, 14569.** 19.2 1951. Stefan Strzelczyk, konstruktor, Stefan Wawrzyniak, ślusarz maszynowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przeróbce imaka obcinarki, umożliwiającej połączenie 2-ch operacji obróbczych w jedną.
- 14571.** 20.2 1951. Stefan Drelicharz, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego użycie rowkarki elektrycznej do obcinania półki przy pokrywce.
- 14572.** 20.2 1951. Marian Kucewicz, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do badania na ścinanie drutu na nity.
- 14573.** 20.2 1951. Józef Foik, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pierścienia redukcyjnego umożliwiającego wykorzystanie posiadanych kloszy do lamp.
- 14574.** 20.2 1951. Stefan Drelicharz, mistrz ślusarsko-blacharski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu narzędzi do produkcji filtru ciągnika uproszczonym sposobem.
- 14575.** 20.2 1951. Stanisław Treliński, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do mechanicznego zawijania krawędzi kominaka do traktora.
- 14576.** 20.2 1951. Jan Stokłosa, technik kier. budowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do przygotowania zaprawy murarskiej zużytego karbidu zamiast wapna.
- 14577.** 20.2 1951. Ignacy Bobik, stolarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu sposobem gospodarczym urządzenia mechanicznego do ostrzenia noży heblarki do drzewa.
- 14578.** 20.2 1951. Wilhelm Kuchta, spawacz brygadziста, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego spawanie zapadek do zamknięć okiennych.
- 14579.** 20.2 1951. Fabian Pawlak, mechanik samochodowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szlifowania cylindrów samochodowych.
- 14585.** 20.2 1951. Józef Szata, ślusarz brygadziста, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu rączki pociągowej do posuwu ręcznego przy wiertarkach poziomych i przekonstruowaniu przyrządu do ustawiania zespołki sufitowej przy wierceniu osiowym.
- 14591.** 20.2 1951. Wiktor Pawłowski, technik mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu płytki pomocniczej ułatwiającej prostopadle gwintowanie ręcznymi gwintownikami.
- 14592.** 20.2 1951. Józef Głowacz, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu szablonu języczka przy wypalarni, ochraniającego przedmiot wypalany przed wydmuchem wypalarki.
- 14593.** 20.2 1951. Piotr Kulawik, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wkładów bez kołnierzy do wytłaczania nasad w zespołkach.
- 14594.** 20.2 1951. Leon Jakubczyk, technik, kier. biura rysunkowego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i zastosowaniu urządzenia ułatwiającego proces powierzchniowego hartowania czopów w maszynie do hartowania równoleżników parowozowych.
- 14595.** 20.2 1951. Józef Bigaj, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykrojnicy nastawczej do wykonania uszczelki gumowych lub skórzanych.
- 14596.** 20.2 1951. Edward Śmiałek, wiertacz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu przyrządu wiertarskiego, w celu umożliwienia wiercenia dwóch części sprzęgła jednocześnie.
- 14597.** 20.2 1951. Fryderyk Michalik, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu obróbki wsporników żeliwnych przez zastosowanie frezów zespołowych.
- 14601.** 20.2 1951. Leonard Gocyla, traser na konstr. stalowych, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu znacznika uniwersalnego do trasowania konstrukcyjnych stali profilowych.
- 14602.** 20.2 1951. Stanisław Janiszewski, mistrz warsztatu samochodowego, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ślizgowych łożysk zastępczych zamiast rolkowych, do drążków sterowych samochodów marki „Fiat“.
- 14603.** 20.2 1951. Marian Sokołowski, kierownik odlewni, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu specjalnego zamka do mechanicznego otwierania klapy zamykającej dno kopolaka.
- 14604.** 20.2 1951. Dominik Sobolewski, majster ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na połączeniu operacji wytłaczania i przebicia otworów w tarczy.
- 14605.** 20.2 1951. Klemens Sosiński, majster frezerski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania śrub.
- 14606.** 20.2 1951. Klemens Sosiński, majster frezerski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania trzpieni.
- 14607.** 20.2 1951. Klemens Sosiński, majster frezerski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania sworzni (część 17.17).
- 14612.** 20.2 1951. Edmund Woźniak, tokarz brygadziста, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu czujnika zegarowego przy toczeniu osi do wózków kopalniowych.
- 14613.** 20.2 1951. Feliks Kosman, formierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu odpadków pyłu z piaseczarki jako zastępczego próchna do masy formierskiej.
- 14614.** 20.2 1951. Franciszek Zajączkowski, tokarz ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnej oprawki do podtrzymywania długich i cienkich kołków cylindrowych przy toczeniu.
- 14615.** 20.2 1951. Jan Kotyla, kierownik instalacji, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu pompki oliwnej do kompresora.
- 14616.** 20.2 1951. Henryk Wieczorkiewicz, ślusarz wiertacz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia mimośrodkowych otworów w tłokach podtrzymek pneumatycznych.
- 14617.** 20.2 1951. Stanisław Rok, majster galwanizator, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu ręcznego zgrubnego piłowania rękojeści młotków pneumatycznych przez odkwaszenie w rozcieńczonym kwasie siarkowym.
- 14618.** 20.2 1951. Edward Józefowicz, kontroler mechaniczny, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu tulejowania otworów przelotowych w głowicach.
- 14619.** 20.2 1951. Wacław Grasa, ślusarz brygadziста, dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu zginania blachy żelaznej grub. 5 mm pod kątem 90°.
- 14625.** 20.2 1951. Władysław Zienkiewicz, kierownik sekcji kolejowej, dokonał usprawnienia polegającego na właściwym deklarowaniu w listach przewozowych przesyłek wagonowych.
- 14626.** 20.2 1951. Bronisław Kintop, tokarz ustawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na złączeniu dwóch operacji tokarskich przy obróbce ciernej podkładki stożkowej.

14627. 20.2 1951. Henryk Hellich, majster tokarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie planu obróbki części traktora.
14628. 20.2 1951. Józef Stachurski, kontroler silników, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu klucza zaciskowego do wkręcania śrub do kadłuba.
14629. 20.2 1951. Stefan Ratajczak, przodownik malarzski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przestawienia przesuwnicy.
14630. 20.2 1951. Michał Marcinkowski, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania do połączenia kątowników zawieszenia inżektorów „Matcolf'a“ na parowozach serii Pt-47, Ty-45, Ty-43.
14631. 20.2 1951. Andrzej Gorgon, technik, dokonał usprawnienia polegającego na wzmocnieniu wytaczarki do czopów i zastosowaniu nowoczesnych narzędzi do obróbki zestawów kołowych.
14632. 20.2 1951. Karol Różak, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu wózka do przewożenia zestawów kołowych do parowozu serii Pt-47, oraz na wykonaniu przyrządu do produkcji szczelbi odgarniacza parowozów.
14633. 20.2 1951. Franciszek Ceremuga, stolarz modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu do różnych pilników do drzewa.
14634. 20.2 1951. Ludwik Tonder, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do maszynowego gięcia uchwytów.
14639. 20.2 1951. Adam Jeleń, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu oszczędności na łożu organicznym do smarowania osi przy prasowaniu przez wydanie przodowym na każdej zmianie pudełek.
14640. 20.2 1951. Franciszek Pasiowski, inżynier elektrochemik, dokonał usprawnienia polegającego na elektrolitycznym nałożeniu na pręt metalowy odpowiedniej warstwy trwałego ołowiu otrzymując w ten sposób odpowiednią anodę do chromowania otworów.
14641. 20.2 1951. Fryderyk Michalik, tokarz kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu po 1 arkuszu z każdej strony Z. M.
14642. 20.2 1951. Herbert Spalek, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykuciu ze złomu użytecznego drążków do przeciwwagi.
14643. 20.2 1951. Konrad Ullman, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do gięcia na gorąco z blachy osłony krążka sygnałowego zapadki przeciwwrotnej.
14644. 20.2 1951. Antoni Rojek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przekonstruowaniu wyłącznika do strugarki „Poręba“.
14645. 20.2 1951. Ryszard Skupień, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu wybijkaków do tłoczenia rozperek do ogniów oraz do tłoczenia pierścieni zabezpieczających do taśmy.
14646. 20.2 1951. Edward Lorek, ślusarz mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do klamrowego spinania wyrobów z twardej tektury.
14648. 20.2 1951. Ryszard Dowłaszewicz, ślusarz przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przyrządu do gięcia wsporników na zimno, co spowodowało przyspieszenie produkcji.
14649. 20.2 1951. Ignacy Ignaszewski, kołodziej stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego wiertła do zacinania podkładek pod podłogę.
14650. 20.2 1951. Ludwik Ochoński, monter samochodowy, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na
- skonstruowaniu ochrony zabezpieczającej przenośne zbiorniki przed wylaniem się cieczy lub kradzieżą cieczy z tego zbiornika.
14651. 20.2 1951. Jerzy Dźwikowski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego zamocowanie na tokarni 6-ciu sztuk kołnierzy trójkąta do sanitarek.
14652. 20.2 1951. Jan Stulin, szlifiarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego pomiar i rozstawienie zębów w czasie szlifowania przy wykonaniu noży zębatkowych Sunderlanda.
14653. 20.2 1951. Marcin Jurek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany planu operacyjnego przy wykonywaniu nitów do koszyczków łożysk rolkowych.
14654. 20.2 1951. Czesław Karpiński, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na przeniesieniu pracy z wyoblarki przy wyrobie lamp samochodowych na obciągarkę.
14655. 20.2 1951. Józef Bągorski, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu gospodarczym sposobem opornicy, co umożliwiło uruchomienie silnika elektrycznego.
14656. 20.2 1951. Bogdan Zadnieprowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przekonstruowaniu grzebienia dolnego do automatów nitujących łańcuchy.
14657. 20.2 1951. Inż. Leopold Guttman, dyrektor naczelny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy wałach korbowych panewek z brązu ołowiowego i utwardzeniu czopów wałów zamiast panewek wylewanych białym metalem.
14661. 20.2 1951. Wiesław Skrzypiec, wytaczarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu oprawki nastawnej do noża wytaczarki.
14662. 20.2 1951. Wiesław Skrzypiec, wytaczarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu obróbki złącza tylnicy okrętowej przez zastosowanie strugarki poprzecznej zamontowanej na stole wytaczarki.
14663. 20.2 1951. Józef Szubski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu przyrządu do naciskania ręcznej wiertarki pneumatycznej przy wierceniu otworów w poszyciu dna statków.
14664. 20.2 1951. Wincenty Litewka, strugacz, dokonał usprawnienia polegającego na skróceniu czasu strugania przez zastosowanie do strugania 2 noży zamiast jednego.
14666. 20.2 1951. Franciszek Bednarczyk, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu suwaka kalkulacyjnego prac elektroinstalacyjnych.
14667. 20.2 1951. Czesław Starzyński, mistrz montażu, dokonał usprawnienia polegającego na usztywnieniu suportu rewolwerówki przez dokładne wpasowanie zębaki, uzyskując redukcję czasu montażu.
14668. 20.2 1951. Jerzy Grzewca, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przełącznika fazowego w stacji prób.
- 14673, 14674. 20.2 1951. Edmund Szymański, ślusarz i Franciszek Woroch, pom. ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zredukowaniu czasu obróbki pokrywki zespórki „Tota“ przez zmianę układu procesów obróbki na automacie.
- 14675, 14676. 20.2 1951. Ignacy Ignaszewski, stolarz brygadzysta, Władysław Kiciński, robotnik maszyn, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na przerzuceniu obróbki desek skrajnych z trójstronnej obrabiarki na 4-stronną i dorobieniu specjalnych noży do obróbki.

14677, 14678. 21.2 1951. Alojzy Wruck, kierownik narzędziowni i Feliks Sieracki, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na obniżeniu czasu obróbki ramy bloku przez przerzucenie obróbki ze strugarki na frezarkę po uprzednim wykonaniu freza czołowego z płytką Vidia.

14684—14686. 21.2 1951. Włodzimierz Grzybowski, technik, kierownik warsztatu ruchu, Kazimierz Dziezic, technik, kier. kontr. techniczn., Aleksander Furyk, kier. biura ruchu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu aparatu baterii do badania szczelności puszek konserwowych.

14690—14693. 21.2 1951. Romuald Krawczyk, tokarz-brygadzysta, Marian Bielarczyk, formierz, Karol Kotwicki, mistrz formierski, oraz Edward Józefowicz, ślusarz kontroler, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zaprojektowaniu zmiany zaformowania i obróbki cylindra.

14694—14697. 21.2 1951. Stanisław Nowicki, mistrz elektryk, Władysław Sołtysik, inż. kierownik hartowni, Kazimierz Michalski, mistrz hartowni i Czesław Cegiełka, mistrz elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu pieca wannowego do sezonowania.

14700, 14701. 21.2 1951. Wacław Szpilarski, tokarz ustawiacz, i Bronisław Borowiecki, majster tokarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu imaka nożowego przy toczeniu tulejek.

14704—14708. 21.2 1951. Witold Rutkowski, inżynier, szef biura fabrykacji, Augustyn Strokosz, kierown. oddz. elektrotechn., Henryk Uliczka, technik, Józef Irrek, nawijacz i Jan Potrawa, nawijacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu przyrządu do badania osi na rysy i wewnętrzne szczeliny.

14720, 14721. 21.2 1951. Brunon Kott, mistrz obróbki mechanicznej i Ernest Kurzyk, mistrz frezerski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykonaniu przyrządu umożliwiającego frezowanie po 16 sztuk złącz do młotków.

14724—14730. 21.2 1951. Stanisław Golecki kowal, kierownik kuźni, inż. Andrzej Czerwiński, Władysław Orłak, Jan Pietraszek, ślusarz, Wilhelm Salasch, elektryk, Jan Kopciński, elektryk i Jan Kucia, elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu pieca elektrycznego do odpuszczania części cementowych do sprzęgów automatycznych.

14731—14740. 21.2 1951. Jan Gieracha, monter samochodowy, Karol Wasilczuk, ślusarz, Marian Madejski, kowal, Bogusław Saletra, tokarz, Józef Krześniak, Antoni Wysocki, kierowca, Stanisław Sidor, kontroler techniczny, Józef Cieślikowski, majster ślusarski, Ignacy Kordolewski, urzędnik, Mieczysław Śliwiński, prac. umysłowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu samochodu osobowego z zużytych części.

14741, 14742. 21.2 1951. Stefan Żelazny, mistrz ślusarski i Edmund Danel, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skomasowaniu kilku operacji obróbkowych w jedną przez wykonanie odpowiednich przyrządów przy produkcji części rowerowych.

14743, 14744. 21.2 1951. Józef Gądek, ślusarz i Zdzisław Kowal, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na użyciu odpadków mosiężnych do wyrobu podkładek $\varnothing$ zewn. 16 mm.

14747, 14748. 21.2 1951. Józef Byczyński, mistrz szlifiarski, i Edward Mazur, mistrz szlifiarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na urucho-

mieniu produkcji noży heblarskich przez zastosowanie zużytych tarcz szlifiarskich do szlifierek bezkłowych.

14754. 21.2 1951. Adam Kłosowski, mistrz warszt. mechan., dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykonywania śrub do rynien potrząsalnych M 33, ze skokiem 4 mm. zamiast 3,5 mm.

14766. 21.2 1951. Piotr Kozłowski, spawacz elektryczny, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu kleszczy spawalniczych, przystępnych do pracy w każdej pozycji spawania.

14767. 21.2 1951. Zenon Powicki, kontroler odbioru techn., dokonał usprawnienia polegającego na zniesieniu 1 śruby pociągowej przy rewolwerówce Rv. 40 — 3048, czym obniżył koszt produkcji przy toczeniu stożków.

14768. 22.2 1951. Jan Kubiak, kierownik warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na obniżeniu kosztów wykonania zabieraka piasty rowerowej.

14774. 22.2 1951. Ludwik Malinowski, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przyrządu do ustawienia belki bujakowej do wiercenia.

14775. 22.2 1951. Franciszek Łukaszewski, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do spawania wspornika rączki regulatora hamulca przy produkcji wagonów.

14776. 22.2 1951. Lucjan Naworski, mistrz działu obrabiarek, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie planu operacji przy obróbce drobnych części konstrukcji stalowych.

14777. 22.2 1951. Szymon Czaja, konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie podziałki nitów przy wykonywanych mostach.

14778. 22.2 1951. Ryszard Lancares, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do nawiercania trójników do przewodu hamulcowego przy węglarkach.

14779. 22.2 1951. Konstanty Karczmarski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do gięcia dolnego kątownika tendra.

14780. 22.2 1951. Jan Kowalczyk, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na przeniesieniu operacji cięcia sworzni z piły na nożyce.

14781. 22.2 1951. Bolesław Lucow, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu narzędzi do młotka pneumatycznego do usuwania starych nitów.

14782. 22.2 1951. Bolesław Lucow, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu złączki zastępczej do przewodów sprężonego powietrza.

14783. 22.2 1951. Czesław Iglewski, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wykrawania otworów na prasie w detalach nadwozia wagonów.

14784. 22.2 1951. Józef Wanat, referent planowania, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mniejszych nadmiarów przy blachach do płyt łącznikowych.

14786. 22.2 1951. Piotr Stańczuk, przod. rzemieśl., dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do obcinania rur płomiennych.

14799. 22.2 1951. Zenon Szewczenko, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mikrometru do dokładnego nastawiania noża wytaczarki.

14801. 22.2 1951. Stanisław Polaczek, stolarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu projektu formularza do prowadzenia współzawodnictwa pracy.

14802. 22.2 1951. Julian Kubica, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu uła-

twiającego spawanie gniazda górnego sprzężyny przy wagonach kolei.

14803. 22.2 1951. Stanisław Łukasik, mistrz kowalski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ręcznego gięcia na zimno klina do sworznia sprzęgła wagonu kolejowego.

14804. 22.2 1951. Mieczysław Wroński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego spawanie krat drzwi wagonu pocztowego.

14814. 22.2 1951. Jan Grzybowski, rzemieślnik - specjalista, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu zastępczego do wyrobu uszczelki miedziano-azbestowych.

14815. 22.2 1951. Aleksander Tintel, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu przyrządu do frezowania siedzeń elementów skrzyni przegrzewacza parowozów w parowozowni.

14816, 14817. 22.2 1951. Kazimierz Nowakowski, ślusarz, Dylewski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu szablonu do wypalarki przy wykonaniu blach dolnych do platform kolei.

14818, 14819. 22.2 1951. Antoni Grzegorzewski, elektromonter, Ignacy Chęciński, elektromonter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do wyjmowania garnków wyłącznika ekspansyjnego, co wpłynęło na obniżenie czasu roboczego przy konserwacji wyłączników.

14820, 14821. 22.2 1951. Leonard Kamiński, Albin Hurnik, ślusarze - brygadziści, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu pełnych możliwości prasy wytłaczającej półzeberka do grzejników.

14822, 14823. 22.2 1951. Bolesław Jarząbek, kierownik produkcji, Edward Florczyk, starszy kalkulator, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do szlifowania pierścienia wałka korbowego.

14826 — 14828. 22.2 1951. Franciszek Biliński, mistrz ślusarski, Denat Borkowski, ślusarz oraz Stanisław Imiołek, brygadziści, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu wkładek z twardego drzewa i fibry do sprzęgieł wiertarki zamiast oryginalnych wkładek ciernych.

14829 — 14832. 22.2 1951. Czesław Wierzel, ślusarz brygadziści, Wojciech Lisiak, ślusarz, Bolesław Iwanowski, kier. planowania oraz Edward Tomiakowski, szef produkcji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu niewłaściwie wykonanych panelek do zastawów transportowych.

14839. 22.2 1951. Wincenty Kosowski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu sprawdzianów do wykonania zestawów kołowych.

14840. 22.2 1951. Adam Jeleń, ślusarz - brygadziści na prasie, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tulei prowadzącej przy wprasowywaniu tłoków na trzony tłokowe.

14841. 22.2 1951. Józef Wilczyk, spawacz, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zmiany sposobu wymiany elektrod przy remoncie pieców hartowniczych.

14842. 22.2 1951. Jan Gunia, sekretarz administracyjny, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu uproszczenia manipulacyjnych prac kancelaryjnych.

14853. 22.2 1951. Oskar Robakowski, z-ca nac. oddziału mechanicznego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia do mechanicznego oczyszczania płomieniówek z kamienia kotłowego.

14854. 22.2 1951. Tadeusz Kupczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rozdzielacza oliwy do prasy oliwnej.

14856. 22.2 1951. Ignacy Patan, rzemieślnik - specjalista, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu lekkich warsztatowych nożyce do cięcia blachy i drutu z zamocowaniem w imadle na kowadle.

14857. 22.2 1951. Henryk Całka, technik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu ułatwiającego toczenie kołnierza ślizgu bocznego.

14858. 22.2 1951. Roman Kaźmierski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do krępowania dolnego pasa ostojnicy.

14861. 22.2 1951. Lubomir Dybalski, technik - planista, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu uchwytu tokarskiego do obtaczania sworzni do węglarki.

14862. 22.2 1951. Władysław Antosiak, technik-kierownik kalkulacji, dokonał usprawnienia polegającego na cięciu materiału na detale części węglarek.

14863. 22.2 1951. Karol Barteczko, ślusarz - brygadziści, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego freza do obróbki wewnętrznych powierzchni koziółków nastawczych przy wadliwych odlewach.

14864. 22.2 1951. Franciszek Lichota, ślusarz-mistrz kotłowni, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu filtra ssącego wodę, osłoniętego siatką miedzianą, przez kosz żelazny z siatką żelazną wypełnioną koksem.

14865. 22.2 1951. Leon Paseniuk, ślusarz-brygadziści, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu szablonów do frezowania.

14866. 22.2 1951. Stanisław Wadowski, ślusarz - brygadziści, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu szablonów do trasowania.

14868 — 14870. 23.2 1951. Bogusław Gibas, technik, Feliks Cichoń, ślusarz i Jan Klimek, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do frezowania spirali do zawias drzwi chłodniczych.

14871. 23.2 1951. Józef Chrzęszcz, ślusarz - odlewnik panewek z białego metalu, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu wiórów i odpadków z maszyny przy wylewaniu panewek z białego metalu.

14872. 23.2 1951. Jan Rudol, stolarz - kierownik stolarni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do młota spadowego desek bukowych klejonych krajowych zamiast importowanych desek bukowych.

14873. 23.2 1951. Bolesław Pabis, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu starych panewek.

14875. 23.2 1951. Ryszard Niestrój, sanitariusz izby opatrunkowej, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu trwałego cechowania hełmów górniczych jako własności zakładu, w celu zapobieżenia kradzieżom hełmów.

14877. 23.2 1951. Henryk Wesółowski, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do frezowania owalnych powierzchni uszczelniających w komorach wodnych kotłów parowych.

14879. 23.2 1951. Stefan Glinka, przod. rzemieśln., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu matrycy do wytłaczania kluczy do nakrętek 1/2 i 3/8.

14881. 23.2 1951. Franciszek Czok, instruktor warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu gwinciarzki do nakrętek w parowozowni.

14882. 23.2 1951. Marian Sarzała, przod. rzemieślników, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu

waniu urządzenia do wyciskania oleju z poduszek maźniczych i do mycia maszynek maźniczych.

14883. 23.2 1951. Eugeniusz Grodzicki, kierownik robót, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu pieca elektrycznego do suszenia zaimpregnowanych uzwojeń silników elektrycznych.

14884. 23.2 1951. Krystyna Kolanko, kreślarz, dokonała usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu szablony do pomiarów zestawów kołowych parowozów wąskotorowych.

14885. 23.2 1951. Maksymilian Chruścikowski, rzemieślnik - specjalista, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu maszynowego obrotowego.

14886. 23.2 1951. Leon Banecki, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu tokarskiego do wytaczania pierścieni „Haubera“.

14887. 23.2 1951. Aleksander Ploker, dyspozytor pracy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu tulejki redukcyjnej węża ogrzewczego.

14888. 23.2 1951. Stefan Uroda, kotlarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do podtrzymywania wiertarki przy wierceniu zespórek w kotłach parowozowych.

14889. 23.2 1951. Jan Roszkowski, kierownik działu dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu tokarni rewolwerowej na półautomat do wykonywania zespórek kotłowych.

14890. 23.2 1951. Edward Wierzbicki, asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia do cięcia prętów na tokarni.

14891. 23.2 1951. Henryk Wlazło, przodownik - rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia do rozszerzania płomienia parowozowych.

14892. 23.2 1951. Jan Rucki, przodownik - rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu uchwytu do zamocowania tarczy szmerglowej na szlifierce.

14893. 23.2 1951. Tomasz Watral, st. rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zmontowaniu na stole drewnianym piły tarczowej do drzewa i desek.

14894. 23.2 1951. Edmund Sauermań, ślusarz - przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu klapy odwadniającej własnej konstrukcji do rurociągów wodnych.

14896. 23.2 1951. Władysław Cina, technik - mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu smarowania grafitem koloidalnym form do odkuwania.

14898. 23.2 1951. Paweł Kunert, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu wyłącznika automatycznego suchego do wrębówki na wyłącznik automatyczny olejowy.

14899. 23.2 1951. Henryk Kucharski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uszka zwalnicza do powtarzacza w skrzyni blokowej.

14900. 23.2 1951. Franciszek Mąsior, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ściągacza trzyszczekowego samozaciskowego do łożysk kół zębatach.

14901. 23.2 1951. Stanisław Borowiecki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu wykonania zakrętki do szafy lamp zapasowych.

14902. 23.2 1951. Tadeusz Łuczak, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przecinaków krążkowych do roztaczania otworów w ściernicach szlifierskich.

14903. 23.2 1951. Jan Michalak, strugacz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu przyrządu

tokarskiego przy wytaczaniu promienia 334 na nasadach pod wyczystką do kotła stojaka na parowozach.

14904. 23.2 1951. Tadeusz Krzyworączka, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mechanicznego posuwu przy tokarni.

14905. 23.2 1951. Kazimierz Strychalski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szlifowania szczek suwmiarki.

14906. 23.2 1951. Franciszek Pilch, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie metody szlifowania nakroju przy gwintownikach zespórkowych.

14907. 23.2 1951. Kazimierz Pera dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uproszczonego przyrządu do wytaczania maźnic zestawów kołowych parowozu Pt-47.

14908. 23.2 1951. Kazimierz Piłatowicz, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zredukowaniu wałków kontrolnych do sprawdzania współosiowości w obrabiarkach przez zastosowanie tulejki rozprężnej ze stożkiem wewnątrz i jednego trzpienia.

14909. 23.2. 1951. Leon Paseniuk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji nastawnicy i ściennych skrzyń kluczowych.

14910. 23.2 1951. Teofil Rudzki, ślusarz - brygadziśta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu spawania przy wykonaniu klinów do podciągów przy nastawnicy.

14911. 23.2 1951. Zygmunt Skrzypczak, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pletwy wykręcanej na gwint do frezów trzpieniowych i oprawek frezarskich w celu umożliwienia używania ich również na wytaczarkach.

14912. 23.2 1951. Kazimierz Piłatowicz, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego montaż wrzecion wiertarki.

14913. 23.2 1951. Józef Plich, tokarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zmianie operacji obróbczych przy wykonywaniu noży Fellows'a.

14914. 23.2 1951. Ludwik Wytyk, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie połączeń nitowanych na zgrzewane przy otulinie cylindrów parowozów serii Pt-47 i Ty-45.

14915. 23.2 1951. Zdzisław Zabiegaj, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie modelu płyty podstawowej wstrząsarki, co umożliwi obrabianie jednocześnie 7 płyt na strugarce.

14916. 23.2 1951. Jerzy Wramba, sztygar zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu konstrukcji pod wrębówkę chodnikową dla wykonywania pochylonych wrębów.

14917. 23.2 1951. Mieczysław Wierzbicki, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu elektrody rurkowej do cięcia metali kolorowych i żeliwa.

14918. 23.2 1951. Wacław Domagała, nadsztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie fundamentów torów pod przesuwalnią.

14919. 23.2 1951. Florian Pilz, pracownik przewozu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zawieszanego haka do wylądowania długich stojaków z wózka.

14920. 23.2 1951. Paweł Watoła, cieśla, dokonał usprawnienia polegającego na wzmocnieniu rolki napędowej taśmy gumowej typu „BAT 300“ firmy „Eickhoff“.

14921. 23.2 1951. Jan Słuczek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie dźwigu nastawni w celu ułatwienia rozdzielania wozów.

14922. 23.2 1951. Antoni Dzierżawa, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie napędu wentylatora głównego na szybie „Pułaski“.

14923. 23.2 1951. Jerzy Płaczek, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do cięcia i gięcia klamer.

14924. 23.2 1951. Franciszek Smender, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu frezów i pilek tarczowych.

14925. 23.2 1951. Henryk Kucharski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia części E1 21/150. 1.

14926. 23.2 1951. Henryk Kucharski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządów ułatwiających wiercenie części blokowych.

14927. 23.2 1951. Stefan Murdzek, ślusarz - brygadziśta, dokonał usprawnienia polegającego na wytłaczaniu otworów, zamiast wiercenia w kątówkach ław nastawnic.

14928. 23.2 1951. Piotr Kmiecik, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu i zastosowaniu przyrządu do gięcia kątowników na walcach do gięcia blachy.

14929. 23.2 1951. Jan Netzel, inspektor inwestycyjny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnej skrzynki do takli lososia.

14931. 23.2 1951. Tadeusz Makos, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu pomocniczego do toczenia elementów złączy do rur centralnego ogrzewania.

14933. 23.2 1951. Franciszek Milic, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mieszadła zbudowanego na zasadzie młynka Segnera do chłodnic międzystopniowych w syntezie amoniaku.

14934. 23.2 1951. Antoni Olszewski, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu wiertniczego do pokryw WE 703.

14935. 23.2 1951. Edward Waloń, przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu uniwersalnego przyrządu do szlifowania tulei bez owalizacji.

14936. 23.2 1951. Henryk Kopel, ślusarz, narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do tłoczenia opraw do okularów ochronnych.

14937. 23.2 1951. Albert Sobik, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do masowego frezowania płaszczyzn tulejek i sworzni do łańcucha rolkowego.

14939. 23.2 1951. Antoni Olszewski, ślusarz narzędziowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu wiertniczego do stojaków dla rolek przenośnika taśmowego.

14941. 23.2 1951. Franciszek Mizerski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sprzęgła do maszyn taśmowych.

14943. 23.2 1951. Jan Kawczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu wskazującego napełnienie zbiornika węgla na wialni.

14945. 23.2 1951. Stanisław Loks, ślusarz - tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu gumowych uszczelnień przy parowozach w miejsce uszczelnień grafitowych.

14946. 23.2 1951. Stefan Łuczak, kowal - mistrz zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu indywidualnego napędu transportera zamiast wspólnego z innymi urządzeniami.

14947. 23.2 1951. Stanisław Sawicki, kowal - mistrz remontu, dokonał usprawnienia polegającego na zapro-

jektowaniu urządzenia do podnoszenia naprężacza pasa przy łamaczu kamienia wapiennego.

14948. 23.2 1951. Edward Brodowski, ślusarz - kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu uproszczonej konstrukcji skrzynki oliwnej do rewolwerówki.

14949. 23.2 1951. Walerian Olsztyński, tokarz-szlifierz, mistrz szlifierni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pierścieni redukcyjnych przy wykorzystaniu zużytych tarcz ściernicowych szlifierni.

14950. 23.2 1951. Stefan Orlikowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu modelu korpusu kwasowej pompy odśrodkowej.

14952. 23.2 1951. Józef Dziwoki, referent techniczny, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu specjalnej kłódki do zabezpieczenia przed staczaniem się wózków na linociągu.

14953. 23.2 1951. Walter Taistra, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu umocowanego na stałe kołowrotka do mocowania i luzowania materiału w uchwycie samocentrującym wiertarki.

14954. 23.2 1951. Wiktor Jentner, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do speczania główek śrub.

14955. 23.2 1951. Franciszek Dworaczek, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu stałej formy do odlewu tulei brązowych.

14957. 23.2 1951. Jan Pietras, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na polepszeniu smarowania i uszczelniania tłoczka przy sprężarce „Cardox“.

14959. 23.2 1951. Karol Wrazidło, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnej oprawki do noży tokarskich.

14962, 14963. 24.2 1951. Antoni Kielik, ślusarz-brygadziśta, Ludomir Dybalski, technik - planista, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu zmiany sposobu obróbki otworu ciągła.

14964. 24.2 1951. Władysław Nikodem, nadsztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu indywidualnego napędu do piły zamiast napędu z transmisji „Andaluzja“.

14965, 14966. 24.2 1951. Franciszek Eckert, ślusarz. Ernest Strończyk, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu kleszczy-uchwyty do pracy przy spawaniu elektrycznym.

14967, 14968. 24.2 1951. Stefan Glinka, przod. rzemieśln. i Jan Jencek, przod. rzemieśln., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu matrycowego do prasowania ślizgów wideł maźniczych parowozów.

14971, 14972. 24.2 1951. Ryszard Rusek, instalator, Alfons Hahn, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wyeliminowaniu złączy kolnierzych w instalacji ogrzewania parowego na wozach „Talbot“, zastępując je normalnym stykowym spawaniem.

14977, 14978. 24.2 1951. Stanisław Zołna, nadsztygar maszynowy, Franciszek Mizerski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu przenośnika zgrzeblowego.

14988 — 14990. 24.2 1951. Ludwik Janeczek, tokarz-brygadziśta, Piotr Janeczek, tokarz, kierownik warsztatu i Józef Kurdziel, tokarz - brygadziśta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu bębna do czyszczenia części metalowych.

14991 — 14993. 24.2 1951. Czesław Wojciechowski, mistrz ślusarski, Mieczysław Susicki, inżynier i Władysław

Kopczyński, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wprowadzeniu do transportu warsztatowego regałów przewoźnych.

SERIA 3: GÓRNICTWO I KOPALNICTWO

12089. 21.12 1950. Inż. Zdzisław Monikowski, naczelnik, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu wytycznych dla sporządzania planu ruchu kopalni.

12090. 22.12 1950. Inż. Henryk Oszczakiewicz, naczelnik, dokonał usprawnienia polegającego na zestawieniu wytycznych dla opracowania planu ruchu kopalni.

12110. 22.12 1950. Franciszek Kusiński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu matrycy do wyrobu klinów do głowic wrębówek.

12112. 22.12 1950. Ernest Maj, ślusarz przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na dodatkowym smarowaniu łożysk napędów talerzowych.

12137. 22.12 1950. Edward Sznepka, inspektor górny, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu wzoru ogólnego dziennika podsadzkiego.

12139. 22.12 1950. Jerzy Wieczorek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ściągania kół zębatach i sprzęgieł z wału.

12145 — 12147. 22.12 1950. Inż. Witold Parysiewicz, dyr. techn., inż. Mieczysław Dudek, inspektor kop. i inż. Aleksander Śmigieński, naczelnik wydziału, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu odbudowy pokładu 416 sposobem ubierkowym na podsadzkę płynną.

12152 — 12154. 23.12 1950. Roman Wylęzek, ślusarz, Witold Szupejko, sztygar i Paweł Sobiegała, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na naprawieniu uszkodzonych kadłubów wind wrębówek ścianowych.

12156. 23.12 1950. Franciszek Kramarz, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu konstrukcji nośnej nad torem kolejowym ułatwiającej rozładunek i załadunek wagonów.

12157. 23.12 1950. Stanisław Kaduła, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu lepszej konstrukcji urządzeń hamulcowych przy kołowrocie.

12160. 23.12 1950. Teodor Gerlich, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wytaczania otworów przegubowych wiązarów parowozowych.

12161. 23.12 1950. Antoni Wieczorek, modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu modeli aluminiowych zamiast modeli drewnianych do odlewu rolek dla wózków kopalnianych.

12166, 12167. 23.12 1950. Leon Śledziona, ślusarz, sztygar norm i Walenty Piechaczek, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu kabłąka do umocowania rynnny potrzęsowej.

12191. 27.12 1950. Stanisław Surma, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu sań do przekładki przenośników pancernych i zgrzeblowych.

12194. 27.12 1950. Ludwik Kafka, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wzmocnionej konstrukcji zamocowania kabla w sprzęgle wrębówki.

12216. 27.12 1950. Alojzy Kwiatkowski, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na naprawie uszkodzonego cylindra kompresora do produkcji tlenu.

12219. 27.12 1950. Bolesław Juszcakiewicz, ślusarz warsztatowy, dokonał usprawnienia polegającego na zamontowaniu dodatkowego łożyska na walec w celu usunięcia drgań i zapobieżeniu spadania pasa.

12220, 12221. 27.12 1950. Inż. Eugeniusz Udziela, gf. inżynier maszynowy i inż. Henryk Krakowiak, kierownik oddziału, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu konstrukcji fundamentu pod sprężarkę eliminującej możliwość szkodliwych drgań.

12222, 12223. 27.12 1950. Ludwik Biniar, sztygar maszynowy i Władysław Mendyk, ślusarz przodowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przy napędzie taśmowym hamulca ręcznego zamiast automatycznego.

12225. 28.12 1950. Michał Sobkowiak, pracownik magazynu, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu przyrządu przyspieszającego wylanie gęstych cieczy z beczki.

12237. 28.12 1950. Konrad Lewan, ślusarz przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do wyciągania zużytych tulei z prowadnic napędów silników powietrznych.

12239. 28.12 1950. Robert Janta, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu oddzielania kamienia od węgla.

12240. 28.12 1950. Leon Hobryke, maszynista wyciągowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszeń konstrukcyjnych w prowadzeniu grzybka przy zaworach bezpieczeństwa maszyny wciągowej.

12241. 28.12 1950. Adolf Dziura, dozorca maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji czopa do zamocowania łożyska rolkowego na wysięgu wrębówki.

12249. 28.12 1950. Bogdan Szumilas, teletechnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu sygnalizacji optyczno-akustycznej do porozumiewania się przy układzie centralnego sterowania przenośników w przewozie ciągłym na dole kopalni.

12257. 28.12 1950. Teodor Kost, rębacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu podkładów żelaznych do przedłużania torów kolejki kopalnianej.

12390. 2.1 1951. Ernest Szajko dokonał usprawnienia polegającego na zmianie układu połączeń urządzenia do zdalnego sterowania przenośników taśmowych.

12391. 2.1 1951. Aleksander Kowalczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie wycięcia w drążku łącznika wrębówki „Sullivan“.

12393. 2.1 1951. Józef Lampa, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu wentyla czwartego stopnia od czterostopniowego kompresora.

12395, 12396. 2.1 1951. Bolesław Białas i Rudolf Szwarz dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu śrub mocujących do mocowania noży wrębowych i wykonaniu wycięcia w nożach w miejscu mocowania.

12406, 12407. 2.1 1951. Paweł Widlok, elektromonter i Paweł Arendarczyk, ślusarz - przod., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do smarowania drutu ślizgowego traktacji dołowej.

12411, 12412. 2.1 1951. Augustyn Gryc i Józef Sieroński dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na udoskonaleniu podsadzki płynnej na szybie „Jadwiga“.

12452. 3.1 1951. Władysław Damulewicz, technik, dokonał usprawnienia polegającego na renowacji zużytych koron do wrębówek udarowych przez przyspawanie noży zębów.

12453 — 12455. 3.1 1951. Inż. Jan Buczyński, zawiadowca kopalni, Stanisław Szwejnoch, kier. ruchu maszyn i Franciszek Czerwonka, technik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu projektu ulepszenia sortowni.

12464. 3.1 1951. Wincenty Nawrat, przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ładuwni rozdzielczej.

12472. 3.1 1951. Teodor Piszczan, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na pełnym wykorzystaniu zbiorników węgla surowego przez zabudowanie rynny.

12481. 3.1 1951. Jerzy Przybyłek, dozorca ruchu maszyn, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do mechanicznego odprowadzania rząpika do osadzarki.

12493. 3.1 1951. Franciszek Stawowczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mechanicznego sposobu czyszczenia bębna rozdzielczego na sortowni.

12497. 4.1 1951. Wiktoria Lindner, prac. fizyczny, dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do cięcia masy na dysze.

12540, 12541. 4.1 1951. Wiktor Krucima, referent planowania i Jerzy Wiszorek, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu własnego pomysłu pierścieni uszczelniających do silników powietrznych.

12580. 5.1 1951. Józef Szrobarczyk, kierownik warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dysz zmodyfikowanych oraz urządzeń do zraszania węgla na przesypaniach taśmowych.

12741. 12.1 1951. Robert Janczar, zawiadowca kopalni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu w przyścianowym przenośniku zgrzeblowym (pancernym) osłon blaszanych na otwory w rynnach napędowych.

12768. 13.1 1951. Kazimierz Czapik, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na wmontowaniu rur mościężnych w kondensatorach.

12844. 18.1 1951. Jan Sznurek, referent, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu nowego modelu pompy wirnikowej.

12846. 18.1 1951. Konstanty Skorupa, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu metalowego modelu wirnika pompy szlamowej na płuczce.

12848. 18.1 1951. Ryszard Dufek, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji ryny napędowej.

12860. 18.1 1951. Walter Przewłoka, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu pakowania narzędzi wiertniczych.

12884. 18.1 1951. Jan Rasek, mistrz kuźni, dokonał usprawnienia polegającego na wzmocnieniu zamka przy stemplach żelaznych typu „Gerlach“.

12904. 19.1 1951. Teofil Juda, robotnik powierzchni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia sterowniczego zwrotnicy na odległość przy pomocy dźwigni oraz linek pociagowych.

12905. 19.1 1951. Piotr Piec, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przedłużacza do noży tokarskich.

12906. 19.1 1951. Herbert Helwig, wrębiarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przerobienia wrębiarki na wrębo-ładowarkę.

12927, 12928. 19.1 1951. Karol Biuk i Gerhard Bujara — prac. fiz., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przeróbki lejów żużli przy kotłach wodnorurkowych i płomienicowych.

12929, 12930. 19.1 1951. Wincenty Warner i Augustyn Ligeza — ślusarze maszynowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wzmocnieniu konstrukcji żelaznej podtrzymującej oraz na zabudowaniu dwóch łożysk podporowych przy wywrocie.

12931, 12932. 19.1 1951. Józef Solik i Stefan Pieczyk — ślusarze warsztatowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dokonaniu przeróbki zużytych osi wiertła górniczego wiertarek powietrznych typu „Böhler“.

12933, 12934. 19.1 1951. Juliusz Swinge, dozorca i Antoni Krupa, kontroler ruchu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przebudowie i zmianie konstrukcji zsypu węgla niesortowanego.

12937, 12938. 19.1 1951. Hubert Stoszek, kowal i Edward Majer, dozorca, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabudowaniu na taśmie odbiorczej specjalnego urządzenia, umożliwiającego czyszczenie węgla „orzec“ z kamienia i innych nieczystości.

12946—12948. 20.1 1951. Izidor Poliński, pracownik sortowni, Teodor Kruczalok i Bernard Skolik, pracownicy sortowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu sita na sortowni węgla w celu oddzielania mialu z urobku surowego.

13012. 22.1 1951. Paweł Walter, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu dodatkowego łożyska kulkowego poosiowego przy zespole pomp kondensacji turbiny.

13013. 22.1 1951. Ryszard Zimny, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na zamontowaniu ręcznej pompki oliwnej do turbokompresora.

13018. 22.1 1951. Jan Zniszczoł, maszynista czerparki, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu i zastosowaniu przewodnika rolkowego od wysięgnika czerparki elektrycznej.

13032. 22.1 1951. Inż. Ludwik Wiśniowski, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu na zaworze głównym turbiny specjalnego wyłącznika, umożliwiającego odłączenie generatora od sieci w przypadku awarii turbiny.

13129, 13130. 24.1 1951. Wilhelm Rzegota, elektryk i Jan Spyra, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu zwieraka lokomotywy zapewniającym ciągłość pracy.

13142, 13143. 25.1 1951. Stanisław Zięba, zast. kier. warszt. mechan. i Edward Honisz, cieśla górniczy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do mocowania rynien do wózka kierującego.

13150. 25.1 1951. Tadeusz Kowalczyk, kier. montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu i zastosowaniu prowizorycznej strugarki do obróbki blach żelaznych.

13154. 25.1 1951. Rudolf Janko, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie i poprawieniu uszczelnienia przy wrębówce.

13157. 25.1 1951. Wilhelm Pośpiech, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu obrotnicy na torach kopalnianych.

13181—13183. 25.1 1951. Adolf Kusz, dozorca, Augustyn Polczyk, kier. warszt. mech. i Emil Kleczka dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu maszynek do gwinciarzki mechanicznej.

13284. 29.1 1951. Augustyn Bednarz, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu dodatkowego sygnału akustycznego przy pompach wody chłodzącej turbosprężarki.

- 13285.** 29.1. 1951. Franciszek Jaworek, monter wag dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu automatycznej sygnalizacji świetlnej na wadze wagonowej.
- 13328, 13329.** 29.1 1951. Alojzy Gajdzik, ślusarz i Wilhelm Brzoza, dozorca kotł., dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykorzystaniu nieczynnego zbiornika kondensatu turbiny i sporządzeniu oraz uruchomieniu centralnego smoczka wodnego.
- 13411.** 31.1 1951. Konrad Spyra, dyrektor kopalni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zastosowania mechanicznego wywrotu wózka do zwalowania kamieni.
- 13412.** 31.1 1951. Jan Buchta, referent techniczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zamiast ręcznego smarowania mechanicznych smarowniczek kropelkowych do smarowania łańcucha wyciągu.
- 13413.** 31.1 1951. Stanisław Faruga, ślusarz przod. kotłowni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji napędu rusztów kotła.
- 13497.** 2.2 1951. Wincenty Wazner, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu w wywrocie dwóch specjalnych zapór do zatrzymywania wózków z urobkiem.
- 13498.** 2.2 1951. Paweł Wystrach, monter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu odpowiednich kontaktów przy rozruszniku olejowym kompresora.
- 13514.** 2.2 1951. Ludwik Kózka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykonywania ze starego materiału korbek do regulacji skoku w silniku typu Eickhoff.
- 13541.** 3.2 1951. Piotr Pierzyca, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uszczelnienia przelotów zbiornika wody podsadzkowej.
- 13542.** 3.2 1951. Piotr Pierzyca, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu skrzyni regulacyjnej podsadzki płynnej.
- 13543.** 3.2 1951. Jan Folda, dozorca ruchu maszynowego, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu odpadków ołowiu i białego metalu do wykonania korzków uszczelniających kurki wodowskazowych armatur kotłowych.
- 13546—13548.** 3.2 1951. Jan Szołtysek, maszynista, Paweł Widlok, ślusarz przodowy i Jerzy Arendarczyk, młodszy ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu zderzaka sprężynowego przy lokomotywie elektrycznej typu B. B. C.
- 13566, 13567.** 3.2 1951. Bernard Wypiór, elektryk przodowy i Józef Ogórek, elektryk przodowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu zastępczych styczków miedzianych zamiast mosiężnych platerowanych srebrem przy wyłącznikach automatycznych typu „Glöckner“.
- 13568, 13569.** 3.2 1951. Wit Helbin, nadsztygar warsztatów i Władysław Musioł, ślusarz maszynowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na opracowaniu zmiany konstrukcji uchwytu wiertel specjalnych wiertarki powietrznej typu „Böhler“ na uchwyt do wiertel powszechnie obecnie używanych.
- 13570, 13571.** 3.2 1951. Wiktor Barczyk, maszynista pomp i Józef Dubiel, strażak, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu pompy monitorowej do zasilania hydrantu przeciwpożarowego.
- 13578—13580.** 3.2 1951. Franciszek Sieradzki, sztygar warsztatów mechanicznych, Alojzy Stawowy, ślusarz i Robert Neuman, wicedyrektor zakładu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu piły do ołowania stempli kopalnianych.
- 13584.** 5.2 1951. Jan Kordos, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu ochron na czopy parowozu „Borsig“.
- 13586.** 5.2 1951. Józef Wolek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do odszlamowania zbiorników wieży chłodniczej inżektorów.
- 13590.** 5.2 1951. Ludwik Sulski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na regeneracji zużytych zaworów „Klingera“.
- 13649, 13650.** 6.2 1951. Stanisław Sujecki i Feliks Szwan — prac. fiz. dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dostosowaniu obsady wrębówki od ramienia krótszego do obsadzenia ramion dłuższych.
- 13651, 13652.** 6.2. 1951. Henryk Pyszny i Paweł Wajdeman — dozorca maszynowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu urządzenia zapobiegającego zerwaniu się czerpaka nadawczego w płucze.
- 13678.** 6.2 1951. Stefan Woźnica, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu ułatwionego sposobu ściągania obręczy zestawów wagonowych przez wytoczenie obrzeża.
- 13681.** 6.2 1951. Emil Trzaskalik, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu starych ogniw łańcucha Galla do łączenia pasa klinowego.
- 13682.** 7.2 1951. Karol Kubeczek, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu pił cylindrycznych do ołowania stempli górniczych ze starych butli na tlen.
- 13688.** 7.2 1951. Adolf Sykosz, dozorca maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu dodatkowych amortyzatorów własnej konstrukcji przy popychaczach szybowych systemu „Hasenelewer“.
- 13714.** 8.2 1951. Gerard Stuchlik, pomocnik ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji drążka tłokowego do motorów powietrznych typu Flottman Bliźniak z urządzeniem sprężynowym.
- 13738.** 8.2 1951. Paweł Indeck, magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na zabezpieczeniu liny kołowrotu przed spadaniem z bębna.
- 13853, 13854.** 10.2 1951. Antoni Linke, sztygar maszynowy oraz Józef Mozgalik, maszynista, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu pracy sita odśrodkowego na płucze przez zapobieżenie zatykania się szczeliny.
- 13856, 13857.** 10.2 1951. Emanuel Dyrbusz, wermistrz oraz Eryk Wicher, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu krążków przewodniczących przesuwacza toru.
- 13858, 13859.** 10.2 1951. Alojzy Podeszwa, ślusarz, oraz Bernard Polczyk, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dorobieniu śruby nastawnej do regulowania suwaka napędu powietrznego.
- 13860.** 10.2 1951. Józef Dworzak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu z blachy i z użytego drutu ślizgowego ślizgacza do lokomotywy dołowej.
- 13861.** 10.2 1951. Konrad Kobier, modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu dłuta do pracy mechanicznej, zastępującego pracę ręczną toporem i dłutem ciesielskim.
- 13879, 13880.** 12.2 1951. Stanisław Sikora, nadsztygar oraz Karol Jankowski, sztygar, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmechanizowaniu szybiku przez dodatkowe zabudowanie popychaczy wózków.
- 13881, 13882.** 12.2 1951. Mikołaj Liman, zdun, oraz Jan Gajos, zdun, dokonali usprawnienia jako współtwórcy

cy, polegającego na wykorzystaniu zużytych szmat jako czyściwa.

13891. 12.2 1951. Franciszek Wawro, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do samoczynnego rozpinania wózków kopalnianych.

13900. 12.2 1951. Alojzy Frank, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia do czyszczenia rąk w łaźniach.

13902. 12.2 1951. Emil Grund, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiercenia kątowników.

13903. 12.2 1951. Bolesław Korban, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu liniału do toczenia kół stożkowych dla napędów elektrycznych.

13910. 12.2 1951. Józef Szondzielorz, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu sani do transportu materiałów pomocniczych.

13911. 12.2 1951. Wilhelm Glabisz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na czyszczeniu kanałów kolejek łańcuchowych przy pomocy wody pod ciśnieniem.

13912. 12.2 1951. Bernard Kulig, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu nowego sposobu wykonywania gracek dla rębaczy strzałowych.

13913. 12.2 1951. Michał Wodzyński, rębacz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu z węża gumowego kolana do rur powietrznych.

13914. 12.2 1951. Berthold Łaszczyk, palacz parowozowy, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia sygnalizacyjnego na skrzyżowaniu toru wąskotorowego z normalnotorowym.

13915. 12.2 1951. Ernest Dietrich, przodownik elektryk dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia sygnalizacyjnego przy pompie do chłodzenia kompresora.

13955, 13956. 12.2 1951. Piotr Fryc, sztygar oraz Erwin Nawrot, elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabezpieczeniu kompresora przed awarią wskutek braku wody.

13957, 13958. 12.2 1951. Walter Speer, konstruktor, oraz Alojzy Tomanek, kreślarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na konstrukcji wałów linyowych szybów wydobywczych.

13968, 13969. 12.2 1951. Alojzy Wałda oraz Zbigniew Błaszczak dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu urządzenia zabezpieczającego wózki.

13970, 13971. 12.2 1951. Jan Zerich oraz Herbert Ruśk dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do wykątownia korbowodów w silnikach spalinowych.

14110. 14.2 1951. Bernard Moraw, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu silnika powietrznego jako rezerwy do napędu rusztu kotła.

14111. 14.2 1951. Józef Guzik — elektromonter dółowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego wózka z bębniem umieszczonego na szynach do rozwijania kabla i liny.

14116. 14.2 1951. Stanisław Wudarczyk, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zabezpieczenia przeciwdziałającego wypadaniu wózków z wywrotem.

14163, 14164. 14.2 1951. Alojzy Ficek, sztygar objazdowy maszyn i Piotr Lysko, sztygar maszynowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dostosowaniu kompresora elektrycznego do fundamentu kompresora parowego oraz przerobieniu koła zamachowego na koło pasowe napędowe.

14217. 15.2. 1951. Ludwik Marcol, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu górnej matrycy umożliwiającej użycie odpadków blachy do produkcji czopów do rynien pancernych.

14224. 15.2 1951. Bernard Dziuba, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu łącznika rur kolumnowych.

14241, 14242. 15.2 1951. Inż. Zdzisław Czernicki oraz inż. Jerzy Kasperek dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu wrębiarki uniwersalnej jako ładowarki.

14249, 14250. 15.2. 1951. Jan Brukiewicz oraz Henryk Drewniak dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu dwudzielnej ramy do napędów powietrznych.

14251, 14252. 15.2 1951. Alojzy Morys, kierownik ruchu maszyn i Augustyn Kalisz, kier. warszt. mechanicznego, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu konstrukcji sprzęgła przy przyciągarce przez zastosowanie wkładek bakelitowych.

14253, 14254. 15.2 1951. Witalis Kolcow, sztygar maszynowy oraz Leon Stawowy, kierownik BGR dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabudowaniu pomiędzy cylindrami przy kompresorze dodatkowej podpory łożyskowej, umożliwiającej należyte prowadzenie tłoczyska.

14284. 16.2 1951. Alfons Konieczny, ślusarz maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji kosza ssącego przez zabudowanie przewodnicy tulejkowej.

14608. 20.2 1951. Jerzy Jarczok, ślusarz maszynowy dokonał usprawnienia polegającego na przekonstruowaniu śruby przy suporcie tokarni.

14609. 20.2 1951. Wilhelm Maleska, referent technicznego zaopatrzenia, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu gablotki do przechowywania planów codziennego użytku.

14610. 20.2 1951. Ernest Morawiec, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na przeróbce nieużytecznej tokarni na tokarnię do toczenia przedmiotów o dużej średnicy.

14647. 20.2 1951. Inż. Jerzy Antonow, kierownik biura norm, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu w sprzęgle elastycznym skórzanych wkładek przez gumowe.

14658. 20.2 1951. Wiktor Stolarczyk, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uszczelnienia sprężynowego przy chłodnicach powietrza turbokompresora.

14669, 14670. 20.2 1951. Bolesław Białas, pracownik fizyczny oraz Rudolf Szware, pracownik fizyczny, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu podcięcia w nożu wrębówki, zabezpieczającym nóż przed wypadnięciem.

14709—14717. 21.2 1951. Paweł Musik Paweł Chrobok, Stefan Kotlarz, Konrad Bochynek, Jan Pojda, Jan Pielok, Czesław Staniczek, Wilhelm Drozdek i Hugon Głowala — pracownicy fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu siedzeń do wózków kopalnianych przy przewożeniu pracowników w celu zapobieżenia używania drzewa przeznaczzonego na odbudowę.

14758. 21.2 1951. Antoni Wojciechowski, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zastosowania specjalnych urządzeń do zamykania narzędzi w przodkach.

14771. 22.2 1951. Henryk Siury, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu do-

datkowej zapory szybowej w celu lepszego zabezpieczenia przed wpadnięciem wozu do szybu.

14798. 22.2 1951. Albin Pierchała, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na przeprowadzeniu konserwacji rurociągu powietrznego sposobem gospodarczym.

14800. 22.2 1951. Leopold Komorowski, chemik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu masy do klejenia dysz przy produkcji palników karbidowych.

14874. 23.2 1951. Józef Smółka, ślusarz maszynowy dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu uproszczonych blach ochronnych do taśm transporterów.

14876. 23.2 1951. Walter Wojtyczka, sztygar oddziałowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kawałków starych rur podsadzkowych jako podkładek na styku stropnicy i stempla w obudowie chodnikowej.

14878. 23.2 1951. Józef Rzezonek, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na przyspieszeniu pracy osadzarki orzechów przez zabudowanie większej tarczy pasowej w transmisji napędu czerpaka kamienia w płucze.

14895. 23.2 1951. Róża Salter, prac. fiz., dokonała usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zabezpieczenia wejść do zbiornika węglowego na sortowni.

14897. 23.2 1951. Gerard Osmenda, rębacz przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu systemu zapoznawania górników z metodami przodowników pracy.

14938. 23.2 1951. Inż. Samuel Oppenheim, kier. grupy konstrukcyjnej, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do montażu silentbłoków przy przesiewaczach węgla.

14942. 23.2 1951. Jan Kawczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie układu rynien na wialni między zbiornikiem węgla a maszyną.

14956. 23.2. 1951. Alfred Zabieraj, sztygar, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego grzebienia do szycia taśm przenośnikowych.

14961. 24.2 1951. Stanisław Kocma, nadsztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego zbiornika do wydawania karbidu załódze.

14973, 14974. 24.2 1951. Zygmunt Sikorski, kier. ruchu masz., i Henryk Jarosz, przodownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu węzownic z rur do podgrzewania oleju płuczkowego przed spuszczeniem do ruchu.

14975, 14976. 24.2 1951. Zdzisław Stępkowski i Paweł Sobala — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu zabezpieczenia do kół zapadkowych przy głowicy wrębówki.

14979, 14980. 24.2 1951. Eryk Spryngwald, dozorca masz. i Jerzy Wieczorek, ślusarz przod., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu pompki olejowej o napędzie mechanicznym do smarowania regulatora ciśnienia przy hamulcu manewrowym maszyny wyciągowej.

14984, 14985. 24.2 1951. Jan Filip, kier. warszt., i Bernard Adameczyk, kowal, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu prasy hydraulicznej do prostowania skrzyń wózków kopalnianych.

SERIA 4: CHEMIA. — TECHNOLOGIA CHEMICZNA

12004. 20.12 1950. Paweł Klosa, strażnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu maski ochronnej do aparatu tlenowego.

12017. 20.12 1950. Jerzy Pawłowski, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do przekazywania ciśnienia statycznego oleju na wodę w trakcie badania regulacji i skalowania manometrów na przyrządach probierczych.

12020. 20.12 1950. Mgr E. Węglorz dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu sposobu wytwarzania brykietów z mialu koksowego.

12031, 12032. 20.12 1950. Inż. Kazimierz Nowacki i inż. Jerzy Wójcik — dyrektorzy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na odgazowaniu metali niezależnych strumieniem sprężonego powietrza.

12054, 12055. 21.12 1950. Paweł Kirsz, ślusarz i Jan Czakał, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu aparatu powietrznego do wstrzykiwania zaprawy do szczelin i pęknięć w ścianach komór piecowych.

12155. 23.12 1950. Marian Schuster, kierownik ekspedycji, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu budowy rurociągu ułatwiającego bezpośredni załadunek benzolu do cystern kolejowych.

12162. 23.12 1950. Antoni Sosna, przodowy czyszciciel basenów, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu śrub przez uchwyty sprężynujące w postaci podkowy, przy pokrywach króćców spustowych przy basenach osadowych.

12235. 28.12 1950. Alojzy Adameczyk, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu kompensatora dławicowego w rurociągu łączącym spust retorty z odbieralnikiem gorącego paku.

12236. 28.12 1950. Inż. Jan Baczewski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia do całkowitego odgazowania węgla kamiennego uwodornienia uzyskanych gazów z rekuperacją kondensatów i ciepła.

12247. 28.12 1950. Józef Fijak, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu nowego środka ekstrakcyjnego do wywabiania plam w tkaninach surowych i farbowanych.

12256. 28.12 1950. Jan Nowicki, palacz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu budowy czteroboksowej węglowni otwartej na terenie f-ki świec.

12365. 30.12 1950. Adam Drewczyński, pracownik pras, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu lepszej metody konfekcji manżetów gumowych.

12397. 2.1 1951. Henryk Urbański, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na użyciu starych pił tartacznych do wyrobu noży do walców przy produkcji potasu.

12468. 3.1 1951. Józef Pilarczyk, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zamontowaniu dwóch wentylatorów w wieży produkcyjnej do suszenia i krystalizacji proszku do prania.

12469. 3.1 1951. Władysław Rakoczy, strażnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wycieraczki do ściągania olejów z posadzki.

12551—12555. 5.1 1951. Jan Szczepaniak, Jan Strzdała, Józef Pietraszka, Bolesław Wojtarz i Józef Cieślak — pracownicy fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu sposobem gospodarczym cyrkularki i przesuwicy do frezowania i cięcia desek.

12576. 5.1 1951. Inż. Karol Goldrender, kier. działu, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu regeneracji siarczanu sodowego bezwodnego używanego do analiz.

12611. 8.1 1951. Edmund Kostrzewa, laborant, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu metody ksylonowej do oznaczania zawartości „tri” w oleju.

12693. 9.1 1951. Jerzy Molka, chemik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pipety próbniczej jako przyrządu zastępczego zamiast aparatu Draegera do wykrywania CO.

12729. 12.1 1951. Wincenty Strojny, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na lepszym wykorzystaniu materiału przy produkcji uszczeltek gumowych.

12772. 13.1 1951. Edward Oczkowski, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu węży gumowego zamiast rury ołowianej w celu doprowadzenia pary do podtrzymywania roztworu kwasu siarczanego.

12798. 13.1 1951. Franciszek Sak, tokarz, kier. biura fabrykacji, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zatyczek ebonitowych zamiast zaworów metalowych przy poduszkach siedzeniowych.

12971. 20.1 1951. Genowefa Błaszczuk, pracownica działu technicznego, dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu wycinania przycisków ebonitowych z materiału jednolitego zamiast dotychczasowego ich konfekcjonowania.

13064, 13065. 23.1 1951. Jan Leśniewski, technik mechaniczny, kierownik inwestycji i Henryk Maślaniec, ślusarz, kierownik warsztatu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu wycinaka stalowego do wycinania płytek gumowych do smoczków „Magna patent” zamiast wycinania nożyczkami.

13090. 24.1 1951. Stanisław Zdrojeń dokonał usprawnienia, polegającego na wmontowaniu kranu trójzaworowego na rurociągu ługowym pomiędzy kotłami.

13098. 24.1 1951. Antoni Bernacisko, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zabezpieczeniu wirówki w położeniu pionowym.

13148. 25.1 1951. Antoni Kawecki, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dodatkowego filtra na sztucerze ługowym łączącym główny filtr z pompą.

13164. 25.1 1951. Karol Hołota, przod. ekstr., dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy pompie parowej rurki do kranu odpowietrzającego komorę części benzynowej w celu uchwycenia benzyny wydostającej się z pompy.

13166. 25.1 1951. Ryszard Orlewski, kierownik sekcji, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu oszczędniejszej i lepszej recepty płynu do czyszczenia metali.

13184, 13185. 25.1 1951. Jan Urynowicz, ślusarz i Mieczysław Wiese, prac. fiz., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przeróbce napędu tłoczni do mydła zezwalającym na oswobodzenie jednego silnika elektrycznego.

13188. 26.1 1951. Albin Ryszka, ślusarz — przodownik zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu urządzenia dozującego ług przy odkwaszalniku chlorobenzenu.

13197. 26.1 1951. Adam Kowalczyk, mistrz oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie sposobu wypiekania kwasu sulfanilowego w celu zwiększenia produkcji.

13198. 26.1 1951. Zdzisław Piotrowski, inżynier-chemik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu metody produkcji barwnika czerwieni do wełny PSNR.

13210—13216. 26.1 1951. Piotr Jonkisz, Antoni Skwara, Stefan Żak, Stefan Wąs, R. Mędrakowski, Ernest Ringel i Jerzy Gawenda, ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu bagra w azotniakowni.

13292, 13293. 29.1 1951. Wacław Stańczuk i Edward Gąsecki dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu uproszczonego sposobu umożliwiającego automatyczne zatrzymywanie osiewacza, w oddziale proskarni.

13301. 29.1 1951. W. Wojciechowski, prac. fiz., dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu nieczynnych rurociągów do mieszadeł radionowych.

13304, 13305. 29.1 1951. Kazimierz Puławski, palacz, i Mieczysław Mróz, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnego rurociągu parowego do wyłącznego destylowania gliceryny.

13359. 30.1 1951. Stanisław Czerwiński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu ochrony do cząstek filtracyjnych do koszy do parowania śrutów.

13423. 31.1 1951. Gertruda Kocikowska, emulsjoner, dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu płukania emulsji.

13479. 1.2 1951. Alfons Wyrosławski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnym zużyciu odpadków farby rotacyjnej.

13487. 2.2 1951. Kazimierz Sosin, kier. laboratorium i Stanisław Surma, kier. oddz. sody, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu urządzenia zapobiegającego rozchodzeniu się szkodliwych oparów chlorowodoru przy przelewaniu stężonego kwasu solnego.

13550. 3.2 1951. Paweł Krzyżanek, kier. wydz., dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do syntezy chlorowodoru pieca ołowianego z palnikiem K.N.R.

13619. 5.2 1951. Stanisław Chamera, przodownik robotników, dokonał usprawnienia, polegającego na wybudowaniu urządzenia do ścieku oleju kreozotowego z wózków impregnacyjnych.

13636. 6.2 1951. Henryk Cerekwicki, galwanizer, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rzadkich kąpeli chromowych o stężeniu 150 gr. kwasu chromowego na litr wody.

13792. 10.2 1951. Feliks Gościński, mistrz spawaczy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu automatycznego do cięcia blach palnikiem.

13793. 10.2 1951. Bolesław Rudnicki, technik - kierownik montażu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do gięcia rur.

13794. 10.2 1951. Alfred Daniel, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wylotów żelaznych chromowanych do prasy węgielków.

13795. 10.2 1951. Piotr Śmiałek, mistrz - asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu korków uszczelniających w podgrzewaczu wody.

13796. 10.2 1951. Eryk Przybyła, nadmistrz elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu trzymadła do szyn zbiorczych w nasadce izolatora.

13797. 10.2 1951. Jan Panicz, robotnik — zarabiacz superfosfatu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zasłony z desek w celu zabezpieczenia pracownika przed kurzem przy mieszadle superfosfatu.

13798. 10.2 1951. Antoni Piotrowski, piecowy, dokonał usprawnienia polegającego na zwiększeniu obrotów elewatora osiągając tym właściwe zarzucanie pirytu do lejki piecowego.

13799. 10.2 1951. Henryk Pomiatowski, mistrz warsztatu mechanicznego, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu kompresora i zastosowania go do utrzymania ciśnienia wodnego na rozpylaczach w komorach produkcyjnych.

13800. 10.2 1951. Władysław Pęczak, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wzierników do zbiorników z cieczą.

13805. 10.2 1951. Stefan Piasecki, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia wentylacyjnego nad wieżami i komorami gazowymi w kwasowni.

13810. 10.2 1951. Kajetan Sopiński dokonał usprawnienia polegającego na bezpośrednim połączeniu rury mydlarskiej z rurą przy mieszadłach.

13865, 13866. 10.2 1951. Wawrzyniec Kwiatkowski, robotnik i Czesław Gross, elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wyremontowaniu we własnym zakresie dmuchawy w dziale siarczynów.

13869 — 13878. 10.2 1951. Romuald Jędroszczyk, mistrz, inż. Eryk Mokrosz, szef wydz. elektr., Eugeniusz Klein, kierownik, Konrad Pietrowski, mistrz, Edmund Bubała, nawijacz, Jan Jędroszczyk, ślusarz, Reinhold Gałęziok, elektromonter, Rufin Gwizdoń, elektromonter, Jerzy Gruby, st. konstruktor i Józef Szreter, st. konstruktor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu regulatora indukcyjnego do badania napięciem próbnym maszyn elektrycznych.

13884. 12.2 1951. Jan Gałęcka, mistrz dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu aparatury do odbierania kwasu azotowego.

13885. 12.2 1951. Alfred Mrzochy, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytów przy maszynie do zaciskania tutek.

13887. 12.2 1951. Antoni Patalong, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu przenośnika taśmowego na rolkach.

13890. 12.2 1951. Jan Kurzeja, sulfiter, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu do zbiornika do chłodzenia wód posulfitych — rury teleskopowej w celu odprowadzania czystej wody.

13898. 12.2 1951. Franciszek Anderski, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do przeformowania manżet skórzanych.

13899. 12.2 1951. Józef Małek, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu szczotek stalowych do czyszczenia palników pieców koksowych.

13905. 12.2 1951. Józef Zdunowski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zorganizowaniu pracy w pokostowni, uzyskując w ten sposób zmniejszenie załogi.

13936. 12.2 1951. Konstanty Hruby, młynarz, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu taśmy żelaznej pomiędzy przetakami w młynie dwururowym w celu uzyskania ciągłości mielenia.

13940, 13941. 12.2 1951. Józef Strzelecki, konstruktor i Wincenty Brachmański, nadmistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i zainstalowaniu sygnalizacji świetlnej przy otwartej ścianie ruchomej.

13944, 13945. 12.2 1951. Stefan Kraczek, ślusarz i Tadeusz Szczepaniec, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabudowaniu przy prasach stopniowych tulei oporowej zamiast pierścieni oporowych.

13946, 13947. 12.2 1951. Bolesław Natkaniec, ślusarz i Jan Tanza dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zainstalowaniu połączeń rurowych między kotłami warzelnymi a filtrownią.

13948—13950. 12.2 1951. Kazimierz Rogala, Jan Tama i Henryk Zajda — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu instalacji parowej przez wyeliminowanie kryz.

13961—13963. 12.2 1951. Józef Wilup, technik, Jan Staszkiwicz, mistrz i Alojzy Postulka, z-ca szefa produk-

cji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu zespołu bębnow cylindrycznych do mieszania składników mieszanki ferromitowej.

13980—13982. 12.2 1951. Władysław Majewski, kierownik, Marian Szczypior, mechanik i Daniel Jaśkiewicz, brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do obrotomierza wirówki ni-tracyjnej — zębatego koła gumowego.

13989. 13.2 1951. Alojzy Probanowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu łożysk ślizgowych łożyskami rolkowymi specjalnej konstrukcji w wózkach zasilających piece karbidowe.

13991. 13.2 1951. Leonard Kaczmarek, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu dławików do wału płuczki Thyssena.

13992. 13.2 1951. Jan Wicik, konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji płyt kontaktowych pieca karbidowego.

13993. 13.2 1951. Leonard Kaczmarek, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu mechanizmu zapadkowego przy dźwigu obrotowym napędzanym ręcznie.

13994. 13.2 1951. Robert Ferdyn, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu konstrukcji pomp wodnych.

13995. 13.2 1951. Florian Jagusz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na usunięciu błędów w konstrukcji konwojera w karbidowni.

13996. 13.2 1951. Florian Jagusz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu budowy elektrowatora do wapna w surowcowni oddziału karbidowego.

14079. 14.2 1951. Stanisław Tracz, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wycinania otworów w pudełkach zamków okiennych.

14087. 14.2 1951. Michał Kosek, kier. działu energetycznego, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu pomieszczenia na pompy zasilające.

14088, 14089. 14.2 1951. Franciszek Strzelecki, kierownik ruchu i Ignacy Dudek, ślusarz mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przekładni redukcyjnej do dmuchawy.

14090, 14091. 14.2 1951. Michał Błaszczyk i Józef Owczarek — młynarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu nacinania kamieni młyńskich.

14094, 14095. 14.2 1951. Paweł Hornik, ślusarz i Bernard Orzek, zast. mistrza, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabezpieczeniu rur płomieniowych kotła parowego przed szybkim niszczeniem, przez nasunięcie odcinków rur na końcówki płomieniówek.

14096, 14097. 14.2 1951. Walenty Gorgol, kierownik i Ryszard Malik, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu ciągomierza zegarowego potrzebnego do uruchomienia kotła parowego.

14098, 14099. 14.2 1951. Henryk Przekłasa, mistrz, i Alojzy Woźny, ślusarz przodownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na racjonalnym rozmieszczeniu aparatury w hali formaliny.

14112. 14.2 1951. Władysław Zalewski, ślusarz, monter, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu aparatury do rektyfikacji powietrza przez wmontowanie dwóch dodatkowych zaworów.

14113. 14.2 1951. Stefan Dobczyński, st. asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do potrzeb laboratoryjnych kurków metalowych kwasoodpornych zamiast kurków szklanych.

14322, 14323. 16.2 1951. Kazimierz Ładowski, kierownik laboratorium, Antoni Kamiński, murarz, kierownik

produkcji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na uruchomieniu dodatkowej baterii mokrych młynów z wybrakowanych uprzednio kamieni.

14325. 16.2 1951. Marian Stachowicz, kierownik oddziału mechanicznego, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu wirówki krzyżakowej na bębnową.

14327. 16.2 1951. Stanisław Stańczak, kierownik działu, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu możliwości wypadku przez przeróbkę udogadniającą smarowanie wału pędni.

14328. 16.2 1951. Józef Nakonowski, mistrz lakierni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonego wymurowania materiałem ogniotrwałym wózka paleniskowego.

14329. 16.2 1951. Władysław Wiensztal, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu bezpiecznika przy prasie, chroniącego prasę przed zniszczeniem w razie wypadku przy tłoczeniu rurek celuloidowych.

14330. 16.2 1951. Stanisław Bartkiewicz, technik-chemik, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu w bocznej ścianie suszarni bawełny dwóch wzierników szklanych.

14331. 16.2 1951. Józef Wróbel, starszy konstruktor, dokonał usprawnienia, polegającego na ulepszeniu sposobu filtrowania trójnitrorezorcynianu magnezu.

14332. 16.2 1951. Tadeusz Paździora, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu na tablicy rozdzielczej manometru wskazującego ciśnienie wieży wodnej.

14333. 16.2 1951. Józef Sroka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu wyciągu do transportu dymionow z kwasem solnym.

14334. 16.2 1951. Ryszard Wywiol, mistrz - elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu szyn rozdzielczych z materiału zastępczego.

14335. 16.2 1951. Zygmunt Gancarczyk, dokonał usprawnienia polegającego na oszczędności nici przez przerobienie maszyny do zszywania worków.

14336. 16.2 1951. Michał Zawadiak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu piasty sprzęgieł w celu ułatwienia odkręcania pokrywy przekładni przy dmuchawie.

14337. 16.2 1951. Stanisław Makowski, przodownik ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy regeneracji oleju chłodzenia wodą wykorzystując węzownicę parową.

14338. 16.2 1951. Dominik Pękala, nadmistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu lugu do zalewania pompy w miejsce wody.

14339. 16.2 1951. Józef Marc, ślusarz - monter, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu urządzenia sygnalizującego nadmierne obniżenie się stanu wody.

14340. 16.2 1951. Józef Lubera, spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu spawania przewodów rurociągu, będącego pod niewielkim ciśnieniem, celem uniknięcia przestoju.

14341. 16.2 1951. Józef Kozioł, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na skompletowaniu zaworów redukcyjnych.

14358. 16.2 1951. Eryk Trutwin, mistrz warsztatu mechanicznego, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu urządzenia do zbierania oleju cylindrowego z pary odlotowej tłokowych pomp parowych.

14489. 19.2 1951. Kazimierz Środa, przodownik-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu rury odpływowej ze skrubera chroniącej szkła wzierników przed pęknięciem.

14490. 19.2 1951. Walenty Gorol, mechanik, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do nacinania rowków w paskach mikanitowych.

14495. 19.2 1951. Władysław Dec, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na przygotowaniu użytkownika odpadkowego kwasu azotowego.

14497. 19.2 1951. Bronisława Mieszczyk, robotnica, dokonała usprawnienia polegającego na przystosowaniu lepszej mieszanki farby do stemplowania worków.

14499. 19.2 1951. Józef Arabski, mistrz warsztatu mechanicznego, dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu mechanicznego sposobu wykonywania części ściernych skrobaczy do aparatów sadzowych.

14501. 19.2 1951. Herman Kiel, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu pompy odśrodkowej przez wykonanie nowego korpusu z rury.

14702, 14703. 21.2 1951. Dr chem. Wiktor Załachowski, dyrektor wytwórni, Wilhelm Gendarz, st. asystent labor. techn. kontroli, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu aparatury i opracowaniu metody do oznaczania tlenku węgla (CO) w czadach powybuchowych.

14770. 22.2 1951. Alfred Beterman, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu sygnalizacji stanu gazometru.

14944. 23.2 1951. Stanisław Janowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu w dolnej części osłony ekshaustera rurki odprowadzającej skroplone pary żrące.

14986, 14987. 24.2 1951. Marian Wiczwiński, kierownik działu alkoholowego, Jan Kordzik, aparatowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skróceniu procesu odwadniania alkoholu.

SERIA 5: ELEKTRO I TELETECHNIKA ELEKTROENERGETYKA

12012. 20.12 1950. Jan Walder, nawijacz, dokonał usprawnienia polegającego na dokonaniu racjonalnej naprawy uszkodzonych kolektorów.

12035—12037. 20.12 1950. Stanisław Orzechowski, Stanisław Pędzisz i Alojzy Mosiński — mistrzowie elektrycy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu wsporników pod uchwyty do umocowania kabli elektrycznych na stałkach.

12044, 12045. 21.12 1950. Franciszek Koryciński, ślusarz i Stanisław Grudowski, spawacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu uchwytu do elektrod do spawania elektrycznego.

12048. 21.12 1950. Władysław Jabłoński, ref., dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu nowego wzoru karty inwentaryzacyjnej dla linii teletechnicznych.

12086. 21.12 1950. Kazimierz Jazienicki, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przystawki F.S.K. f-my Redifon typ GK-85 z nadajnika 7 KW do nadajnika o mocy 0,5 KW przy pracy dalekopisem na F.S.K.

12107. 22.12 1950. Romuald Olasek, referent, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu doprowadzenia prądu elektrycznego do silników urządzeń dźwigowych.

12140 — 12142. 22.12 1950. Franciszek Mikołajczyk, elektromonter, Florian Siebert, pomoc elektrom. i Jerzy Szwarz, elektr. prec., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu tablicy do prób przyrządów elektrycznych.

12158. 23.12 1950. Józef Brzęczek, przodownik elektromonterski, dokonał usprawnienia polegającego na zbu-

dowaniu szafy probierczej do badania nowonawiniętych silników.

12168, 12169. 23.12 1950. Franciszek Kuczera, sztygar maszynowy i Jan Jaworek, elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przekaźników zwarciovych szybko działających w celu zabezpieczenia turbogeneratorów od prądów zwarcia w sieci okręgowej.

12182, 12183. 23.12 1950. Feliks Tyczewski, elektromonter i Michał Głowacki, kierownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do silników elektrycznych łożysk kulkowych zamiast łożysk ślizgowych.

12217. 27.12 1950. Tadeusz Porębski, pracownik mierzniczy, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu po uprzedniej przeróbce butelek jako szkielec do lamp łukowych.

12274, 12275. 28.12 1950. Mieczysław Woliński, technik i Marian Brumirski, st. monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i dorobieniu wyłącznika przy dalekopisie syst. „Credd'a”.

12309, 12310. 29.12 1950. Wiktor Gniza, elektryk i Leopold Giemza, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przyrządu do wciskania statorków do korpusów wiertarek elektrycznych.

12389. 2.1 1951. Hipolit Sokolski, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zastępczego oscylatora w celu umożliwienia eksploatacji nadajników w okresie przejściowym.

12394. 2.1 1951. Dominik Pluta, kierownik administracyjny elektrowni, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu obliczeń sprzedaży prądu i sporządzeniu arkuszy rozrachunkowych.

12410. 2.1 1951. Józef Białas, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu schematu tymczasowego zabezpieczenia generatora 23 M.V.A.

12419, 12420. 2.1 1951. Zygmunt Kaczmarczyk, kierownik i Roman Adamczewski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu ulepszonych przyborów do zawieszania lamp jarzeniowych.

12519. 4.1 1951. Henryk Knopik, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji korpusu kolektora silnika elektrowozu „Siemens”.

12542, 12543. 4.1 1951. Władysław Bielecki, pracownik techniczny i Antoni Mońka, spawacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu elektrycznej lampy głębinowej.

12619. 9.1 1951. Stefan Dudzic, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu jednego urządzenia do regulacji wielu obwodów świetlnych regulowanych niejednocześnie.

12678—12680. 9.1 1951. Roman Sobanek, Jan Hoffman, kier. sekcji i Erwin Biolik, monter telef., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu urządzenia sygnalizacyjno-przełącznikowego do dalekopisu.

12917, 12918. 19.1 1951. Ryszard Gałuszka, mistrz elektryk i inż. Jan Kozieł, kier. wydz. energ., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu prądnicy jako przesuwników fazowych w celu poprawienia współczynnika mocy.

12994. 22.1 1951. Inż. Antoni Kittel, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu na pokładzie siłowni rezerwowego oświetlenia z akumulatorów.

13021, 13022. 22.1 1951. Jan Kwiecień i Franciszek Rusinek dokonali usprawnienia jako współtwórcy, pole-

gającego na skonstruowaniu ruchomej obrotowej podstawy do aparatu telefonicznego.

13031. 22.1 1951. Inż. Paweł Wilpert, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu specjalnego urządzenia kontrolnego, wykazującego obciążenie silnika asynchronicznego o mocy nominalnej 1850 kW.

13235—13237. 27.1 1951. Sylwester Kitzman, kierownik, Józef Szyszkowski, ślusarz i Józef Kowal, brygadzi- sta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przebudowie napędu strugarki stołowej w celu dostosowania na prąd zmienny.

13238, 13239. 27.1 1951. Teofil Fleischer, elektromonter, Władysław Gryko, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu specjalnego mostka do regulowania napięcia prądu grzejników do nitów.

13318. 29.1 1951. Tadeusz Sobczyński, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu projektu zastosowania dodatkowego wyzwalacza przy wyłączniku do ochrony silnika trójfazowego z wyzwalaczami termiczno - elektromagnetycznymi sterowanego elektrycznie.

13414, 13415. 31.1 1951. Eugeniusz Kozłowski, rzemieślnik i Henryk Andrzejczak, elektryk, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu gniazd wtykowych i wtyczek czterobiegunowych do spawarek elektrycznych.

13420. 31.1 1951. Stanisław Zieliński, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i zastosowaniu przyrządu do cięcia drutu.

13467, 13468. 1.2 1951. Roman Żarczyński, kierownik grupy i Jan Wojcieszek, kierownik budowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu ulepszonych słupków do wytyczania przebiegu kabli międzymiastowych.

13475, 13476. 1.2 1951. Jan Klewenhagen, monter tele- techniczny i Wojciech Kasperczak dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na naprawie prostowników aparatury telefonii nośnej przez zastosowanie płyt selenowych ze starych urządzeń po odpowiedniej przeróbce.

13481—13483. 1.2 1951. Stanisław Wójcik, monter, Marian Szczepański, monter i Henryk Michalewicz, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnej kolby do lutowania skrętek przyłączeniowych kablowych.

13484, 13485. 1.2 1951. Stefan Pawełekiewicz, tokarz i Feliks Kowalski, kierownik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do wytwarzania podkładek żelaznych i uchwytów do przewodów elektrycznych.

13560. 3.2 1951. Alfons Pomierski, prac. fiz., dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu na taśmowcu krótkim hamulca zabezpieczającego taśmę przed cofaniem w chwili przerwy w dopływie prądu.

13755, 13756. 8.2 1951. Józef Lange i Lorenc Kominiowski — elektrycy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu i zastosowaniu przyrządu do wyszukiwania miejsca uszkodzenia w kablach.

13777. 9.2 1951. Stefan Szczygielski, st. rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu wykrywacza zwarć w uzwojeniu twornika prądu stałego.

13966, 13967. 12.2 1951. Henryk Musioł i Alfons Kucharczyk dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu aparatu do badania wytrzymałości izolacji na przebicie w silnikach elektrycznych.

14025. 13.2 1951. Eugeniusz Wójcicki, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyrobu uchwyty do kabli elektrycznych.

14600. 20.2 1951. Stefan Gawelczyk, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zabezpieczenia żarówek przed wstrząsami na masztach.

14752. 21.2 1951. Józef Kutarba, poczytylion, dokonał usprawnienia, polegającego na zaproponowaniu przesyłania próżnych woreczków pieniężnych nie jako przesyłki polecone, lecz jako „worki próżne“.

14753. 21.2 1951. Kazimierz Głazowski, rzemieślnik-specjalista, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu przyrządu pomiarowego do prób uzwojeń silników elektrycznych oraz wyszukiwania przebiegów w poszczególnych cewkach.

14755. 21.2 1951. Ryszard Szewerda, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu otworów w pokrywie silnika w celu ułatwienia dostępu do śrub regulujących zwieracza silnika kompresora „Jaeger“.

14756. 21.2 1951. Ryszard Szewerda, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na przeprowadzeniu poprawek w systemie chłodzenia silnika elektrycznego.

14757. 21.2 1951. Ryszard Szewerda, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnej przebudowie celki rozdzielni 6 kV w hali przetwornic.

14940. 23.2 1951. Alojzy Janas, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu uniwersalnego przyrządu do pomiarów i badania aparatury centrali telefonicznej.

14951. 23.2 1951. Leopold Losa, dozorca, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zastępczych sań ślizgowych dla przerywaczy sieci trakcyjnej.

14958. 23.2 1951. Teodor Skutnik, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu sprzętu potrzebnego do instalacji elektrycznej sieci wiertniczej na dole.

14969, 14970. 24.2 1951. Stefan Pławski, kierownik robót i Bronisław Wesolowski, rzemieślnik - specjalista, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do oznaczania kolejności faz R.S.T.-380 Volt.

SERIA 6: TECHNOLOGIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH I CERAMICZNYCH

13020. 22.1 1951. Konstanty Linowski, mistrz warsztatowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do zastrzyków cementowych pod ciśnieniem.

13033, 13034. 22.1 1951. Jan Gibiec, dozorca zmianowy i Władysław Dobrzyński, przodownik ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu formy do odlewania panewek przewodnicy łożyska głównego parowozu.

13035. 22.1 1951. Jan Śnitek, mistrz warsztatu mechanicznego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu z materiałów wybranych ze złomu zastępczego pierścienia tocznego do walczaka suszarki.

13036. 22.1 1951. Bolesław Stachura, ślusarz - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu pompy szlamowej przez naspawanie wałka, nagryzionego przez szlam.

13037 — 13039. 23.1 1951. Henryk Cimała, dyrektor cementowni, Paweł Górniak, mistrz warsztatowy i Leopold Dziadek, kierownik biura technicznego, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu procesu przemiału klinkru przez zainstalowanie odpowiednich rusztów i łamacza szczękowego.

13200. 26.1 1951. Czesław Kempny, dozorca, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do wycinania okrągłych płytek szklanych.

14245. 27.1 1951. Stanisław Kowalski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu produkcji laboratoryjnych siatek azbestowych przez zastosowanie formy do wtlaczania masy.

13248. 27.1 1951. Franciszek Lukas dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu rynien spadowych prowadzących z pieców do chłodników, zastępując spady żeliwne starymi płytami kulowca.

13469 — 13472. 1.2 1951. Władysław Serafin, Karol Kowalczyk, Tomasz Wołoszczak i Stanisław Ślusarczyk — robotnicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy przez dorobienie podstaw na wózkach do transportu cegły, ułatwiających załadunek na windę wózkiem z mechanicznym podnośnikiem.

13473. 1.2 1951. Piotr Smyk, kowal, dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu i wykonaniu zmian konstrukcji ucinacza półautomatycznego do cegły w celu zwiększenia produkcji.

13478. 1.2 1951. Edward Wójcikowski dokonał usprawnienia, polegającego na ulepszeniu formy do ucha wazy.

13486. 2.2 1951. Mieczysław Kołacz, wydmuchiawca szkieł laboratoryjnych, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonej metody produkowania kolb „Witta“ do szklanej aparatury laboratoryjnej w warsztatach szklarskich.

13508. 2.2 1951. Stanisław Porębski, smarownik, dokonał usprawnienia polegającego na przekonstruowaniu mieszalnika gliny przez opuszczenie bron zębatach bliżej dna w celu przeciwdziałania tworzeniu się zbitej warstwy osadu.

14005. 13.2 1951. Ryszard Królicki, kierownik dmuchalni szkła, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu stożków do szlifierki — do szlifowania części szklanych.

14024. 13.2 1951. Kazimierz Gramza, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu specjalnego suportu do regulowania noża przy obróbce piaskowca.

14813. 22.2 1951. Mieczysław Dudwał, dyrektor betoniarni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mechanicznego urządzenia do napełniania kosza zasypowego przy pustaczarce.

SERIA 7: TECHNOLOGIA DREWNA I PAPIERU

12312. 19.12 1950. Antoni Kowalczyk, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do obróbki mechanicznej pierścieni drewnianych.

12323. 29.12 1950. Zdzisław Gwoździński, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na założeniu dwóch dodatkowych listew na pile mechanicznej w celu umożliwienia umocowania przecinanej płyty.

12368. 30.12 1950. Władysław Gleindek, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu przestawiania pakownic z dziesiątek na dwunastki.

12369. 30.12 1950. Zygmunt Zacharek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zgarniaczy gumowych zamiast zgarniaczy z blachy mosiężnej do zgarniania masy przy płycie maczającej automatu.

12370. 30.12 1950. Józef Macilenis, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kamieni i podszew z fosforobrazu zamiast dotychczas stosowanych z blachy mosiężnej, do wózka płyty maczającej.

- 12371.** 30.12 1950. Władysław Gleindek, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszeń konstrukcyjnych w pakownicy zapalek.
- 12372.** 30.12 1950. Henryk Berne, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na umocowaniu rolek do papieru za pomocą łańcuszka w pudełczarkach celem zabezpieczenia rolek przed zagubieniem.
- 12373.** 30.12 1950. Helena Kieszkowska, kontrolerka, dokonała usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zastosowania specjalnych szafek do przechowywania etykiet.
- 12374.** 30.12 1950. Stanisław Krowczyński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu założenia w górnych świetlikach okien otwieranych w celu poprawienia wentylacji.
- 12375.** 30.12 1950. Stanisław Kubiak, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu racjonalniejszego sposobu ustawienia wózka z parafiną przy automatach.
- 12430.** 2.1 1951. Jan Kalitka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyginania zębów pił tarczowych.
- 12700.** 12.1 1951. Władysław Krawczak, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu przy poprzecznej pile tarczowej automatycznych wyłączników motoru.
- 12701.** 12.1 1951. Stefan Olesiński, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu piły cylindrowej z piły trakowej.
- 12721.** 12.1 1951. Władysław Żyła, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wentylatora w celu zapobieżenia rozszerzenia się ognia w automacie w przypadku zapalania się zapalek.
- 12722.** 12.1 1951. Karol Hałas, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dodatkowej rolki na podziałówce wierzchów pudełek.
- 12733.** 12.1 1951. Zdzisław Wróblewski, dyrektor naczelny, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu transportera ułatwiającego stapowanie tartego drzewa.
- 12734.** 12.1 1951. Tadeusz Uliczny, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu krajarki do tektury.
- 12796.** 13.1 1951. Inż. Zygmunt Jordan, kierownik sekcji energetycznej, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zainstalowania odsiewacza patyczków w fazie między siewkarnią a impregnatorem.
- 12797.** 13.1 1951. Władysław Gleindek, mistrz działu ładownic i pakownic, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu sprężyny spiralnej — oczkową przy suwaku na pakownicy i na wykonaniu przyrządu do wyrobu tych sprężyn.
- 12879.** 18.1 1951. Andrzej Hildebrant, modelarz, dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu tokarki do toczenia dużych modeli z drzewa.
- 13048.** 23.1 1951. Julian Brudny dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do rysowania otworów w stolarce.
- 13131, 13132.** 24.1 1951. Michał Deręgowski, elektryk, monter i Jan Dreksler, mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zainstalowaniu wentylatorów do chłodzenia traków i silników elektrycznych tartaku.
- 13133, 13134.** 24.1 1951. Jan Jankowski i Paweł Cichy — robotnicy tartaczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmontowaniu piły tarczowej do tarczy na ruchomym wózku.
- 13240—13242.** 27.1 1951. Marcin Kulion, tokarz, Józef Sałata, mistrz i Józef Kluza, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu frezu do wykonywania żeberk do motaków.
- 13280.** 27.1 1951. Bolesław Pokora, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu produkcji szaf dwudrzwiowych.
- 13286.** 29.1 1951. Feliks Borzyszkowski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu podwójnej piły tarczowej do obrzynania desek i gotowych blatów.
- 13298.** 29.1 1951. Zygmunt Dziewanowski dokonał usprawnienia polegającego na usystematyzowaniu pracy przy produkcji klepek posadzkowych.
- 13299.** 29.1 1951. Jan Bojażyński, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu nakładki dociskowej przy zużytych nożach łuszczarskim, zezwalającej na pełne wykorzystanie noża.
- 13408.** 31.1 1951. Wincenty Machalica dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu na wale motopompy śmigła do chłodzenia silnika.
- 13302, 13303.** 29.1 1951. Ludwik Feusett, kier. warszt. mech. i Stanisław Strzałkowski, stolarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu wzmocnionych koźłów do wyrzynków łuszczarskich.
- 13310—13312.** 29.1 1951. Ludwik Feusett, kierownik warszt. mechanicznych, Kazimierz Korolczuk, tokarz i Henryk Wasilewski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do posuwu formieru rolek karbowanych zamiast łańcucha Galla.
- 13408.** 31.1 1951. Wincenty Machalica, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu imadła do pił tarczowych przy ostrzeniu z mechaniczno - automatycznym zamocowaniem.
- 13417, 13418.** 31.1 1951. Leon Rezmer, cieśla i Jan Jaroń, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu piły wahadłowej przy produkcji kostki drewnianej.
- 13638.** 6.2 1951. M. Sreter dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnej skrzynki do piasku na wypadek pożaru.
- 13646—13648.** 6.2 1951. Paweł Oleksiejew, mistrz, Zdzisław Wiśniewski, kierownik i Jan Wysoczyński, mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu specjalnego uchwytu do obrzynarki umożliwiającego większą obróbkę kłapek i zwiększającego bezpieczeństwo pracy.
- 13679.** 6.2 1951. Ernest Białas, trakowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyjmowania zakleszczonych odpadków drewnianych, uchwyconych między piłami trakowymi podczas przecierania okrągłaków.
- 13680.** 6.2 1951. Reinhold Szendzielorz, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu produkcji noży do heblarek, bijarek i kopiarek.
- 13684.** 7.2 1951. Zygmunt Gliniecki, trakowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do rozwijania drutu przy prasie do wełny drzewnej.
- 13685.** 7.2 1951. Franciszek Prędko, trakowy, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu obrotnicy do obracania kłód dowożonych do tartaku.
- 13686.** 7.2 1951. Józef Pis, instruktor szlifierski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do zgrubiania zębów pił.
- 13687.** 7.2 1951. Józef Tazbir, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu pękniętej piasty koła samochodowej maszyny parowej.

13740. 8.2 1951. Henryk Kamizelski dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ruchomej piły tarczowej do drzewa.

13745. 8.2 1951. Franciszek Staniszewski, rzemieślnik dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do frezowania desek przy użyciu mechanizmu piły tarczowej.

13819. 10.2 1951. Edward Beresko dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu uchwytów oraz odbijaków ze sprężynami regulującymi posuw stołu szlifierki ręcznej do szlifowania skłiek.

13821. 10.2 1951. Wacław Cirin dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przekładki stosowanej przy przecieraniu tarcicy.

13855. 10.2 1951: Józef Kołodyński zawiadowca hali w fabryce, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ochrony do nurnika prasy hydraulicznej.

13931. 12.2 1951. Władysław Malinowski, robotnik dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego frezu do obróbki desek.

13974, 13475. 12.2 1951. Giełżcki robotnik maszynowy i Wł. Kiciński, robotnik maszynowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu racjonalnych operacji obróbkowych wykładzin i belek do krokwi przy budowie.

13978, 13979. 12.2 1951. Ignacy Sikora, robotnik i Jan Jankowski, robotnik brygadzysta, dokonali usprawnienia, jako współtwórcy, polegającego na przesortowaniu materiału drzewnego.

14179, 14180. 15.2 1951. Ignacy Ignaszewski, stolarz, kołodziej grupowy i Stefan Nalewa, kontroler, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykonaniu piły wahadłowej z dwoma piłami tarczowymi do wykonywania wycięć w deskach przyściennych.

14243, 14244. 15.2 1951. Rudolf Kurwan, kierownik narzędziowni i Edward Adamczak, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia, jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu maszyny do wykonania okrągłych drążków.

14321. 16.2 1951. Wilhelm Rybiński, kierownik hali traków, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wyrobu przekładek trakowych sposobem mechanicznym.

14353. 16.2 1951. Piotr Ressel, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ulepszonej konstrukcji zasuwki paleniskowej kotła wodnorurkowego.

14355. 16.2 1951. Szymon Szymkow, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przekładek trakowych z rurek żelaznych wzamian stosowanych drewnianych.

14356. 16.2 1951. Stanisław Jędrzejewski, maszynista tartaczny, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu transportera trocin przy pile wielotarczowej.

14363. 16.2 1951. Stanisław Gąsiorek, szlifierz ostrzałni, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu ochrony na pilę tarczową służącej jednocześnie jako ryna do odprowadzania trocin.

14424, 14425. 17.2 1951. Inż. Mieczysław Kubicki, st. inspektor i inż. Bolesław Cendrowski, dokonali usprawnienia, jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu transportera strużki.

14581. 20.2 1951. Wincenty Owczarek, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu noży frezarskich do strugarki w celu wydajniejszego profilowania ramiaków.

14583. 20.2 1951. Jan Walicki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu płozy przy-

ciskowej na gryzarce, ułatwiającej obróbkę elementów z drzewa.

14589. 20.2 1951. Paweł Świątek, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu suwaka pomiarowego do rozrysowania elementów stolarszczyzny, jak drzwi i okna różnych typów i wymiarów.

14599. 20.2 1951. Jan Cielenga, kowal brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu maszyny do brykietowania trocin.

14621. 20.2 1951. Julian Opalski, komisarz oszczędnościowy, dokonał usprawnienia polegającego na umożliwieniu szybkiego otwierania worków z cementem bez ich uszkodzenia i możliwości wskutek tego ponownego ich użycia.

14773. 22.2 1951. Wincenty Gręzicki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu specjalnego frezu do obróbki górnych desek do wagonów.

14833—14838. 22.2 1951. Jan Lipa, brakarz, Franciszek Szmioda, brakarz, Edward Adamski stolarz, Henryk Pusicki, stolarz, Czesław Kuleczka, ślusarz, Ignacy Jastrzębski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaopatrzeniu wózków w ściągacze do umocowania desek w celu uniknięcia paczenia się desek podczas suszenia.

SERIA 8: TECHNOLOGIA WŁÓKNA I SKÓRY ODZIEŻOWNICTWO

12357, 12358. 30.12 1950. Wacław Frydrych, kier. szpul. i Tadeusz Andrzejewski, mistrz szpul., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu drutu stalowego zamiast sprężyn płaskich do wiatraczków na motorach.

12350. 30.12 1950. Czesław Nowak, kier. wykończalni, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu napędu ślimakowego transportera przez napęd pasowy.

12360. 30.12 1950. Piotr Sikorski, kier. energ., dokonał usprawnienia polegającego na skierowaniu wody skroplonej do zbiornika, celem dalszego jej wykorzystania.

12361. 30.12 1950. Tadeusz Andrzejewski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sprężyny płaskiej do maszyn nawijających mulinę.

12362. 30.12 1950. Marian Kudrzycki, kierownik skrecalni, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji sprężynek prowadzących nitkę prostopadle do płomienia na opalارce.

12363. 30.12 1950. Bolesław Chodak, monter, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu kłapek aluminiowych do maszyn skrecarkowych przez kłapki wykonane z odpadkowych rurek żelaznych.

12364. 30.12 1950. Marceli Muszyński, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do wyłapywania nici przy przeróbce zwijek i niedoprzedu z maszyn obręczkowych.

12366. 30.12 1950. Zygmunt Grabowski, mistrz dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przerobienia zużytych wrzecion starego typu na wrzeciona do szpularek automatycznych.

12702, 12.1 1951. Henryk Małach, elektryk - brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu instalacji w celu zunifikowania napięć.

12703. 12.1 1951. Andrzej Kosecki, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu ułatwiającego kucie uchwytów do przytyków rolkowych do krosien.

12704. 12.1 1951. Mieczysław Kubera, tkacz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu zmiany systemu przerobienia i układania cewek.

12705. 12.1 1951. Stanisław Socha, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu ułatwiającego wiercenie otworów w grzebieniach do maszyn szufelkowych.

12706. 12.1 1951. Mieczysław Kubera, tkacz, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu konstrukcji urządzenia regulatora przy krośnie.

12707. 12.1 1951. Leon Blachiński, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu budowy stołów do czyszczenia tkanin surowych.

12708. 12.1 1951. Leon Blachiński urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rynien spustowych do transportu tkanin.

12709. 12.1 1951. Józef Dębiec, technik - kierownik wydziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu parownika do parowania przędzy wątkowej.

12710. 12.1 1951. Henryk Gubała, technik, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu konstrukcji układu do cewki perforowanej przez dorobienie zatrzaśków sprężynowych.

12711. 12.1 1951. Stanisław Badowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wykonywania haczyków do maszynek przewijalni.

12712. 12.1 1951. Władysław Rogalski, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu podstawy biakowej do krosna pasowego.

12713. 12.1 1951. Władysław Rogalski, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu języka wlotowego przy krośnie pasowym.

12714. 12.1 1951. Stefan Chocki, monter - brygadzysta przedziałni, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu ulepszonej przepustnicy umożliwiającej użytkowanie przędzy bez zgrubień.

12715. 12.1 1951. Jan Zaborowski, wykończalnik, dokonał usprawnienia polegającego na założeniu wału obłożonego gumą zamiast uszkodzonego.

12716. 12.1 1951. Michał Pocięwski brakarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu służącego do wyrabiania ściągniętych z cewek i stożków krzywówek.

12717. 12.1 1951. Benedykt Raszewski, mistrz oddz. przygotowawczego, dokonał usprawnienia polegającego na zmniejszeniu odpadków krochmalowej osnowy przy zakładaniu na krochmalę.

12718. 12.1 1951. Wincenty Kamiński, tech. tkacki, kierownik tkalni, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy krosnach odporników parciano-skórzanych zamiast skórzanych.

12725. 12.1 1951. Edmund Maternowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego zabezpieczenia w celu uniknięcia przedwczesnego włączenia prasy mimośrodowej do okuwania taśm „M”.

12727. 12.1 1951. Sabina Janosik, robotnica, dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu podwójnego noża do wycinania części składowej buta.

12730. 12.1 1951. Jan Skibiński, tkacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do wyrobu gońcy na krosna pasowe odpadków z pasa parcianego nagumowanego jako trwalszych od skóry.

12737. 12.1 1951. Jan Serebnycki, dyrektor naczelny dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu urządzenia przy aparacie wytłaczającym skórę poprawiającego proces technologiczny wytłaczania guzików do cholew.

12738, 12739. 12.1 1951. Michał Peno, zgrzeblarz i Jan Matliński, mistrz przedziałni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego produkcję przędzy azbestowej z drutem miedzianym.

12742, 12743. 12.1 1951. B. Dziecielski i Wł. Chmielewski — mistrzowie tkaccy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dorobieniu przy maszynie do przeglądania sztuk materiału sygnalizacji elektrycznej.

12744, 12745. 12.1 1951. Roman Wierzbicki, kier. ruchu i Jan Pik, kier. oddziału, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu płaskich noży przy skośnej skrawarce.

12746—12748. 12.1 1951. Wacław Mierzejewski, dyrektor, Wacław Portalski inż. - chemik i inż. Henryk Żukowski, kier. techniczny, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu sposobu impregnacji szczeliwa do dławic pomp wirowych kwasowych.

12758, 12759. 13.1 1951. Henryk Matecki, ślusarz-brygadzysta i Franciszek Nita, ślusarz monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zainstalowaniu na sali zgrzeblarek urządzenia klimatycznego regulującego wilgotność powietrza.

12760, 12761. 13.1 1951. Józef Bartoszewski, mistrz kotłowy i Jan Bitner, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zastosowaniu dodatkowego rurociągu ułatwiającego swobodną dyspozycję pracy kotłów.

12762, 12763. 13.1 1951. Stefan Rynkiewicz, przedziałni — mistrz przewijalni i Józef Stefański, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu wybijaka do kunsów.

12764—12766. 13.1 1951. Piotr Moiek, ślusarz, Józef Stachura, krochmalarz i Kazimierz Żuraw, mistrz tkalni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zmianie konstrukcji koryta na krochmalarce przez zastosowanie podwójnego dna.

12791. 13.1 1951. Bolesław Kański, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu odpowiedniego mimośrod, umożliwiającego pełne nawijanie cewek na samoprąsniicy obraczkowej.

12793. 13.1 1951. Stanisław Bogdanowicz, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu-uchwyty, ułatwiającego ostrzenie noży strugów do drzewa.

12794. 13.1 1951. Edmund Witkowski, ślusarz tokarz, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu frezu stożkowo-czołowego do wyrobu kołków drewnianych do bębnow zgrzeblarek.

12795. 13.1 1951. Stefan Wilk, hydraulik, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu bojlera w łaźni fabrycznej.

12986. 22.1 1951. Ignacy Jurkowski, rymarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu lin gumowych do napędu na wrzeciennicach średnich.

12988. 22.1 1951. Józef Drożdż, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do utwardniania wątku na cewkach.

12989. 22.1 1951. Leon Bosiński, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnym doprowadzeniu nary do krochmalarki.

12990. 22.1 1951. Bolesław Kański, monter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu łączenia czopów kwadratowych z cylindrami wyciągowymi na skręciarkach.

12991. 22.1 1951. Jan Łuczak, monter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kratki wątko-

wej z żelaza kujnego, umożliwiającej łatwiejsze wyregulowanie czujnika wątkowego.

12993. 22.1 1951. Leopold Śmiałowski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji maszyn obrączkowych.

13066—13069. 23.1 1951. Maria Czechowska, Karol Majer, księgowi i Bolesław Kolasiński, urzędnik dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu drabinkowej wkładki na podłogę i boki wozu przy transporcie tkanin w celu ochrony przed zanieczyszczeniem.

13069, 13070. 23.1 1951. Tadeusz Andrzejewski, mistrz, Kazimierz Szulc, robotnik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do ciągnika wózka, podającego karton przy drukarce, łańcucha zamiast taśmy stalowej.

13073, 13074. 23.1 1951. Roman Malarowski i Zygmunt Skibicki, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wprowadzeniu do produkcji nowego gatunku włosianki krawieckiej.

13223. 26.1 1951. Stanisław Król, mistrz tapicerski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnych przytrzymywaczy tapicerskich przy obszyciu poduszek.

13243, 13244. 27.1 1951. Leonard Nicowski, kier. oddziału i Franciszek Głowacki, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu odpadków przedży wełnianej i odpadkowego włosia końskiego do produkcji puszków maźnicznych.

13361. 30.1 1951. Józef Nabrdalik, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rynn drewnianej spustowej do zasilania pralni odczyszczoną wełną.

13689. 7.2 1951. Stefan Chmal, kier. planowania, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do przewracania manszonu.

SERIA 9: POLIGRAFIKA — FOTO I KINOTECHNIKA — PRZEMYSŁ INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH

12006. 20.12 1950. Stanisław Stusiński, dysponent introligatorni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu składanych stojaków do odstawiania sfałcowanych arkuszy.

12058, 12059. 21.12 1950. Jan Czaja i Jan Wawrzyniak — st. mechanicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu konstrukcji prowadnicy kartonu w drukarkach biletowych.

12320. 29.12 1950. Adam Kalinowski, kinotechnik i Władysław Rzęsa, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu automatu do samoczynnego przejścia z jednego aparatu na drugi.

12367. 30.12 1950. Edward Brygier, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu żarówek samochodowych zamiast żarówek zwykłych przy maszynach introligatorskich.

12590. 8.1 1951. Wacław Michalski, tokarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do docierania zespołu krzywki i sercówki aparatu Ap. 11.

12592. 8.1 1951. Roman Pięłowski dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu sprawozdawczości operacyjnej i finansowej kin instruktażowych przez opracowanie nowych druków.

12719. 12.1 1951. Anna Szuro, introligatorka, dokonała usprawnienia polegającego na pominięciu dwóch czynności przy oprawie książek z cienką okładką bez pogorszenia jakości oprawy.

12735. 12.1 1951. Leonard Biegalski, stereotyper, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu planu urządzenia szlifierni płyt offsetowych.

12751—12757. 13.1 1951. Roman Dąbrowski, chemigraf, Marian Kwinkiewicz, Antoni Cierniak, litograf, Hieronim Machnik, litograf, Stanisław Frąckowiak, trawiacz, Miron Chromiński, chemigraf i Jakub Heinrich, fotograf, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu sposobu wykonania rysunku formularza do przebitki na filmie.

12774. 13.1 1951. Roman Pokrywka, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu wody przez glicerynę w kotle do topienia masy walcowej.

12775. 13.1 1951. Tadeusz Tomczyk, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu grzejników kwasoszczelnych do galwanizacji rotograwiurowej oraz uruchomieniu wanny do galwanizacji.

12776. 13.1 1951. Henryk Trzaska, kier. oddz. maszyn, dokonał usprawnienia polegającego na zorganizowaniu odlewni walców oraz ulepszeniu recepty na masę walcową.

12783. 13.1 1951. Ryszard Woźniak, dysponent, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu ulepszonej koperty do obiegu korekt.

12784. 13.1 1951. Walery Karwicki, kopista, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu sposobu kopiowania oryginałów na kalce bezpośrednio na blachę.

12810, 12811. 15.1 1951. Jan Sidorowicz, mistrz ślusarski i Feliks Werner, monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dostosowaniu magazynów linotypowych z maszyn niemieckich do potrzeb maszyn z klawiaturą polską.

12949, 12950. 20.1 1951. Feliks Sobolewski i Józef Bujarski dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wysunięciu projektu pełnego wykorzystania papieru do druku z rol rotacyjnych przez zmianę wymiaru cięcia.

13007. 22.1 1951. Józef Cichoradzki, kierownik drukarni, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu starej zużytej perforówki na nożną dziurkarkę.

13008—13010. 22.1 1951. Witold Wiatr, Bernard Szweczyk, maszynista i Konrad Karłowski, monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przy maszynie anilinowej strzałki kontrolnej do regulowania linii druku.

13226, 13227. 26.1 1951. Władysław Rzęsa, mechanik i Józef Kwiatkowski, ślusarz mechanik dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu wyeliminowania kilku części przy montażu projektora Ap. 1 seria 3, bez których zespół może również dobrze pracować.

13402. 31.1 1951. Alfons Wyroślawski, mistrz ślus., dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu odpadków z oleju lnianego przez dodanie toluolu i kalafonii oraz podgrzanie w celu uzyskania oleju drukarskiego.

13403. 31.1 1951. Aleksander Zaremba, maszynista offsetowy, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu pewnych zmian konstrukcyjnych w maszynie offsetowej, zwiększających przepustowość maszyn.

13421. 31.1 1951. Tadeusz Miziałek, magazynier-konserwator, dokonał usprawnienia polegającego na wmontowaniu w stół montażowo-dźwiękowy — sklejkarki i faszeczki z klejem.

13422. 31.1 1951. Aleksander Bielawski, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu nowego wzoru druków.

13426. 31.1 1951. Konrad Kosmański dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu napędu ręcznego gilotyny na napęd elektryczny.

13428. 31.1 1951. Henryk Błaszczak dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu odbijania druków na przedruki z układu drukarskiego na aparacie „Wendum“.

13429. 31.1 1951. Kazimierz Galant dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu nowych wzorów druków.

13430, 13431. 31.1 1951. Janicki i Władysław Woźniak, maszynista offsetowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu druku dwustronnego na maszynie offsetowej dwukolorowej.

13432. 31.1 1951. Franciszek Przerzawczak, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu maszyny do fazowania klisz.

13447. 1.2 1951. Maksymilian Szymański, introligator, dokonał usprawnienia, polegającego na ulepszeniu podkładu do sztańcowania wykrojów na torebki.

13461, 13462. 1.2 1951. Józef Kaniewski i Aleksander Bielawski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnego aparatu do maszyn płaskich w celu perforowania arkuszy w czasie druku.

13463, 13464. 1.2 1951. Roman Szmida i Kazimierz Galant dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu urządzenia do cięcia papieru z rol.

13493. 2.2 1951. Alfons Wyrosławski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu kamieni grafitowych do ucierania farb rotograwiurowych.

13496. 2.2 1951. Romuald Wasiak, elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnego wózka dla obsługi ekipy zdjęciowej.

13505. 2.2 1951. Alojzy Chojnacki, mistrz farbiarni, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu schematu karty kontrolnej w produkcji farb graficznych.

13518. 2.2 1951. Zygfryd Brozdowski, introligator, dokonał usprawnienia polegającego na oszczędnym roztrasowaniu wycinania torebek celofanowych.

13527, 13528. 2.2 1951. Karol Brzuska, maszynista offsetowy i Konrad Karłowicz, monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dorobieniu części i zmontowaniu maszyny offsetowej 1-kolorowej będącej w stanie zniszczenia.

13835. 10.2 1951. Paweł Kawka ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu obróbki mechanicznej przy produkcji podstawy do rzutnika filmowego.

13889. 12.2 1951. Władysław Kasparik, trawiacz, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu asfaltu syryjskiego przy wyrobie klisz siatkowych i kreskowych, a zastąpieniu go kalafonią.

13937. 12.2 1951. Benedykt Izydorek, kierownik kalkulacji, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu tablicy kontrolnej do śledzenia toku produkcji i braków na poszczególnych stanowiskach.

13938. 12.2 1951. Mieczysław Jakubowski, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do przewiarerek szerokotaśmowych umożliwiającego przewijanie taśm wąskimi.

14364. 16.2 1951. Florian Proporzowicz dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu grzejnika elektrycznego do podgrzewania emulsji zamiast parowego.

14365. 16.2 1951. Wacław Michalski dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ręcznego odkuwania styków do stabilizatorów.

14366. 16.2 1951. Czesław Trzaskalski dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcyjnej latarni aparatu kinowego.

14492. 19.2 1951. Alojzy Derengowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu ochrony blaszanej na łożyska stołu pociągowego przy maszynie oblewniczej papieru fotograficznego.

14564, 14565. 19.2 1951. Inż. Kazimierz Held, kierownik oddziału oblewu i Zygmunt Leśniewski, majster mechaniczny, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu obcinarki dwustronnej do blon płaskich, podnoszącej 6-ciokrotnie produkcję.

SERIA 10: PRZEMYSŁ PRZETWÓRCZO-ROLNY, SPOŻYWCZY I FERMENTACYJNY

12018. 20.12 1950. Edward Szymański, mistrz krochmalni, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu nasadki ołowianej z rurką do powietrza służącej do zakładania na butlę przy wylewaniu kwasu.

12019. 20.12 1950. Franciszek Nawrocki, pomocnik murarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy błotnikach sygnalizacji optycznej tarczami kolorowymi.

12021. 20.12 1950. Bronisław Piotrowski, zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wymiennej tulei dwudzielnej, chroniącej korpus prasy przed zużyciem na wrzecionie prasy wysłodkowej.

12022. 20.12 1950. Bronisław Piotrowski, zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu zmiany konstrukcyjnej przy łapaczu liści Schmitser'a.

12023. 20.12 1950. Franciszek Barczyński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu łożysk kulkowych przy wirówkach.

12024. 20.12 1950. Henryk Wiśniewski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na bezpośrednim połączeniu kadzi drożdżowych z pompami, podającymi zacier odfermentowany do aparatury odpędowej.

12025. 20.12 1950. Leon Rozwarski, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu odśrodkowej pompy elektrycznej zmontowanej na wózku, do pompowania spirytusu z cystern kolejowych do beczek.

12027, 12028. 20.12 1950. Adam Klukaczewski i Bronisław Ptaszyński — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przestawieniu maszyn produkcyjnych i urządzeń w celu zaoszczędzenia łańcuchów podnośnika.

12029, 12030. 20.12 1950. Bolesław Szymański, mistrz siłowni i Zygmunt Marchlewski, kierownik siłowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu sztucznego wyciągu spalin przy kotle.

12033, 12034. 20.12 1950. Jan Latarski i Jan Wasilewski — gotowacze cukrzycy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na uniemożliwieniu tworzenia się mączek podczas gotowania cukrzycy.

12041, 12042. 20.12 1950. Maksymilian Aleksandrow, robotnik i Wiesław Czubaszek, kierownik gorzelni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu kadzi drożdżowych jako kadzi fermentacyjnych w celu zwiększenia możliwości produkcyjnych.

12043. 21.12 1950. Stanisław Kolosa, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji dolnej części nalewaczki do kremów.

12046, 12047. 21.12 1950. Jan Sibilski, z-ca kierownika i Henryk Rzeźniczak, blacharz, dokonali usprawnienia

jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu samoczynnej regulacji dopływu słoju zielonego do rury ekschaustora.

12072. 21.12 1950. Józef Żak, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rury zsykowej do ziarna kakaowego ze zbiornikami wylotowymi na odpowiednich piętrach.

12073. 21.12 1950. Tomasz Jamroz, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu chłodzenia ziarna kakaowego przy pomocy ekshaustora.

12074, 12075. 21.12 1950. Władysław Olsztyński, mistrz, mechanik i Henryk Klimaszewski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastąpieniu w ślimaku, podającym ziemniaki do tarek dna prętowego przez dno wykonane z dziurkowanej blachy.

12076. 21.12 1950. Felicjan Pintowski, kier. techniczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu podnośników kubelkowych do podawania ziarna do młyńca kakaowego.

12077—12079. 21.12 1950. Mgr Antoni Roth, szef produkcji, inż. Stanisław Grynhoff, dyr. wytw. i Feliks Lebedziejewicz, kier. prod., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przebudowie obiegu miazgi i wody w ekstraktorach.

12111. 22.12 1950. Adolf Paszko, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmechanizowaniu czynności przy obciążaniu piwa do beczek.

12113. 22.12 1950. Leon Rządkowski, maszynista, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy motopompie łączników sztorcowych zamiast na gwint.

12114. 22.12 1950. Leon Rządkowski, maszynista dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zapasowych sprężyn do pompy gazowej.

12115. 22.12 1950. Jan Detlaff, brygadzysta ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu łożyska kulkowego zamiast ślizgowego przy dmuchawce suszarni.

12116. 22.12 1950. Stanisław Nagórski, maszynista parowozowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do maszyn cukrowniczych drewna jesionowego zamiast bambusu.

12117. 22.12 1950. Tadeusz Oleksy, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu kół nośnych kabiny suwnicy elektrycznej z płyt pancernych uzyskanych z rozbitego czołgu.

12118. 22.12 1950. Jan Zieliński, kierownik działu elektrycznego, dokonał usprawnienia polegającego na uruchomieniu regulatora napięcia generatora głównego.

12119, 12120. 22.12 1950. Karol Wiselka, brygadzysta na budowie i Stanisław Marciniak, mistrz na budowie, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu suwnicy drewnianej przy budowie magazynu.

12121, 12122. 22.12 1950. Władysław Kępiński, kierownik sekcji rozliczeniowej i Bolesław Cerklewicz, księgowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wprowadzeniu racjonalnej księgowości przebitkowej i ustaleniu jednakowych symboli w kartotekach materiałowych.

12123. 22.12 1950. Jerzy Załkowski, pomocnik instalatora, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia umożliwiającego podgrzewanie parą wody dla łaźni fabrycznej.

12124. 22.12 1950. Antoni Wąsiel, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu lepszego zamocowania sprężyn zderzakowych przy wagonach wąskotorowych.

12125. 22.12 1950. Stanisław Rakowski, kotlarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu gliny i piasku do korkowania rur przy gięciu ich.

12126. 22.12 1950. Jan Detlaff, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu motoru elektrycznego do wciągania wózków z burakami na splawy zamiast wykonywania pracy tej kołmi.

12127. 22.12 1950. Maksymilian Streich, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu windy dwubębnowej o jednym napędzie z silnika elektrycznego do podciągania wózków.

12128. 22.12 1950. Jan Kossowski, brygadzysta działu elektrycznego, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu spawalni elektrycznej prądu stałego na spawarkę uniwersalną.

12129. 22.12 1950. Wincenty Kośnik, brygadzysta na wirowni, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia zabezpieczającego przed rozbryzgiem smaru z głowicy łożysk kulkowych konstrukcji górnej wirowek.

12130. 22.12 1950. Władysław Olechowski, monter wag, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji belek nośnych wag.

12131. 22.12 1950. Wincenty Kośnik, brygadzysta na wirowni, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji wylotu cukru pod wirówkami zabezpieczającej przed rozrzutem cukru.

12132. 22.12 1950. Marian Cichy, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego zakręcanie drutem zamknięć wagonowych.

12133. 22.12 1950. Józef Sielski, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zabezpieczenia chroniącego łożyska przy pompach wirowych przed zanieczyszczeniem.

12134. 22.12 1950. Heliodor Kajdan, zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu w rurociągach do przepompowania melasy przewodów o większej średnicy.

12135. 22.12 1950. Stefan Górski, zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu w korytach zbierających soków rzadkich odpowiednich przelewów zapobiegających wylewaniu soku na posadzkę.

12136. 22.12 1950. Władysław Galewski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu stojaka drewnianego do suszenia i przechowywania płaskich sit jedwabnych.

12138. 22.12 1950. Stefan Górski, podmistrz syropiarni, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu instalacji odprowadzającej parę nad dach piecowej suszarni wycierek.

12170. 23.12 1950. Ludwik Bryl, brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ochrony zabezpieczającej sprężyny frykcyj przed wyrwaniem z urządzenia.

12176, 12177. 23.12 1950. Józef Krepcio i Wincenty Górski, pracownicy fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu oświetlenia elektrycznego przy szklach kontrolnych aparatu do obciążenia piwa.

12179. 23.12 1950. Józef Niedzielski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu kondensatu pary wodnej do zasilania kotłów parowych.

12184. 23.12 1950. Antoni Cieśla, ślusarz mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu wody ze skraplacza ociekowego chłodni do mycia beczek.

12207. 23.12 1950. Dr M. Wald dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu nowej metody zbierania szczeciny.

12280, 12281. 28.12 1950. Jan Latarski i Jan Wasilewski — gotowacze cukrzycy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu sposobu parowania wurników przy opróżnieniu wurnika.

12290. 29.12 1950. Zygmunt Jastrzębski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu odsiewacza pyłu węglowego.

12291. 29.12 1950. Maksymilian Szymański, mistrz suszarni, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu konstrukcji urządzenia do mechanicznego załadunku wysłodków suszonych na wagony.

12292. 29.12 1950. Teodor Morcinek, robotnik dokonał usprawnienia polegającego na zwiększeniu ilości obrotów półautomatycznych pakowaczek proszku do prania.

12293. 29.12 1950. Andrzej Maciejewski, rafiner, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmodyfikowania przegrzewacza pary do rafinerii olejów.

12329—12334. 29.12 1950. Stanisław Grudowski, spawacz, Władysław Bednarski, kier. warsztatów samochodowych, Józef Arzewski, mistrz, Michał Bakalarczyk, monter, Jan Kur, pracownik warsztatowy i Leonard Bartosiak, monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przystosowaniu ciągnika rolniczego do przetażania wagonów kolejowych przez zamontowanie ramy i zderzaków.

12342. 30.12 1950. Edmund Wronkowski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zaworów na rurach doprowadzonych do podgrzewacza melasy w celu uniknięcia strat melasy w razie awarii.

12398. 2.1 1951. Leon Sikorski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tokarni do przetoczenia tarcz krajalnic buraków bez potrzeby zamontowania krajalnicy.

12399. 2.1 1951. Albert Stuka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pompki wrotowej zastępującej 3 inżektory parowe przy wymianie wody obiegowej do napędu wirówek.

12400. 2.1 1951. Hubert Grabowski, uczeń ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu stempla do worków z twardej gumy.

12401. 2.1 1951. Jan Dobrzycki, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zabezpieczenia przed przeciążeniem silników krótkozwartych.

12402. 2.1 1951. Władysław Klimek, brygadzysta cieśli, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego frezu przy pile tarczowej do robienia wpustów i grzebień w deskach podłogowych.

12413, 12414. 2.1 1951. Roman Zarada, zmianowy i Wacław Kozakiewicz, gł. chemik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu pompy o wyższym ciśnieniu w celu ułatwienia opróżniania dyfuzorów z wysłodków.

12431. 2.1 1951. Czesław Błaszka, karmelarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszenia przy automacie do zawiązywania irysów.

12432. 2.1 1951. Zygmunt Trzeciak, karmelarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pompki do smarowania rurki w „rolerze“.

12433. 2.1 1951. Jan Jankiewicz dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu maszyny do produkcji sucharów.

12434. 2.1 1951. Juliusz Miglin, kierownik warszt., dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu stołu - skrzyni w dziale pralin celem powiększenia wydajności pracy odlewaczek pralin.

12435. 2.1 1951. Zygmunt Chelstowski, z-ca kierownika, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego zamknięcia do butelek ze smakami.

12436. 2.1 1951. Irmína Matusz, robotnica, dokonała usprawnienia polegającego na zastosowaniu szuffli siatkowej do wybierania korpusów pralin.

12437. 2.1 1951. Tadeusz Strubiński, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na podczyszczeniu skrzydeł melanżerów do tablerowania pomady.

12438. 2.1 1951. Juliusz Miglin, kierownik warszt., dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu pracy vacuum - aparatu przez zmianę instalacji parowej.

12439. 2.1 1951. Stefan Plaskota, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zwiększeniu wydajności maszyny „Rostoplast“ przez zmianę koła pasowego.

12441. 2.1 1951. Roman Post, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu zamknięcia do rur spływowych syropu.

12465. 3.1 1951. Józef Gibczyński, brygadzysta dokonał usprawnienia polegającego na dokonaniu zmiany konstrukcyjnej śruby regulującej wznios poosiowy ślimaka buraczanego i osadzeniu dolnej końcówki wału.

12466, 12467. 3.1 1951. Klemens Szczepiński i Henryk Jurgielewicz — maszyniści, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wyremontowaniu gumowego transportera taśmowego przez przerobienie konstrukcji.

12487. 3.1 1951. Bronisław Gruszko, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy pakowaniu cukierków podkładki tofianowej pod papier w celu uchronienia od rwania się papieru.

12488. 3.1 1951. Feliks Milczarek, kierownik stolarni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu skrobaka do czyszczenia używanych drewnianych skrzyń transportowych.

12489. 3.1 1951. Stefan Górczyński, kierownik kontroli jakości, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu okruszków karmelowych przy produkcji dropsów.

12490. 3.1 1951. Kazimierz Rüdziński, cukiernik-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu mąki używanej do podsypywania blach przy wypieku pierników.

12491. 3.1 1951. Kazimierz Francman, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do chłodzenia motorów elektrycznych.

12492. 3.1 1951. Wojciech Borowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu łożyska kulkowego oporowego w mieszadłach cukrzycy.

12544, 12545. 4.1 1951. Rudolf Miran i Mieczysław Osina — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przystosowaniu maszyny do spinania taśm stalowych i banderolowania skrzyń taśmą różnych wymiarów.

12577. 5.1 1951. Emil Ulfig, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu jednego silnika elektrycznego w proskowni przez częściowe przebudowanie pędni.

12578. 5.1 1951. Alfred Pieściuch, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na przyspawaniu do łańcucha transportującego proszek noży oczyszczających koryto transportera.

12581. 5.1 1951. Antoni Krych, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wyciągu smoczkowego przy kotłach do wysalania mydła.

12594. 8.1 1951. Emanuel Kszuk, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu z odpadków blachy i żelaza spinaczy do pasów pędnych.

12595. 8.1 1951. Ludwik Jurzak, dyrektor zakładu, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu

przewodu rurowego do odprowadzania oleju otrzymanego przy wypacaniu soapstocku w zbiorniku.

12596. 8.1 1951. Wiktor Zieliński, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na przełożeniu transportera łańcuchowego do przekątnej prostokąta, co wyeliminowało transporter ślimakowy i silnik elektryczny.

12597. 8.1 1951. Karol Hołota, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu zaworu przy wymienniku ciepła w celu umożliwienia wymiany filtru w ciągu pracy ekstrakcji.

12598. 8.1 1951. Leon Szczepaniak, z-ca mistrza czekoladziarni, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu skrócenia procesu technologicznego produkcji czekolady mlecznej.

12609. 8.1 1951. Henryk Kalinowski, konserwator, dokonał usprawnienia maszyny do szycia kartonów.

12610. 8.1 1951. Jan Dobrowolski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu skrzynkowego, umożliwiającego formowanie trzpienia klamki na prasie mimośrodowej.

12612. 8.1 1951. Jan Fabiszak dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji przekładni biegu siatki w piecu do wypieku sucharów.

12657, 12658. 9.1 1951. Florian Szawłowski i Jan Hofman — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zamianie przy automatycznej pakowaczce łańcucha Galla na wał kardanowy.

12663, 12664. 9.1 1951. Józef Nowak, spawacz i Roman Post, mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu wózka do przewożenia kociołków z gorącym nadzieniem.

12665, 12666. 9.1 1951. Leonard Hukowski, konserwator i Józef Szadkowski, karmelarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zwiększeniu wydajności automatu do zawijania irysów przez powiększenie rozmiaru tarczy.

12681—12683. 9.1 1951. Piotr Micał, Antoni Horecki i Bronisław Pabian — prac. fiz., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu wykorzystania istniejącego na terenie fabryki zbiornika z węzownicą do wytapiania sałomazu przy pomocy pary.

12684 — 12686. 9.1 1951. Józef Grudzień, Michał Nowak i Adam Kozłowski — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przystosowaniu prasy do wytłaczania dwóch kawałków mydła za jednym uderzeniem.

12837. 15.1 1951. Franciszek Jasiński, mistrz, dokonał usprawnienia, polegającego na zmechanizowaniu produkcji mieszanki deserowej i wyeliminowaniu systemu pracy ręcznej.

12840, 12841. 15.1 1951. Eugeniusz Nyckowski, ślusarz - brygadzysta i Tadeusz Hasoert, mechanik - brygadzysta, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu konstrukcji maszyny do wyrobu keksów przez dorobienie dodatkowego wałka.

12903. 19.1 1951. Wincenty Bursztyński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu stojała z ruchomej szyny ułatwiającego podnoszenie silników i rozbieranie pomp.

12951 — 12953. 19.1 1951. St. Puchała, Z. Modzelewski, M. Szmarski bednarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na udoskonaleniu sposobu mycia beczek.

13081—13082. 19.1 1951. Józef Orłowski, hydraulik i Władysław Juszczykowski, hydraulik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu wody odpływowej z płyt karmelowych, walców i kompresora do zasilania kotła parowego.

13089. 24.1 1951. Kazimierz Kowalski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tulejek stalowych zamiast fosforo - brązowych do przyrządu wykończającego przy maszynach do wyrobu cygar.

13136. 25.1 1951. Albin Zieliński, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu pracy filtru przy maszynach papierosowych.

13137 — 13139. 25.1 1951. Ludwik Nalewajko, mechanik, Jan Ruzkiewicz, nadmistrz produkcji i Zenon Olszewski, mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabezpieczeniu ubijaków w dystrybutorze przed przesuwaniem się na boki.

13141. 25.1 1951. Józef Zawadzki, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na sporządzeniu maszyny do cięcia i zwilżania banderoli do oklejania wyrobów cukierniczych.

13144 — 13146. 25.1 1951. Stanisław Sobolewski, kierownik warsztatu, Jan Krüger, ślusarz i Stefan Kłowski, kierownik ruchu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy — zmian konstrukcji dwóch wycinarek do pieczywa cukierniczego w celu zwiększenia wydajności.

13147. 25.1 1951. Alfons Mika, gł. mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do smarowania klejem etykiet.

13162. 25.1 1951. Władysław Frąc, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu szablonu przy zbijaniu skrzyń transportowych do butelek.

13163. 25.1 1951. Anna Kofin, laborantka, dokonała usprawnienia polegającego na opracowaniu metody obliczania kwasów tłuszczowych w tłuszczach neutralnych.

13165. 25.1 1951. Mgr Stefan Sobiniewicz, szef działu produkcji, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dodatku kwasu mlekowego do produkcji margaryny w celu polepszenia jakości.

13167. 25.1 1951. Stanisław Kozber, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu mechanicznego rusztowania przy budowie melaśnika.

13168. 25.1 1951. Waclaw Kozakiewicz, główny chemik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji przy segregacji cukru urządzenia do rozbiłania grudek.

13169. 25.1 1951. Waclaw Kozakiewicz, główny chemik, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu chłodni i doprowadzeniu ciepłej wody przy głównym stole laboratoryjnym.

13170. 25.1 1951. Franciszek Charemski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu klocków drewnianych przy wirówce stożkowej stożkami żelaznymi wykonanymi całkowicie z blachy i wyłożonymi taśmą hamulcową.

13171. 25.1 1951. Józef Koźmiński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu przy podnosniku cukru II rzutu osobnego wyrzutu cukru rurą, umożliwiającą beзооśrednie workowanie.

13172. 25.1 1951. Walenty Bzacki, pomocnik zmianowego, dokonał usprawnienia, polegającego na powiększeniu rynien i zasuw przy rozdzielaczach cukrzyicy w celu szwbszego napełniania wirówek.

13173. 25.1 1951. Franciszek Kegel, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zasuw hydraulicznej na kanale spławnym przed kołem podnośnym.

13174. 25.1 1951. Franciszek Charemski, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu rozgarniacza nad pasem stalowym transportującym cukier celem polepszenia chłodzenia cukru.

13175. 25.1 1951. Roman Zarada, zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na odłączeniu zbiornika ście-

ków sokowych od pompy soku surowego i zainstalowaniu oddzielnej pompy do defekatora.

13176. 25.1 1951. Piotr Tomaszuk, gotowacz cukrzy, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu i przestawieniu łapacza soku na komunikacji oparowej w celu uniknięcia przerzutów soku.

13177. 25.1 1951. Michał Pinkowski, kotlarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu oddzielnej komunikacji wodnej do chłodzenia i uszczelniania pomp gazowych i próżniowych.

13178. 25.1 1951. Wojciech Nymś, przetokowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu jednoczesnego ważenia cystern o dużych rozpiętościach osi.

13179. 25.1 1951. Michał Grzybowski, kierownik działu elektrycznego, dokonał usprawnienia polegającego na całkowitym przerobieniu rozdzielni i założeniu nowego kabla nowopowstałej stacji pomp.

13180. 25.1 1951. Roman Zarada zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu przyrządu - stojaka, ułatwiającego montaż zaworów dyfuzyjnych.

13264. 27.1 1951. Eugeniusz Nowicki, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu osłon i szuflad przy klepacze na spadającą czekoladę.

13265. 27.1 1951. Wiktor Jarosz, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu i zastosowaniu wagi z wózkiem do pierników.

13266. 27.1 1951. Franciszek Lipka, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu nasady z drzewa bukowego na noże do krajania cukierków krówek.

13271. 27.1 1951. Stefan Zienta, robotnik fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dwóch dodatkowych grzejników elektrycznych przy maszynie temperującej masę czekoladową.

13296. 29.1 1951. Jan Radłowski, elektrotechnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu automatów elektrycznych dwukierunkowych zamiast napędu pasowego przy walcach do walcowania ciasta białego.

13297. 29.1 1951. Stanisław Sobolewski, kierownik warsztatu dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu grubej siatki z drutu zamiast blach stalowych przy urządzeniu do lukrowania pierników.

13306. 29.1 1951. Antoni Kawecki, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zamontowaniu zasuw na rurociągu głównym tłuszczowym.

13317. 29.1 1951. Alfons Kryspin, palacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zasuw chłodzących przy kotłach gdańskich, chroniących szyby przed przepaleniem.

13320. 30.1 1951. Marian Buchman, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu zaworów parowych przy krystalizatorach do chłodzenia ługu potasowego.

13321. 30.1 1951. Stefan Linke, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przeprowadzeniu zmiany konstrukcyjnej żłobu do wysłodków wpuszczanych z dyfuzorów.

13324. 29.1 1951. Stanisław Malinowski, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do obrabiania gniazd w potrójnych zaworach dyfuzyjnych.

13326. 29.1 1951. Mgr Roman Szarejko, dyr. Dep. Inwestycji Min. Przem. Rolnego i Spożywczego, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu metody oczyszczania klarówek podczas kampanii buraczanej łącznie z sokami buraczanymi.

13327. 29.1 1951. Wincenty Bursztyński, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wylewania panewek białym metalem.

13330—13333. 30.1 1951. Franciszek Beszczyński, ślusarz, Zygmunt Wojciechowski, szofer, Józef Lewandowski, ślusarz i Bolesław Seroczyński mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu starego silnika samochodowego na kompresor do nakładania betonu metodą natryskową i dalszej przeróbce do napowietrzania kadzi fermentacyjnych.

13334—13336. 30.1 1951. Stanisław Baran, brygadzysta Henryk Godzina i Zygmunt Walczak dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na sporządzeniu zeszczelniacza do złącz rur żeliwnych wodociagowych.

13357. 30.1 1951. Jan Maciejewski, magazynier dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tłuszczu otrzymanego przy czyszczeniu cystern do smarowania pasów.

13360. 30.1 1951. Henryk Jurgielewicz, maszynista, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu rury wyspowej przy transporcie nasion do komór.

13364. 30.1 1951. Józef Zarzeka, ślusarz obchodowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji mieszadeł przy błotniarkach.

13365. 30.1 1951. Antoni Gładysiak, mistrz na dyfuzji, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kurków spustowych w dnie ogrzewacza.

13366. 30.1 1951. Ludwik Hałas, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zaworów spustowych przy aparatach wyparnych WAB w celu przyspieszenia kontroli i czyszczenia aparatów.

13368. 30.1 1951. Edmund Drażkowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ławacza oliwy na przewodzie powietrznym pomiędzy sprężarkami a zbiornikiem powietrza.

13369. 30.1 1951. Mieczysław Bożek, wicedyr. cukrowni, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu projektu przyrządu do przetaczania tarcz krajalnic i wykonaniu go sposobem gospodarczym.

13370. 30.1 1951. Michał Ziemiński, ślusarz - brygadzysta dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do szlifowania pomocniczych narzędzi ślusarskich w warsztacie podręcznym.

13371. 30.1 1951. Stanisław Bartoś, gotowacz na wyparce, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu szkła wodowskazowego przy łapaczu soku gęstego przy IV dziale wyparki.

13372. 30.1 1951. Feliks Jankowski, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do sprzężenia wirówki z motorem elektrycznym sprzęgła ciernego zamiast bezpośrodkowego połączenia.

13373. 30.1 1951. Henryk Godzina, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu wiercenia sit podgrzewaczy.

13376. 30.1 1951. Stefan Wylaziowski, techn. bud., dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu żurawia do podnoszenia ciężarów przy budowie pieca wapiennego.

13377. 30.1 1951. Tadeusz Modzelewski, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu automatycznego wskaźnika braku wystożków prasowanych w suszarni.

13378. 30.1 1951. Leonard Szelling, kierownik działu elektrycznego, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu urządzenia zabezpieczającego dyfuzor przed otwarciem w czasie pracy.

13381—13383. 30.1 1951. Alojzy Rampalski, Władysław Kosmała i Jan Szymecki — robotnicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu odpadków lin stalowych zamiast szczotek do czyszczenia błotniarek.

13436. 1.2 1951. Franciszek Nawrocki, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu odprowadzenia ścieków z dekstryniarni i przeprowadzeniu rury ściekowej poprzez odstożnik w celu wyłapania osadu krochmalu.

13437. 1.2 1951. Jan Wereszczyński, kier. produkcji, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu węzłownic w kadziach wstępnego scukrzania oraz zmianie sposobu gotowania zawartości kadzi przed spuszczeniem do konwertora.

13438. 1.2 1951. Ignacy Szymkowiak, mistrz krochmalni, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie elewatora do ziemniaków i podwyższenia poziomu ustawienia.

13439. 1.2 1951. Jan Cielas, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie przyrządu do walcowania obręczy do beczek żelaznych w celu zwiększenia możliwości produkcyjnych.

13441. 1.2 1951. Konrad Bielawski, kier. gorzelnii, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wybudowaniu stałego magazynu zagłębionego w ziemi do przechowania ziemniaków.

13442. 1.2 1951. Jap Tochowicz, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dla obsługi maszyn przez maszynownię sygnalizacji akustyczno-świetlnej.

13443. 1.2 1951. Władysław Piątka, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do łączenia rozerwanych puszek blaszanych do cukierków spinek drucianych zamiast lutowania na cynę.

13444. 1.2 1951. Henryk Kalinowski, konserwator, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu ochron przy automacie do zawijania cukierków.

13446. 1.2 1951. Stanisław Gdula, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu dodatkowej przystawki do napędu suszarni krochmalu w celu zmiany kąta pracy łańcucha i ochrony przed zrywaniem.

13465, 13466. 1.2 1951. Marcei Staros i Marian Krajewski — monterzy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu ulepszonego sposobu rozwijania kabla wzdłuż torów kolejowych.

13477. 1.2 1951. Alojzy Chłapek dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu noszenia wiązek faszyny na noszach podczas prac przy regulacji rzeki.

13513. 2.2 1951. Edward Dyśko, szef administracyjno - finansowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wzmocnienia skrzyń eksportowych przez przybicie czterech listew drewnianych od wewnątrz.

13519. 3.2 1951. Ignacy Bobrowski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przedłużeniu noży do krajarek tytoniu przez przyspawanie kawałków stali szybokotnącej.

13537, 13538. 3.2 1951. Jan Henke, ślusarz i Bolesław Repiejko, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu matrycy do produkowania skrzydełek do pakowaczek.

13583. 5.2 1951. Stanisław Elsner, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wykonania dwudzielnych wioseł drewnianych do wyładowania cukru z wirówek.

13587. 5.2 1951. Władysław Witucki, kotlarz-spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu metody pracy przy spawaniu naczyń po płynach łatwopal-

nych, zabezpieczającej przed wybuchem, a to przez wprowadzenie do naczynia mokrej pary.

13588. 5.2 1951. Jan Detlaff, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu ulepszeń pracy przy montażu podnośnika buraków.

13591. 5.2 1951. Mieczysław Chrzan, ślusarz obchodowy, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu pracy przenośników grabkowych krajanki nad baterią dyfuzową oraz nad prasami wysłodków.

13595. 5.2 1951. Mgr inż. Jan Kurzewski, inspektor techniczny, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu racjonalnej gospodarki cieplnej w celu ulepszenia i podniesienia wydajności produkcyjnej.

13599, 13600. 5.2 1951. Wincenty Orlik, przodownik suszarni i Feliks Żurek, palacz suszarni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu łatwiejszego i oszczędniejszego ładowania wysłodków suszonych.

13604, 13605. 5.2 1951. Bernard Grabikowski i Marian Waśalski — mistrzowie na saturacji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu dodatkowych połączeń naczyń defekacji głównej i zastosowaniu pływaka ze wskazówką.

13610. 5.2 1951. Stanisław Myszakowski, mistrz st. błotniarek, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu rezerwowego zaworu na rurociągu soku przy błotniarkach po pierwszej saturacji w celu poprawienia pracy błotniarek.

13639. 6.2 1951. Stanisław Dyjak, maszynista, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu impregnowania manżetów do wodociągu.

13640. 6.2 1951. Jan Kochański, gospodarz fabryczny, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zgarniacza do błota.

13641. 6.2 1951. Bolesław Łomiak, mistrz kotłowni, dokonał usprawnienia polegającego na doprowadzeniu przed palenisko kotła ciepłego powietrza wtórnego zamiast zimnego w celu lepszego spalania węgla.

13642. 6.2 1951. Bronisław Ramza, mistrz stacyjny, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu zmian konstrukcyjnych błotniarek w celu lepszego wysłodzenia błota.

13643. 6.2 1951. Józef Zarzeka, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu działania pompy wysłodkowej przez zainstalowanie wentyli na komunikacjach ssącej i tłoczącej.

13655, 13656. 6.2 1951. Władysław Banachowicz, wicedyrektor i Bolesław Łomiak, mistrz kotłowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zapobieżeniu zarastania szlaką kotłową opłomek kotła wysoko-średniego.

13657, 13658. 6.2 1951. Leon Bojarski, technik budowlany i Józef Barierski, modelarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu walcowego do rapowania wyprawionych ścian zewnętrznych.

13659, 13660. 6.2 1951. Antoni Marciszak gotowacz II cukrzyca i Bolesław Minta, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu doprowadzenia wody ciepłej na produktownię po kampanii.

13661—13663. 6.2 1951. Wiktor Garstecki, mechanik, Franciszek Swornowski, maszynista turbinowy i Stanisław Marszałek, maszynista turbinowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na czyszczeniu chłodnicy przy turbinie w czasie jej pracy.

13664, 13665. 6.2 1951. Piotr Skrzypeczak zmianowy i Antoni Chróściński, mistrz dyfuzji, dokonali usprawnie-

nia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu do czyszczenia ram błotniarek zużytych frezów od ostrzenia noży dyfuzyjnych.

13666, 13667. 6.2 1951. Kazimierz Maślany, bryg. na splawach i Władysław Banachowicz, wicedyrektor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu doprowadzania wody do splukiwaczy buraków.

13668, 13669. 6.2 1951. Michał Chrzanowski i Stefan Koszmianiuk, kotłowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabezpieczeniu ciągłości pracy ekonomizera dwubaterijnego przez zainstalowanie zaworów umożliwiających pracę każdej baterii oddzielnie.

13670, 13671. 6.2 1951. Stefan Czerwiński, dyrektor i Waclaw Ney, wicedyrektor, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na poprawieniu sprawności transportowej splawów buraczanych przez doprowadzenie dodanej ilości wody.

13672, 13673. 6.2 1951. Bolesław Minta i Władysław Junik, ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu działania separatora wyśrodków przez zmianę konstrukcji ślizgania się zgarniaczy.

13674. 6.2 1951. Piotr Rządkowski, gotowacz na wyparce, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu osłony rur na aparacie „OO”.

13675. 6.2 1951. Mieczysław Stefański, ślusarz maszynista, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pakunków metalowych do dławnic.

13692. 7.2 1951. Wiktor Pietrowski, ślusarz bryg., dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu siatki ochronnej przy napędzie tokarki.

13693. 7.2 1951. Kazimierz Mazurczak, murarz, dokonał usprawnienia polegającego na chłodzeniu słupa żelaznego podtrzymującego konstrukcję kotła w celu zapobiegania spalaniu się słupa.

13705, 13706. 7.2. 1951. Władysław Krzeziński, tokarz warsztatu mechanicznego i Stanisław Zinger, mechanik cukrowni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu dodatkowego łoża pod konik przesuwny i extra suport przy tokarni czołowej.

13707—13710. 7.2 1951. Stefan Chudziński, Paweł Recki, Bernard Powaczyński i Bronisław Piasecki — robotnicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu częstszego i dłuższego przedmuchiwania powietrzem drożdży w kadzi fermentacyjnej.

14018. 13.2 1951. Józef Smoliński, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie układu rur odprowadzających wapno do wstępnej defekacji.

14019. 13.2 1951. Stefan Zwierzchowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu pracy turbiny parowej.

14020. 13.2 1951. Kazimierz Rogowski, majster, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do wyciągania sita błotniarki na defekacji.

14021. 13.2 1951. Antoni Tormanowski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wózka do wywożenia leszu z kotłowni.

14023. 13.2 1951. Marcei Ostojki, kotłowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu czyszczenia rur opłomkowych w czasie pracy kotła.

14027. 13.2 1951. Antoni Walkowiak, gotowacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rolek oporowych przy transporterze.

14028. 13.2 1951. Józef Wysocki, kotłowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu lustra przy

kotle parowym w celu umożliwienia obserwacji poziomu wody w kotle.

14029. 13.2 1951. Wilhelm Bahman, zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uszczelek tekturowych do warników.

14030. 13.2 1951. Antoni Maćkowiak, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu podnośnika cukru, umożliwiającego swobodne opadania cukru do wieży osuszającej.

14031. 13.2 1951. Michał Kosek, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu przewodów odpływowych przy kotle umożliwiającego i zapewnającego przepływ na wyższy poziom soków przy saturacji.

14034. 13.2 1951. Zbigniew Krawczyński, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na ujednostajnieniu pracy defekatorów przez zabudowanie rurociągu do zbiornika soku surowego pod miernikami.

14035. 13.2 1951. Bronisław Sojpeł, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu zamocowania oprawy łożysk kulkowych w krajalnicy.

14036. 13.2 1951. Tadeusz Sikorski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zabudowaniu drzwiczek w dolnej części podnośnika ślimakowego w celu umożliwienia usunięcia zanieczyszczeń.

14037. 13.2 1951. Gotfryd Chmiela, technik mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ułatwienia przy zdejmowaniu i zakładaniu silnika.

14038. 13.2 1951. Rudolf Findeklee, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonego wyłącznika zapobiegającego wadliwemu włączeniu silnika elektrycznego.

14046—14048. 13.2 1951. Feliks Grzesiak, rymarz, Władysław Walczak, rymarz i Władysław Orlik, rymarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu właściwego sposobu zaplatania lin do maszyny parowej.

14049, 14050. 13.2 1951. Maria Gregier, laborantka i Irena Kozarska, laborantka, dokonały usprawnienia jako współtwórczynie, polegającego na zastosowaniu osłony z piaskiem w celu zabezpieczenia przed pożarem i oparzeniem.

14051, 14052. 13.2 1951. Bronisław Sajpeł, ślusarz i Tadeusz Sikorski, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na uszczelnieniu krajalnicy na korpusie pod tarczą wyrzutową.

14062, 14063. 13.2 1951. Jan Karczewicz, ślusarz i Wilhelm Krauze, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zabezpieczeniu ścian paleniska przed obżułowaniem się przez zastosowanie specjalnych blach żeliwnych.

14067. 13.2 1951. M. Krzyrztopolski, starszy mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pierścieni kontrolnych przy aparacie drukarskim pakowaczki.

14070, 14071. 13.2 1951. Karol Chiciak, pomocnik ślusarski, Antoni Sobczak, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu konstrukcji łapaczy liści i słomy.

14072. 13.2 1951. Tadeusz Kowalczyński, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnej wkładki do szlifowania czopów wałka mimośrodowego.

14073. 13.2 1951. Tomasz Sotowicz, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu sprężyny spiralnej przy pakowaczkach.

14074. 13.2 1951. Stefan Lisak, dokonał usprawnienia polegającego na polepszeniu sposobu smarowania tulejek w maszynie „Standart“.

14075, 14076. 13.2 1951. Władysław Tomaszewski i Bolesław Jasiński, przodownicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na uzyskaniu lepszej filtracji przez powiększenie otworów w sitach błotniarek.

14077. 14.2 1951. Bolesław Charzewski, gospodarz fabryczny dokonał usprawnienia polegającego na przebudowaniu rynny spławiaka buraków.

14078. 14.2 1951. Antoni Walkowiak, gotowacz, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu sygnalizacji między stacją wyparną a wernikami.

14080. 14.2 1951. Zygmunt Michrowski, starszy mechanik dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do dokładnego ustawiania kliszy przy maszynie papierosowej.

14086. 14.2 1951. Michał Kosek, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu urządzenia do odcinania ogonków buraków cukrowych.

14722, 14723. 21.2 1951. Jan Nowożeński, kotłowy, Jan Gała, st. kotłowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu uszczelnienia cementowego przy uszczelnianiu wiazów kotłów parowych zamiast szczeliw azbestowo - grafitowych przeplatanych siatką miedzianą.

SERIA 11: INŻYNIERIA — BUDOWNICTWO ARCHITEKTURA

12016. 20.12 1950. Jan Stus, mierniczy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tyczki drewnianej osadzonej w trójnogu celem zastąpienia drewnianych sygnałów triangulacyjnych.

12070. 21.12 1950. Edmund Jurga, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do zdejmowania i zakładania pierścieni tłokowych.

12071. 21.12 1950. Urban Gajda, murarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu uchwytu do naciągania sznura murarskiego przy układaniu warstw cegieł.

12234. 28.12 1950. Inż. Piotr Januszewski dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu projektów odbudowy fabryki siatek żarowych do oświetlenia gazowego.

12264. 28.12 1950. Kazimierz Łagiewczyk, mechanik-brygadziści, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu przenośnej wiertarki z postumentem ze znalezionych bezużytecznych elementów.

12266. 28.12 1950. Inż. Stanisław Smoleński, st. radca, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu budowy nowych zbiorników wyrównawczych celem polepszenia warunków żeglowności na Odrze.

12271. 28.12 1950. Franciszek Woźniak, mechanik, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu wanny do mycia części maszyn.

12273. 28.12 1950. Jan Soroka, ślusarz - brygadziści, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu przy obrotnicy wkładki zastępczej z płaskownika zamiast wygięcia szyn.

12278, 12279. 28.12 1950. Roman Dudek, referent zaopatrzenia i Michał Hogel, referent transportu, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przystosowaniu samochodów osobowych otwartych do użytku w czasie niepogody i mrozu przez dobudowanie bud drewnianych.

12282, 12283. 28.12 1950. Alfred Piecha, ślusarz i Józef Matuszek, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu pomocniczego przy-

rządu ułatwiającego badanie dźwigów na wytrzymałość i sprawność działania.

12284 — 12286. 28.12 1950. Henryk Golsz, mistrz montaż., Feliks Filipek, technik i Stanisław Kujawa, inżynier, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu kratownic prowizorycznego mostu kolejowego jako rusztowania zamiast budowania rusztowań z drewna.

12303. 29.12 1950. Edmund Jurga, mechanik, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu wanny do mycia części maszyn z wbudowanym filtrem do cieczy używanej do mycia.

12340. 30.12 1950. Władysław Radlicki, murarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu wciągarki elektrycznej służącej do przeciągania wagonów do transportu materiałów budowlanych na budowie.

12347. 30.12 1950. Ignacy Mazur dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu urządzenia do fabrykacji płytkek terrakotowych.

12348. 30.12 1950. Józef Miarka dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu przyrządu do wyrobu plomb okowianych.

12349. 30.12 1950. Jerzy Mroczkowski dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu dźwigu przesuwanego do ładowania i przenoszenia ciężarów.

12415. 2.1 1951. Teodor Winkler, kier. działu budowl., dokonał usprawnienia, polegającego na wprowadzeniu mechanizacji pracy i ulepszeń organizacyjnych przy budowie magazynu cukru.

12417, 12418. 2.1 1951. Zygmunt Stefańczyk i Zygmunt Tadej dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu łamacza gruzkowego dla otrzymania drobnego tłuczniwa ceglanego.

12448, 12449. 3.1 1951. Jan Olak, cieśla i Jan Bożyk dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu urządzenia do pionowania murowanych ścianek działowych.

12450. 3.1 1951. Stefan Neuman dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu i zastosowaniu nowych formularzy, ułatwiających sprawozdawczość i sporządzanie list płacy.

12451. 3.1 1951. Jakub Nowak dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu formy do zwiwania zawias pasowych.

12474. 3.1 1951. Mieczysław Bożek, wicedyrektor, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu starego ślimaka pochyło ustawionego jako betoniarki.

12484. 3.1 1951. Kazimierz Mazanek, mistrz, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu narzędzia do wyciągania gwoździ z desek.

12485. 3.1 1951. Zoltan Orszagh, dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu gięciarki do wyginania ram świetlików.

12556. 5.1 1951. Józef Borowski, pracownik PPB Zjedn. Dolnośl., dokonał usprawnienia, polegającego na wykorzystaniu technologicznych wartości zawartych w gruzowiskach.

12633. 9.1 1951. Piotr Wojciechowski dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu specjalnego przyrządu do dokonywania pomiarów w terenie celem sporządzenia planów.

12687. 9.1 1951. Stefan Ptaszyński, mistrz murarski, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu przewoźnego rusztowania murarskiego z drewna, zmontowanego na wózkach kolejki wąskotorowej.

12689. 9.1 1951. Jerzy Kramarczyk, ślusarz samochodowy, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu

przyrządu do wylewania panewek łożyskowych do korbowodów.

12692. 9.1 1951. Bertold Janocha, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do wiercenia otworów w ciężkich częściach konstrukcji stalowych.

12830. 15.1 1951. Inż. Ignacy Andrzejewski dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu podnośnika półszachtowego z dwóch wież w kształcie ostrosłupów o podstawie trójkątnej.

12831. 15.1 1951. Stanisław Lubaczewski, kier. grupy warszt. produk., dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu produkcji ogrodzeń przeszłowych z odpadków drzewnych.

12832. 15.1 1951. Jan Jakubiak, mistrz budowlany, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu prefabrykacji gzymsu dwudzielnego.

12861. 18.1 1951. Inż. Jerzy Dobrzyński dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu i wykonaniu nomogramu tachometrycznego.

12902. 19.1 1951. Henryk Wojciechowski, konserwator maszyn, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu do piły mechanicznej tarczowej specjalnego frezu do wyrabiania otworów dla zestawów drzwiowych i ram okiennych.

12908. 19.1 1951. Jan Socha, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu oszczędnościowego zużywania wody na punkcie sanitarnym przez uregulowanie otwierania i zamykania kranów dopływowych.

12965. 20.1 1951. Alojzy Furtak dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu pomocniczej tablicy stojaka, ułatwiającej montaż konstrukcji zbrojeniowych.

12966. 20.1 1951. Kazimierz Leja, technik, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu pomocniczego stojaka do montowania żelaza zbrojeniewego.

12967. 20.1 1951. Stanisław Lubański, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji betoniarki.

12968. 20.1 1951. Herman Dziumbła, mistrz murarski, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu uproszczonych uchwytów do budowy rusztowań murarskich.

13001. 22.1 1951. Wacław Nesteruk dokonał usprawnienia, polegającego na ulepszeniu sposobu obsadzania puszek bergmanowskich na łacie drewnianej.

13041. 23.1 1951. Tadeusz Mazepa, kier. warsztatu, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przenośnej zdziernicy do zdzierania długich i ciężkich prętów stalowych.

13042. 23.1 1951. Jan Zieliński dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu dźwigu budowlanego dwuszalowego.

13044. 23.1 1951. Nikodem Jagoda dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu sortownicy do kruszywa.

13045. 23.1 1951. Józef Pyszczak, murarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu specjalnej szufli do nakładania zaprawy murarskiej na mur.

13046. 23.1 1951. Adam Orzechowski, mistrz zbrojarni, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu uchwytu do prostowania drutu zbrojarskiego.

13050. 23.1 1951. Paweł Karkus, niciarz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu przyrządu do podtrzymywania nitów przy nitowaniu konstrukcji stalowych.

13053. 23.1 1951. Edmund Klaczyński, referent, dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu giętkarki ręcznej do gięcia żelaza zbrojarskiego.

13093. 24.1 1951. Leszek Bruk, mistrz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu przesuwnej balustrady metalowej, zapewniającej bezpieczeństwo pracy przy układaniu stropów.

13094, 13095. 24.1 1951. Romuald Keppert i Stanisław Łyko, ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do cięcia bruzd w ścianach lub w stropach przy zakładaniu przewodów instalacyjnych.

13115. 24.1 1951. Stefan Wrazidło, cieśla, mistrz budowlany, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu zastępczych płyt celek rozdzielczych rozdzielni elektrycznej zamiast płyt supremy.

13120, 13121. 24.1 1951. Bolesław Cyrol, monter i Michał Hagiel, monter-mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i zainstalowaniu sygnalizacji alarmowej przy robotach malarskich na konstrukcjach suwnicowych.

13149. 25.1 1951. Inż. Jan Zaus dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu tabelarycznego sposobu obliczania kosztów robót budowlanych.

13155. 25.1 1951. Tadeusz Mazepa, techn.-konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji maszyny do dziurowania i cięcia blachy.

13156. 25.1 1951. Nowakowski dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu zabezpieczającego racjonalne pompowanie opon.

13158. 25.1 1951. Franciszek Galowy, technik górniczy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy pomiarach nowego sposobu przenoszenia kierunków przy użyciu specjalnie skonstruowanych przyrządów.

13160. 25.1 1951. Marian Przęda, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do murowania szliców.

13161. 25.1 1951. Jan Zieliński dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do prostowania drutu.

13192. 26.1 1951. Daniel Józef Gąsienica dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu szablonu nożowego do nacinania wpustów na narożniki okienne w stolarni mechanicznej.

13193. 26.1 1951. Jan Fąferka, technik, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu ulepszonych sposobu montażu masztów żelaznych windowych.

13196. 26.1 1951. Leopold Henz, mechanik konserwacyjny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do przykręcania desek sedesowych zamiast dotychczas używanych zawias przytwierdzanych z boku desek płytek żelaznych.

13204, 13205. 26.1 1951. Wacław Szczepaniak i Antoni Malarczyk dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na racjonalnym wykorzystaniu szczeciny z zużytych pędzli do wyrobu pędzli dwustronnych do malowania grzejników.

13217, 13218. 26.1 1951. Franciszek Kaszubowski i Leon Kinder, cieśle, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu sposobu zastosowania łańcucha przy rozbiórce stemplowania.

13287, 13288. 29.1 1951. Ernest Kramarczyk i Stanisław Żymełka, prac. stolarni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu przyrządu do gryzarki do robienia żłobków pod narożniki do okien.

13322. 29.1 1951. Józef Wojciechowski, wicedyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu żuż-

la płukanego z domieszką cementu na stropy i sufity zamiast cegły.

13323. 29.1 1951. Wincenty Jadczyk, hydraulik, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie odpływu wód brudnych z fabryki i zmniejszeniu ilości rurociągów.

13337, 13338. 30.1 1951. Aleksander Ciołkiewicz i Piotr Kowalczyk dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykonaniu ulepszonych przewietrznika podokiennego.

13352. 30.1 1951. Jan Czarnecki, ślusarz - wzorcarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu czujnika do pomiarów równoległości.

13390, 13391. 31.1 1951. Edmund Kwiatkowski i Jan Trykowski, spawacze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu stojaków do rusztowań murarskich z rurek żelaznych.

13399. 31.1 1951. Kazimierz Mazanek, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szybkiego przesiewania szlichty.

13400. 31.1 1951. Władysław Zaczekowski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu prostego uchwyty do rur z taśmy walcowanej bez śruby zaciskanej blachą.

13480. 1.2 1951. Józef Piwarski, kier. robót, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu osiatkowania spódów belek żelaznych jutą lub merłą przy tynkowaniu stropów.

13489. 2.2 1951. Eugeniusz Kwiatkowski, ślusarz spawacz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu w rurociągu pompy Kaymana specjalnego urządzenia regulującego dopływ betonu z rury pionowej do zbiornika.

13494. 2.2 1951. Jan Moskał, ślusarz - operator, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu bezpośredniego podgrzewania ropy przez umieszczenie skręconej rurki w komorze spalania otaczarki drogowej.

13495. 2.2 1951. Zdzisław Muszyński, inż. - kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu płyt stropowych w celu uniknięcia szalowania końcówki między ostatnią belką stropu a ścianą działową.

13525, 13526. 2.2 1951. Jerzy Siwek, budowniczy i Czesław Małkiewicz, zbrojarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zastosowaniu przyrządu do wyginania prętów żelaznych.

13556. 3.2 1951. Zygmunt Budzanowski, monter, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu podwójnych uchwytów do rur.

13557. 3.2 1951. Józef Pięta, technik - kierownik wydziału, dokonał usprawnienia polegającego na zmodyfikowaniu kasownika elektrycznego sygnalizacji.

13585. 5.2 1951. Inż. Henryk Karsch, referent oddziału drogowego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu innej metody montażu instalacji wodno-kanalizacyjnej przez zastosowanie w stropach krótkich rurek obustronnie nagwintowanych.

13603. 5.2 1951. Antoni Lewicki, technik bud., dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu zbędnych kamieni do budowy fundamentów zamiast cegły oraz wprowadzeniu oszczędnościowych metod pracy budowlanej.

13623. 5.2 1951. Aleksander Palczewski, rzemieślnik dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego narzędzia z urządzeniem do pobierania kurzawki przy budowaniu studzien kręgowych.

13735. 8.2 1951. Eustachiusz Ceralewski, instalator, dokonał usprawnienia polegającego na zmontowaniu zastępczej baterii natryskowej „A”.

13739. 8.2 1951. Eustachiusz Ceralewski, instalator, dokonał usprawnienia, polegającego na zmontowaniu baterii natryskowej „B”.

13741. 8.2 1951. Antoni Milecki, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnym wykorzystaniu napędu mechanicznej piły tarczowej do wiercenia otworów.

13751. 8.2 1951. Eustachiusz Ceralewski, instalator, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonej rury przelewowej do wanny.

13752. 8.2 1951. Artur Fregin dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu uchwyty piorunochronowych.

13753. 8.2 1951. Jan Hoszko dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządów do toczenia i tarczowania pierścieni tłokowych i szalowania sworzni korbowodowych.

13754. 8.2 1951. Józef Więckowski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i zastosowaniu specjalnej ramy, umożliwiającej szybkie tynkowanie ościeży okiennych.

13765. 9.2 1951. Wincenty Wiśniewski, mistrz ciesielski, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu łąty na rostkach ułatwiającej murowanie ścianek działowych.

13766. 9.2 1951. Julian Krzywinski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu rączki na kole obrotowym bębna w celu ułatwienia obsługi betoniarki.

13769. 9.2 1951. Eugeniusz Kowalski, mistrz sekcji konserwacji sprzętu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu lepszego zamocowania rolki kosza zasypowego przy betoniarce.

13770. 9.2 1951. Tadeusz Porębski dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu wiszącej prasy do prostowania prętów konstrukcji stalowych bez ich demontażu.

13775. 9.2 1951. Wiktor Bulkiewicz, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wiertła do wycinania gniazd dla narożników w ramach okiennych na wiertarce do drzewa.

13776. 9.2 1951. Marian Brzozowski, zastępca naczelnika, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu urządzenia do impregnowania podłóg szczebelkowych przez zanurzanie zamiast malowania.

13778. 9.2 1951. Henryk Krzepisz, przodownik rzemieślników, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyginania rurek z cynkowej blachy do ściągów okiennych.

13814. 10.2 1951. Mieczysław Binienda dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu pompki do przeprowadzania próby powietrznej szczelności instalacji.

13822. 10.2 1951. Antoni Sadowski, szlifierz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu maszyny szlifierskiej do posadzek.

13823. 10.2 1951. Alfons Stempki, ślusarz-bryg., dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu konstrukcji krępownicy do gięcia węzownic ogrzewania sufitowego.

13846, 13847. 10.2 1951. Antoni Lawrynowicz, naczelnik wydziału i Andrzej Łaziński, referent, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu specjalnego typu przyczepy do przewożenia sprzętu.

13848, 13849. 10.2 1951. Stanisław Kopacki i Zenon Krajewski dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu pasów klinowych zamiast łańcuchów Galla do napędu transporterów, po uprzednim dokonaniu potrzebnych przeróbek.

13850, 13851. 10.2 1951. Marian Osiak i Ryszard Sadowski dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu części składowej maszyny do produkcji nagrzewnic.

13867, 13868. 10.2 1951. Aleksander Masłowski, technik i Franciszek Sosinka, kier. produkcji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na opracowaniu konstrukcji stołu wibracyjnego.

13988. 12.2 1951. Jakub Kamieniecki, technik budowlany, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu automatycznej poręczy zabezpieczającej wejście przy windzie szachtowej.

13990. 12.2 1951. Piotr Murcha, kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wiązania szalowań drutem za pomocą odcinków teówek i specjalnego klucza.

14131. 14.2 1951. Józef Rymarczyk, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie napędu betoniarki przez zastąpienie łańcuchów pasami klinowymi.

14133. 14.2 1951. Stanisław Tatarkowski, mistrz budowlany, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do płukania piasku.

14193. 15.2 1951. Adam Miszczak, majster elektryk, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu elementów instalacji elektrycznej do dźwigów budowlanych w sposób umożliwiający wielokrotne użycie materiału instalacyjnego.

14211. 15.2 1951. Walter Gazda, mistrz montażu, kierownik budowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu wzmocnionego masztu montażowego do podnoszenia ciężarów.

14275. 16.2 1951. Stefan Bromke, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu rusztowania wiszącego z elementów składanych i sposobu podnoszenia.

14291. 16.2 1951. Inż. Marian Kwiatkowski, kierownik działu budowlanego, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu projektu niwelety nowego nasypu kolejowego.

14307. 16.2 1951. Kazimierz Bilski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu szalowania ruchomego do sklepień kanału ogniowego pieca Hoffmana.

14344. 16.2 1951. Inż. Władysław Jacewicz dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zastosowania szalunków drewniano-stalowych lub stalowych przy fabrykacji pali żelbetowych.

14395. 17.2 1951. Adam Dobrzański, zbrojarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ułatwionego sposobu prostowania drutu zbrojonego rozwijanego ze zwojów.

14397. 17.2 1951. Władysław Opara, cieśla budowlany, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu taniego rusztowania drewnianego przy budowie gazometru.

14432, 14433. 17.2 1951. Mieczysław Etryk, ślusarz i Jan Suchomski, blacharz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykonaniu maszyny do ręcznego zawijania brzegu blachy.

14434, 14435. 17.2 1951. Józef Dąbrowski, podmistrz i Stanisław Matecki, mistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na wykonaniu z wybranych ze złomu części aparatu natryskowego do smołowania fundamentów.

14452, 14453. 17.2 1951. Mieczysław Etryk, ślusarz i Jan Suchomski, blacharz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu maszyny do ręcznego wyginania haków do rynien.

14467. 17.2 1951. Jerzy Gillern, technik kalkulator, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu składanych zasieków na materiały sypkie.

14493. 19.2 1951. Jan Szamotulski dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do sprawdzania i regulacji na rozpył i ciśnienie wtryskiwaczy do silników Diesla.

14570. 19.2 1951. Wincenty Tybinkowski, mistrz murarski, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnej szufladki do murowania sklepień.

14580. 20.2 1951. Aleksander Staszak, mistrz tok. mech., dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu wzorów planów operacyjnych remontów kapitalnych sprzętu budowlanego.

14584. 20.2 1951. Wacław Messyasz, murarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu normalnego wykonywania uzwojenia spiralnego.

14586. 20.2 1951. Wojciech Noga, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu uszczelkach miechowych rolek gąsienicowych spychaczy „Caterpillar“.

14587. 20.2 1951. Stanisław Heliasz, mistrz ciesielski, dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu suwnicy do wciągania ciosów.

14588. 20.2 1951. Inż. Stefan Gotz, kierownik robót, dokonał usprawnienia, polegającego na racjonalnym wykorzystaniu drzewa, sklasyfikowanego jako odpadki do prac pomocniczych na budowie.

14590. 20.2 1951. Jan Górski dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu małego żurawia budowlanego do prac montażowych.

14598. 20.2 1951. Paweł Jędrus, st. księgowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu formularzy do obliczania kosztów własnych produkcji.

14620. 20.2 1951. Henryk Kazimierski, pracownik PPB Centr. Zarząd M. W.-2, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu pomiarowego przyrządu.

14622, 14623. 20.2 1951. Roman Matuszewski, pracownik PPB oraz Bernard Borkowski, pracownik PPB, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu dźwigu drewnianego do podnoszenia elementów żelbetowych do wysokości 7 mtr.

14624. 20.2 1951. Wincenty Jarmołowski, pracownik PPB WB-6, dokonał usprawnienia polegającego na łączeniu na śrubę kontaktów wymiennych na palcach nastawników, zamiast lutowania srebrem.

14635. 20.2 1951. Władysław Plichta, majster samochodowy, dokonał usprawnienia polegającego na użyciu fasoli do cementowania części samochodowych w doraźnych wypadkach.

14636. 20.2 1951. Herbert Płonka, robotnik - wiertacz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu trójnoga o nogach wysuwalnych do robót wiertniczych.

14637. 20.2 1951. Stanisław Mołniewicz, inżynier, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kolejki linowej do transportu wapna lasowanego z dołów wapienych do mieszarek.

14638. 20.2 1951. Władysław Pazik, betoniarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu konstrukcji żelbetowej do składania świeżo wyprodukowanych belek, zwiększającej przelotność hali produkcyjnej.

14659. 20.2 1951. Alfred Liszka, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu specjalnego łożu ułatwiającego dokładne wypróżnienie ładunku sypkiego z wywrotek - wózków - koleb.

14660. 20.2 1951. Karol Pekała, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnego rusztowania ułatwiającego ładowanie ziemi do wagonów z wykopów.

14665. 20.2 1951. Witold Radziszewski, mistrz budowlany, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu lekkiego i dogodnego rusztowania przesuwanego do zewnętrznego tynkowania.

14671, 14672. 20.2 1951. Stefan Górski, technik budowlany, Władysław Miernik, mistrz kamieniarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy — zaprojektowali i opracowali suwak kierunkowy, ułatwiający sprofilowanie obrabianego przedmiotu.

14679, 14680. 20.2 1951. Wiktor Kutvusz, pracownik PPB, oraz Jan Kutysz, pracownik PPB, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu we własnym zakresie skrzwiń rozdzielczych z blachy stalowej wskutek czego uniknięto przestojów.

14681—14683. 21.2 1951. Stanisław Sokołowski, pracownik PPB Marcin Miodak, pracownik PPB, Jarosław Wolny, pracownik PPB, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu zmechanizowanego pionowego transportu.

14698, 14699. 21.2 1951. Mikołaj Musinkinow, monter - brygadzysta, Feliks Borysiewicz, monter, podmistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu odwadniającego zastępczego do parv niskopiętnej przy centralnym ogrzewaniu.

14718, 14719. 21.2 1951. Fabian Pawlak, mechanik samochodowy oraz Aleksander Lysakowski, mechanik samochodowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na przeróbce konstrukcji sprzęgłowej u sprężarki.

14846. 22.2 1951. Inż. Zdzisław Muszyński, kier. grupy robót, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu konstrukcji belek podestowych prefabrykowanych umożliwiających zakładanie schodów równocześnie z rurami bez szalowania i stemplowania. ●

14847. 22.2 1951. Wincenty Wiśniewski, mistrz cieślowski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do ściągania desek podłogowych przy przybijaniu podłogi.

14848. 22.2 1951. Henryk Janczak, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji pustaka dymowego z gruzo-betonu.

14849, 14850. 22.2 1951. Bolesław Laska, technik, Piotr Szulc, nadmistrz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu belek pustakowych przy stropach Kleina.

14851. 22.2 1951. Roman Szwarz, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do wyciągów budowlanych łożysk oporowo-ślizgowych zamiast dotychczas stosowanych kulkowych.

14852. 22.2 1951. Andrzej Sroka, układacz sztucznych kamieni, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu narzędzia stalowego „packi” do ścinania cokółków przy posadzkach ze sztucznych kamieni.

SERIA 12: TRANSPORT I KOMUNIKACJA

12069. 21.12 1950. Teodor Gromotka, ślusarz remontowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu podnośnika śrubowego.

12092. 22.12 1950. Zygmunt Jastrzębski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na przystosowaniu zużytych łożysk kulkowych do transportera rolkowego celem dalszego ich wykorzystania.

12093. 22.12 1950. Kazimierz Cholewa, kierownik transp., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu z bezużytecznych części przyczepy dwukołowej z kołowrotem do przewożenia długich materiałów.

12105. 22.12 1950. Józef Kuźnicki, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tablicy do kluczy przebiegowych na wyjazdy na stacji Czeremcha.

12171, 12172. 23.12 1950. Tadeusz Gościniak, kierownik i Józef Miecholski, mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na przebudowaniu podłogi wagonu w celu samoczynnego zsypania węgla.

12173. 23.12 1950. Piotr Machowski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wiatraczka o napędzie wywołanym wirem wody do podawania owoców na elewator.

12174. 23.12 1950. Edward Caputa, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rywny drewnianej do załadowywania wagonów jęczmieniem.

12178. 23.12 1950. Mieczysław Szadek, piwowar, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnych szufli do załadowywania worków jęczmieniem.

12187. 27.12 1950. Józef Michalski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu ładowania wysłoków na wagony.

12188. 27.12 1950. Franciszek Kotwickowski, zmianowy, dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu urządzenia do ładowania suchych wysłoków na wagony.

12205. 27.12 1950. Władysław Klecha, technik, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu wykorzystania prądu anodowego do polowego urządzenia telefonii.

12208. 27.12 1950. Władysław Szymczak, marynarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu pacholka cumowego na dziobie łodzi kamieniarek zamiast używanego dotychczas pierścienia kierunkowego.

12210, 12211. 27.12 1950. Brunon Kupper, pracownik umysłowy i Paweł Gąsieniecki, pracownik fizyczny, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu elastycznej rury kręowej, łączącej wyloty podnośnika z wylotem teleskopu.

12212. 27.12 1950. Stanisław Jasinowski, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu konstrukcji wózka do przewożenia szkła.

12213. 27.12 1950. Franciszek Zieliński, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia, polegającego na pokryciu transportera do worków z cukrem blachą w celu ochrony wózków przed podarciem o konstrukcję transportera.

12214. 27.12 1950. Włodzimierz Słociński, kierownik holownika, dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu konstrukcyjnym nadbudówek holownika.

12215. 27.12 1950. Jan Cabaj, pracownik fizyczny, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji obsadzenia kłonic przy wózku transportowym do drzewa.

12242. 28.12 1950. Józef Szczepanek, słodownik zmianowy, dokonał usprawnienia, polegającego na opracowaniu racjonalnego projektu przerzucania jęczmienia z magazynów do oczyszczalni.

12243. 28.12 1950. Edward Caputa, kierownik, dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu urządzenia pneumatycznego do wyładowywania jęczmienia z wagonów.

12248. 28.12 1950. Antoni Somczyński, naczelnik, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu specjalnego urządzenia do przewożenia wąskotorowego.

12461. 3.1 1951. Konstanty Damaszek, pracownik fiz., dokonał usprawnienia, polegającego na powiększeniu po-

jemności chwytaka żurawia przez przyspawanie dodatkowych blach.

12479. 3.1 1951. Franciszek Sitko, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu uszczelki do silników samochodowych.

12504. 4.1 1951. Władysław Kołaczek, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu obrotnicy dla zestawów kołowych.

12507. 4.1 1951. Jan Zdrojewski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia, polegającego na zwiększeniu obrotów autopompy przy równoczesnej redukcji obrotów silnika

12514. 4.1 1951. Jan Bieniek, mistrz, dokonał usprawnienia, polegającego na wyrównaniu terenu, wbudowaniu zwrotnicy dodatkowej oraz wybudowaniu nowego odcinka toru w celu ułatwienia przeładunku cynku.

12591. 8.1 1951. Romuald Bala, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na dokonaniu przeróbki łożyskowania wózka do wożenia papierosów.

12688. 9.1 1951. Ignacy Kocur, pracownik powierzchni, dokonał usprawnienia, polegającego na doprowadzeniu węgla do kotłowni transporterem taśmowym.

12720. 12.1 1951. Witold Kalista, kierownik, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zastosowania dźwigarki do przetaczania wagonów na bocznicę kolejowej.

12824. 15.1 1951. Jan Magdziak, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu ochrony metalowej na miejsca uszkodzenia kabla przy dźwigach.

12825. 15.1 1951. Jan Wachtel, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu rolki sterującej linkę podciągarki.

12826. 15.1 1951. Stanisław Starzyński, pilot, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu sygnałów dźwiękowych dla ładowacza i statków w okresie lodów.

12827. 15.1 1951. Franciszek Szajda, prac. fiz., dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu żabki do podciągania ciężkich skrzyń w lukach.

12829. 15.1 1951. Michał Krawczyk, robotnik portowy, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu podkładów żelaznych do podnoszenia kibli.

12836. 15.1 1951. Edward Antczak, kierownik, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zastosowania leja wyspowego ruchomego na zewnątrz elewatora w celu przyspieszenia wyladunku na elewatorze.

12842. 12843. 15.1 1951. Zbigniew Kołodziejczyk i Jan Marcyniuk dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu projektu wyremontowania uszkodzonego urządzenia do badania wytrzymałości lin i łańcuchów na rozrywanie.

12873. 18.1 1951. Czesław Banasiak, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na dokonaniu racjonalnej regeneracji automatów nowietrznych przy kierownicy autobusu marki „Chausson“.

12875. 18.1 1951. Jan Motyl, tokarz, dokonał usprawnienia, polegającego na dokonaniu racjonalnej regeneracji pompki podającej paliwo w samochodzie marki „Fiat“.

12881. 18.1 1951. Jerzy Walkowicz, pracownik fiz. dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu urządzenia hamowniczego na torze kolejowym przy spuszczeniu pustych wagonów z przesuwnicy taśmowca stalowego.

12882. 18.1 1951. Jan Krykowski, pracownik fiz., dokonał usprawnienia, polegającego na zbudowaniu przenośnego wyciągu do podnoszenia naczyń z betonem na pewną wysokość.

12888. 18.1 1951. Józef Perek, spawacz, dokonał usprawnienia, polegającego na zainstalowaniu na dźwigu na kablu przed mufą dźwigową tulejek z przykręconym wierzchem, do których można włączyć wtyczkę kabla zasilającego.

12890. 18.1 1951. Eugeniusz Szampanty, magazynier, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu rolek do transportu ciężkich skrzyń.

12892. 18.1 1951. Karol Rose maszynista na holowniku, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji odprowadzania skroplin od zaworu głównego do skraplacza na holowniku.

12894. 18.1 1951. Edward Trojanowski, pilot, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu rekonstrukcji polerów cumowniczych przez zamocowanie na stałe na linie stalowej belki do przetykania liny.

12907. 19.1 1951. Antoni Tarczyński, kierowca samochodowy, dokonał usprawnienia, polegającego na wyremontowaniu licznika samochodowego przez dorobienie ślimacznicy.

12935, 12936. 19.1 1951. Leon Puk, ślusarz i Zdzisław Brandys, kalkulator, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do zdejmowania protektora opon.

12996. 22.1 1951. Józef Hajda, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu odpowiedniej blachy do usztywnienia bocznej ściany w budce maszynisty.

12997. 22.1 1951. Stanisław Szostak, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na przerobieniu wspornika latarki na skrzyni węglowej przy parowozach.

13002, 13003. 22.1 1951. Leon Raczyński i Roman Post, ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na projekcie wybudowania ześlizgu z magazynu bezpośrednio na podjazd.

13023. 22.1 1951. Mieczysław Wiktorowicz, technik drogowy, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu wskaźników okresowych przepisowych na rozjazdach kolejowych.

13043. 23.1 1951. Tomasz Sowa, ślusarz-brygadzysta, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu mechanizmu do zabezpieczenia szali podnośnika szybowego od upadku w czasie postojów przy załadunku i wyladunku.

13047. 23.1 1951. Eugeniusz Kowalski, mistrz, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu jednego silnika elektrycznego do dwu dźwigów.

13054. 23.1 1951. Zbigniew Mazoń, kier. bud., dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu kolejki linowej montażowej.

13063. 23.1 1951. Stefan Osieczak, ślusarz, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu i zbudowaniu pochylni z desek przy ekspedycji gotowych wyrobów.

13071. 23.1 1951. Piotr Sochacki, kierownik, dokonał usprawnienia, polegającego na zmianie napędu windy.

13086 — 13088. 24.1 1951. Franciszek Kabaciński, Jan Ponczek i Leon Nadolski, prac. fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu klapy amortyzującej przy leju taśmy krótkiej taśmowca stalowego.

13092. 24.1 1951. Antoni Dostal, kierowca, dokonał usprawnienia, polegającego na wmontowaniu do samochodu ciężarowego wywrotnej skrzyni do przewożenia materiałów.

13096. 26.1 1951. Stanisław Bieńkowski, prac. umysłowy, dokonał usprawnienia, polegającego na projek-

- towaniu przerobienia i ulepszenia drabinek dla elektromonterów przy naprawie reflektorów na wysięgu dźwigu portalowego.
13097. 24.1 1951. Stanisław Lipiński, dźwigowy, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu przenośnego bloczka przy luce na statku do ułatwienia zaladunku kopalniaków.
13100. 24.1-1951. Jerzy Ciupka, przodownik, dokonał usprawnienia, polegającego na ulepszeniu transportu odpadowego węgla i koksu.
13101. 24.1 1951. Franciszek Jaworek, monter, dokonał usprawnienia, polegającego na przebudowaniu pokrycia pomostu wagi wozowej.
13112. 24.1 1951. Ignacy Łukaszewski, ślusarz-kalkulator, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu położenia dodatkowego toru w przybudówce stolarni.
13140. 25.1 1951. Władysław Szulc, elektromonter, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu nowej konstrukcji uchwytów węgla w aparacie przertzutowym maszynowni dźwigu.
- 13186, 13187. 25.1 1951. Eugeniusz Jaworski, dyrektor i Alfred Cichoński, prac. fizyczny, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu do transportu skrzyń drewnianych, zamiast opakowania papierowego i worków.
13191. 26.1 1951. Witold Kulpiński, tech. budowlany, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmontowania zestawu koleb wywrotowych na przyczepach samochodowych.
13199. 26.1 1951. Leon Rujner, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ruchomego przedłużenia zsypu przy wieżycze przeładunkowej kruszywa na wagony kolejowe.
13202. 26.1 1951. Brunon Flisikowski, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyczepy samochodowej wybitej blachą do wywożenia żużlu i szlaki z kotłowni.
13246. 27.1 1951. Michał Garpiel, ślusarz dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu rozjazdu jednoiglicowego dla torów 600 mm.
13249. 27.1 1951. Julian Prokopiak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu urządzenia do automatycznego zatrzymywania dźwigu na parterze i na najwyższym piętrze.
- 13278, 13279. 27.1 1951. Tomasz Wyderka, technik elektryk i Franciszek Kotuła, monter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu hamulca elektromagnetycznego zamiast hamulca mechanicznego do dźwigu.
13282. 27.1 1951. Inż. Alfons Koenig dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu usunięcia zbędnych schodów, bariery podestu i drzwi z jednej strony budki sterowniczej przy budowie nowych przesuwnic.
13283. 27.1 1951. Antoni Szpek, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kołowrotu własnej konstrukcji do przetoku wagonów.
- 13289—13291. 29.1 1951. Inż. Tadeusz Zieliński, Bolesław Mańkowski i Paweł Gwóźdź dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu specjalnych podkładów betonowych dla różnych prześwitów toru oraz połówek podkładów z zabetonowanymi wkładkami drewnianymi.
13325. 29.1 1951. Jan Żyła, przodownik w magazynie, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu ruchu windy w magazynie przez dorobienie nowego napędu zębatęgo sposobem gospodarczym.
13345. 30.1 1951. Michał Urbański, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu samoczynnego sterowania chwybaka hydraulicznego dźwigu.
13354. 30.1 1951. Inż. Władysław Jungst, kier. działu, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu pomiarowego do badania aparatury pokładowej samolotu.
13375. 30.1 1951. Konstanty Pałys, bryg. wagonowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcji nadwozia wagonów kolejowych węglarek.
13406. 31.1 1951. Tadeusz Hajduk, kier. robót, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do prostowania czołownic wagonowych pod zde-rzakami.
13410. 31.1 1951. Antoni Andrzejewski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu pomocniczego do wyciągania części dyszy wodnej z inżektora syst. Friedmana.
13419. 31.1 1951. Stefan Włosiński, inżynier mechanik, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu wyciągu mechanicznego linowego do przetaczania wagonów.
13425. 31.1 1951. Wacław Krystek, kier. warszt., dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wózka specjalnego przy wiertarce, umożliwiającą przesuwanie konstrukcji mostowych pod operacją wiercenia
13427. 31.1 1951. Aleksander Martyniak. dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu kozła do przewożenia towarów z samochodu do magazynów.
13434. 31.1 1951. Zygmunt Kaczmarzyk, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do wyjmowania i wkładania sworzni zawieszania skrzyni biegów w samochodzie.
13449. 1.2 1951. Czesław Wiśniewski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu obrotnicy kolejki wąskotorowej.
13452. 1.2 1951. Władysław Banach, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu całkowitego wyeliminowania wykładzin drewnianych w skrzyni na ubranie i w skrzyni narzędziowej parowozu.
- 13459, 13460. 1.2 1951. Julian Prokopiak i Adam Pawlikowski — robotnicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu kotwicy elektromagnetycznej przy dźwigu do zamykania drzwi.
13499. 1.2 1951. Andrzej Jurecki, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu filtra ropnego do samochodów.
- 13500, 13501. 2.2 1951. Aleksander Wachowski i Michał Suprun — tokarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do toczenia czasz kulistych i obróbki sworzni kulistych ciągnika.
13502. 2.2 1951. Stefan Jaskułowski, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na dokonaniu regeneracji mechanizmu ruchomego „Bendix“ w samochodzie marki „Fiat“, przez przeszlifowanie bieżni i dorobienie nowych rolek o większej średnicy.
13503. 2.2 1951. Czesław Wojciechowski, st. mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na dokonaniu przeróbki zawieszania wahacza tylnych mostów samochodowych.
13504. 2.2 1951. Stanisław Świdorski, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnego wózka umożliwiającego wybudowanie i wbudowanie akumulatorów do samochodów „Fiat“.
- 13506, 13507. 2.2 1951. Stanisław Śliwiński i Stefan Markiewicz — mechanicy, dokonali usprawnienia jako

współtwórcy, polegającego na przerobieniu starego natryskiwacza na kompresor do nabijania opon samochodowych powietrzem.

13509. 2.2 1951. Mieczysław Sieczkowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do przetaczania szczęk i bębnow hamulcowych.

13510. 2.2 1951. Kazimierz Słowikowski, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu odmulania zatopionych części wraków mostowych.

13511. 2.2 1951. Leon Ptaszyński, technik, dokonał usprawnienia polegającego na skróceniu budowy drogi przez zmianę trasy.

13521. 2.2 1951. Paweł Waclawek, dozorca pakowni, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu przewodu rurowego do odprowadzania cementu z odsiewni do zbiornika nad pakowaczką.

13522. 2.2 1951. Ignacy Sawicki, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wyginania i profilowania uchwyty ciągnika „Panhard“.

13523. 2.2 1951. Kazimierz Sucheta, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu uszkodzonych części sektora kierowniczego częściami wykonanymi z bardziej odpowiedniego materiału.

13524. 2.2 1951. Jan Kubica, elektromonter, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu dodatkowego włącznika rozrusznikowego w samochodach.

13529. 2.2 1951. Henryk Wlazło, przodownik rzemieślniczy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu i zastosowaniu przyrządu do zwięzienia płomieniec parowozowych.

13530. 2.2 1951. Stanisław Szymański, technik, dokonał usprawnienia polegającego na ogumieniu przyczepy czołgowej.

13531. 2.2 1951. Franciszek Bachowski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do wytlaczania tłoczków skórzanych.

13532. 2.2 1951. Adam Łuc, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wtryskiwaczy „Bosch“ do ciągnika „Hanowad“.

13533. 2.2 1951. Franciszek Bromiński, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu silnika elektrycznego do agregatu do ładowania akumulatorów.

13534. 2.2 1951. Edmund Jakubek, szlifieryz dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przyrządu do szlifowania korbowodów silników.

13535, 13536. 2.2 1951. Henryk Nowak i Edward Musiał — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dokonaniu przeróbki terenowej skrzynki przekładniowej samochodu.

13539. 3.2 1951. Jan Krzemiński, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uproszczonego sposobu podnoszenia wagonów wywróconych na torze kolejowym.

13540. 3.2 1951. Józef Wilczek, pracownik na elewatorze zbożowym, dokonał usprawnienia polegającego na zainstalowaniu rury zsykowej na elewatorze zbożowym bezpośrednio z pierwszego piętra na parter.

13551. 3.2 1951. Stefan Juszcak, prac. umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu urządzenia sterującego zsypr rury przy zasobnikach.

13552. 3.2 1951. Alfons Kiziukiewicz, bosman obserwator, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu instalacji lunety przy reflektorze sygnalizacyjnym.

13554. 3.2 1951. Oddział Usprawnień i Wynalazczości Zarządu Portu Gdańsk—Gdynia dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu projektu urządzenia do ła-

dowania na statki cukru podczas deszczu w oparciu o podręcznik M. Morozowa „Mechanizacja triomnych robót“.

13555. 3.2 1951. Stefan Porański, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu osłony zabezpieczającej zwrotnicę kolejową przed uszkodzeniem liną podciągarki.

13558. 3.2 1951. Edmund Łukaszewski, prac. umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu schematu kontrolki obiegu dokumentów i rozliczeń.

13561. 3.2 1951. Marian Jaworek, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu hamulca do podciągarki wagonowej.

13562. 3.2 1951. Michał Kwiatkowski, prac. fiz., dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu rozpórki-krzyżaka do lin planki uniemożliwiających skręcanie się lin ze sobą.

13563. 3.2 1951. Marian Lewandowski, praktykant dźwigowy, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu automatycznego sygnału ostrzegawczego na torze kolejowym nadbrzeża.

13564. 3.2 1951. Jan Bazaczek, prac. fiz., dokonał usprawnienia, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu planki do przeladunku skrzyń z jajami.

13565. 3.2 1951. Jerzy Jarosz starszy ekspedient, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu klamry przeladunkowej.

13572, 13573. 3.2 1951. Jan Lesiński i Wiesław Kierznowski, pracownicy umysłowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyczepnej pochylni z rolkami na kółkach do ładowania ciężarów na wózki akumulatorowe dla transportu magazynowego.

13574, 13575. 3.2 1951. Stefan Jezierski i Wacław Brzeski — ślusarze, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu wentylatora z filtrem w kabinie sterowniczej na taśmowcu stalowym.

13576, 13577. 3.2 1951. Marian Świegiel i Roman Szymik — prac. umysłowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu przekonstruowania barki motorowej na prom osobowy.

13581. 5.2 1951. Edward Niemczykowski, kierownik holownika, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu ochron z blachy na stacji zaworów pomp ratowniczych na holowniku.

13582. 5.2 1951. Władysław Rosa, prac. umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu mechanicznej szczotki z drutu stalowego do czyszczenia kadłuba statku.

13592. 5.2 1951. Władysław Skwarski, radca, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu planu i kontroli wykonania średniej naprawy parowozów.

13593. 5.2 1951. Tymoteusz Masłowski dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu pierścieni blaszanych zamiast drewnianego szalunku przy badaniu warstw gruntu w terenie kamienistym.

13596. 5.2 1951. Czesław Skopiński, bryg. torowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu założenia dwóch nowych zwrotnic kolejowych łączących tory fabryczne i usprawniających przetok.

13597, 13598. 5.2 1951. Anastazy Pałczyński, mechanik i Julian Jabłoński, mechanik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu konstrukcji tarczy sprzęgła samochodowego.

13601, 13602. 5.2 1951. Adam Kupczyński, dyr. służby eksploatacyjnej, i Wacław Imieniński, szef działu koordynacji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, przez

opracowanie metod racjonalnego rozplanowania przeładunków P.M.H. w oparciu o plan rejsów.

13606, 13607. 5.2 1951. Adam Kupryński, dyrektor służby eksploatacyjnej, i Wacław Imieniński, szef działu koordynacji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu nowych metod potokowego systemu przeładunku.

13608, 13609. 5.2 1951. Stanisław Baścik, kowal i Stefan Brzostowski, urzędnik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu przy lampach nawigacyjnych uchwytów pozwalających na wejście na słup lampy bez pomocy drabiny.

13611, 13612. 5.2 1951. Aleksander Zdanowicz, torowy II kl. i Jan Żak, zaw. odc. drog. III kl., dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do podsypywania podkładów na podsypce żwirowej.

13614. 5.2 1951. Romuald Olasek, podreferent, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do wykrywania zwarć i niewłaściwego połączenia biegunów w uzwojeniach silników elektrycznych i turbozespołów parowozowych.

13617. 5.2 1951. Franciszek Krawulski, ślusarz przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu ułatwiającego zakładanie zderzaków wagonowych i parowozowych.

13621. 5.2 1951. Kazimierz Świniarski, adiunkt, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu racjonalnego sposobu nanoszenia planu sieci rurociągów na plan warsztatowy.

12622. 5.2 1951. Stanisław Bukowski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przecinaka do wykonywania wycięć w uszach.

13624. 5.2 1951. Adolf Kotula, monter, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu konstrukcji resorów samochodowych.

13626. 5.2 1951. Józef Sobczak, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnego stołu do obróbki panewek wagonowych.

13627. 5.2 1951. Antoni Grabowski, pomoc zawodowa, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu do dokładnego nasuwania toru w linii prostej.

13629. 5.2 1951. Stanisław Horyza, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uchwytu do toczenia uszczelki parowozowych do siedzeń elementowych.

13631. 6.2 1951. Oddział Wynalazczości i Usprawnień Zarządu Portu Gdańsk — Gdynia, dokonał usprawnienia polegającego na rozpracowaniu zastosowania trymera taśmowego do przeładunku zboża w oparciu o fachową literaturę radziecką.

13676. 6.2 1951. Antoni Durys, ślusarz brygadzysta, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rolek prowadzących przy linach kolejki linowej.

13690. 7.2 1951. Roman Marczewski, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na dorobieniu i zastosowaniu rolki podporowej do popychacza wagonów.

13691. 7.2 1951. Andrzej Bęben, bryg. placowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wyciągarki kozłowej do obracania wagonów kolejowych na obrotnicy.

13695. 7.2 1951. Józef Wachowiak, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu formy do odlewania panewek przy węglarkach.

13700, 13701. 7.2 1951. Franciszek Urbański i Stanisław Młynarczyk, prac. fizyczni, dokonali usprawnienia

jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu uchwytów klinowych do przeładunku krzyżownic.

13702—13704. 7.2 1951. Franciszek Kropidłowski, Alfons Kotowski i Bernard Woźniak — prac. fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu wyłącznika krańcowego taśmy długiej na taśmowcu stalowym.

13711. 8.2 1951. Wacław Wojtera, naczelnik oddziału drogowego, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu wyrobu łubków zwrotnicowych typu 8 z łubków przeciwpelnych.

13712. 8.2 1951. Kazimierz Walkiewicz, torowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do prostowania iglic w rozjazdach.

13713. 8.2 1951. Brunon Karczewski, torowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do szybkiego wykonania dołów w celu ustawienia wszelkiego rodzaju wskaźników i słupków.

13715, 13716. 8.2 1951. Franciszek Tuszyński, elektryk i Ignacy Szkudłapski, dźwigowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy polegającego na zaprojektowaniu zmiany konstrukcyjnej zamocowania podstawy zbieracza prądu przy dźwigach.

13717—13719. 8.2 1951. Maksymilian Kowalski, Franciszek Kabaciński i Jan Ponczek, pracownicy fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dorobieniu przy taśmowcu urządzenia z taśmy gumowej, chroniącego węgiel od tłuczenia i taśmowiec od zniszczenia.

13720, 13721. 8.2 1951. Maksymilian Kowalski, prac. Rejonu Przeł. Masowych w Gdyni i Roman Kosz, prac. umysłowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na ulepszeniu łań podtrzymujących wagon na wywrocie taśmowca stalowego.

13723. 8.2 1951. Grzegorz Gaca, st. referent K. P. dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu wózka pochylni do wyładunku szyn 30-metrowych.

13724. 8.2 1951. Kazimierz Sudziński, st. rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu łatwiejszego wykonania rozetek drewnianych do ampli wagonowych.

13725. 8.2 1951. Leon Wojciechowski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do wtlaczania i wytłaczania tulejowych łożysk krzyżulcowych.

13726. 8.2 1951. Władysław Tera, p. o. zawiadowcy odcinka, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do przekucia łapek dla regulacji przęsł na podkładach żelaznych na odcinku drogowym.

13727, 13728. 8.2 1951. Teofil Zygmanski, ślusarz i Bernard Woźniak, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu i zastosowaniu amortyzatorów pod płytą wywrotu taśmowca gumowego.

13729, 13730. 8.2 1951. Józef Preuss, elektromonter i Henryk Wrzeciński, elektromonter, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu i zastosowaniu mechanizmu do wyłączenia zbieraczy prądu bezpośrednio z kabiny dźwigu.

13731. 8.2 1951. Feliks Świerczyński, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia, polegającego na zastosowaniu pod segment sterowy statku rolek zabezpieczających trzon sterowy i główne łożysko na jednostkach pływających.

13732. 8.2 1951. Stanisław Sałata dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu konstrukcji i zastosowaniu zsuwanych żaluzji okiennych w wozach cyrkowych.

- 13736.** 8.2 1951. Aleksander Wojciechowski, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia, polegającego na wykonaniu noża ząbkowanego do cięcia kauczuku.
- 13737.** 8.2 1951. Mieczysław Lenda, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i zastosowaniu wyłącznika krańcowego do sztaplarki zabezpieczającego prowadnicę przy dźwigu przed uszkodzeniem.
- 13742.** 8.2 1951. Szczepan Biegaj, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu zabezpieczenia lin przed spadaniem z bębna na dźwigach.
- 13743.** 8.2 1951. Piotr Zieliński, kierownik oddziału zbożowego, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu konstrukcji rynien zsypanych do elewatora zbożowego.
- 13746.** 8.2 1951. Józef Wilniawczyk, maszynista, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu przyrządu do wprasowania i wyprasowania tulejek mechanizmu parorozdzielczego parowozu bez zdejmowania części mechanizmu.
- 13747.** 8.2 1951. Oddział Usprawnień i Wynalazczości Zarządu Portu Gdańsk — Gdynia dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu przyrządu do trymowania towarów sypkich w lukach statku w oparciu o fachową literaturę radziecką.
- 13749.** 8.2 1951. Piotr Zieliński, kierownik oddziału zbożowego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu konstrukcji stałych rur przelotowych w elewatorze.
- 13764.** 9.2 1951. Zygmunt Kowalski, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu blach ochronnych na wywrocie taśmowca stalowego chroniących węgiel przed rozbięciem.
- 13771.** 9.2 1951. Henryk Mysiak, prac. fizyczny, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do przeladunku drobnicy.
- 13772.** 9.2 1951. Józef Filipczyk, ślusarz samochodowy, dokonał usprawnienia polegającego na wyremontowaniu silników jednostek pływających przez dostosowanie do nich skrzynek biegów z innych silników.
- 13773.** 9.2 1951. Edward Wróbel, przodownik rzemieślników, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu wózka do przewożenia butli tlenowych i resorów.
- 13774.** 9.2 1951. Roman Odrobiński, ekspedytor, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu na stacji kolejowej przy wadze i obrotnicy wagonów kołowrotu ręcznego do podciągania liną wagonów.
- 13893.** 12.2 1951. Franciszek Cech — rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu przyrządu umożliwiającego dokładność nitowania koziółków resorowych do wagonów.
- 13896.** 12.2 1951. Stanisław Czasak, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu heblarki sposobem gospodarczym.
- 13897.** 13.2 1951. Kazimierz Kępa, torowy, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do regulowania prześwitu toru.
- 13986.** 13.2 1951. Jerzy Kalkowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu częściowej zmiany konstrukcji i sposobu wykonania rynny przyłącznej stacji zwrotnej przenośnika „Pancer”.
- 13987.** 13.2 1951. Władysław II Kuczek, szofer, dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu bariery zabezpieczającej na przejściu z workowni na tory.
- 14022.** 13.2 1951. Leon Staszewski, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na doprowadzeniu do stanu używalności zniszczonych kół od wagoników kolejki wąskotorowej.
- 14026.** 13.2 1951. Władysław Szejner, zawiadowca parowozowni, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu zastępczego wózka do zapadni.
- 14040.** 13.2 1951. Jerzy Mańkowski, szofer, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do ustalania ciężaru materiału załadowanego na samochód.
- 14041.** 13.2 1951. Bernard Strehlan, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu obudowy metalowej do przerdzewiałej części słupa kratowego.
- 14043.** 13.2 1951. Franciszek Czok, instruktor, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu przyrządu do obcinania rur żelaznych na opaski do węży powietrznych.
- 14092, 14093.** 14.2 1951. Jan Łysoń, rzemieślnik i Zbigniew Błażowski, zawiadowca odcinka drogowego, dokonali usprawnienia, jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu przyrządu do wyciągania haków pomiędzy szyną i prowadnicą.
- 14102, 14103.** 14.2 1951. Jan Kloc, nadmistrz ślusarski i Stanisław Dack, mistrz ślusarski, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na racjonalnej naprawie obrotnicy wąskotorowej.
- 14117.** 14.2 1951. Wilhelm Imiela, kowal przodowy, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przenośnej wkolejnicy do wstawiania wykolejonych wozów na szyny.
- 14118.** 14.2 1951. Józef Rejdych, kowal, dokonał usprawnienia polegającego na przerobieniu zestawów kołowych z łożysk koszykowych na łożyska stożkowo - rolkowe.
- 14132.** 14.2 1951. Józef Rymarczyk, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na przebudowie napędu transportera przez zastosowanie pasów klinowych i przedłużenie wałka.
- 14194.** 15.2 1951. Józef Grądkowski, monter samochodowy, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcji siedzenia dla kierowcy w wywrotce samochodowej „Dumper”.
- 14383.** 17.2 1951. Antoni Wawneńczyk, ślusarz, dokonał usprawnienia transportu blach pociętych na nożycach gilotynowych.
- 14466.** 17.2 1951. Alfred Wieszołek, mistrz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu złącza łukowego do łączenia szyn torów polowych.
- 14772.** 22.2 1951. Bronisław Zaporowski, mistrz placowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przenośnego stojaka zaopatrzonego we wciągarkę ręczną do podnoszenia ciężarów.
- 14794.** 22.2 1951. Stanisław Wierzbicki, naczelnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu założenia fartuchów blaszanych do wozów elektrycznych marki „Milde Krieger”.
- 14797.** 22.2 1951. Józef Cziomer, sztygar maszynowy, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu zsypania kamienia z wywrotu na transporter.
- 14824, 14825.** 22.2 1951. Jerzy Ratajewicz, kier. biura techn., Jerzy Mejnert, ślusarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu odpadków fibry na podkładki w urządzeniach zabezpieczających ruch pociągów.
- 14855.** 22.2 1951. Franciszek Chwyć, z-ca zawiadowcy stacji, dokonał usprawnienia polegającego na ułatwieniu obsługi bocznic kolejowych na st. Lublin.
- 14880.** 23.2 1951. Adam Fuchs, przod. rzemieśln., dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu wózka do przewożenia osi wagonów kolejowych.

14981—14983. 24.2 1951. Franciszek Tomasik, prac. umysłowy, Maksymilian Gawroń, pracownik fizyczny i Wilhelm Milić, prac. umysłowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na dorobieniu automatycznego mechanizmu do opuszczania i podnoszenia ryny zsypu kamieni na wagony na sortowni.

14994—15000. 24.2 1951. Franciszek Stefański, kpt. holownika, Augustyn Dominik, I oficer, Witold Poinc, inspektor ratowniczy, Leopold Sikorowicz, motorzysta, Jerzy Nagórski, asyst. pokładowy, Władysław Bielecki, tokarz i Antoni Mońka, spawacz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zbudowaniu stacji zapatrującej nurków w powietrze bez użycia pomp nurkowych ręcznych.

SEBIA 13: ROLNICTWO. LEŚNICTWO. AGRO-TECHNIKA.

12097. 22.12 1950. Dominik Runiewicz, podreferendarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszanego narzędzia do sadzenia wikliny.

12263. 28. 12 1950. Dominik Runiewicz, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu gracy do spulchniania ziemi.

12833. 15.1 1951. Inż. Jan Zielicko, kier. oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu żłobika jednoramiennego do żywicowania.

12834. 15.1 1951. Tadeusz Gedroyć, instruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu tomistra dla robotnika leśnego.

13852. 10.2 1951. Henryk Chęć, referent działu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu na ściółkę dla koni trocin zamiast słomy.

SERIA 14: OGÓLNA.

12003. 20.12 1950. Klemens Polok, palacz, dokonał usprawnienia polegającego na zwiększeniu bezpieczeństwa pracy przy generatorze.

12005. 20.12 1950. Edward Sznapka, inspektor, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu wytycznych dla ruchu w kopalniach na podstawie Prawa Górniczego.

12049. 21.12 1950. Henryk Grędys, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu czterech dzienników telegramów wymienianych z koleją w ramach pomocniczej służby telegraficznej P.K.P. przez jeden wspólny dziennik.

12050. 21.12 1950. Stanisław Majcher, kier. oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu prowadzenia kontrolnych wykazów telegramów A i B w obrocie z zagranicą w formie uproszczonej.

12052. 21.12 1950. Wiktor Ciuraszkiewicz, naczelnik urzędu telefoniczno - telegraficznego, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu napisów objaśniających na blankietach PKO.

12057. 21.12 1950. Franciszek Barylewski, kier. robót, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do sprawdzania po remoncie ciśnienia w gaśnicach systemu „Tetra“.

12080. 21.12 1950. Andrzej Borek, asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany przepisów rozbioru przesyłki przechodowej.

12081. 21.12 1950. Zygmunt Wojtkiewicz, referendarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany nadruku kolumny 5 w wykazie wymienionych należności celnych druk Nr 66.

12082. 21.12 1950. Jan Racki, st. ekspedient, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wprowadzenia jednolitych stawek taryfowych opłat za doręczenie paczek.

12083. 21.12 1950. Julia Zielonkova, kontr., dokonała usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany układu księgi przyjętych przekazów pocztowych przez podział kolumny „kwota przekazu“ na części.

12084. 21.12 1950. Piotr Wałkowski, st. asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zniesienia obowiązku wpisywania słownie kwot pobraniowych na potwierdzeniach dla wpłacającego przy pobraniach przekazywanych na konto P.K.O.

12085. 21.12 1950. Maria Seregiel, asystent, dokonała usprawnienia polegającego na uzupełnieniu druku Nr 67, kartka należnościowa, napisem „wykaz pobranych należności celnych Nr...“.

12088. 21.12 1950. Maria Kocielska, naczelnik, dokonała usprawnienia polegającego na zniesieniu wymiany tymczasowych dowodów nadania na oryginalne dowody nadania odnośnie przesyłek rejestrowanych nadawanych u listonoszy wiejskich.

12091. 22.12 1950. Stanisław Boczkowski, radca, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zniesienia obowiązku naklejania pomocniczych nalepek na adresach.

12096. 22.12 1950. Adam Major, maszynista, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu regulacji dopływu mieszanki do gaźnika motopompy „Scammill“.

12098. 22.12 1950. Augustyn Olesiak, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wyeliminowaniu dodatkowego silnika do napędu pompy wodnej kompresora przez zabudowanie przekładni pasowej.

12104. 22.12 1950. Mieczysław Widziszewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do wywracania butli tlenowych w celu ich opróżnienia po próbie.

12143—12144. 22.12 1950. Michał Wysocki, kier. sekcji i Stanisław Mysior dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu terminatora zamówień.

12175. 23.12 1950. Tomasz Bury, fermentator, dokonał usprawnienia polegającego na racjonalnym ustawieniu maszyny do mycia beczek.

12180—12181. 23.12 1950. Jan Slesicki, murarz i Mieczysław Szadek, piwowar, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu ulepszonego sposobu smołowania beczek transporterowych.

12198. 27.12 1950. Edmund Szczurowski, p. o. naczelnika urzędu pocztowo-telek., dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zastosowania drobnej sprzedaży druków pocztowych płatnej za pomocą „skrzynki uczciwości“ t. zn. bez obsługi urzędnika.

12199. 27.12 1950. Mgr L. Kolak, naczelnik wydziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wykorzystania niepotrzebnych budek telefonicznych znajdujących się we Wrocławiu na kioski pocztowo-telekom. w Warszawie i innych miastach.

12200. 27.12 1950. Adam Tarnawski, kontroler urzędu pocztowo-telekom., dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wydania dodatkowego zarządzenia upoważniającego placówki poczt. telekom. do przelewania kwot z przekazów czekowych PKO na konto czekowe PKO odbiorców kwot.

12201. 27.12 1950. Antoni Matyja, radca, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany manipulacji pocztowo - celnej w służbie pocztowej.

12202. 27.12 1950. Władysław Zaręba, pocztynion, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu utworzenia przy placówkach pocztowo - telekom. na wsiach ruchomych punktów bibliotecznych.

12203. 27.12 1950. Stanisław Kozłowski, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wysyłania przez Rej. Urzędy Tg. Tf. ksiąg wypłaconych przekazów do Izby Rachunkowej P i T dekadowo, a nie jak dotychczas dziennie.

12204. 27.12 1950. Maksymilian Kubica, starszy technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany układu druku dziennika podróży służbowej.

12233. 28.12 1950. Leon Redman, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu centralnego ogrzewania na dźwigu pływającym.

12238. 28.12 1950. Jan Podolak, przodownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu wybrakowanych łopat w celu wykonania z nich skrobaczek do czyszczenia konstrukcji taśmowych.

12262. 28.12 1950. Ignacy Giborski, rzemieślnik, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu urządzeń centralnego ogrzewania przez dobudowanie przewodu odwadniającego.

12311. 29.12 1950. Bolesław Robaczyński, referent, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu ulepszonego sposobu wydawania zgłoszeń na pracę dźwigów pływających.

12319. 29.12 1950. Mieczysław Widziszewski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu urządzenia do sprawdzania wytrzymałości butli tlenowych.

12322. 29.12 1950. Ryszard Piotrowski, kierownik działu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do opakowania wysyłanych wyrobów tańszych desek krótkich zamiast droższych długich.

12341. 30.12 1950. Leon Pierzchała, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zapobieżeniu dostawania się wody do oleju łożyskowego przy turbinie parowej.

12343. 30.12 1950. Stefan Sokół, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu pracy kompresora przez dokonanie przeróbek niektórych części.

12353. 30.12 1950. Władysław Łopusiewicz, zast. kierownika, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu przyrządu do czyszczenia otworów w komorach kotłowych.

12378. 30.12 1950. Henryk Spyra, magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu specjalnej mieszanki do mycia rąk zamiast mydła zwykłego.

12383, 12384. 30.12 1950. Werner Paprotny i Jerzy Łoś — st. księgowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu druków do korespondencji w sprawie uzgodnienia sald.

12408. 2.1 1951. Teofil Zygmanski, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu linki bezpieczeństwa, ułatwiającej ucieczkę dźwigowego z kabiny dźwigu portalowego w wypadku pożaru.

12444, 12445. 3.1 1951. Zofia Nasierowska, robotnica i Anna Kubicka, kier. pralni, dokonały usprawnienia jako współtwórczyni, polegającego na zaprojektowaniu powiększenia pomieszczenia pralni.

12446, 12447. 3.1 1951. Józef Orłowski i Władysław Juszykowski — hydraulik, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykorzystaniu kondensatu do zasilania kotłów parowych.

12462. 3.1 1951. Paweł Roszczyński, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu kilku rodzajów kleszczy o szczękach otwierających się równolegle.

12463. 3.1 1951. Rudolf Draguła, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu sposobu czyszczenia węzownic reakcyjnych w kotłowni.

12480. 3.1 1951. Franciszek Sitko, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zbudowaniu dwóch wózków do zawieszania wielokrążków.

12494. 4.1 1951. Włodzimierz Stankiewicz, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na wbudowaniu w ścianę szafy panczernej.

12509, 12510. 4.1 1951. Stefan Niedojadło i Juliusz Szlajmer — pracownicy umysłowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu aparatu do renowacji kalki maszynowej i ołówkowej.

12527. 4.1 1951. Franciszek Tyborski dokonał usprawnienia polegającego na zmianie nastawienia kłap przelotowych urządzenia do ogrzewania celem skierowania do nagrzewniacy już nagrzanego powietrza z widowni, zamiast czerpania zimnego powietrza z zewnątrz.

12575. 5.1 1951. Paweł Achtelek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zmniejszeniu zużycia wody przez chłodnie olejowe turbosprężarki.

12615. 8.1 1951. Zygmunt Nawrocki, dyr. naczelny, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu rozpylania wody w pomieszczeniach odlewni w celu obniżenia temperatury oraz oczyszczania powietrza.

12618. 9.1 1951. Walter Bąkowski, kier. wydz. inwestycyjnego, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu kopiarki do rysunków.

12690. 9.1 1951. Romuald Fait, brakarz, dokonał usprawnienia polegającego na zestawieniu tablic obliczeniowych, ułatwiających obliczanie i sporządzanie list płac.

12691. 9.1 1951. Stanisław Martin, laborant, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ustawienia na placu ławek do siedzenia zdala od pompy benzynowej.

12699. 12.1 1951. Tadeusz Bładziak dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do ogrzewania wody parą wydechową przy równoczesnym wylapywaniu zawartej w parze oliwy.

12723. 12.1 1951. Witold Dragoński, kier. działu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu rozpoczęcia produkcji koców azbestowych przeciwpożarowych.

12728. 12.1 1951. Feliks Fitzek, gł. księgowy, dokonał usprawnienia opracowania systematyki materiałowej dla magazynów surowców.

12816, 12817. 15.1 1951. Mieczysław Ossosiński i Czesław Rutkowski — urzędnicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na uproszczeniu sprawozdawczości wykorzystania maszyn.

12818, 12819. 15.1 1951. Jakub Kulawiak, robotnik i Czeżot, stolarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zastosowaniu transportera ślimakowego do przekazywania gotowej produkcji do pakowni.

12828. 15.1 1951. Bolesław Robaczyński, st. referent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu uzupełnienia kartoteki dla ułatwienia dyspozycji.

12838. 15.1 1951. Jerzy Kuczyński, kier. oddz. obrach. usług, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu systemu zmniejszenia kosztów handlowych księgowania i inkasa należności za usługi portu i zaprojektowaniu stosownych druków rachunkowych.

12839. 15.1 1951. Jan Streckbein, sprzątac, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu specjalnej łopaty do wybierania wiórów spod tokarni ze zbiorników wody chłodzącej.

12850. 18.1 1951. Edmund Kononowicz, kierownik, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu no-

wego projektu kartoteki dla kontroli legalizacji i realizacji zamówień.

12923—12926. 19.1 1951. Tomasz Rduch, komendant straży pożarnej, Józef Janik, Michał Poremba i Wincenty Hajda — prac. fizyczni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na przerobieniu wyszukanych w złomie starych butli potlenowych na gaśnice przeciwpożarowe.

12984, 12985. 20.1 1951. Ludwik Biolik i Emil Szczeba — mechanicy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu sygnalizacji alarmowej elektrycznej.

13019. 22.1 1951. Inż. Sergiusz Gricuk, dyrektor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do pryszniców podgrzewacza wody parą zamiast dotychczasowego buliera.

13024, 13025. 22.1 1951. Józef Horosiewicz, mistrz kotłowni i Władysław Skrzypczak, mistrz ekstrakcji, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu wykorzystania wody ciepłej z chłodnicy do zasilania kotła.

13026. 22.1 1951. Stefan Świątkowski, blacharz, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu skroplonej pary do zasilania kotła.

13027. 22.1 1951. Paweł Kokot, magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu powiększenia pojemności magazynu przez zbudowanie antresoli na towary lekkie.

13028. 22.1 1951. Władysław Burakowski, kierownik warsztatu, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu górnego chłodzenia przy sprężarce do gazu zasilającego piec.

13083. 23.1 1951. Władysław Rupiczak, czeladnik przemysłu gumowego, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu licznika do mierzenia sznurów i węży bez przekładek.

13084. 23.1 1951. Henryk Kwaśniewski, st. referent, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie konstrukcyjnej w aparaturze do pobierania gazów spalinowych do analizy z kotła.

13099. 24.1 1951. Jan Grzenia, technik konstruktor, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu klosza zastępczego do lampy łukowej do powielacza rysunkowego.

13122. 24.1 1951. Michał Kowal, laborant, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu sztancy do dziurkowania kart katalogowych.

13159. 25.1 1951. Władysław Wójcik dokonał usprawnienia produkcji skrzynek na kartoteki.

13190. 26.1 1951. Zygmunt Służewski, technik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu jednolitych druków sprawozdawczych techniczno - finansowych.

13203. 26.1 1951. Stanisław Mierzejewski, kierownik sekcji, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu ścinaków materiału, przeznaczonych na czyściwo, do reperacji ubrań roboczych.

13206—13209. 26.1 1951. Hipolit Spyrka, Edward Kania, Tadeusz Migdał i Józef Sobik — księgowi, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na uproszczeniu pracy w komórkach sprawozdawczości finansowo rachunkowej w zakresie wykonania zbiorczych bilansów, rachunków i zestawień rachunkowych.

13231. 26.1 1951. Feliks Bartkowiak, portier, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do nalewania tuszu z butelek korka zaopatrzonego w rurkę metalową.

13250. 27.1 1951. Czesław Markowicz, hydraulik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu przy

zbiorniku wodnym wodowskazu widocznego z odległej stacji pomp.

13260. 27.1 1951. Franciszek Rynkiewicz, gł. magazynier, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu formy do przetapiania używanych plomb ołowianych.

13281. 27.1 1951. Józef Paluch, księgowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu ulepszenia organizacji i kontroli gospodarki materiałowej.

13313—13316. 29.1 1951. Antoni Malkus, kowal, Władysław Burakowski, kier. warszt. mech., Wacław Wójcik, ślusarz i Hieronim Kacak, tokarz, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na wykonaniu maszynki do obciągania skrzyń zwykłym drutem żarzoną.

13319. 30.1 1951. Adam Polanczyk, śrubownik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu zabezpieczenia z blachy żelaznej zabezpieczającego piec wapienny przed jednostronnym wypalaniem się.

13343. 30.1 1951. Jerzy Goczok, ślusarz - instruktor warszt. szkolnego, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu lepszego rozplanowania warsztatu szkolnego.

13358. 30.1 1951. Maksymilian Pilch dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu uchwytu stożkowego do rol tektury przy pakowacze automatycznej.

13401. 31.1 1951. Alfons Wyrosłowski, mistrz ślusarski, dokonał usprawnienia polegającego na skierowaniu uchodzącej pary z maszyny parowej do zbiornika z wodą w celu jej podgrzania.

13409. 31.1 1951. Tadeusz Wierzchowski, st. referendarz, dokonał usprawnienia polegającego na skonstruowaniu skrzyni ze studzienką do składania i gaszenia żużlu i popiołu.

13433. 31.1 1951. Juliusz Miglin, kier. warszt., dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu urządzenia wentylacyjnego hali warsztatowej przez odpowiednie rozmieszczenie otworów wentylacyjnych.

13456—13458. 1.2 1951. Magotta, Andrzejczak i Kucharski dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na opracowaniu uproszczonych wzorów do planowania.

13545. 3.2 1951. Jan Szmidt, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu napędu dmuchaw ciepłego powietrza przy ogrzewaniu łaźni.

13559. 3.2 1951. Jerzy Kuczyński, prac. umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu sposobu rozliczania świadczeń i pracy urzędów własnych przedsiębiorstwa dla celów własnych i przygotowania stosownego schematu.

13653, 13654. 6.2 1951. Cezary Szeglewski, tokarz i Zygmunt Tabisz, kotłowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu przyrządu do przetoczenia kołnierza sztucera zaworu spustowego przy kotle parowym.

13677. 6.2 1951. Władysław Pałysiński, mechanik, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu urządzenia do wyciągania i wywożenia żużla z kotłowni.

13722. 8.2 1951. Edward Olszewski, robotnik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu do przymocowania tamponów przy maskach przeciwpyłowych nici zamiast brakujących spinaczy.

13733. 8.2 1951. Oddział Usprawnień i Wynalazczości Zarządu Portu Gdańsk — Gdynia dokonał usprawnienia polegającego na rozpracowaniu sposobu i urządzenia do przestawiania ciężkich skrzyń w ładowniach statku oraz w magazynach w oparciu na doświadczeniu radzieckim, opisanym w podręczniku M. Morozowa „Mechanizacja triomnych robót”.

13734. 8.2 1951. Wiktor Kościński, dyr. Filharmonii Narodowej, dokonał usprawnienia polegającego na opracowaniu szeregu projektów natury administracyjno - gospodarczej w dziedzinie teatralnej i pracy biurowej.

13768. 9.2 1951. Mieczysław Marszycki, prac. Filharmonii Narodowej, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu wprowadzenia jednolitego wzoru legitymacji służbowych dla pracowników wszystkich przedsiębiorstw państwowych.

14003. 13.2 1951. Stanisława Szumacher — maszynistka, dokonała usprawnienia polegającego na regenerowaniu zużytej kalki do maszyn do pisania.

14195. 15.2 1951. Fabiarz Pawlak, mechanik silnikowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu zastępczego rozrusznika do kopaczki.

14262. 15.2 1951. Jerzy Helis, kierownik biura ruchu załogi, dokonał usprawnienia polegającego na ulepszeniu druku formularza dla kontroli czasu pracy i zarobków.

14326. 16.2 1951. Franciszek Banat, referent, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu sposobu wydawania węgla deputatowego pracownikom fabrycznym.

14396. 17.2 1951. Emanuel Lenard, stolarz, dokonał usprawnienia polegającego na wykonaniu szablonu ułatwiającego obcinanie większych powierzchni drewnianych bez uprzedniego trasowania.

14514. 19.2 1951. Eugeniusz Paterkowski, pracownik umysłowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu drukowania kart zegarowych dwustronnie.

14532. 19.2 1951. Piotr Car, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na wykorzystaniu wapna pokarbidowego jako środka zastępczego do mycia szkła, przedmiotów mosiężnych i drewnianych.

14582. 20.2 1951. Jerzy Lübek, urzędnik, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu kartoteki ułatwiającej manipulację kartami.

14687—14689. 21.2 1951. Paweł Rangol, kierowca samochodowy, Stanisław Woźniak, kierownik stacji obsługi samochodów, Jan Kłyszcz, mechanik samochodowy, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na skonstruowaniu i wykonaniu przyrządu do wymontowania uszkodzonych opon samochodowych z tarcz kołowych.

14745, 14746. 21.2 1951. Feliks Sobolewski, oddziałowy linotypów, Jan Koślicki, oddziałowy ślusarni, dokonali usprawnienia jako współtwórcy, polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu ześlizgu do transportu towaru z górnych pięter na dół.

14749. 21.2 1951. Edmund Skowron, kierownik działu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu niektórych formularzy druków kasowych w jednym egzemplarzu.

14750. 21.2 1951. Janina Hanicz, kierownik sekcji dokonała usprawnienia polegającego na ujednoczeniu sposobu zaliczania opłaty za inkaso.

14751. 21.2 1951. Jan Cieślak, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany sposobu przewozu i doręczania paczek pilnych.

14759. 21.2 1951. Franciszek Kędziora, asystent, dokonał usprawnienia polegającego na poprawieniu druku nr 605 „wykaz udzielonych zasiłków kasowych“.

14760. 21.2 1951. Ludwik Kłysz, starszy ekspedient, dokonał usprawnienia polegającego na zaproponowaniu niebroszurowania druku nr 706 „rachunek przychodu (rozchodu) znaczków i druków płatnych“.

14761. 21.2 1951. Stanisław Pakulski, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu druku do prowadzenia wykazu opłat pocztowych.

14762. 21.2 1951. Władysław Bak, st. asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zaproponowaniu prowadzenia sumariuszy w pocztach ruchomych.

14765. 21.2 1951. Józef Plac, technik chemik, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu skrzynki do mycia gwintowników, przez co uzyskał oszczędność na nafcie.

14787. 22.2 1951. Stanisław Papierański, ekspedient, dokonał usprawnienia polegającego na wysyłaniu kwitów celnych bez używania kopert po złączeniu kwitu z wypełnionym zawiadomieniem.

14788. 22.2 1951. Franciszek Kot, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zaliczania opłat dodatkowych za nadanie przesyłek poza godzinami urzędowymi gotówką zamiast znaczkami pocztowymi.

14789. 22.2 1951. Julian Płoszaj, kontroler, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zaliczania opłat dodatkowych za nadanie przesyłek poza godzinami urzędowymi gotówką zamiast znaczkami.

14790. 22.2 1951. Kazimierz Lis, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na udoskonaleniu postępowania przy wysyłaniu przesyłek zagranicę.

14791. 22.2 1951. Ksawery Meżyński, st. asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu umieszczania na odwrotnej stronie druków „potwierdzenie przyjęcia zlecenia na prenumeratę czasopism“ reklam informacyjnych lub propagandowych.

14792. 22.2 1951. Stanisław Michałowski, naczelnik, dokonał usprawnienia polegającego na wprowadzeniu zmian do stosowanej dotychczas sprawozdawczości z akcji kolportażu prasy i książek.

14793. 22.2 1951. Walerian Orzechowski, podreferendarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu prowadzenia tego samego egzemplarza rachunku miesięcznego w wypadku zmiany kierownictwa placówek.

14795. 22.2 1951. Lucjan Kobielski, starszy asystent, dokonał usprawnienia polegającego na zmianie układu druku 618 „wykaz braków i nadwyżek kasowych“.

14796. 22.2 1951. Ignacy Danielak, referendarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaproponowaniu zniesienia „wykazów opóźnień i utraconych połączeń“.

14805. 22.2 1951. Jan Wiaderny, kierownik sekcji Dyr. Okr. P. T., dokonał usprawnienia polegającego na zmianie postępowania przy zgłaszaniu żądania poświadczenia odbioru po nadaniu przesyłek oraz innych reklamacji.

14806. 22.2 1951. Leon Œwikliński, st. asystent urzędu poczt. telek., dokonał usprawnienia polegającego na podawaniu czasu przejścia z jednej miejscowości do drugiej, a nie jak dotychczas od godziny do godziny.

14807. 22.2 1951. Stanisław Boczkowski, radca Ministerstwa P. i T., dokonał usprawnienia polegającego na wydawaniu jednego druku „pokwitowań na uiszczone opłaty i dopłaty pocztowe“ zamiast dotychczas stosowanych trzech.

14808. 22.2 1951. Kazimierz Malanowski, kontroler urzędu poczt. telek., dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu ewidencji i przechowywania kluczy od kas i schowków.

14809. 22.2 1951. Franciszek Pobuta, asystent urzędu poczt. tel., dokonał usprawnienia polegającego na sporządzaniu „wykazów rejestrów usterkowych“ w jednym egzemplarzu.

14810. 22.2 1951. Paweł Kozysa, pracownik urzędu p. t., dokonał usprawnienia polegającego na zniesieniu obowiązku wystawiania dowodów wpłaty i zleceń wypłaty w mniejszych urzędach poczt. tel.

14811. 22.2 1951. Julian Marchewicz, naczelnik urzędu poczt. tel., dokonał usprawnienia dotyczącego zapisywania zwrotnych poświadczeń odbioru i wydawania ich sądom za pokwitowaniem.

14812. 22.2 1951. Lucjan Krukowski, kierownik oddziału Zakładu Techniki Pocztovej, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu tablic bocznych przy sortownicach listowych.

14843. 22.2 1951. Jan Pusz, naczelnik urzędu, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu, by w księdze przyjąć przekazów pocztowych prowadzić tylko sumy dzienne.

14844. 22.2 1951. Władysław Mądry, referendarz, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany manipulacji związanych z wypłatą wynagrodzenia i odpowiednich druków list płacy.

14845. 22.2 1951. Maria Tomaszewska, kontroler, dokonała usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zmiany układu druku karty doręczeń poleconych przesyłek listowych.

14859. 22.2 1951. Antoni Szymanowski, kierownik oddziału, dokonał usprawnienia polegającego na zaprojektowaniu zniesienia obowiązku prowadzenia podręcznych rejestrów kasowych przez skarbnika kasy głównej i zastosowania jednego arkusza ewidencyjnego.

14860. 22.2 1951. Tadeusz Waźbiński, radca, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu manipulacji przy prowadzeniu rachunków miejscowych.

14867. 22.2 1951. Leon Kędzierski, starszy asystent, dokonał usprawnienia polegającego na uproszczeniu manipulacji z paczkami wartościowymi w ambulansach pocztowych.

14930. 23.2 1951. Włodzimierz Korchot, główny księgowy, dokonał usprawnienia polegającego na zaproponowaniu zastosowania w rybołówstwie pomysłu inż. radzieckiego Kowalowa odnośnie nowych metod pracy i współzawodnictwa.

14932. 23.2 1951. Bronisław Dudek, ślusarz, dokonał usprawnienia polegającego na zastąpieniu w aparacie do czyszczenia rur kotłowych łożysk kulkowych przez kółki metalowe.

14960. 24.2 1951. Stanisław Kaszowski, sztygar zmianowy, dokonał usprawnienia polegającego na zastosowaniu wapna z zużytego karbidu do spryskiwania załadowanych wagonów węglem.

25

OPISY USPRAWNIEŃ PRACOWNICZYCH

Urząd Patentowy R.P. opublikował następujące opisy usprawnień pracowniczych:

SERIA 1: PRZEMYSŁ METALOWY OBRÓBKA METALI — ODLEWNICTWO

- 0—521 Przymiar do sprawdzania wymiarów spoin i kątów ukosowania blach. Nr zaśw. 8235.
- 0—524 Przyrząd do podtrzymywania główek nitów przy nitowaniu. Nr zaśw. 11000.
- 0—526 Żłobkowanie i dwustronne profilowanie ram do drzwi w jednym zabiegu roboczym. Wym. 43.
- 0—528 Usuwanie tulejek z kadłubów przyrządów. Wym. 48.
- 0—529 Szkło ochronne zamontowane nad kamieniem szlifierskim. Wym. 42.

- 0—532 Maszyna do wyrównywania powierzchni prętów okrągłych i profilowych na określoną średnicę przed ich właściwą obróbką na automatach. Nr zaśw. 6121.
- 0—533 Zmodyfikowanie rozpylacza w zaworze wtryskowym silnika Diesla. Wym. 46.
- 0—544 Płytki wstawkowe do dźwigni zaworowych i sta-widel biegunowych dla silników gazowych. Wym. 55.
- 0—547 Trzymak przewodniczy łańcuchów włączeniowych suwnicy. Wym. 63.
- 0—551 Szablon do trasowania dolnych części i podstaw karterów sprężarek tłokowych. Wym. 53.
- 0—552 Pochłaniacz pyłu przy zastosowaniu powietrza sprężonego. Wym. 64.
- 0—553 Zastosowanie lustra metalowego do przecinarki blachy. Wym. 66.
- 0—559 Wykonanie foremników do odkuwek. Wym. 60.
- 0—560 Urządzenie do mocowania obrabianych przedmiotów w nakiełkach. Wym. 61.
- 0—564 Heblarka zaopatrzona w dwa noże. Wym. 45.
- 0—568 Zastosowanie mielonego magnezytu do powlekania form na odlewy ze stali manganowej. Nr zaśw. 8829.
- 0—569 Przyrząd do rozwiercania otworów pod łby nitów od strony wewnętrznej pierścienia specjalnego wałkowego łożyska kolejowego. Nr zaśw. 9855.
- 0—571 Trzpień uniwersalny do uchwymania przedmiotów obrabianych na tokarce i frezarce. Nr zaśw. 10694.

SERIA 2: METALURGIA

- 0—537 Wykorzystanie gazów wielkopieczowych o niskiej wartości opałowej. Wym. 47.

SERIA 3: GÓRNICCTWO I KOPALNICTWO

- 0—523 Wstawka rozdzielcza do drąga sterowniczego w napędach powietrznych rynien potrząsowych. Nr zaśw. 5072.
- 0—545 Ulepszenie zaworu wiertarki powietrznej firmy „Moj” typ W.P. 7. Nr zaśw. 11571.
- 0—570 Zwiększenie bezpieczeństwa przy obsłudze taśm przenośników na dole kopalni. Nr zaśw. 11826.
- 0—572 Podwozie chodnikowej wrębiarki łańcuchowej. Nr zaśw. 15328.

SERIA 4:

CHEMIA — TECHNOLOGIA CHEMICZNA

- 0—522 Metoda produkcji wieloszujnych kolb „Witta” do potrzeb laboratoryjnych. Nr zaśw. 13486.
- 0—536 Zastosowanie koksu jako dodatku do mieszanki wchodzącej do pieca przy wyrobie supertomasyny. Nr zaśw. 10603.
- 0—542 Sposób oznaczania niklu w stalach metodą potencjometrycznego miareczkowania z zastosowaniem elektrody stanu równoważnego. Nr zaśw. 9615.
- 0—565 Urządzenie do rozpylania tetraliny w gazociągach. Nr zaśw. 7938.
- 0—567 Odgazowywanie miedzi elektrolitycznej za pomocą sprężonego azotu. Nr zaśw. 10184.

SERIA 6: TECHNOLOGIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH I CERAMICZNYCH

- 0—527 Sposób unikania wtrąceń niemetalicznych w stali lanej. Nr zaśw. 9945.
- 0—554 Młotek do czyszczenia cegieł. Wym. 71.

SERIA 7: TECHNOLOGIA DREWNA I PAPIERU

- 0—519 Prasa ręczna do wytłaczania uszczelek. Nr zaśw. 5850.

**SERIA 8: TECHNOLOGIA WŁÓKNA I SKÓRY
ODZIEŻOWNICTWO**

- 0—530 Przyrząd do mierzenia przekroju i grubości nitki. Wym. 58.
- 0—538 Sposób zmniejszania ilości skór brakowanych. Wym. 41.
- 0—548 Zaoszczędzenie skóry na wierzchy pantofli gimnastycznych przez zmianę wykroju przodu przyszwzy. Wym. 59.
- 0—557 Kształtowanie zelówek na przegubowej przycinacze. Wym. 68.
- 0—558 Przykrawanie przyszew obuwia gimnastycznego. Wym. 67.
- 0—563 Urządzenie do zawieszania przewodu doprowadzającego prąd do nożyc mechanicznych i żelazka do prasowania. Nr zaśw. 11778.

**SERIA 10: PRZEMYSŁ PRZETWÓRCZO-ROLNY
SPOŻYWCZY I FERMENTACYJNY**

- 0—520 Urządzenie do przetwarzania tarczy i pierścieni uszczelniających w tarczowej krajalnicy buraków. Nr zaśw. 7846.

**SERIA 11: INŻYNIERIA — BUDOWNICTWO
ARCHITEKTURA**

- 0—534 Słupy rusztowań, których wysokość może być zmieniana. Wym. 40.
- 0—539 Cyrkiel pomiarowy. Wym. 39.
- 0—546 Pion ciesielski. Nr zaśw. 9443.

- 0—555 Łubki do rusztowań, zaciskane śrubami. Wym. 75.
- 0—562 Aparat do pobierania próbek nienaruszonych przy badaniu gruntu. Nr zaśw. 11567.

SERIA 12: TRANSPORT I KOMUNIKACJA

- 0—525 Pompka wodna do samochodu osobowego marki „Skoda“. Nr zaśw. 10163.
- 0—540 Urządzenie filtracyjne do mechanicznych pojazdów napędzanych gazem z butli, zwłaszcza do autobusów. Wym. 56.
- 0—541 Palnik acetylenowy do lutowania rurek chłodnic samochodowych. Nr zaśw. 12224.
- 0—543 Transport długich szyn. Wym. 51.
- 0—550 Urządzenie do ustalania pochylenia. Wym. 76.
- 0—561 Usprawniony sposób wyjmowania zatyczek z klocków hamulcowych wózków tendrowych. Nr zaśw. 10720.
- 0—566 Przyrząd do wyjmowania sworzni wahaczy maźnic wagonów osobowych H.C.P. i P.F.W. Nr zaśw. 11402.

SERIA 14: OGÓLNA

- 0—518 Zmniejszenie dymienia kotłów o ręcznym zarzucaniu paliwa. Nr zaśw. 6306.
- 0—531 Urządzenie do sprawdzania wskazań manometru. Wym. 62.
- 0—549 Przyrząd do gaszenia ognia na składach węgla. Wym. 69.
- 0—556 Zabezpieczenie instalacji kotłowej przed brakiem wody. Wym. 52.

26

USPRAWNIENIA PRACOWNICZE ADMINISTRACYJNE

Projekty przyjęte przez Centralną Komisję Usprawnienia Administracji Publicznej przy Prezesie Rady Ministrów

1. 31.12 1949. Aleksandrowicz Józef, pracownik Ministerstwa Handlu Wewnętrznego dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu znakowania regałów oraz prowadzenia ewidencji akt w składnicach akt (archiwach).

2. 17.3 1950. Andrzejewski Antoni, pracownik Prezydium Rady Ministrów, zaprojektował rozpowszechnienie w Polsce systemu kart z oznacznikami dziurkowanymi, umożliwiającymi szybką segregację kart z kartoteki.

3. 20.5 1950. Arbeiter Franciszek, pracownik Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, dokonał usprawnienia, polegającego na sporządzeniu rozcieracza farby drukarskiej w powielaczu z odpadków tkanin bawełnianych.

4. 20.5 1950. Arbeiter Franciszek, pracownik Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, zaprojektował sklejanie niezapisanych części matryc w celu zwiększenia możliwości wykorzystania matryc.

5. 30.12 1949. Baran Stanisław, pracownik Ministerstwa Finansów, zaprojektował skasowanie okładek do biletów na „miejsca sypialne“ w pociągach (w wagonach sypialnych).

6. 31.10 1949. Bloch Paweł, Bydgoszcz, zaprojektował uproszczenie trybu postępowania w sprawach przyznania i wypłacania zaopatrzeń inwalidzkich.

7. 23.1 1950. Bühl Jerzy, pracownik Wytwórni Sprzętu Mechanicznego w Łodzi, zaprojektował kilkakrotne używanie kopert, których brzegi są zaklejane papierem gumowanym.

8. 30.9 1950. Cerajewski Ksawery, pracownik Wydziału Finansowego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy, zaprojektował dwustronne wypisywanie na Adremie wykazów rent, emerytur itp., zamiast jak dotychczas — jednostronnie.

9. 5.6 1950. Chmielewski A. dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu wprowadzenia na terenie całego Państwa jednolitych numerów telefonów dla straży pożarnych.

10. 31.10 1949. Churski Mieczysław, Włocławek, zaprojektował ujednoczenie struktury organizacyjnej biur rad narodowych, co zostało przyjęte jako materiał do prac normatywnych.

11. 21.12 1949. Czarnowski Michał w Pisz, pracownik finansowy, dokonał usprawnienia, polegającego na uproszczeniu obliczania udziałów w podatku gruntowym.

12. 20.4 1950. Domański Tadeusz, pracownik Prezydium Rady Ministrów, dokonał usprawnienia, polegającego na uproszczeniu formularza — sprawozdania z wykonanych usług socjalnych.

13. 31.10 1950. Dylík Teodor, pracownik Urzędu Celnego w Bydgoszczy, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zniesienia księgi wagowej, przewidzianej w § 8 Instrukcji Manipulacyjnej dla władz i urzędów celnych w sprawie odprawy celnej.

14. 31.10 1950. Dylík Teodor, pracownik Urzędu Celnego w Bydgoszczy, dokonał usprawnienia, polegającego

na zaprojektowaniu prowadzenia rejestru przekazowo-odbiornego przy obustronnym wykorzystaniu arkusza.

15. 11.5 1950. Frydrych Marta, pracownik Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, dokonała usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu wprowadzenia we wszystkich referatach karno - administracyjnych jednolitego systemu 7-mioteczkowego przechowania akt, zrealizowanego na terenie jednego województwa jako materiał do rozpracowania tego problemu w skali ogólnopolskiej.

16. 31.10 1950. Gregorowicz Czesław, pracownik Wydziału Finansowego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie, zaprojektował i opracował skorowidz przepisów prawnych dla działów budżetowych.

17. 30.9 1950. Himel Jerzy, pracownik Wydziału Finansowego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, zaprojektował zmianę art. 193 ust. 2 dekretu o egzekucji administracyjnej (obliczanie kosztów egzekucyjnych), w celu usprawnienia egzekucji administracyjnej.

18. 28.12 1949. Jonek Stanisław, pracownik Wydziału Finansowego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Inowrocławiu, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu prowadzenia rejestru wymiarowego podatku obrotowego i dochodowego w odrębnych tomach dla każdego referatu wymiarowego w wydziale finansowym.

19. 31.4 1950. Jochniewicz Zygmunt, pracownik Wydziału Finansowego w Płocku, zaprojektował prowadzenie kart kontowych podatku obrotowego i dochodowego pobieranych w formie ryczałtu, które znacznie zmniejszą liczbę zapisów.

20. 28.2 1950. Ludkiewicz Henryk, pracownik Wydziału Finansowego w Gostyninie, zaprojektował uproszczenie skali podatkowej podatku od wynagrodzeń, przyjęte jako materiał do prac legislacyjnych.

21. 28.2 1950. Małowiejska Jadwiga, Warszawa, zaprojektowała rozpowszechnienie użycia kopert okienkowych, przyjęte jako materiał do prac nad uregulowaniem problemu oszczędności na kopertach.

22. XII.1949. Korejwo Edward, pracownik Państwowego Przedsiębiorstwa Połowów Kutrowych „Arka“ w Ustce, pow. Słupsk, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zmiany formatu i ilości wydawanych świadectw szkolnych oraz zmniejszeniu liczby rodzajów tych świadectw.

23. 31.10 1950. Krzyżaniak Waław i Zacharewicz Józef, pracownicy Urzędu Celnego w Terespolu, dokonali usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zmiany formatu druku celnego Nr 56 „rejestr przywozu“ i jego dwustronnego użytkowania.

24. 4.11 1949. Kubiak Władysław, pracownik Wydziału Finansowego w Szczecinie, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu sprzedawania przez domy towarowe ruchomości zajętych w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

25. 31.1 1950. Kunert Edward, pracownik Wydziału Finansowego w Płocku, dokonał usprawnienia, polegającego na zaprojektowaniu zniesienia obowiązku wypisywania „słownie“ kwoty podejmowanej ze zbiorowych list płacy.

26. 9.9 1950. Litwin Roman, pracownik Ministerstwa Komunikacji, zaprojektował druki do wysyłki wycinków prasowych.

27

Z N A K I T O W A R O W E

REJESTRACJA

Po numerze rejestru podana jest data zarejestrowania. Po skrócie „Pierw.“ umieszczona jest data, od jakiej liczy się pierwszeństwo znaku. Skrót „Konw. Zw.“ wskazuje że na zasadzie art. 4 Konwencji Związkowej Paryskiej przysługuje pierwszeństwo ze zgłoszenia wcześniejszego w innym kraju, należącym do Związku.

Nr Rej. 35309. 13.1 1951. Pierw. 24.6 1950. Fa Państwowo-Spółdzielcze Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Dalspo“. Warszawa. Sprzedaż na zagranicę artykułów rolniczych, spożywczych i kolonialnych. Towary: piwo, siód, cykorcia, korzenie cykorii, czekolada, cukierki, herbatniki, makarony, dekstryna, glukoza, mączka ziemniaczana, sól, spirytus, wódki, likiery, drożdże, owoce świeże, przetwory owocowe, warzywa świeże, warzywa suszone, warzywa w puszkach, nasiona oleiste, miód, wiklina, wyroby wiklinowe, dziczyzna, odpadki po-ubojowe, podpuszczka, szczecina, zapaliki, ściółka torfowa.

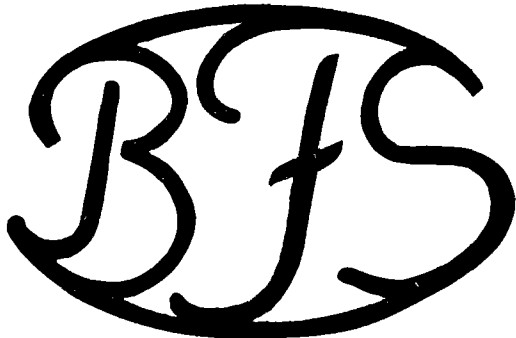
Zastrzega się ochronę znaku w kolorach: białoczarным oraz biało-granatowo-czerwonym.

Nr Rej. 35310. 13.1 1951. Pierw. 5.9 1950. Fa „Desa“, Dzieła Sztuki i Antyki, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Warszawa. Sprzedaż dzieł sztuki i antyków. Towary: przedmioty artystyczne.

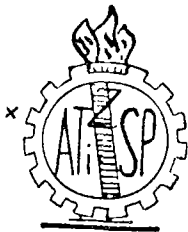

Nr Rej. 35311. 13.1 1951. Pierw. 14.8 1950. Fa Bydgoska Fabryka Sygnałów Kolejowych, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Bydgoszcz. Wytwórnia syg-

nałów kolejowych. **Towary:** urządzenia do zabezpieczenia ruchu kolejowego mechaniczne lub elektryczne oraz elektryczne wyłączniki ognioszczelne.

Nr Rej. 35312. 13.1 1951. **Pierw. 5.8 1950.** **Fa Zakłady Artykułów Technicznych i Sprzętu Przeciwożarowego.** Warszawa. Wytwórnia artykułów metalowych dla przemysłu włókienniczego i sprzętu przeciwpożarowego. **Towary:** pierścienie przedziałnicze, małych rozmiarów śruby, okucia do cewek tekstylnych, maszynowe igły do szycia i podobne artykuły metalowe dla przemysłu włókienniczego, węże przeciwpożarowe, ich końcówki metalowe, drabiny strażackie.

Nr Rej. 35313. 13.1 1951. **Pierw. 27.5 1950.** **Fa Łódzkie Zakłady Przemysłu Gumowego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione.** Łódź. Wytwórnia artykułów gumowych. **Towary:** wyroby gumowe, w szczególności płyty uszczelniające, wały, kółka, śniegowce (wellingtony), kalosze, tkaniny zgrzeblarskie, płyty podeszwowe czepki kąpielowe, wycieraczki.

Nr Rej. 35314—35315. 13.1 1951. **Pierw. 6.8 1949.** **Fa Zjednoczenie Przemysłu Surogatów Kawowych i Namiastek Spożywczych.** Warszawa. Sprzedaż surogatów kawowych i namiastek spożywczych. **Towary:** wszelkiego rodzaju namiastki spożywcze, przyprawy do zup, bułiony, zupy, przyprawy, proszki i zapachy do ciast, legumin, pierników, budynie, galaretki.

nr 35314

ABISYNKA

nr 35315

TUREK

Nr Rej. 35316—35317. 13.1 1951. **Pierw. 15.7 1950.** **Fa James Chadwick & Brother, Limited.** Eagley Mills, Bolton (Wielka Brytania). Wytwarzanie nici i handel niemi. **Towary:** nici bawełniane.

nr 35316

nr 35317

Nr Rej. 35318. 30.1 1951. **Pierw. 12.6 1950.** **Fa Państwowe Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego nr 5.** Łódź. Wytwórnia artykułów dziewiarskich. **Towary:** wyroby dziane, bielizna osobista.

Ochronę znaku zastrzeżono w następującym zestawieniu kolorów: gołąb biały na czerwonym tle, oko oraz pączyki na skrzydłach koloru tła.

Nr Rej. 35319. 30.1 1951. **Pierw. 12.6 1950.** **Fa Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego im. Marii Konopnickiej, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione.** Łódź. Wytwórnia wyrobów dzianych i bielizny osobistej. **Towary:** wyroby dziane, bielizna osobista.

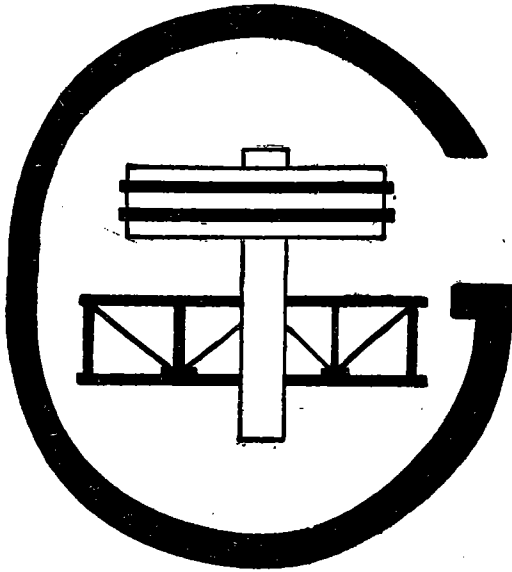

Ochronę znaku zastrzega się w kolorach: rysunek pływaczki — biały, kostium i czepek — czerwone, tło koła — czarne.

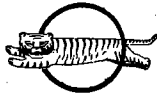
Nr Rej. 35320. 30.1 1951. **Pierw. 31.3 1950.** **Fa Fabryka Maszyn Papierniczych, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione.** Cieplice Śl. Wytwórnia maszyn papierniczych. **Towary:** maszyny papiernicze, służące do wyrobu różnych gatunków papieru, oraz części składowe tych maszyn.

Nr Rej. 35321. 30.1 1951. Pierw. 14.8 1950. Fa Zakłady Budowy Urządzeń Technicznych, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Zakład Nr 1. Gliwice. Wytwórnia urządzeń technicznych.

Nr Rej. 35322. 30.1 1951. Pierw. 9.6 1950. Fa Państwowe Zakłady Przemysłu Dzwierskiego i Wełnianego Nr 6. Łódź. Wytwórnia wyrobów dzianych i bielizny osobistej. Towary: wyroby dziane, bielizna osobista.

Nr Rej. 35323—35325. 30.1 1951. Pierw. 25.4 1950. Fa Zakłady Biologiczno - Farmaceutyczne P. I. W. Drwałew. Drwałew (pow. grójecki). Wytwórnia leków weterynaryjnych i ludzkich. Towary: zastrzyki hormonalne do leczenia chorób skóry.

nr 35323

Biolacar

Towary: surowica przeciwwężcowa.

nr 35324

Tetanin

Towary: szczepionka bodźcowa wieloważna do celów weterynaryjnych.

nr 35325

Biotropina

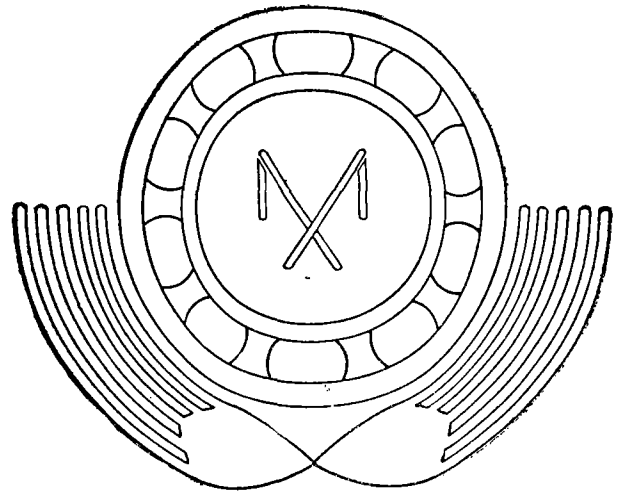
Nr Rej. 35326. 30.1 1951. Pierw. 11.2 1950. Fa Regie Nationale des Usines Renault. Billancourt, Seine (Francja). Wytwórnia samochodów. Towary: pojazdy wszelkiego rodzaju.

RENAULT

Nr Rej. 35327. 30.1 1951. Pierw. 27.3 1950. Fa Huta Będzin, Dąbrowskie Zakłady Hutnicze. Będzin. Wytwórnia wyrobów metalowych.

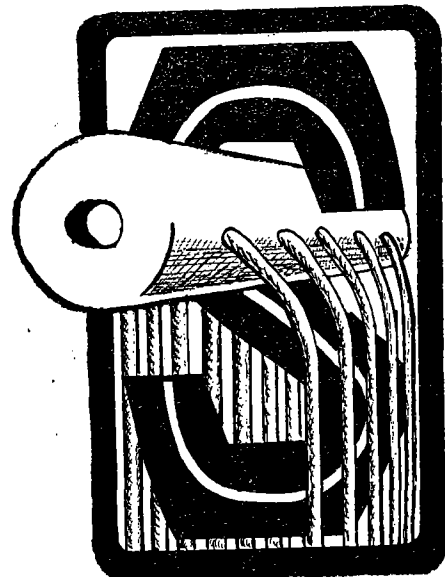

Nr Rej. 35328. 30.1 1951. Pierw. 20.10 1950. Fa Warmińska Fabryka Młocarni, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Dobrze Miasto, pow. Lidzbark (wojew. olsztyńskie). Wytwórnia maszyn rolniczych. Towary: młocarnie szerokomłotne czyszczące i wialnie.

Zastrzeżono ochronę znaku w zestawieniu kolorów: łożysko kulkowe w kolorze niebieskim, tło wewnętrzne łożyska — czerwone, cepy i kłosa — żółte.

Nr Rej. 35329. 30.1 1951. Pierw. 19.5 1950. Fa Zakłady Budowy Urządzeń Kotlarsko - Mechanicznych, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Zakład Nr 1. Sosnowiec. Wytwórnia urządzeń kotlarsko - mechanicznych.

Nr Rej. 35330. 8.2 1951. Pierw. 7.10 1950. Fa Centrala Nasienna, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Warszawa. Handel nasionami rolnymi i sadzienkami. Towary: nasiona siewne żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, kukurydzy, końskiego zębu, prosa, gryki, koniczny, lucerny, seradeli, łubinów, wyki, grochów siewnych i polnych, maku, rzepaków, lnu, konopi, gorczycy, słonecznika, buraków, brukwi, marchwi pastewnej, rzepy ścierniskowej, kapusty pastewnej, traw oraz ziemniaki — sadzeniaki.

Ochrona znaku zastrzeżona w zestawieniu kolorów: kłosa białe na zielonym tle, litery „CN“ białe na czarnym tle.

Nr Rej. 35331. 8.2 1951. Pierw. 19.5 1950. Fa Zakłady Przemysłu Wełnianego im. Józefa Niedzielskiego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Biała Kra-

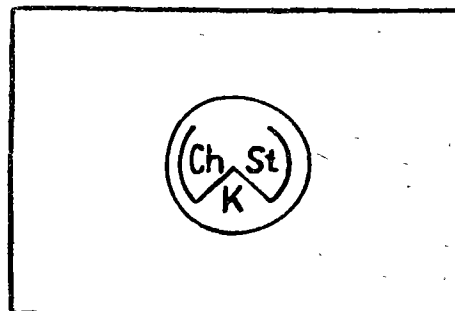
kowska. Wytwórnia sukna. Towary: sukno, tkaniny damskie sukienkowe, czesankowe i zgrzebne, czysto wełniane i półwełniane.

Nr Rej. 35332. 8.2 1951. Pierw. 25.4 1950. Fa Zakłady Biologiczno - Farmaceutyczne P. I. W. Drwalew. Drwalew, pow. grójecki. Wytwórnia leków weterynaryjnych i ludzkich. Towary: skoncentrowany roztwór Lugola do praktyki weterynaryjnej.

Biolugol

Państwowe Wyodrębnione. Chorzów. Wytwórnia konstrukcji stalowych.

Nr Rej. 35333. 8.2 1951. Pierw. 6.3 1950. Fa Chorzowska Wytwórnia Konstrukcji Stalowych, Przedsiębiorstwo

Nr Rej. 35334. 8.2 1951. Pierw. 19.10 1950. Fa Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Nowa Ruda“, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Nowa Ruda (woj. wrocławskie). Tkalnica i wykończalnia tkanin jedwabnych. Towary: podszewki, adamaszki, tkaniny bluzkowe, sukienkowe, bielizniane i gorsetowe.

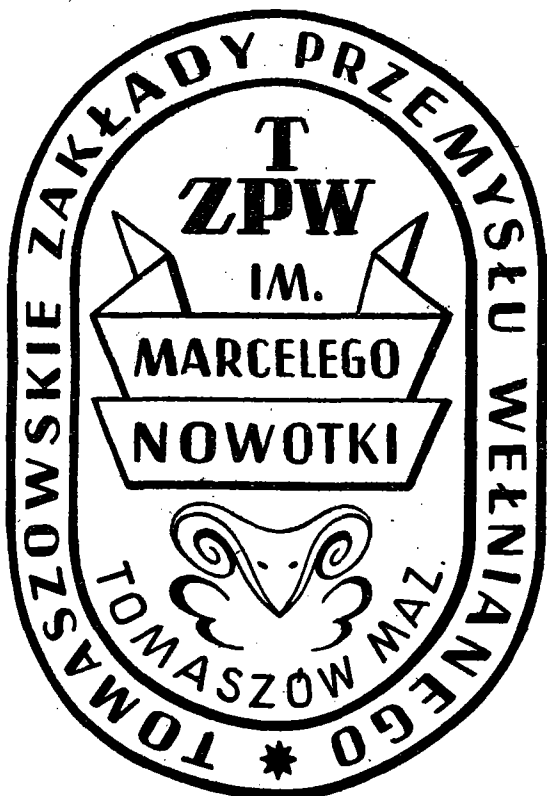

Nr Rej. 35335. 8.2 1951. Pierw. 31.5 1950. Fa Dylakowskie Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Dylaki, powiat Opole. Wytwórnia artykułów dziewiarskich. Towary: wyroby dziewiarskie.

Ochronę znaku zastrzeżono w następującym zestawieniu kolorów: białe koło ujęte w czerwoną obwódkę, w kole czarny wiatrak.

Nr Rej. 35336. 8.2 1951. Pierw. 8.5 1950. Fa Tomaszowskie Zakłady Przemysłu Wełnianego Im. Marcelego Nowotki, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Tomaszów Mazowiecki. Wytwórnia tkanin wełnianych. Towary: tkaniny czesankowe i zgrzebne o różnej zawartości wełny.

Nr Rej. 35337. 14.2 1951. Pierw. 31.7 1950. Fa Dolnośląskie Fabryki Wyrobów z Blachy Zakład Nr 3, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Jawor. Wytwórnia pieców kuchennych i pokojowych. Towary: piece węglowe kuchenne emaliowane, piece węglowo-gazowe kuchenne emaliowane, piece gazowe kuchenne emaliowane, piece pokojowe emaliowane, kuchenki gazowe dwupalnikowe.

Nr Rej. 35338-35342. 14.2 1951. Pierw. 28.11 1950. Fa Parfumerie d'Orient I. Ostrowska i S-ka. Łódź. Wytwórnia wyrobów kosmetyczno - perfumeryjnych. Towary: środki perfumeryjne, płyny antyseptyczne, puder i krem na odwołanie.

nr 35338

Onyx

Towary: wszelkiego rodzaju kosmetyki, w szczególności kremy i pudry.

nr 35339

Hannol

Towary: farby do włosów i środki do pielęgnowania włosów.

nr 35340

Orientine — Warszawa

Towary: wszelkiego rodzaju artykuły kosmetyczne, perfumeryjne i mydlarskie, a w szczególności kremy i pudry.

nr 35341

d'Orient

Towary: wszelkiego rodzaju kosmetyki, wyroby perfumeryjne i mydlarskie.

nr 35342

Juventa

Nr Rej. 35343. 14.2 1951. Pierw. 28.10 1950. Fa Laboratorium Chemiczno - Kosmetyczne „Halina“. Kraków. Wytwórnia artykułów perfumeryjno - kosmetycznych. Towary: towary perfumeryjno - kosmetyczne.

Mariola

Nr Rej. 35344. 14.2 1951. Pierw. 13.5 1950. Fa Carstairs Bros. Distilling Co., Inc. New York (St. Zjedn. Ameryki). Wytwórnia napojów alkoholowych. Towary: napoje alkoholowe.

CARSTAIRS

Nr Rej. 35345. 14.2 1951. Pierw. 28.9 1950. Fa Paul Jones and Company, Inc. New York (St. Zjedn. Am.). Wytwórnia wódek gatunkowych. Towary: wódka gatunkowa (whiskey).

Paul Jones

Nr Rej. 35346. 14.2 1951. Pierw. 10.10 1950. Fa Horrockses, Crewdson & Company, Limited. Preston (W. Brytania). Wytwórnia odzieży wszelkiego rodzaju. Towary: bielizna osobista, kombinezony, bluzy, koszule, pidżamy, podomki i suknie damskie, plażowe suknie, spódniczki, szorty i spodeńki, ubiory sportowe i kostiumy pływackie, wszystkie powyższe towary wykonane z bawełny lub sztucznego jedwabiu lub z mieszaniny bawełny i sztucznego jedwabiu.

HORROCKSES

Nr Rej. 35347. 15.2 1951. Pierw. 24.6 1950. Fa Campos y Quebrachales Puerto Sastre S. A. Buenos Aires (Argentyna). Wytwórnia garbników. Towary: ekstrakty i substancje do garbowania.

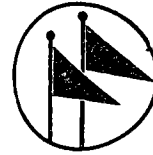
Nr Rej. 35348. 15.2 1951. Pierw. 24.6 1950. Fa Campos y Quebrachales Puerto Sastre S. A. Buenos Aires (Argentyna). Wytwórnia garbników. Towary: ekstrakty i substancje do garbowania.

Nr Rej. 35349. 15.2 1951. Pierw. 10.1 1950. (Konw. Zw. St. Zjedn. Amer.). Fa Merck & Co. Inc. Rahway, New Jersey (St. Zjedn. Am.). Fabryka produktów chemicznych. Towary: materiał utworzony z czynnego składnika zasadniczego, dającego się ekstraktować z kory nadnercza.

Cortone

Nr Rej. 35350. 15.2 1951. Pierw. 12.6 1950. Fa Zakłady Przemysłu Dzwierskiego im. Emilii Plater, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Łódź. Wytwórnia wyrobów dzianych i bielizny osobistej. Towary: wyroby dziane, bielizna osobista.

Ochronę znaku zastrzega się w kolorach: obwód koła i drzewce proporczyków — szafirowe, płótno proporczyków — czerwone, tło — białe.

Nr Rej. 35351. 15.2 1951. Pierw. 27.3 1950. Fa Gliwickie Zakłady Hutnicze, Huta „Pokój”, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Nowy Bytom. Wytwórnia artykułów metalowych

Nr Rej. 35352. 15.2 1951. Pierw. 27.3 1950. Fa Huta Bankowa, Dąbrowskie Zakłady Hutnicze, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Dąbrowa Górnicza. Wytwórnia wyrobów metalowych.

Nr Rej. 35353. 15.2 1951. Pierw. 29.3 1950. (Konw. Zw. Czechosłowacja). Fa Závody Presného Strojirenství Gottwaldov, národní podnik. Gottwaldov (Czechosłowacja). Wytwórnia maszyn precyzyjnych. Towary: maszyny dzwierskie, maszyny dla przemysłu obuwniczego, gumowego i garbarskiego, maszyny do szycia skóry, maszyny kartonazowe.

svit

Nr Rej. 35354. 15.2 1951. Pierw. 25.4 1950. Fa Zakłady Biologiczne - Farmaceutyczne P.I.W. Drwałew. Drwałew, pow. Grójec. Wytwórnia środków leczniczych. Towary: pałeczki węglowe do leczenia macycy u bydła.

Carbovet

Nr Rej. 35355—35356. 15.2 1951. Pierw. 25.8 1950. Fa Fabrikation von Dr N. Gerber - Originalapparaten, J. E. Gerber & Co. Zurych (Szwajcaria). Wytwórnia aparatów i przyrządów do badania mleka oraz do ustalania zawartości tłuszczu. Towary: aparaty i przyrządy do badania mleka.

nr 35355

Towary: butyrometry do ustalania zawartości tłuszczu w śmietanie metodą Dr G. Roedera.

nr 35356

Neo-Butyrometer
für Rahm
nach Dr. Roeder

Nr Rej. 35357. 17.2 1951. Pierw. 31.7 1950. Fa Wikmanshytte Brucks Aktiebolag. Wikmanshyttan (Szwecja). Wytwórnia stali i twardych metali. Towary: stal i twarde metale.

CRU

Nr Rej. 35358. 17.2 1951. Pierw. 5.8 1950. Fa Telegraph Construction & Maintenance Company Limited. Londyn (W. Brytania). Wytwórnia stopów metalowych. Towary: stopy metalowe, nieopakowane i częściowo opakowane.

MUMETAL

Nr Rej. 35359—35360. 17.2 1951. Pierw. 3.3 1950. (Konw. Zw. Czechosłowacja). Fa Chirana, národní podnik. Praha (Czechosłowacja). Wytwórnia maszyn, aparatów i instrumentów wszelkiego rodzaju z zakresu mechaniki terapeutycznej. Towary: chirurgiczne instrumenty i aparaty dla ludzi i zwierząt, medyczne przyrządy i aparaty do diagnozy, przyrządy, aparaty i sprzęt pomocniczy do celów dentystrycznych, chirurgiczne urządzenia pomocnicze i inne urządzenia medyczne, ortopedyczne instrumenty i przyrządy pomocnicze, aparaty laboratoryjne, osprzęt i akcesoria do racjonalnej hodowli zwierząt, przekładniki i samoczynne regulatory temperatury, elektryczne sterylizatory, działające za pomocą gorącego powietrza, rentgenowskie aparaty medyczne, rentgenowskie przyrządy do celów przemysłowych, aparaty elektro - terapeutyczne, aparaty elektrodiagnostyczne, medyczne lampy rentgenowskie, lampy rentgenowskie w ogóle.

nr 35359

Chirana

nr 35360

Nr Rej. 35361. 17.2 1951. Pierw. 7.10 1950. Fa Clark and Company, Limited. Paisley (W. Brytania). Wytwórnia klamerekowych zamknięć ślizgowych oraz handel tymi towarami. Towary: klamerkowe zamknięcia ślizgowe.

ANCHOR

Nr Rej. 35362. 19.2 1951. Pierw. 4.10 1950. FA Lightning Fasteners Limited. Londyn (W. Brytania). Wytwórnia zamknięć suwakowych. Towary: zamknięcia suwakowe wykonane całkowicie lub częściowo z gumy, kauczuku, żywicy syntetycznej, kazeiny lub podobnego materiału dającego się formować.

LIGHTNING

Nr Rej. 35363. 19.2 1951. Pierw. 9.8 1950. Fa The Amalgamated Dental Company, Limited. Londyn (W. Brytania). Wytwórnia przyborów dentystrycznych. Towary: przybory dentystryczne.

ZELEX

Nr Rej. 35364. 19.2 1951. Pierw. 18.9 1950. Fa The Amalgamated Dental Company, Limited. Londyn (Wielka Brytania). Wytwórnia aparatów, przyrządów, instrumentów i umeblowania do celów dentystrycznych. Towary: zęby sztuczne, ręczne instrumenty dentystryczne, tace do dentystrycznych wycisków, lusterka do ust i dłutka dentystryczne, aparaty do stosowania narkozy, nożyczki chirurgiczne, gutaperkowe kolce i peletki do celów dentystrycznych, umeblowanie specjalne przystosowane do celów dentystrycznych.

ASH ENGLAND

Nr Rej. 35365. 19.2 1951. Pierw. 14.9 1950. Fa Thomas Hunter, Limited. Rugby (W. Brytania). Wytwórnia artykułów metalowych. Towary: metalowe kapsle i zamknięcia do butelek i podobnych naczyń.

OMNIA

Nr Rej. 35366. 19.2 1951. Pierw. 9.10 1950. Fa Ostroj, národní podnik. Ostrava (Czechosłowacja). Wytwarzanie, naprawa i sprzedaż wyrobów lanych ze stali i żeliwa, konstrukcji stalowych, maszyn, aparatów i urządzeń, zwłaszcza dla przemysłu górniczego. Towary: maszyny, aparaty i urządzenia dla górnictwa, hutnictwa, dla kamienioł-

mów, dla przemysłu chemicznego, dla przemysłu gorzelnianego, oraz części tych maszyn, aparatów i urządzeń, konstrukcje stalowe i ich części, odlewy z żeliwa i ze stali.

Nr Rej. 35367. 19.2 1951. Pierw. 9.6 1950. Fa **British Bemberg Limited.** Londyn (W. Brytania). Wytwórnia i sprzedaż przędzy i nici. **Towary:** przędza i nici wykonane całkowicie ze sztucznego jedwabiu.

BRITBEM

Nr Rej. 35368. 19.2 1951. Pierw. 5.10 1950. Fa **British Bemberg Limited.** Londyn (W. Brytania). Wytwórnia materiałów tekstylnych oraz handel tymi materiałami. **Towary:** tkaniny, bielizna pościelowa i stołowa, artykuły włókiennicze.

Britbem

Nr Rej. 35369. 19.2 1951. Pierw. 18.9 1950. Fa **The Amalgamated Dental Company, Limited.** Londyn (W. Brytania). Wytwórnia aparatów, przyrządów, instrumentów i umeblowania, stosowanych do celów dentystycznych. **Towary:** zęby sztuczne, ręczne instrumenty dentystyczne, tace do dentystycznych wycisków, lusterka do ust i dłutka dentystyczne, aparaty do stosowania narkozy, nożyczki chirurgiczne, gutaperkowe kolce i peletki do celów dentystycznych, umeblowanie specjalne, przystosowane do celów dentystycznych.

ASH

Nr Rej. 35370—35377. 21.2 1951. Pierw. 25.4 1950. Fa **Zakłady Biologiczno - Farmaceutyczne P.I.W. Drwalew.** Drwalew, pow. Grójec. Wytwórnia leków weterynaryjnych i ludzkich. **Towary:** preparat do nacierania przeciwkołkowego, zawierający terpentynę, amoniak i wyciąg pieprzu tureckiego.

nr 35370

Fluidosan

Towary: maść z dodatkiem antyvirusu i wyciągu skóry końskiej do leczenia gruzy u koni.

nr 35371

Hippodermina

Towary: kapsułki przeciwbacze dla koni, psów, bydła i owiec.

nr 35372

Canivermina

Towary: nalewka ściągająco-odkażająca, zawierająca sole chromowe.

nr 35373

Biotinktura

Towary: lek przeciwbiegunkowy dla prosiąt i cieląt.

nr 35374

Ventrovet

Towary: nalewka pobudzająca ruchy żwacza u bydła.

nr 35375

Bioruminans

Towary: maść do leczenia zapaleń wymienia u krów.

nr 35376

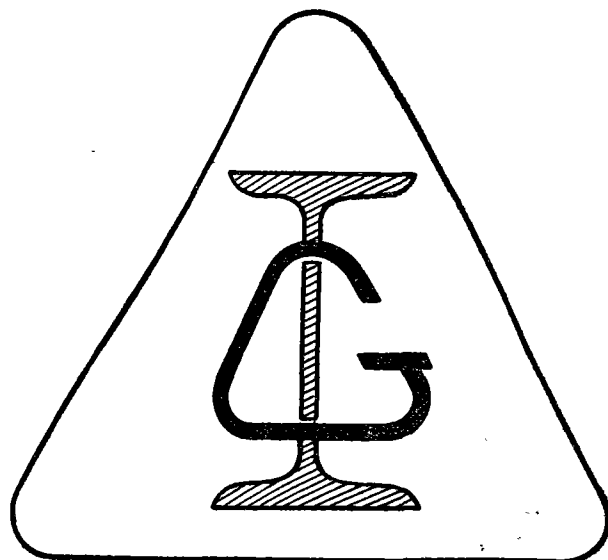
Bovidermina

Towary: maść miodowo-tranowa z dodatkiem antyvirusu.

nr 35377

Panodermina

Nr Rej. 35378. 22.2 1951. Pierw. 19.5 1950. Fa **Zakłady Budowy Urządzeń Kotlarsko - Mechanicznych, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione Zakład Nr 5.** Gliwice. Wytwórnia urządzeń kotlarsko - mechanicznych.

Nr Rej. 35379. 22.2 1951. Pierw. 24.5 1950. Fa Zakłady Przemysłu Wełnianego im. Mariana Buczka, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Kamienica k. Bielska. Wytwórnia materiałów wełnianych. Towary: materiały płaszczowe, ubraniowe i sukienkowe.

Nr Rej. 35380. 22.2 1951. Pierw. 13.7 1950. Fa Zakłady Przemysłu Wełnianego im. Ludwika Gawlika, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Biała Krakowska. Wytwórnia materiałów wełnianych, ubraniowych, kostiumowych i płaszczowych. Towary: wszelkiego rodzaju tkaniny ubraniowe, kostiumowe i płaszczowe.

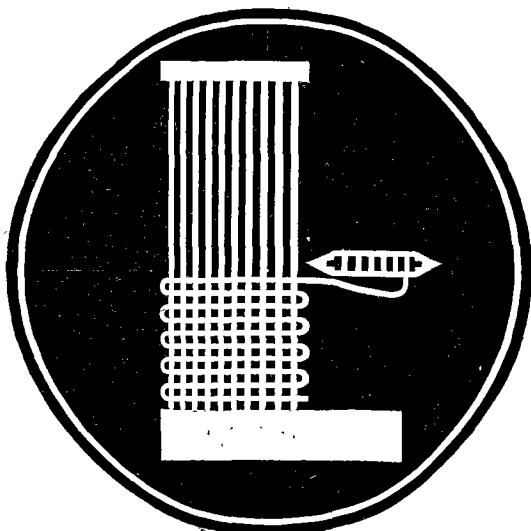
Nr Rej. 35381. 22.2 1951. Pierw. 18.11 1947. Fa Zakłady Przemysłu Chemicznego „Pabianice”, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Pabianice. Fabryka produktów chemicznych. Towary: środek odkażający.

Dermoform

Nr Rej. 35382. 22.2 1951. Pierw. 11.11 1947. Fa Zakłady Przemysłu Chemicznego „Pabianice”, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Pabianice. Fabryka produktów chemicznych. Towary: środek leczniczy przeciw sklerozie, artretyzmowi, kile.

Urojodin

Nr Rej. 35383. 7.3 1951. Pierw. 15.5 1950. Fa Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Len”, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Kamienna Góra. Wytwórnia przędzy lnianej, konopnej i pakulanej oraz tkanin. Towary: tkaniny lniane oraz przęda lniana i pakulana.

Zastrzeżono ochronę znaku w kolorze białym lub złotym, w kole czarnym lub niebieskim.

Nr Rej. 35384. 7.3 1951. Pierw. 20.7 1950. Fa Zjednoczone Zakłady Przemysłu Farmaceutycznego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Warszawa. Wytwórnia wszelkiego rodzaju artykułów farmaceutycznych. Towary: sól dietetyczna do użytku przy diecie bezsolnej.

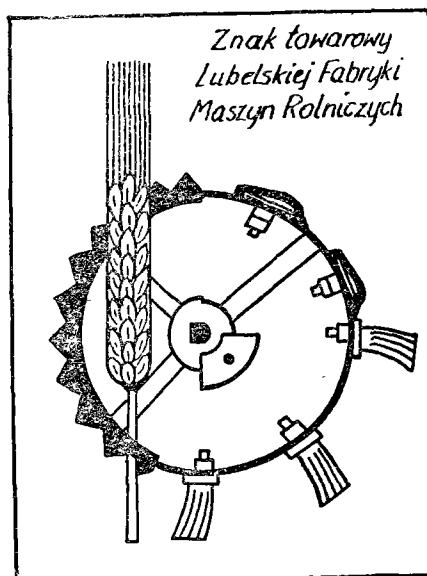
SINECHLORIN

Nr Rej. 35385. 7.3 1951. Pierw. 25.4 1950. Fa Zakłady Biologiczno - Farmaceutyczne P.I.W. Drwałew. Drwałew, pow. Grójec. Wytwórnia środków leczniczych. Towary: środki lecznicze weterynaryjne i dla ludzi.

Ochrona znaku zastrzeżona we wszelkich kolorach.

Nr Rej. 35386. 7.3 1951. Pierw. 17.10 1950. Fa Lubelska Fabryka Maszyn Rolniczych, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Lublin. Wytwórnia maszyn i narzędzi rolniczych. Towary: maszyny i narzędzia rolnicze, a w szczególności młocarnie, wialnie i młynki do czyszczenia ziarna, siewkarnie, kieraty, przystawki, walce, brony koleczaste.

Nr Rej. 35387. 7.3 1951. Pierw. 12.5 1950. Fa Wargöns Aktiebolag. Vargön (Szwecja). Wytwórnia garbników. Towary: garbniki.

WANIN

Nr Rej. 35388. 7.3 1951. Pierw. 18.8 1950. Fa Wargöns Aktiebolag. Vargön (Szwecja). Wytwórnia wyrobów chemicznych. Towary: wyroby chemiczne, otrzymywane z ługów posiarzynowych i składające się w całości lub części ze związków ligninowych.

WARGOTAN

Nr Rej. 35389. 8.3 1951. Pierw. 3.5 1950. Fa The Edison Swan Electric Company, Limited. Londyn (W. Brytania). Wytwórnia sprzętu elektrotechnicznego. Towary: lampy elektryczne i armatura oświetleniowa, baterie elektryczne i akumulatory, prostowniki elektryczne, elektryczne lampy wyładowcze, aparaty radiowe i fonograficzne, lampy żarzeniowe (thermionic), przewody do elektrycznego przekazywania energii, aparaty elektromedyczne.

EDISWAN

Nr Rej. 35390. 8.3 1951. Pierw. 27.4 1950. Fa Zenith Radio Corporation. Chicago, stan Illinois (St. Zjedn. Ameryki). Wytwórnia aparatów dentystycznych, medycznych i chirurgicznych oraz ich części. Towary: aparaty ułatwiające słyszenie oraz ich części.

Nr Rej. 35391—35401. 10.3 1951. Pierw. 28.4 1950. Fa Zjednoczenie Przemysłu Roszarniczego. Wrocław. Wytwarzanie włókien, pakul konopnych i lnianych oraz siemienia. Towary: włókna długie trzepane, słane.

nr 35391

T. R. S.

Towary: włókna długie trzepane moczone.

nr 35392

T. R. M.

Towary: włókna długie trzepane zieleniec.

nr 35393

T. R. Z.

Towary: pakuły targańcowe słańcowe.

nr 35394

P. TARG. MA. S.

Towary: włókna długie trzepane moczone-gotowane.

nr 35395

T. R. M/G.

Towary: pakuły targańcowe moczeńcowe.

nr 35396

P. TARG. MA. M.

Towary: pakuły targańcowe zieleńcowe.

nr 35397

P. TARG. Z.

Towary: pakuły turbinowe słańcowe.

nr 35398

P. TURB. S.

Towary: pakuły turbinowe moczeńcowe.

nr 35399

P. TURB. M.

Towary: pakuły turbinowe zieleńcowe.

nr 35400

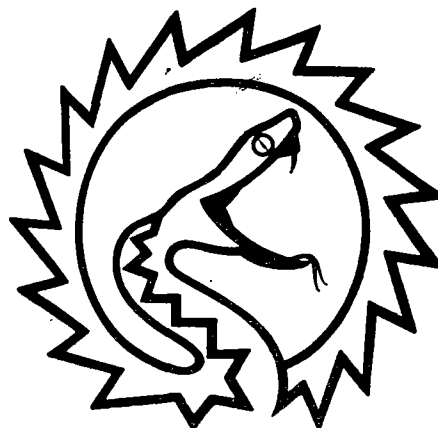
P. TURB. Z.

Towary: pakuły turbinowe moczone-gotowane.

nr 35401

P. TURB. M/G.

Nr Rej. 35402. 12.3 1951. Pierw. 18.11 1949. (Konw. Zw. Czechosłowacja). Fa Pilana, tovarna na pily a nástroje drevoobrábeci, národní podnik. Hulin (Czechosłowacja). Wytwórnia pil i narzędzi do obróbki drewna. Towary: maszyny, aparaty, narzędzia, przyrządy i wyroby metalowe, zwłaszcza maszyny, aparaty, narzędzia i przyrządy tartaczne, do obróbki drewna i innych materiałów, piły wszelkiego rodzaju, pilniki, maszyny, aparaty, narzędzia i przyrządy do przeróbki drewna, w szczególności maszyny do obróbki drewna oraz ich części, przyrządy do sklejanja i prasowania fornirów, noże i wyroby nożownicze, narzędzia i przybory do konserwacji pil i pilników.

Nr Rej. 35403—35404. 12.3 1951. Pierw. 15.9 1950. Fa Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych. Warszawa. Wydawnictwo książek w zakresie potrzeb szkół, zakładów i instytucji naukowych oraz władz administracji szkolnej. Towary: podręczniki dla szkół ogólnokształcących, zawodowych i akademickich, skrypty akademickie, wydawnictwa w zakresie lektury pomocniczej dla nauczycieli i uczniów oraz czasopisma pedagogiczne.

nr 35403

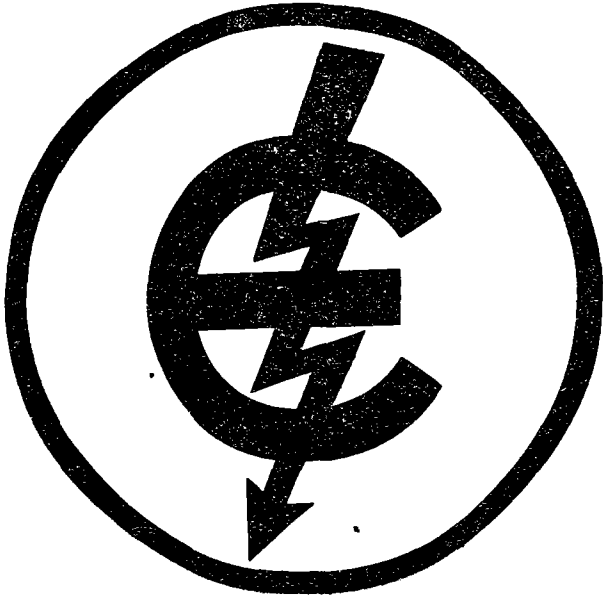

nr 35404

Nr Rej. 35405. 12.3 1951. Pierw. 5.9 1950. Fa Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Górnośląskiego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Katowice. Przedsię-

biorstwo energetyczne oraz wytwórnia produktów chemicznych. **Towary:** siarczan glinu, siarczan żelazowy, alun chromowo-amonowy, alun chromowo - potasowy, ziemia odbarwiająca, pył odlewniczy.

Nr Rej. 35408. 14.3 1951. Pierw. 9.6 1950. **Fa Alfa Romeo Soc. per Azioni.** Mediolan (Italia). Wytwórnia samochodów i silników. **Towary:** samochody wszelkiego rodzaju, silniki wybuchowe i silniki Diesla EN zwłaszcza dla lotnictwa, śmigła metalowe dla lotnictwa, obrabione i nieobrobione, części maszyn do topienia i do wytłaczania stali specjalnej oraz stopów lekkich, maszyny i części maszyn, wytwory metalurgiczne wszelkiego rodzaju.

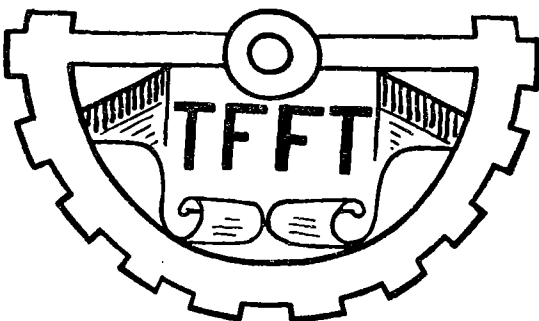
Nr Rej. 35409. 14.3 1951. Pierw. 30.10 1950. **Fa Polskie Zakłady Optyczne, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione.** Warszawa. Wytwórnia sprzętu precyzyjno-optycznego. **Towary:** lornetki polowe, fonendoskopy lekarskie, planktoskopy, węgielnice optyczne, niwelatory, kierownice optyczne, piony optyczne, mikroskopy szkolne, laboratoryjne do badań naukowych, stereoskopy, odczytowe, metalograficzne, projekcyjne, okulary i obiektywy różnego rodzaju, lampy mikroskopowe z transformatorem, lupy różnego rodzaju, trychinoskopy, nasadki krzyżowe.

Nr Rej. 35406. 12.3 1951. Pierw. 29.4 1950. **Fa Powers-Samas Accounting Machines, Limited.** Londyn (W. Brytania). Wytwórnia maszyn do rachowania i ich części. **Towary:** maszyny do rachowania i ich części, karty rejestracyjne, płytki podawcze, stojaki i skrzynki do kart rejestracyjnych, papier rubrykowany i taśmy do maszyn do rachowania.

SAMAS

Nr Rej. 35407. 12.3 1951. Pierw. 27.3 1950. **Fa Państwowa Fabryka Filców Technicznych.** Tomaszów Mazowiecki. Wytwórnia filców technicznych. **Towary:** filce techniczne, tkaniny filtracyjne, powijaki do maszyn drukarskich, filce papiernicze, sukna cylindrowe, manszony do ciągarek przędzalniczych.

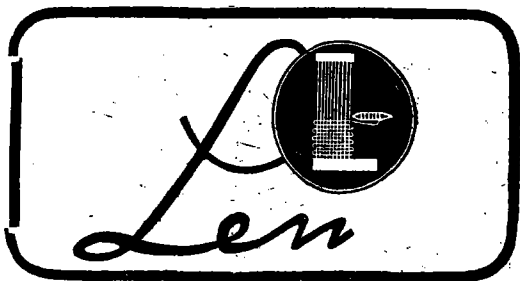

Nr Rej. 35410. 14.3 1951. Pierw. 19.10 1950. **Fa Kaliskie Zakłady Przemysłu Dzwiniarskiego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione.** Kalisz. Wytwórnia wyrobów dzianych i pończosznicy oraz bielizny osobistej. **Towary:** wyroby dziane i pończosznicy oraz bielizna osobista.

Ochrona znaku zastrzeżona w kolorach: tło białe, rysunek sowy czarny, obwódka czerwona.

Nr Rej. 35411. 14.3 1951. Pierw. 15.5 1950. Fa Dolnośląskie Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Len“, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Kamienna Góra. Wytwórnia przędzy lnianej, konopnej, pakulanej oraz tkanin. Towary: tkaniny lniane, przędza lniana i pakulana.

Zastrzeżono ochronę znaku w zestawieniu kolorów: białego, złotego, czarnego i niebieskiego.

Nr Rej. 35412. 19.3 1951. Pierw. 18.8 1950. Fa Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken. Göteborg (Szwecja). Wytwórnia łożysk kulkowych, maszyn wszelkiego rodzaju i ich części oraz przyrządów pomiarowych i sprzedaż środków smarnych. Towary: środki smarne, szczególnie smary do stałych łożysk tocznych.

SKF

Nr Rej. 35413. 19.3 1951. Pierw. 24.2 1950. Fa Janka, závody na výrobu zařízení vzduchotechnických, národní podnik. Praga (Czechosłowacja). Wytwarzanie i sprzedaż wyrobów metalowych i maszynowych, ich części, urządzeń, przyrządów i przynależności dla techniki powietrznej. Towary: maszyny biurowe oraz małe maszynki (przyrządy) biurowe i przybory kancelaryjne, maszyny, aparaty i przyrządy do pisania, rysowania i powielania, ich części i przynależności, zwłaszcza płyny do powielaczy, maszyny, aparaty i przyrządy do księgowania, kopiowania, do celów organizacyjnych i kalkulacyjnych oraz ich części i przynależności.

Expintol

Nr Rej. 35414. 19.3 1951. Pierw. 19.5 1950. Fa Zakłady Wyrobów Kutech, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Zakład Nr 3. Osowiec Śl., pow. Opole. Wytwórnia narzędzi gospodarskich i rzemieślniczych. Towary: widły małe, widły duże, młotki ślusarskie małe, młotki duże, klucze płaskie, klucze nasadowe (sztorcowe), siekiery, kilofy i oskardy, łomy, przecinaki, kopaczki, grabie, łopaty, szpadle, przebijaki.

Nr Rej. 35415—35416. 19.3 1951. Pierw. 28.3 1950. Fa Wilhelm Kramer Thermometerfabrik Kommanditgesellschaft. Zerst, Anh. (Niemiecka Republika Demokratyczna). Wytwórnia termometrów. Towary: termometry różnego rodzaju.

nr 35415

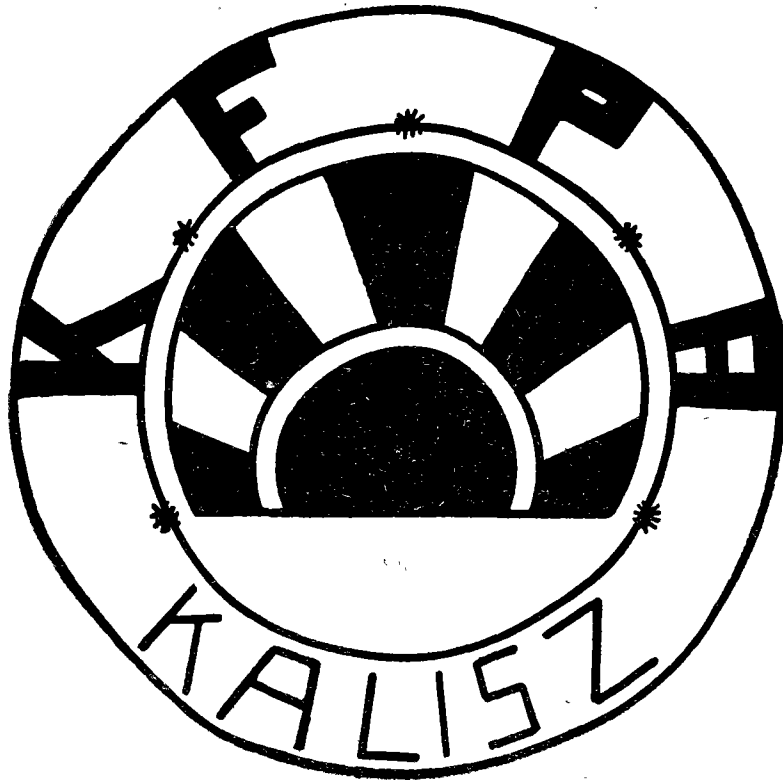
KRAMER'S THERMOMETER

Towary: termometry.

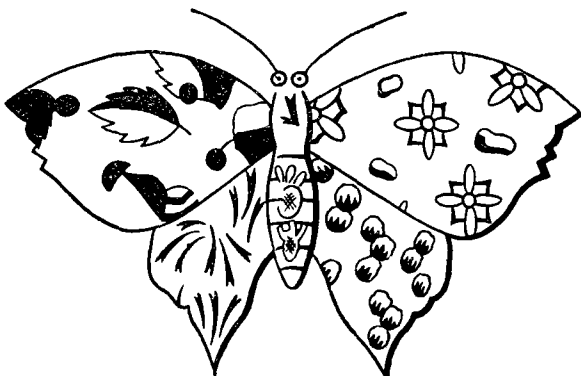
nr 35416

Nr Rej. 35417. 19.3 1951. Pierw. 19.4 1950. Fa Kaliska | Wyodrębnione. Kalisz. Fabryka pluszu i aksamitu. Towary: plusze i artykuły pokrewne.

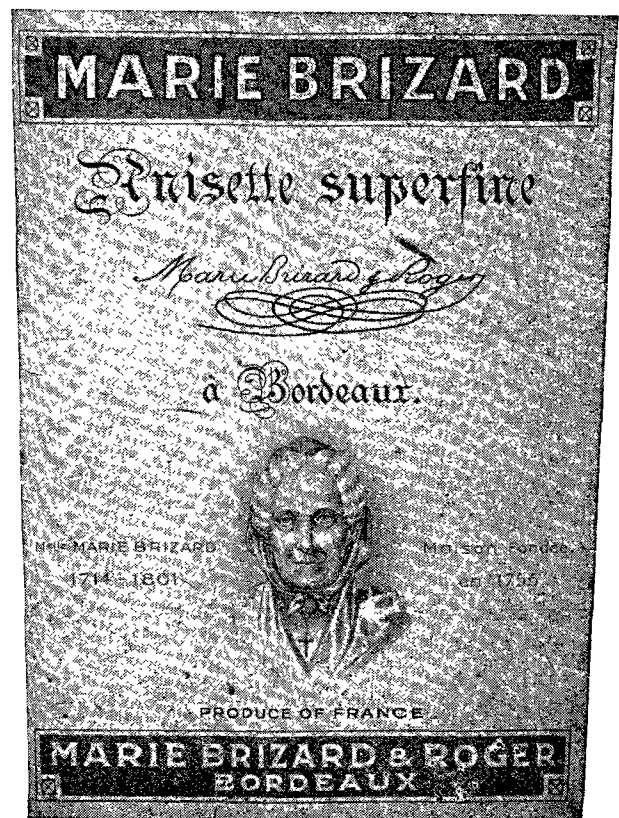

Nr Rej. 35418. 19.3 1951. Pierw. 2.10 1950. Fa Kaliskie Zakłady Przemysłu Jedwabniczego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione. Kalisz. Wytwórnia jedwabiu sztucznego oraz przędzy wełnianej i bawełnianej. Towary: tkaniny białe damskie, podszewkowe farbowane, bluzki damskie, suknie damskie farbowane, drukowane, wzorzyste.

K.Z.P.J.
Kalisz

Nr Rej. 35419. 19.3 1951. Pierw. 7.7 1950. Fa Les Héritiers de Marie Brizard & Roger, Achard, Glotin & Cie. Bordeaux (Francja). Wytwórnia napojów alkoholowych. Towary: likiery.

Nr Rej. 35420. 19.3 1951. Pierw. 15.6 1950. Fa Bulo-
va Watch Company, Inc. New York (St. Zjedn. Amery-
ki). Wytwórnia zegarków. Towary: zegarki kieszonkowe
i nareczne lub zegarki na pasku.

BULOVITAS

Nr Rej. 35421. 19.3 1951. Pierw. 26.6 1950. Fa Zjed-
noczone Zakłady Przemysłu Farmaceutycznego, Przedsię-
biorstwo Państwowe Wyodrębnione, Warszawa. Wytwór-
nia wszelkiego rodzaju artykułów farmaceutycznych. To-
wary: preparaty farmaceutyczne stosowane przy braku
fosforu wapnia w organizmie.

PHOSPHIT LIQUID

Nr Rej. 35422. 19.3 1951. Pierw. 13.3 1950. Fa Zakła-
dy Chemiczne „Azot“, Przedsiębiorstwo Państwowe Wy-
odrębnione, Jaworzno. Wytwórnia artykułów chemicznych.
Towary: preparat do tępienia szkodników na drzewach
i krzewach owocowych oraz ozdobnych w okresie bezlist-
nym.

Karbolina sadownicza
emulgowana
marki „Azot“

Nr Rej. 35423 — 35425. 22.3 1951. Pierw. 7.10 1949.
Fa Eastman Kodak Company, Rochester (St. Zjedn. Ame-
ryki). Wyrób i sprzedaż aparatów, przyrządów i filmów
fotograficznych i kinematograficznych. Towary: maszyny
do fotograficznego kopiowania, uczulony papier fotogra-
ficzny.

nr 35423

VELOX

Towary: aparaty projekcyjne do obrazów ruchomych,
wyposażenia projekcyjne zawierające aparat projekcyjny,
szpule filmowe i/lub przyrządy do łączenia filmów, ekrany
projekcyjne, szpule do filmów kinematograficznych,
klamerki do przytrzymywania filmów kinematograficz-
nych na szpulach, filmy kinematograficzne z obrazami go-
towymi do wyświetlania, futerały do aparatów projekcyj-
nych, puszki do filmów, soczewki, przyrządy do nawilżania
filmów oraz aparaty do nawijania, odnawiania, przeglą-
dania, i/lub łączenia filmów, jak również ich akcesoria
i części, jak na przykład przewijacze filmów, aparaty do
przewijania i łączenia filmów, osprzęt do łączenia filmów,
przyrządy do przeglądania filmów, kinematograficzne
przyrządy do przeglądania filmów obrazów ruchomych,
przyrządy do wykonywania zdjęć filmowych, zawierają-
ce urządzenie do przeglądania, nawijania i łączenia
filmów.

nr 35424

KODASCOPE

Towary: filmy fotograficzne do obrazów nieruchomych,
filmy do zapisywania dźwięków, podręczniki do wywoły-
wania fotografii, oprawy do przezroczycy i przewodnice lamp,
oraz szkła pokrywowe do wykonywania przewodnic lamp,
filmy kinematograficzne i filtry fotograficzne.

nr 35425

KODACHROME

Nr Rej. 35426. 22.3 1951. Pierw. 27.10 1949. Fa R. J.
Reynolds Tobacco Company, Winston - Salem, stan North
Carolina (St. Zjedn. Am.). Fabryka wyrobów tytoniowych.
Towary: papierosy.

CAVALIER

PRZEDŁUŻENIE OCHRONY PRAWNEJ ZNAKÓW

(Po numerze rejestru podana jest data, do której prze-
dłużono ochronę znaku)

7660	—	28.	8.	1955	22204	—	31.	12.	1961
19487	—	12.	2.	1960	27098	—	18.	7.	1956
20410	—	30.	8.	1960	30531	—	20.	7.	1960
20419	—	30.	8.	1960	30604	—	30.	8.	1960
20655	—	20.	11.	1960	30728	—	8.	11.	1960
20851	—	22.	1.	1961	30821	—	11.	1.	1961
20907	—	30.	1.	1961	30850	—	22.	1.	1961
21013	—	18.	2.	1961	30867	—	31.	1.	1961
21028	—	19.	2.	1961	30887	—	12.	2.	1961
21093	—	4.	3.	1961					

ZMIANY W REJESTRZE

a) Nr Rej. 7660 — Prawo z rejestracji znaku przepisa-
no z firmy: „Marcel Midy“ na firmę: „Société d'Etudes
de Recherches et d'Applications Scientifiques et Medi-
cales“.

Nr Rej. 28720, 28727 — prawo z rejestracji znaków prze-
pisano z firmy: „Kinetic Chemicals, Inc.“ na firmę: „E. I.
du Pont de Nemours and Compan“.

b) Nr Rej. 27098 — nazwa firmy: „Fusion - Moteurs“
Société Anonyme“ zmieniona na: „Bernard Moteurs“ So-
ciété Anonyme“.

Nr Rej. 30531 — nazwa firmy: „Fabryka Przetworów
Chemicznych „Dobroclin“ F. A. i G. Pal, Spółka Firmowa“
zmieniona na: „Państwowa Fabryka Przetworów Chemicz-
nych „Dobroclin“.

ODTWARZANIE REJESTRU

Na podstawie przeprowadzonego postępowania wyja-
śniającego zgodnie z art. 44 — 48 rozporządzenia Prezy-
denta Rzeczypospolitej z dnia 22.3 1928 r. o postępowani-
u administracyjnym (Dz.U.R.P. nr 36, poz. 341) oraz
na podstawie odtworzonych akt spraw Urząd Patentowy
R. P. wpisał do odtwarzanego rejestru znaków towaro-
wych następujące znaki towarowe:

(Po numerze rejestru podana jest data zarejestrowania
i właściciel znaku)

Nr Rej. 3095. 3.2 1925. Fa Aktieselskabet de Danske
Sprittfabrikker. Kopenhaga (Dania).

Nr Rej. 7660. 28.8 1925. Fa Société d'Etudes, de Re-
cherches et d'Applications Scientifiques et Medicales. Pa-
ryż (Francja).

Nr Rej. 10373. 15.12 1925. Fa Anciens Etablissements
Goldenberg & Cie, S. A. Zornhoff, Alzacja (Francja).

Nr Rej. 10512. 19.12 1925. Fa Ingersoll-Rand Compa-
ny. New York (St. Zjedn. Amer.).

Nr Rej. 12233. 20.5 1926. Fa Société Tokalon. Paryż
(Francja).

Nr Rej. 20655. 20.11 1930. Fa The Winterbottom Book
Cloth Company, Limited. Piccadilly, Manchester, Lanca-
shire (W. Brytania).

Nr Rej. 25885. 16.7 1935. Fa The General Tire & Rubber Company. Akron, stan Ohio (St. Zjedn. Am.).

Nr Rej. 27098. 18.7 1936. Fa „Bernard Moteurs“ Societe Anonyme. Rueil-Malmaison (Francja).

Nr Rej. 31241. 25.9 1941. Fa Cederroths Tekniska Fabrik. Sztokholm (Szwecja).

UNIEWAŻNIENIE REJESTRACJI

Nr Rej. 34671 — prawomocnym orzeczeniem Wydziału Spraw Spornych z dn. 21 października 1950 r. nr Sp. 44/50 rejestracja znaku została unieważniona w części, dotyczącej rysunku mężczyzny na kuli ziemskiej.

WYKREŚLENIA Z REJESTRU

Na podstawie art. 184 lit. a) i b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.3 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U.R. nr 39, poz. 384) wygasło prawo z rejestracji następujących znaków towarowych:

lit. a) — nr nr Rej. 274, 2295, 9653, 17075, 17828, 17907, 18257, 18780, 19339, 19434, 19435, 19436, 19485, 19486, 19499, 19501, 19603, 19800, 19804, 20409, 20471, 21617, 25840, 26385, 26699, 27702, 29320, 29328, 29505, 30449, 30480, 30530, 30644.

lit. c) — nr Rej. 23486.

CZĘŚĆ III

PRZEGLĄD WYNALEZCZOŚCI

Inż. ZBIGNIEW MUSZYŃSKI

KILKA SŁÓW O RUCHU WSPÓŁZAWODNICTWA
I RACJONALIZACJI
W PAŃSTWACH DEMOKRACJI LUDOWEJ

Jedną z głównych przyczyn wzrostu potencjału gospodarczego państw Demokracji Ludowej - jest pełne zrozumienie i najszersze poparcie, jakiego te państwa udzieliły ruchowi współzawodnictwa i racjonalizacji, który w wielu przypadkach zdecydował o przedterminowym wykonaniu, i to z poważną nadwyżką, planów gospodarczych.

Karol Kyzlink, zasłużony racjonalizator Czechosłowacji

Przodownicy pracy i racjonalizatorzy Polski, Czechosłowacji, Węgier, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Rumunii, Bułgarii i Albanii reprezentują dziś nie tylko najbardziej wyrobioną część klasy robotniczej tych państw, ale stali się rzeczywistym wykładnikiem walki o szerokie upowszechnienie nowego stosunku do pracy, stali się krzewicielami nowego stylu pracy, bojownikami o podniesienie jej wydajności, bojownikami o nową technikę, o obniżenie kosztów wytwarzania, o zwiększenie produkowanej masy towarowej, o podniesienie jakości wyrobów, o zmniejszenie wysiłku i poprawę warunków zdrowotnych pracy.

Nic więc dziwnego, że służąc takim celom ruch współzawodnictwa i racjonalizacji spotkał się w pań-

stwach Demokracji Ludowej z należytą opieką i najszerszą pomocą państwa, dążącego do stworzenia dla tego ruchu możliwie najlepszych warunków rozwoju.

Ruch współzawodnictwa i racjonalizacji rozpoczął się prawie równocześnie we wszystkich państwach Demokracji Ludowej. Jeżeli dzisiaj widzimy znaczne różnice w stopniu jego rozwoju w poszczególnych państwach, to na ten stan rzeczy złożyły się zasadniczo dwa czynniki.

Pierwszy z nich to różne tempo przemian politycznych, jakie dokonywały się po zakończeniu ostatniej wojny, drugi zaś to różnica stopnia uprzemysłowienia i poziomu przemysłu.

Jedne z państw Demokracji Ludowej szybko wchodziły na drogę wiodącą do socjalizmu, inne zaś posuwały się wolno na tej drodze przemian politycznych, społecznych i gospodarczych.

Jedne posiadały już z dawniejszych czasów odpowiednio rozwinięty przemysł i kadry fachowe, jak np. Czechosłowacja, inne nie posiadały prawie żadnego przemysłu, jak np. Albania.

Państwa takie jak Rumunia, Węgry i Bułgaria posiadały przed wojną słaby przemysł przy równoczesnej dominującej pozycji rolnictwa. W podobnej sytuacji jak Rumunia, Węgry i Bułgaria znajdowała się Polska, jednakże z tą dużą różnicą, że Polska została zniszczona i ograbiona już w roku 1939, a okupant nie był zainteresowany w jakiegokolwiek odbudowie naszego potencjału, lecz wprost przeciwnie — dążył do zupełnego zniszczenia tego, co mogło by stanowić załazek naszego nowego bytu politycznego i gospodarczego.

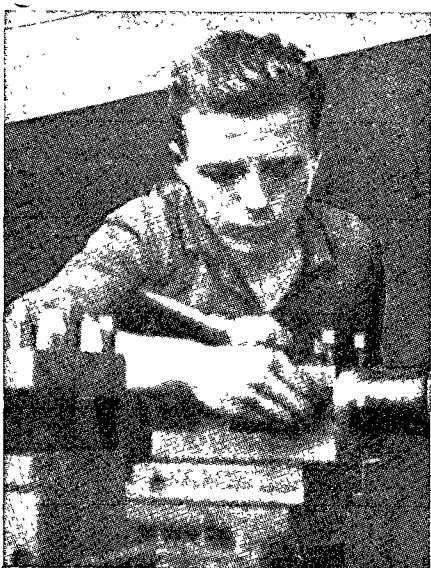
Buzgo Szandor, zasłużony węgierski przodownik pracy, wyrabiający średnio około 190 proc. normy

Specjalna sytuacja natomiast zaistniała w Niemieckiej Republice Demokratycznej, która wprawdzie zniszczona, zachowała jako pozostałość swojego dawnego wojennego przemysłu liczne, doświadczone, fachowe kadry przemysłowe.

Czołowa postać ruchu racjonalizatorskiego ZSRR, Paweł Byków, którego metody szybkościowego skrawania stosują dziesiątki tysięcy pracowników przemysłu metalowego Polski i państw Demokracji Ludowej

W tej sytuacji porównywanie osiągnięć poszczególnych państw Demokracji Ludowej nie jest możliwe. Stwierdzić jednak należy, że w każdym z tych państw uczyniono wszystko, co tylko było w mocy, dla szybkiego rozpowszechnienia ruchu współzawodnictwa i racjonalizacji pracy, jako podstawowego i koniecznego czynnika rozwoju potencjału gospodarczego państwa.

Wacław Svoboda, który jako tokarz jednej z fabryk przemysłu metalowego w Pradze, dokonał rewolucyjnego przewrotu w dziedzinie przygotowania fabrykacyjnego oraz możliwie wszechstronnego wyzyskania możliwości swojej obrabiarki. Metody pracy Svobody są dziś znane w całej Czechosłowacji

Dla lepszego uzmysłowienia sobie stopnia rozwoju ruchu współzawodnictwa i racjonalizacji w państwach Demokracji Ludowej podać możemy, że w Czechosłowacji bierze w nim udział ponad 35%, na Węgrzech 75%, w Rumunii 46%, w Niemieckiej Republice Demokratycznej 72%, w Bułgarii ponad 50 tysięcy, w Polsce ponad 70% pracowników zatrudnionych w przemyśle. W Albanii, z racji jej stonkowo małego i stawiającego dopiero pierwsze kroki przemysłu, ruch współzawodnictwa i racjonalizacji jest najmniejszy, w każdym jednak razie rozwija się ostatnio intensywnie, jak i w innych państwach Demokracji Ludowej.

Gdybyśmy zastanowili się nad kwestią podobieństwa form ruchu współzawodnictwa i racjonalizacji w poszczególnych krajach Demokracji Ludowej, zauważylibyśmy na tym odcinku dużą analogię odnośnie form współzawodnictwa, natomiast dosyć znaczne różnice w szczegółach załatwiania spraw związanych z ruchem wynalazczości pracowniczej.

Bez przesady stwierdzić można, że formy organizacyjne ruchu wynalazczości pracowniczej zostały

W Niemieckiej Republice Demokratycznej w celu lepszego i możliwie szybkiego rozpowszechnienia nowych metod pracy organizuje się grupowe wyjazdy czołowych przodowników pracy i racjonalizatorów na zakłady pracy. Oto grupa przodowników i racjonalizatorów, oglądająca z zainteresowaniem nowe udoskonalenie techniczne frezarki narzędziowej w fabryce „Pintsch“

w Polsce najwcześniej określone odpowiednimi normami prawnymi. Inne państwa zrobiły to trochę później, idąc na pewien mniejszy lub większy kompromis między dawnym ustawodawstwem patentowym a nowymi wymaganiami życia. To ostatnie cechuje również polskie poczynania w tej dziedzinie.

Cechą charakterystyczną nowego ustawodawstwa Węgier oraz Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest przekształcenie dawnych urzędów w nowe jednostki organizacyjne o bardzo szerokich kompetencjach. Te nowe jednostki załatwiają całkowicie samodzielnie wszystkie sprawy dotyczące wynalazczości pracowniczej, co pozwala na wyeliminowanie

pewnego rodzaju dualizmu, a nawet wielotorowości, z którą można się jeszcze spotkać w wielu państwach.

Tak na odcinku współzawodnictwa jak i racjonalizacji da się zauważyć coraz szersze korzystanie z doświadczeń Związku Radzieckiego. Metody pracy Bykowa, Korabielnikowej i Kowalowa, stały się elementarzem każdego przodownika pracy lub racjonalizatora.

F. KOWALOW

O naukowe uogólnienie i masowe rozpowszechnienie doświadczeń ruchu stachanowskiego

Towarzysz Stalin w mowie wygłoszonej na pierwszej Wszechzwiązkowej naradzie stachanowców 17 listopada 1935 r. powiedział, że stachanowcy są nowatorami w naszym przemyśle, że ruch stachanowski reprezentuje przyszłość naszego przemysłu, że zawiera w sobie ziarno przyszłego kulturalno-technicznego rozwoju — podniesienia klasy robotniczej i otwiera nam jedyną drogę, na której można dojść do tych najwyższych wskaźników wydajności pracy, które są niezbędne do przejścia od socjalizmu do komunizmu.

Te prorocze słowa Wodza znalazły jaskrawe ucieleśnienie w naszym kraju. Pracujący Związku Radzieckiego, natchnieni wielkimi ideami komunizmu, pokazują wysokie wzory twórczej pracy.

W latach powojennej stalinowskiej pięciolatki w każdej gałęzi przemysłu, w każdym przedsiębiorstwie Związku Radzieckiego wyrosło dużo czołowych nowatorów, mistrzów socjalistycznej pracy. Miliony stachanowców naszych przedsiębiorstw nagromadziły ogromne doświadczenie stachanowskiej pracy, które jest złotym funduszem socjalistycznej gospodarki.

Przestudiować i uogólnić to doświadczenie, rozpowszechnić je wśród wszystkich pracujących — to znaczy przyciągnąć do komunistycznego budownictwa niewyczerpalne rezerwy.

Z drugiej strony, nie wykorzystywać tego doświadczenia — to znaczy nie wykorzystywać tych kolosalnych możliwości i tego cennego kapitału, które zostały stworzone w naszym socjalistycznym budownictwie, to znaczy nie wykorzystywać siły, energii, entuzjazmu naszych ludzi, którzy nagromadzili to doświadczenie.

W dziedzinie studiowania i uogólniania stachanowskiego doświadczenia pracy są jeszcze w chwili obecnej istotne braki — przede wszystkim powierzchowne przedstawianie materiału, brak metodyki w studiowaniu stachanowskich doświadczeń i słabe wciągnięcie do niej sił inżynierskich i naukowo-technicznych.

Opisywanie stachanowskich sposobów i metod pracy często zleca się mało doświadczonej robotnikom. Ujęcie tego zagadnienia w wielu wydawnictwach i broszurach jest powierzchowne, nienaukowe. Rozpowszechnianie stachanowskiego doświadczenia pracy porusza się samymi stachanowcami, przy czym często w tej pracy nie udziela się im należytej organizacyjnej, technicznej i metodycznej pomocy. W rezultacie, jednocześnie z przodującymi metodami pracy, czasami rozpowszechnia się także sposoby i metody, które nie powinny mieć masowego zastosowania.

Z dnia na dzień pogłębiająca się współpraca gospodarcza między krajami Demokracji Ludowej powoduje coraz większą wymianę doświadczeń na odcinku współzawodnictwa i wynalazczości pracowniczey, co kładzie definitywnie kres dawnemu egoizmowi i pozwala na możliwie szeroką wymianę doświadczeń w tej tak ważnej dziedzinie życia gospodarczego.

W szczególności ważne jest to zagadnienie w budowaniu do nowych robotników, którzy dopiero wciągają się do naszego przemysłu. System przygotowania tych robotników ma szereg niedociągnięć. Nowi robotnicy nauczeni są w zakresie technicznego minimum, które przeważnie daje tylko niektóre techniczne i technologiczne wiadomości i zaznajamia z prawidłami wewnętrznego regulaminu, z zagadnieniami techniki bezpieczeństwa pracy w przedsiębiorstwie. Poza tym ci robotnicy przydzielani są mechanicznie do starych robotników, którzy przeszczepiają im metody swojej pracy, przez każdego indywidualnie wypracowane w ciągu wielu lat. Te metody i sposoby pracy nie zostały przestudiowane w należyty sposób. W rezultacie niemało nowych robotników, uzupełniających kadry naszego przemysłu, otrzymuje niedostateczne przygotowanie.

Istniejący obecnie system technicznego nauczania — technimum i stachanowskie szkoły — przy nosi ogromną korzyść, ale poprzestać tylko na tym nie wolno, gdyż przy tym systemie nie daje się osiągnąć istotnie masowego rozpowszechniania przodującego, stachanowskiego doświadczenia pracy. Większa część przedsięwzięć w dziedzinie technicznego nauczania obejmuje tylko nowych robotników, a przecież kadrowi robotnicy także powinni doskonalić swoje mistrzostwo i powinni wzbogacać swe doświadczenia osiągnięciami innych stachanowców.

Istniejące w przedsiębiorstwach nauczanie techniczne nie gwarantowało wykorzystania ogromnego doświadczenia stachanowskiej pracy, postanowiliśmy więc szukać nowych dróg studiowania i rozpowszechniania tego doświadczenia.

Proponowana przez nas metoda opiera się na zasadzie dokładnego i starannego studiowania procesów pracy, wykonywanych przez poszczególnych stachanowców.

Metoda ta została już wypróbowana z dużym powodzeniem w wielu przedsiębiorstwach tekstylnych i przemysłu lekkiego.

Do zajęcia się dokładnym i głębokim analizowaniem procesów pracy pobudził nas fakt, że na naszej fabryce „Proletarskaja pobieda“ (Proletariackie zwycięstwo) około 30% robotników nie wykonywało normy produkcji, jednocześnie zaś była grupa stachanowców, wykonywająca normy produkcji w 120 i więcej %. Taka różnica w wykonywaniu norm produkcji jest charakterystyczna nie tylko dla przedsiębiorstw tekstylnych, ale i dla przedsiębiorstw innych gałęzi przemysłu. Na przykład w jednej z fabryk budowy maszyn wśród nitowników byli robotnicy, którzy obrabiali 2500 nitów i więcej, gdy inni

w tych samych warunkach tylko 800 — 900. W cegielni jeden wystawiacz na zadaną pracę zużywał 5,04 godz., a drugi — 6,62 godz. itp. Takich przykładów można przytaczać wiele. W czym więc tkwi przyczyna takiej różnicy w rezultatach pracy? Cały sekret zawiera się w tym, że pracownicy różnie organizują swą pracę i wykonują ją różnymi sposobami — korzystają z różnych metod. Okazuje się, że nawet przodujący stachanowcy, osiągający na przykład zupełnie jednakowe rezultaty w pracy, pracują różnie.

Studując i analizując pracę poszczególnych stachanowców w fabryce „Proletariackie zwycięstwo“, stwierdziliśmy, że stachanowcy dowolnej specjalności zawodowej osiągają sukcesy kosztem różnych elementów swego procesu pracy. Tak więc jeden stachanowiec dany element pracy wykonuje z wielką dokładnością, z wprawą, i używa na jego wykonanie minimalną ilość czasu, drugi zaś ten sam element pracy wykonuje nieprawidłowo, co zwiększa zużycie czasu na jego wykonanie, natomiast lepiej opanował inny element pracy, który bardzo szybko wykonuje, kompensując tym samym stratę czasu, poniesioną wskutek nieprawidłowego wykonywania pierwszego elementu pracy.

Dokonałszy analizy i porównaliśmy pracę trzech przodujących tkaczek: P. Kozłowej, K. Anisimowej i N. Czekinowej, pracujących w ponadtypowej intensyfikacji, tzn. wielowarsztatowo, i znacznie przewyższających normy produkcji. Dla porównania były wzięte dwie główne operacje: likwidacja zerwania nici w osnowie i zmiana czółenka. Na zmianę czółenka według normy należy zużywać 2,8 sekundy. Przodownica Kozłowa wykonuje tę operację w 2,5 sekundy, tj. zużywa mniej czasu, niż przewidziano w normie; Anisimowa wykonuje tę operację w 3,3 sekundy, a Czekina w 4 sekundy. Wynika stąd, że Kozłowa wykonuje tę operację szybciej, niż przewidziano według normy, a Anisimowa i Czekina nie mieszczą się w ustalonym czasie. Druga operacja — likwidacja zerwania nici osnowy — powinna być dokonana według normy w 16,5 sekundy. Faktycznie Kozłowa zużywa na tę operację 25 sekund, Anisimowa — 14 sekund, a Czekina — 30,3 sekundy. W ten sposób wszystkie trzy przodownice różnie wykonują jedną i tę samą operację: zmianę czółenka najbardziej racjonalnie wykonuje tkaczka Kozłowa, która zaoszczędza na tej operacji 0,3 sekundy, a likwidację oberwania nici najlepiej z nich wykonuje Anisimowa, która zaoszczędza na wykonaniu każdej operacji likwidacji zerwania nici 2,5 sekundy.

W ten sposób, zestawivszy sposoby pracy przodownic odnośnie dwu operacji, ujawniliśmy, że jedna przodownica dobrze wykonuje jedną operację, druga — drugą, a trzecia żadnej z tych operacji nie wykonuje prawidłowo i zużywa na nie więcej czasu, niż należy według normy. Wówczas postawiliśmy pytanie: dlaczego przodownica Czekina wykonuje i przewyższa normę, pomimo że dwie operacje wykonuje nieprawidłowo, z dużą stratą czasu?

Okazało się, że Czekina ma przewagę w tym, że lepiej planuje swój roboczy czas i tym samym obniża przestój warsztatów. To daje jej możliwość wyrównania i pokrycia strat z powodu nieprawidłowego wykonywania pierwszych dwu operacji.

W ten sposób przy studiowaniu pracy stachanowców należy zwracać uwagę na metodę planowania roboczego czasu i organizację stanowiska roboczego, na skrócenie tak zwanego czasu przygotowawczego,

który zajmuje znaczną pozycję w pracy stachanowców wielu specjalności.

Jeżeli zbadamy pracę wszystkich pracujących w jednej i tej samej specjalności w ramach jednego przedsiębiorstwa, to zobaczymy, że jedne i te same operacje są różnorodnie wykonywane. Informacje, otrzymane z innych przedsiębiorstw i gałęzi przemysłu, potwierdziły ten stan.

Na przykład brygada formierzy fabryki Ural-Wagon, t. Puchty, przy normie na formowanie sworzni — 5,2 min. wykonuje tę operację w 3,3 min., a brygada t. Wołochinowej zużywa znacznie więcej czasu od przewidzianego normą. Wiertacz budujący metro, t. Artamownow, wiercił jeden otwór w ciągu 6 min., a wiertacz t. Trunow w 7,5 min. itd.

Te różne wskaźniki zużycia czasu na jedne i te same operacje tłumaczą się różnorodnymi sposobami wykonywania tych operacji przez poszczególnych robotników. Oczywiście, zanim zaczniemy stosować stachanowskie doświadczenia, trzeba je przestudować i uogólnić według oddzielnych sposobów i operacji, wykonywanych przez przodujących stachanowców, a dopiero po tym organizować masowe rozpowszechnianie przodujących metod i sposobów pracy.

Praca robotnika dowolnej specjalności dzieli się na oddzielne robocze operacje i ruchy.

Praca tkacza np. składa się z siedmiu zasadniczych operacji, praca przędzarza — z sześciu operacji itd. Dlatego żeby robotnik doskonale władał swoim fachem, powinien doskonale wykonywać te operacje. Ale to jeszcze nie wystarcza.

Można doskonale opanować operację, ale nie dawać sobie rady z zadaniem, gdyż oprócz tego trzeba jeszcze umieć prawidłowo łączyć operacje i ruchy, to jest prawidłowo planować czas roboczy i w najlepszy sposób organizować stanowisko robocze. Planowanie roboczego czasu ma olbrzymie znaczenie. Weźmiemy marszrutyzację przy wielowarsztatowym obsłudze, albo wypracowanie ścisłych prawideł w przypadku zbiegania się operacji. Przypuśćmy, że jednocześnie stanęły dwa warsztaty. Powstaje pytanie: do którego warsztatu należy podejść wcześniej, od jakiej pracy należy w kolejności zacząć, żeby najwięcej zyskać czasu i żeby mniejszy był przestój tych warsztatów, spowodowany zbiegnięciem się operacji? Ten moment przy licznych obsłudze kilku warsztatów jest bardzo ważny, w niektórych branżach od niego zależy wykorzystanie częstokroć 30% całego czasu. Dlatego dla studiowania stachanowskiego doświadczenia pracy i masowego rozpowszechniania go postanowiliśmy studiować i stosować je do określonych operacji, uważając planowanie czasu roboczego i organizację roboczego stanowiska za jedną z najbardziej skomplikowanych i poważnych operacji.

Przed wszystkim trzeba ustalić decydujące na danym zakładzie zawody lub działy pracy, których udoskonalenie pracy daje istotne rezultaty. Tym właśnie powinna być określona kolejność w studiowaniu zawodów — specjalności.

Następnie ważne jest ustalenie, jaką operację, jaki element pracy trzeba w pierwszej kolejności studiować. W pierwszej kolejności należy studiować operacje, które mają duży stosunkowo ciężar gatunkowy w tej lub innej pracy, które okazują się w danym etapie źródłem zużycia surowców ponad normę lub powstawania braków itp.

A więc kierownik każdej instytucji i naczelnicy oddziałów powinni ułożyć przemyślane plany studio-

wania i rozpowszechniania stachanowskich metod pracy, odnotować, jakie zawody — specjalności albo operacje należy w pierwszej kolejności studiować.

Pierwszy etap — to studiowanie i uogólnianie stachanowskiego doświadczenia pracy. Na podstawie chronometrycznych danych i osobistych obserwacji majstra wybiera się dwóch — trzech robotników stachanowców, którzy prędzej i lepiej od innych wykonują określoną operację albo dany element pracy, wyznaczony do studiowania. Nie wolno ograniczać się w uogólnianiu doświadczenia jednego tylko stachanowca, gdyż każdą rzecz i zjawisko poznaje się przez porównanie i zestawienie, a przy opisywaniu sposobów i metod pracy jednego stachanowca nie będzie z czym porównać jego pracy, nie będzie wyboru. Wyboru należy dokonywać obowiązkowo — niezbędne jest zestawienie prac szeregu stachanowców.

Po tym gdy zestawione zostały dwa — trzy opisy oddzielnego roboczego elementu — sposobu pracy, materiały te powinny być przedyskutowane na naradzie technicznej oddziału. W naradzie biorą udział: naczelnik oddziału, majster, pomocnik majstra, instruktorzy zakładowego nauczania i stachanowcy, których doświadczenie jest studiowane. Wydzielamy lepsze sposoby pracy, które były obserwowane, opisane i ujęte w zestawieniu i które następnie będą rozpowszechniane wśród wszystkich robotników. Na przykład zestawiono opisy sposobów zmiany czółenka, wykonywanych przez tkaczkę Kozłową i Wasiljewą w ciągu 2,5 sekund (według normy przewidziano 2,8 sekundy). Zdaje się, że obie robotnice prawidłowo opanowały ten element pracy i że można go stosować. Jednakowoż, gdy przestudiowaliśmy opisy, stwierdziliśmy, że tkaczka Wasiljewa dokonuje zmiany czółenka w czasie biegu warsztatu, nie czekając pełnego jego zatrzymania się. Chociaż według czasu wskaźniki tej operacji, wykonywanej przez tkaczkę Wasiljewą, są dobre, lecz narada techniczna nie uznała za możliwe polecenia tego sposobu zmiany czółenka, gdyż narusza on technikę bezpieczeństwa pracy. To jest swego rodzaju partactwo, którego rozpowszechnianie wśród pracujących nie należy. Narada techniczna zaproponowała Wasiljewojej wykonywać na przyszłość zmianę czółenka według metody przodownicy Kozłowej.

W przedzalniczym zakładzie przy studiowaniu sposobu zmiany szpuli było ustalone, że jedna z przadek wykonywała ten element pracy w następujący sposób: przed nią znajduje się szpula, na której jest 30 nici; bierze ona te nici i skręca je albo przyłącza do starych nici, przy czym wykonuje tę operację na raz i szybko. Druga robotnica najpierw wszystkie nici rozkłada według wszystkich nitkodziałów, a następnie dokonuje przyłączenia do starych. Zdawałoby się, że pierwsza robotnica wygrywa w czasie, gdyż od razu przyłącza nici bez ich rozkładania, druga natomiast najpierw je rozkłada, a potem przyłącza. Przy sprawdzeniu okazało się jednakże, że pierwsza robotnica może pomylić kolejność nici. Wówczas będzie ona musiała poodrywać wszystkie uprzednio dołączone nici i od nowa przyłączać je, albo czekać póki ta szpula wyrobi się, tj. przykładowo około półtorej godziny. Znaczący to, że półtorej godziny nieprawidłowo przyłączona nić będzie niepokoiła robotnicę w pracy, a przez to będzie zanikała ta rzekomo wygrana w czasie, którą ona osiągnęła.

Jedna z tkaczek wykonywała studiowaną operację bardzo szybko, ale jedną ręką. To wywoływało w jej

pracy zbędną krzątaninę, silne napięcie — nerwowość. Taka metoda pracy także nie była przyjęta przez naradę techniczną. Do wprowadzania uznaje się i zatwierdza takie sposoby i metody pracy stachanowców, które wykonuje się szybko, ale jednocześnie spokojnie, bez zbytecznego natężenia. Człowiek stachanowcy wykonują poszczególne operacje swojej pracy bez krzątaniny, bez fizycznego nadwyręzania się; praca ich ma przebieg płynny, rytmiczny, spokojny. Powracając po dniu pracy do domu, nie czują oni specjalnego zmęczenia. Niektórzy stachanowcy powracają do domu znacznie zmęczeni. Tłumaczy się to tym, że ich sposoby, metody pracy, nie są wystarczająco racjonalne, że należy je zrewidować i wzbogacić doświadczeniem pracy innych stachanowców, którzy wykonują tę pracę znacznie płynniej, rytmicznie i lepiej.

Przy zatwierdzaniu opisu tego lub innego studiowanego sposobu pracy należy także uwzględnić takie elementy, które są skierowane ku polepszeniu jakości produkcji i oszczędności zużycia surowców — materiałów.

Poza tym opis sposobu pracy, przyjęty na naradzie technicznej, winien być ostatecznie zatwierdzony przez biuro fabrykacyjne i głównego inżyniera.

W ten sposób zakończyliśmy pierwszy etap pracy: ujawniliśmy najlepsze stachanowskie doświadczenia pracy dla danego roboczego elementu pracy, oświetliwszy jednocześnie to przodujące doświadczenie ze wszystkich stron — z punktu widzenia i inżynierskich i technologicznych zagadnień oraz z punktu widzenia samego roboczego procesu.

Drugi etap zawiera w sobie pracę przygotowawczą, niezbędną do masowego rozpowszechniania tego przodującego sposobu pracy wśród robotników. Nie wolno poprzestać tylko na zapoznaniu wszystkich robotników z opracowanym opisem przodujących sposobów pracy i powiedzieć: „Pracujcie tak, jak pracują najlepsi stachanowcy, których sposoby i metody pracy opisaliśmy“ i na tym zakończyć akcję. Wiadomo, że stachanowcy osiągają przodujące rezultaty jeszcze i dlatego, że sami również wypracowują i stwarzają warunki dla stachanowskiej roboty. U nich i sprzęt jest w najlepszym stanie i robocze stanowisko zorganizowane jest inaczej. Najpierw należy przeprowadzić pracę przygotowawczą, która w pierwszej kolejności streszcza się w doprowadzeniu sprzętu do należytego porządku. Na naradzie technicznej wyznacza się, jakie przedsięwzięcia trzeba przeprowadzić przed tym, zanim zacznie się masowe stosowanie stachanowskiego doświadczenia. Tak więc przy wprowadzaniu roboczych sposobów odnośnie zmiany czółenka trzeba było doprowadzić do dobrego stanu wszystkie czółenkowe skrzynki; przy wprowadzaniu sposobów zmiany szpul na przedzalniczych maszynach trzeba było sprawdzać i usprawniać odpowiednie mechanizmy przedzalniczej maszyny, jak np. różki dla zachowania odpowiednich pasm przędzy itp.

Zetknęliśmy się przy tym z takimi faktami: w opisie sposobu odnośnie zmiany czółenka zaleca się wyjmować czółenko ze skrzynki czółenkowej jedną ręką, a przy sprawdzaniu sprzętu ujawniliśmy, że poszczególne warsztaty nie zostały wyregulowane i przy najlepszych chęciach czółenka jedną ręką wyjąć w żaden sposób nie było można. Znaczący to, że uprzednio trzeba wszystkie mechanizmy, związane z wykonawstwem danego elementu roboty, doprowadzić do należytego stanu. Gdy stawia się zadanie

w sposób ogólny, np: doprowadzić cały sprzęt do należytego stanu, to wykonanie takiego wszechobejmującego zadania często nie udaje się. Ale kiedy stawiamy konkretne zadanie — doprowadzić do należytego stanu te mechanizmy, które są związane z wykonaniem określonego elementu pracy, to okazuje się, że takie zadanie można wykonać bardzo szybko. Dlatego trzeba rozdysponować sprzęt między poszczególnych majstrów, pomocników majstrów i ustawić terminy. Samo przez się rozumie się, że ulepszając przy każdorazowym studiowaniu różnych sposobów pracy poszczególne mechanizmy warsztatów i maszyn i stabilizując to polepszanie się ich stanu, stopniowo doprowadzimy do należytego poziomu cały sprzęt. Na naradzie technicznej majstry, pomocnicy majstrów, stachanowcy ustalają, jakie należy przedłożyć żądania odnośnie sprzętu, jakie przedsięwzięcia należy niezbędnie przeprowadzić przed tym, zanim zacznie się masowe stosowanie danego stachanowskiego sposobu.

Nie mniej ważnym zadaniem jest organizacja stanowiska roboczego. Na przykład, przed masowym wprowadzaniem stachanowskiego sposobu odnośnie zmiany czółenka niezbędne jest zaopatrzenie tkaczy w odpowiednie ilości czółenek, tak jak w opisie przewidziano, że na warsztacie winno być zapasowe czółenka.

Jedną z fabryk z powodu złej pracy oddziału zaopatrzenia nie była zabezpieczona w dostateczną ilość czółenek. Wówczas kierownictwo i pracownicy inżynierjno-techniczni fabryki postanowili opisać sposób, pokazujący, jak należy pracować bez zapasowego czółenka. Przypuszczali oni naiwnie, że można rozpowszechnić doświadczenie stachanowskiej pracy w warunkach wstecznej, źle prowadzonej pracy w dziedzinie zaopatrzenia.

Jednocześnie ze studiowaniem i rozpowszechnianiem doświadczenia stachanowskiego winny być podejmowane starania o ulepszenie sprzętu i zaopatrzenia, o ulepszenie gospodarki i organizacji pracy w fabryce.

Drugi etap — przygotowywanie do masowego stosowania stachanowskich sposobów — zawiera w sobie także prace nad tworzeniem kadr, które będą rozpowszechniały przestudiowany i opisany sposób. W okresie pracy przygotowawczej instruktorzy zakładowego nauczania, pomocnicy majstrów studiują i ćwiczą ten sposób, który jest przygotowany do rozpowszechnienia. Opisy uznanych na naradzie technicznej sposobów powiela się, co daje możliwość zaopatrzenia w nie każdego robotnika. Takie opisy powinny być zredagowane krótko, zawierać prawidłową terminologię techniczną i powinny być dostępne dla każdego przeciętnego robotnika. Opisy powinny obowiązkowo zawierać nazwisko i imię stachanowca, którego sposób roboty uznany został w zakładzie pracy za najlepszy. To jest bardzo ważne.

W przekazywaniu stachanowskiego doświadczenia pracy uczestniczy cała grupa stachanowców, od których stopniowo, oddzielnymi elementami, bierze się najlepsze owoce ich doświadczenia.

Ażeby opisy były bardziej poglądowe i dostępne, wydajemy je w postaci plakatów, które wywieszamy przy stanowiskach roboczych. Te plakaty ilustrujemy poszczególnymi fotografiami, schematami i wykresami, które odtwarzają i wyjaśniają sposób pracy, umiejscowienie wytworów, instrumentów itd.

Wszystko to razem wzięte daje możliwość lepszego wyjaśnienia danego sposobu pracy, przy czym nale-

ży dążyć, żeby plakaty były różnorodne, żeby ilustrowały poglądowo opis roboczego sposobu, ale nie odwracały uwagi robotników różnorodnymi malarskimi efektami.

Gdy w oddziale zostało zakończone przygotowanie sprzętu, wykonano technicznie wyznaczone zabiegi, sprzyjające zastosowaniu studiowanego sposobu, wywieszono plakaty, zwielokrotniono ilościowo i rozdano opisy, przygotowano instruktorów, pomocników majstrów i inżynierjno-technicznych robotników, wówczas dopiero przechodzimy do t r z e c i e g o e t a p u —masowego stosowania danego roboczego sposobu albo operacji.

Robotnicy danej specjalności niewielkimi grupami, przeważnie według kompletów albo brygad, zbierają się razem z pomocnikami majstrów i szkolą się w zakresie przedmiotów technicznych w ciągu jednej lub półtorej godziny dziennie. W czasie tych studiów objaśniamy treść sposobu; jeżeli nauka odbywa się blisko oddziału fabrycznego lub zakładowego, można przedemonstrować studiowany sposób na maszynach.

Następnie przeprowadza się masowy instruktaż w miejscu pracy.

Przygotowani instruktorzy, pomocnicy majstrów i stachanowcy, których doświadczenie studiujemy (na ten okres albo są zwalniani od pracy, albo dokonują przekazywania swego doświadczenia po pracy), przystępują do masowego instruktażu robotników.

Aby można było śledzić postęp i rezultaty instruktażu, zobowiązujemy instruktorów do prowadzenia specjalnych dzienników. W takim dzienniku wpisuje się nazwisko, imię, imię ojca instruowanego robotnika, czas instruktażu, spostrzeżenia, jakich dokonał instruktor i rezultaty nauczania. Podajemy dla przykładu zapis dokonanego instruktażu K. F. Markowej: 21 maja „Czółenka wyjmuję się nie lewą ręką lecz prawą, resztę ruchów wypełnia prawidłowo“. 23 maja po pokazie instruktor zapisał, że wykonuje ona operację prawidłowo. Z początku praca robotnicy nie mieściła się w czasie przeznaczonym na tę operację. 25 maja zapisano, że robotnica daną operację wykonuje prawidłowo i w oznaczonym czasie; instruktor robi notatkę, że operacja została przez nią opanowana.

Jeżeli niektórzy robotnicy nie przyswajają sobie danej operacji, trzeba zbierać ich w oddzielne grupy i przeprowadzać z nimi naukę, uzupełniać trenowanie itd., a pozostali robotnicy, których przytłaczająca większość szybko przyswoiła sobie sposób, przystępują do studiowania następnego roboczego sposobu.

Przy wprowadzaniu nowych sposobów pracy nie wolno jednakowo podchodzić do wszystkich robotników. Na przykład starzy kadrowi robotnicy — stachanowcy, których sposoby pracy codziennej są bliższe do opisywanych, łatwo nauczą się tych nowych sposobów pracy. Takim robotnikom wystarczy tylko wskazać, jakie błędy należy usunąć. Należy natomiast poświęcać dużo uwagi młodym robotnikom z niedużym stażem, a także i tym starszym robotnikom, którzy nieprawidłowo wykonują nowy sposób. Przeważnie zużywamy 4 — 5 dni na to, żeby wszyscy robotnicy przyswoili sobie ten lub inny sposób. W całości zaś na studiowanie, uogólnienie i przeprowadzenie prac przygotowawczych dla stworzenia sprzyjających warunków do masowego stosowania poszczególnego sposobu roboty zużywa się dwa — trzy tygodnie, a czasami nawet miesiąc. W taki sposób robotnicy niektórych specjalności, na przykład

tkacze, przechodzą pełny kurs nauki nowych stachanowskich sposobów pracy w ciągu 6—7 miesięcy. To znaczy, że to nie akcja, ale długotrwała praca w dziedzinach: wyboru stachanowskiego doświadczenia, stworzenia warunków dla masowego wprowadzenia go, a następnie i samo masowe jego zastosowanie.

Nowe robocze sposoby pracy powinny być przyswojone i przez majstrów i przez pomocników majstrów. Gdy bliżej zapoznaliśmy się z tą kategorią robotników, to okazało się, że niektórzy z nich nie władają sposobami pracy, którym powinni kierować. Na przykład pomocnik majstra tkackiego nie umie wykonywać pracy tkacza, rola jego sprowadza się do roli administratora regulującego sprzęt. Taki pomocnik majstra nie jest w stanie instruować robotników i kontrolować, czy prawidłowo wykonują nowe sposoby pracy. Dlatego ustanowiliśmy porządek, przy którym ta kategoria robotników także przyswoiła sobie stachanowskie sposoby pracy. Bardzo ważne jest, żeby nowe kadry robotników przyswajały sobie stachanowskie metody pracy, najlepsze stachanowskie sposoby. Przy fabryczno-zakładowym nauczaniu instruktorzy nie zawsze władają produkującymi stachanowskimi sposobami pracy. Zażądaliśmy, żeby fabryczno-zakładowe nauczanie zawierało naukę o sposobach pracy, ucieleśniającą najlepsze stachanowskie doświadczenie pracy, i to w pewnym stopniu polepszyło przygotowanie nowych kadr.

Zgodna wspólna praca stachanowców i robotników inżynieryjno-technicznych przyczyniła się do skutecznego rozpowszechniania sposobów stachanowskiej pracy na naszej fabryce. Rola inżynieryjno-technicznych robotników w tym zagadnieniu jest ogromna. W procesie studiowania doświadczeń stachanowców spotkaliśmy się np. z faktem, że poszczególne operacje wykonywane są przez robotników bez uwzględniania konstrukcji maszyn i technicznego ich przygotowania. Do takich operacji w tkactwie należy „szukanie skazy“. To znaczy, że jeżeli urwała się nić wątku, trzeba ustawić warsztat w takiej pozycji, w jakiej był, gdy nastąpiło zerwanie, i dopiero kontynuować pracę. Jeżeli przy warsztacie nie ma do tego specjalnego przyrządu, robotnik powinien taką operację przeprowadzać w następujący sposób: po każdym jałowym obrocie warsztatu powinien sprawdzić palcami, czy warsztat stanął w wyjściowym położeniu. Należy w tym celu zrobić określoną ilość jałowych obrotów. Zleciliśmy inżynieryjno-technicznym robotnikom wypracowanie przepisów, na których podstawie można byłoby według położenia warsztatu, czółenka i zerwanej nici określić, ile trzeba zrobić jałowych ruchów, ażeby ustawić warsztat w potrzebnym położeniu. Oczywiście, w innych gałęziach przemysłu są również różnorodne operacje, które bez odpowiedniej inżynieryjno-technicznej wiedzy trudne są do przyswojenia i dla których bardzo trudno wypracować najbardziej racjonalne sposoby pracy.

Drugi przykład. Jeden ze sposobów wszystkie brygady wykonują źle. Norma przewidywała określony czas trwania wykonania tej operacji, ale kiedy zaczęto sprawdzać w praktyce, to okazało się, że ani jedna brygada nie mieści się w tej normie. Stworzyliśmy grupę z inżyniera, stachanowca i majstra, której poleciliśmy rozpracować takie metody wykonania tego sposobu (a sposób był całej brygady, w wykonaniu go brała udział cała brygada), które dawałyby możliwość zmieszczenia się w technicznej normie.

W rezultacie sposób ten został rozpracowany, co umożliwiło poszczególnym brygadam skrócenie czasu trwania wykonania tej operacji 1,5—2 razy.

Na jednym z oddziałów pewnego przedsiębiorstwa dał się zauważyć systematyczny niedobór produkcji. W pierwszej kolejności sprawą tą zajęli się inżynierowie i technicy; zaczęli dokonywać obliczeń, umożliwiających wyciągnięcie wniosków technicznych, i śledzić, czy nie ma gdziekolwiek przerwy w pracy maszyny — ale niedobór nie zmniejszał się. A kiedy zaczęto studiować stachanowskie sposoby pracy, ujawniono, że robotnicy, pracujący w innym oddziale, nieprawidłowo wykonali czynności robocze, to jest nieprawidłowo łączyli końce danego produktu, co wykazywało systematyczny niedobór w produkcji w następnym oddziale. W tym oddziale nieprawidłowe wykonanie sposobu nie wywoływało komplikacji i przechodziło niepostrzeżenie, a w następnych oddziałach wywoływało ono niedobór.

Całość powyższa mówi o tym, że inżynierowie, technicy i stachanowcy powinni zgodnie, wspólnie pracować nad studiowaniem i uogólnieniem stachanowskiego doświadczenia, powinien jeden drugiego uzupełniać. Próby niektórych przedsiębiorstw, żeby powierzać tę pracę jednemu oddziałowi organizacji pracy, albo jednemu oddziałowi szkolenia kadr, nie zakończyły się sukcesem. Bardzo ważne jest, aby w pracy nad ulepszeniem i wprowadzeniem stachanowskich metod pracy brał udział cały kolektyw inżynierów i techników z głównym inżynierem na czele.

Cała ta praca powinna być kierowana przez organizację partyjną. Aktywny udział w pracy nad masowym stosowaniem stachanowskiego doświadczenia powinny podejmować Związki Zawodowe. Oprócz ogólnofabrycznych zebrań i konferencji winna być prowadzona wielka, masowa praca w oddziałach, wydziałach i brygadach. Indywidualne pogadanki z robotnikami winny być szeroko rozpowszechniane. Trzeba wyjaśniać robotnikom, że praca ta skierowana jest na wzajemną pomoc, na stworzenie warunków osiągnięcia większej wydajności.

W zakładach tekstylnego i lekkiego przemysłu dokonano olbrzymiej pracy w dziedzinie studiowania i masowego stosowania stachanowskich sposobów i metod pracy. Dziesiątki tysięcy robotników nauczono stachanowskich metod i w rezultacie zwiększył się procent robotników, którzy opanowali normy produkcji; wyłonili się nowi stachanowcy, podniosła się wydajność pracy i sprzętu. Wszystko to daje duże rezultaty. Przykładem służy nasza fabryka „Proletariackie zwycięstwo“, która wybitnie polepszyła wskaźniki swej pracy. Wydajność pracy podniosła się w przedzeniu o 20%, w tkactwie o 5% wydajność sprzętu zwiększyła się w przedzeniu o 10%, w tkactwie o 5%.

W szczególności okazało się to w ilości robotników wypełniających normy produkcji. Jeżeli uprzednio liczba robotników, wypełniających nowe normy produkcji, stanowiła w przedzeniu 80%, w tkactwie 85%, to obecnie wszyscy robotnicy w tych oddziałach wykonują normy produkcji. Nasza praca pomogła nie tylko robotnikom, nie wykonującym dotąd norm produkcji, ale dała możliwość podwyższania wykonania norm produkcji również samym stachanowcom. Tak więc na przykład złączająca nici Mortynowa przed nauczeniem wykonała 104% normy, po nauce 125%, gwinciarka Lewoszyna odpowiednio — 103% i 110% itd., co pociągnęło za sobą również podniesienie jakości produkcji i oszczędność surowca. Przed wojną fabryka dawała 76% produkcji

pierwszego gatunku, a obecnie fabryka przewyższając w produkcji ustalony plan daje 85,6% produkcji pierwszego gatunku. Tylko za 8 miesięcy 1950 r. fabryka zaoszczędziła 6,1 t wełny, 3,6 t mieszanki i 8,5 tys. m surówki.

Nasza metoda studiowania i masowego wprowadzania stachanowskiego doświadczenia pracy ma zastosowanie nie tylko w zakładach o produkcji masowej, ale i w innych zakładach, nie tylko w tekstylnych przedsiębiorstwach, gdzie doświadczalnie stwierdzony został pożytek tej pracy, ale i w przedsiębiorstwach innych gałęzi przemysłu. Materiały umieszczane w naszej prasie, a także otrzymane przeze mnie pisma potwierdzają, że nasza metoda znalazła szerokie rozpowszechnienie we wszystkich gałęziach naszego przemysłu. Oto na przykład budowniczy maszyn, chemicy, metalurzy, robotnicy przemysłu motoryzacyjnego zajęli się gruntownym studiowaniem i organizowaniem stosowania przodujących sposobów pracy. Kolektywy Sinorskiej Fabryka Rur na Uralu, Triochgornej Manufaktury, Krasnopresnieńskiej Cegielni, fabryki „Burewiestnik“, przedsiębiorstw m. Rubieżańska i innych fabryk powiadają o osiągnięciu przez nich pozytywnych rezultatów. Rośnie wydajność pracy, zwiększa się produkcja, podnosi się jej jakość.

Wszystko wyżej powiedziane dotyczyło zdobytego doświadczenia w dziedzinie studiowania, uogólniania i rozpowszechniania stachanowskich metod pracy w jednej fabryce, jednym zakładzie pracy. Wydzielaliśmy najlepsze sposoby pracy czołowych stachanowców naszego przedsiębiorstwa. Następny etap to uogólnianie i wymiana przodujących doświadczeń pracy między zakładami pracy. Niedawno robotnicy Kosińskiej Fabryki Traktorów otrzymali broszurę z opisami pracy stachanowców danego zakładu, jednakże gdy porównali wskaźniki pracy tego zakładu ze swoimi wskaźnikami, to okazało się, że u nich zarówno szybkościowe, jak i jakościowe wskaźniki są lepsze od opisanych w broszurze. Przykład ten jest bardzo pouczający. Niezbędne jest rozwinięcie studiowania i uogólniania stachanowskich sposobów pracy nie tylko jednej jakiejś instytucji, ale całych gałęzi przemysłu. Jest tu olbrzymie pole do działania dla technicznych oddziałów ministerstw, centralnych zarządów, dla instytutów naukowo-badawczych. Nie należy jednak czekać, aż wszystkie instytucje uogólnią doświadczenia i dopiero wówczas robić zestawienia, porównania, wybierać lepsze stachanowskie sposoby — pracę tę należy prowadzić ciągle. Należy unikać pozbawiania wyrazu życiowego tego materiału, tj. nie publikować książek zawierających ogólne zasady, instrukcje itd. W każdej książce winno być natomiast wskazane doświadczenie jakiegoś stachanowca, które uwzględnia się przy opisywaniu każdego oddzielnego sposobu czy operacji. Techniczne oddziały ministerstw i central winny uogólniać doświadczenia pracy, utrzymywać je jako lepsze wskaźniki w przemyśle i w postaci projektów przedkładać na technicznych konferencjach stachanowców. Trzeba zwoływać konferencje techniczne stachanowców w przedsiębiorstwach danej gałęzi przemysłu, żeby sprawdzić i wybierać do masowego stosowania lepsze sposoby pracy.

Na zakończenie należy koniecznie podać kilka uwag dotyczących zagadnień wynikłych w czasie procesu przeprowadzania tej pracy w różnorodnych zakładach pracy.

Po pierwsze, stachanowskie sposoby pracy to element mobilizujący, sposoby te zmieniają się, doskonalą, i dlatego należy je ciągle studiować. Oprócz studiowania doświadczenia pracy na swoim zakładzie trzeba również studiować i wprowadzać przodujące sposoby, rozpracowane przez stachanowców innych zakładów — całego przemysłu.

Jednocześnie niezbędne jest twórcze podejście do zagadnień studiowania stachanowskich sposobów pracy. Głęboka analiza pracy stachanowców pozwoliła szeregowi instytucji i przedsiębiorstw wprowadzić nowy proces technologiczny, przejść do pracy według nowego harmonogramu, znaleźć drogi bardziej celowego przystosowania nowej techniki i automatyzacji w produkcji. Wszystkie te przedsięwzięcia pozwalają przy mniejszym wysiłku robotnika uzyskać wyższą wydajność pracy.

Po drugie, niektórzy robotnicy podchodzą do zagadnienia nieprawidłowo, sądząc, że najgłówniejszą sprawą jest przestudiowanie drobnych i najdrobniejszych ruchów roboczych. Zestawiając opisy czynności robotników, zwracają uwagę tylko na ruchy rąk, nóg, palców, a nie uwzględniają umysłowej twórczej działalności przy wykonywaniu tej lub innej operacji. Takie podejście jest nieprawidłowe i nie należy go polecać. Powinniśmy studiować takie sposoby i metody pracy stachanowców, które są wynikiem wysokiej organizacji pracy, dużego jej zrozumienia, wielkiej oszczędności w ruchach i świadczą o twórczym charakterze podejmowanego trudu.

Po trzecie, czyniąc ze studiowania i wprowadzania stachanowskich sposobów, sprawę urzędową, niektórzy działacze gospodarczy weszli na drogę tworzenia nowych oddziałów z nowymi etatowymi pracownikami itd.

Rozpatrując tę pracę jako zwykłą robotę produkcyjną, przeprowadzaliśmy ją bez sprowadzania dodatkowych robotników, bez zwiększania etatów. My całym kolektywem zajmowaliśmy się tą pracą i polecamy tak samo organizować ją w innych zakładach.

Po czwarte, niektórzy towarzysze starają się na wszelkie pytania znaleźć gotowe uniwersalne odpowiedzi i recepty, a sami żadnych praktycznych kroków nie przedsięwzięją. Wiadomo, że we wszelkich przedsięwzięciach trzeba praktycznie przystąpić do pracy w kierunku studiowania i rozpowszechniania stachanowskich sposobów pracy. Odrębne zagadnienia, wywołane swoistością technologicznego procesu, charakterem zakładu itd. i wymagające specjalnego podejścia i własnych form, powinny być rozwiązywane przez sam kolektyw tych zakładów.

W obecnym czasie w przedsiębiorstwach różnych gałęzi przemysłu rozwija się studiowanie i masowe rozpowszechnianie stachanowskich sposobów roboty. Wszyscy pracujący naszej socjalistycznej ojczyzny swoim heroicznym, ofiarnym trudem aktywnie uczestniczą w socjalistycznym budownictwie. Zadanie polega na tym, żeby pomóc wszystkim robotnikom w opanowaniu stachanowskiego doświadczenia, stworzyć w naszych przedsiębiorstwach dla stachanowskich metod pracy, niezbędne warunki, ogólnie i starannie wybierać i studiować stachanowskie doświadczenia i popularyzować je.

Tłumaczył inż. J. Zgierski.

(„Woprosy Ekonomiki“ 1950 r., str. 30—39)

Powyższy artykuł publikujemy jako dyskusyjny. Doświadczenia naszych przodowników pracy i racjonalizatorów, które łączą się tematycznie z treścią tego artykułu, Redakcja „Wiadomości Urzędu Patentowego“ chętnie zamieści na swych łamach.

Kom. Red.

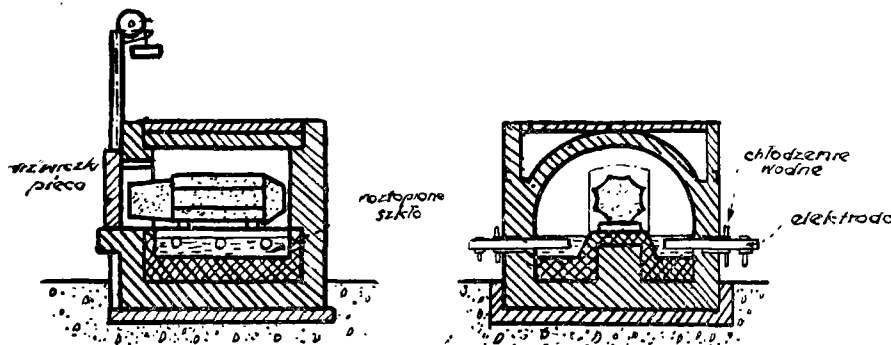
Piec z kąpielą szklaną do ogrzewania przedmiotów metalowych*)

Dotychczasowe możliwości ogrzewania elektrycznego stali podczas jej obróbki plastycznej są poniekąd ograniczone, praktyka wykazała bowiem, że przy ogrzewaniu stali do temperatury ponad 1000° C nie jest korzystne stosowanie oporników metalowych. Ogrzewanie takie zostało znacznie ulepszone dzięki zastosowaniu przez „The Electric Furnace Co Ltd.” pieca elektrycznego specjalnej konstrukcji, w którym ciepło wytwarza się za pomocą kąpeli roztopionego szkła.

Zasada działania takiego pieca polega zasadniczo na tym, że na ogrzewane przedmioty działa się ciepłem kąpeli szklanej, ogrzewanej za pomocą elektrod węglowych. Czteroletnie próby pieca, przeprowadzane przez dr. V. Olivotto, wykazały duże jego zalety i znaczną przewagę nad innymi podobnymi piecami grzewczymi. Piec taki pracuje bardzo ekonomicznie przy stosunkowo małym zużyciu energii elektrycznej i nadaje się do korzystnego zastosowa-

trójkąt. Napięcie jest regulowane za pomocą przełącznika zaczepowego, a rozporządzalny jego zakres wynosi 20—350 V, uzwojenie zaś wtórne transformatora posiada pewną ilość obwodów elektrycznych, dających się włączać szeregowo lub równolegle. Wielkość transformatora zależy oczywiście od pojemności roboczej pieca. Na przykład dla pieca 20-tonowego do ogrzewania wlewków wystarczy dość mały transformator o mocy 600 kW.

Przy ponownym uruchamianiu pieca należy go uprzednio ogrzać w dowolny sposób do temperatury 650 — 750° C w celu roztopienia kąpeli szklanej, gdyż szkło w stanie stałym jest, jak wiadomo, dobrym izolatorem elektrycznym. Używa się do tego celu palnika olejowego lub gazowego, którego płomieniem rozgrzewa się szkło dokoła elektrod w takim stopniu, aż zacznie przepływać pomiędzy przeciwnymi elektrodami prąd elektryczny. Zamiast wstępnego ogrzewania pieca można również prze-

Rys. 1. Piec do ogrzewania wlewków, w którym roztopione szkło znajduje się z obydwóch stron trzonu do umieszczania ogrzewanych przedmiotów.

nia nawet w przypadku, gdy ogrzewanie elektryczne jest znacznie kosztowniejsze, niż ogrzewanie za pomocą paliwa płynnego lub gazowego. Ponadto w piecu takim można łatwo wytwarzać wysoką temperaturę do 1500° C, dającą się łatwo regulować. Nadaje się on również do ogrzewania przedmiotów o różnych kształtach i wielkości, np. od przedmiotów drobnych do wlewków 50-tonowych.

Konstrukcja pieca z kąpielą szklaną jest bardzo prosta, jak widać z rys. 1. Kąpiel szklana jest ogrzewana elektrycznie za pomocą szeregu zanurzonych w niej elektrod węglowych.

Piec taki pod względem elektrycznym na ogół nie nastęcza większych trudności. Stosuje się transformator specjalnej konstrukcji o szerokim zakresie regulacji napięcia wtórnego, co pozwala na dokładne i łatwe regulowanie temperatury roboczej pieca oraz umożliwia utrzymywanie go w stanie ogrzanym przy minimalnym zużyciu energii elektrycznej podczas krótkich lub nawet dłuższych przerw w pracy pieca.

Uzwojenie pierwotne transformatora posiada szeregi zaczepów i może być włączone w gwiazdę lub

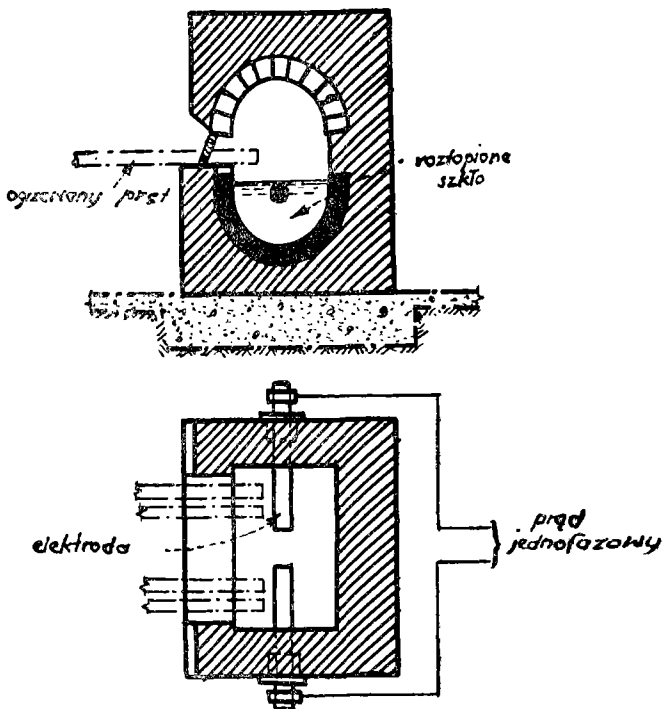
ciwległe elektrody połączyć wzajemnie spiralą metalową w celu spowodowania przepływu prądu elektrycznego przez skrzepniętą kąpiel szklaną.

Jakkolwiek przy zastosowaniu dużej mocy można piec rozgrzać bardzo szybko, to jednak nie jest to korzystne. Doświadczenia wykazały bowiem, że lepiej jest piec rozgrzewać możliwie wolno. Raz uruchomiony piec utrzymuje się zwykle stale pod prądem pomimo nawet dość długich przerw w jego pracy; znacznie to skraca czas ponownego uruchomienia pieca. Podczas dłuższych przerw piec zasila się prądem tylko w takiej ilości, aby można było utrzymywać roztopione szkło jedynie w sąsiedztwie elektrod. Przy zatrzymywaniu pieca w celu dokonania większych napraw należy usunąć z niego roztopione szkło do odpowiedniego zbiornika.

W celu zwiększenia przewodzenia ciepła i lepszego skupienia go na ogrzewanych przedmiotach korzystnie jest pokryć powierzchnię kąpeli szklanej warstwą odpowiednich rozdrobnionych materiałów węglistych. Ułatwia to również ponowne uruchomienie pieca. W niektórych przypadkach korzystnie jest zastosować płytkę kąpeli szklanej, co przyczynia się do zmniejszenia zużycia wyłożenia ogniotrwałego pieca i do bardziej skupionego promieniowania ciepła.

*) „The Iron Age”, 15.6 1950., str. 95.

Niekiedy korzystnie jest zastosować piec o pojedynczej kąpeli szklanej, przedstawiony na rys. 2, zwłaszcza przy ogrzewaniu końców prętów.

Rys. 2. Piec o pojedynczej kąpeli szklanej.

Piec z kąpielą szklaną posiada liczne zalety, dające mu znaczną przewagę nad podobnymi piecami grzewczymi. Można np. zastosować w nim ogrzewanie kombinowane. Przy ogrzewaniu np. stali wysokostopowej, gdy wymagane jest ogrzewanie stopniowe, część pieca może być ogrzewana za pomocą kąpeli szklanej, a część za pomocą oporników metalowych. Można również zaopatrzyć piec w kilka kąpeli szklanych o różnych wymiarach i o różnej mocy doprowadzanego prądu, co umożliwia dokładne regulowanie stopnia ogrzewania i zapobiega przegrzewaniu obrabianych przedmiotów.

Umożliwia to wytwarzanie różnych temperatur w różnych częściach pieca oraz łatwe dostosowywanie właściwej temperatury w każdym przypadku ogrzewania, co może odbywać się samoczynnie. Można również wytwarzać w takim piecu dowolną

atmosferę ochronną w celu zmniejszenia do minimum utleniania ogrzewanych przedmiotów. Należy jeszcze nadmienić, że skuteczność cieplna kąpeli szklanej jest prawie sześciokrotnie większa niż oporników metalowych. Piec z kąpielą szklaną nadaje się również dobrze do ogrzewania przedmiotów metalowych o nieregularnych kształtach, co przyczynia się do znacznego zmniejszenia braków podczas kucia.

Koszty instalacji i prowadzenia pieca z kąpielą szklaną są stosunkowo niskie. Zużycie energii elektrycznej zależy jest od rodzaju ogrzewanych przedmiotów i temperatury ogrzewania. Próby wykazały, że maksymalne zużycie energii wynosi około 400 kW/t przedmiotów stalowych ogrzewanych od temperatury pokojowej do 1250° C. Przy ciągłym sposobie pracy pieca zużycie to jest nawet nieco mniejsze. O ile chodzi o zużycie elektrod węglowych, to należy nadmienić, że pracują one w warunkach bardzo korzystnych, otaczająca ich kąpiel szklana zapobiega bowiem szybkiemu utlenianiu. Zużycie elektrod o średnicy 8 cali wynosi, jak wykazały próby, około 1 cala każdej w ciągu miesiąca.

Wyłożenie ogniotrwale pieca ulega również mniejszemu zużyciu niż w innych podobnych piecach. Na przykład piec z kąpielą szklaną do ogrzewania kutych wlewków 8-tonowych wymagał tylko nieznacznej naprawy po pracy w ciągu 22 miesięcy.

Koszty zużycia szkła w takim piecu są minimalne, gdyż do wytwarzania kąpeli szklanej można używać dowolnych odpadków szklanych. Kąpiel taka może pracować bez uzupełniania w ciągu 2—3 tygodni.

Do innych zalet pieca można zaliczyć również łatwość obsługi i utrzymywania go w dobrym stanie. Zajmuje on stosunkowo mało miejsca i posiada dobrą izolację cieplną, umożliwiającą utrzymywanie w pobliżu pieca dość niskiej temperatury. Polepsza to w znacznym stopniu warunki pracy personelu obsługującego. Ponadto jest zbędne stosowanie jakichkolwiek kanałów dymowych lub kominów.

Było by teraz przedwcześnie twierdzić, że piec z kąpielą szklaną znajdzie uniwersalne zastosowanie pod względem technicznym i ekonomicznym. Doświadczenia jednak wykazały duże możliwości zastosowania go w przypadkach, gdy taki rodzaj ogrzewania posiada przewagę nad innym ogrzewaniem. Na przykład uzyskuje się duże korzyści przy zastosowaniu takiego pieca do czystego wyżarzania taśm ze stali nierdzewnej. Oprac. inż. A. Towpik.

Inż. P. I. LEWIENKO i inż. S. W. ARBUZOW

O zwiększenie trwałości skór obuwianych

Jednym z ważniejszych zadań pracowników przemysłu lekkiego jest zwiększenie produkcji pierwszorzędných jakościowo i niedrogich wyrobów szerokiego zapotrzebowania. Przed przemysłem skórzanym stoi więc zadanie zwiększenia ogólnej produkcji, polepszenia jakościowego materiałów skórzanych, osiągnięcia oszczędnościowego zużycia surowca i obniżenia kosztów własnych.

Szczególnego znaczenia nabiera oszczędnościowe zużycie surowca skózanego. W tym celu w przemyśle skórnym RFSRR dokonano dużej pracy. Wiele zrobiono również w kierunku polepszenia jakości skóry. Zdaje nam się jednak, że jakość produkcji na-

leży rozpatrywać nieco szerzej, niż robiło to się dotychczas. Musimy dążyć ku temu, aby skóra nie tylko odpowiadała analitycznym wskaźnikom standardów i warunkom technicznym, lecz zrobić wszystko, co jest możliwe, aby zwiększyć jej trwałość i polepszyć właściwości przeróbcze.

Obecnie różne części obuwia często posiadają różny stopień trwałości. Bywa, że dół zużytkowuje się wcześniej od wierzchołów, ale bywa i na odwrót. Wskutek tego obuwie przedwcześnie ulega deformacji i traci wygląd po reperacji. Podstawowym zadaniem skórników jest zwiększenie trwałości skór wszystkich rodzajów, a w pierwszym rzędzie obu-

wianych. Pomysłne rozwiązanie tego zadania pozwoli oddać ludności dodatkowo znaczne ilości towaru. Rzeczywiście, zwiększając czas noszenia podeszwy i wierzchu obuwia o 25 — 50%, nawet przy tej samej ilości produkowanych skór, a więc i obuwia skórzanego, będziemy mogli zaspokoić potrzeby większej liczby ludzi i odpowiednio obniżyć koszt obuwia.

Zwiększeniu trwałości skóry w obecnym czasie udziela się jednak mało uwagi. W tematyce organizacji badawczych ta ważna kwestia nie znalazła należytego odbicia. Instytuty nie opracowują analitycznych, prędkich metod oznaczania stopnia trwałości. W przemyśle nie ma do tego celu nawet najbardziej prymitywnych przyrządów i aparatów.

Jedynym sprawdzianem do oznaczania stopnia trwałości skóry pozostaje doświadczalne noszenie obuwia, które trwa zwykle około roku.

Uważamy, że jest rzeczą konieczną terminowe opracowanie nowych metod trwałości różnych skór, skonstruowanie odpowiednich przyrządów i masowe wprowadzenie standaryzacji produkowanych materiałów skórzanych. W tym celu należy wykorzystać znajdujące się w niedużej liczbie przyrządy do badania skór na ścieranie, wielokrotne zginanie itd. Należy już obecnie zorganizować wyrób tych przyrządów i oddać przemysłowi z tym, aby można było zebrać materiał doświadczalny o względnym życiu. Należy zwrócić uwagę, że obecnie wiele garbarni nie posiada nawet takich przyrządów jak dynamometry. Nie pozwala to na regularne określenie jakościowych wskaźników skór, normowanych standardem i warunkami technicznymi a w niektórych fabrykach chromowych hamuje produkcję wzmocnionej gienzy obuwianej.

W Centralnym Naukowo - Badawczym Laboratorium Głównej Dyrekcji Przemysłu Skórzanego Ministerstwa Przemysłu Lekkiego RFSRR opracowano sposób oznaczenia stopnia adhezji warstwowych pokryć skór chromowych za pomocą małego dynamometru. Jednak przyrządów tych dla przedsiębiorstw przemysłu lekkiego nikt nie wyrabia.

Przyjmując pod uwagę powyższe, uważamy za możliwe proponować co następuje:

Powierzyć Centralnemu Naukowo - Badawczemu Instytutowi Przemysłu Skórzano - Obuwianego i katedrze technologii skóry Moskiewskiego Instytutu Technologicznego Przemysłu Lekkiego wypracowanie nowych prędkich metod oznaczania trwałości różnych skór i skonstruowanie do tego celu odpowiednich przyrządów. Zorganizować produkcję koniecznej ilości przyrządów do badania skór na ścieranie, wielokrotne zginanie i na utrzymywanie szpilekowania. Dokonać zamówienia na wyprodukowanie odpowiedniej liczby dynamometrów o maksymalnym obciążeniu 5 kg, 50 kg i 300 kg ze skalą wydłużenia i przyrządem samopiszącym. Polecieć Centralnemu Naukowo - Badawczemu Instytutowi Przemysłu Skórzano - Obuwianego, centralnym laboratorium i większym fabrykom zorganizowanie masowych badań względnej trwałości różnych skór na posiadanych przyrządach. Sprawdzić stopień trwałości skór wytwarzanych nowymi metodami. Takiemu sprawdzeniu należy poddać między innymi skóry szewro, pokrywane sposobem nitro-akrylowym i kazeinowo-akrylowym, wytwarzane w bogorodzkiej fabryce im. Jürgensa, jucht cielęcy i koński z solo-

łuszczowym przygotowaniem i jucht garbowany sposobem dwukapielowym chromowo-sulfitowo-celulozowym typu „oryginał“.

Należy polecić Centralnemu Naukowo - Badawczemu Instytutowi Przemysłu Skórzano - Obuwianego, laboratorium centralnym i poszczególnym fabrykom zorganizowanie szeregu prac doświadczalno-badawczych w kierunku zwiększenia trwałości skóry, a w szczególności: zastosować metodę produkcji wzmocnionej gienzy obuwianej skór chromowych, a w pierwszym rzędzie szewro, zwłaszcza ze stopowych skór kozłęczących, i zastąpić proces namazywania przy produkcji wzmocnionej gienzy innymi metodami, które w mniejszym stopniu wpływają na rozluźnienie struktury włóknistej i rozpad białka zwłaszcza warstwy od strony lica. Takimi metodami, naszym zdaniem, mogą być: w wapniowanie fermentacyjne, strzyżenie wełny z następnym krótkim wapnieniem lub obróbka słabymi ługami z następnym zdjęciem włosa.

Należy zastosować żywice akrylowe do gruntowania skór gienzowych przy wyrobie skór lakierowanych. Wypróbować wprowadzenie parafiny do chromowych skór obuwianych (oprócz gienzy) w celu zmniejszenia ich przesiąkliwości wodą i zwiększenia trwałości. Należy sprawdzić wprowadzenie do obuwianej skóry juchtowej dużej ilości tłuszczów twardych w celu zmniejszenia ich przesiąkania wodą i zwiększenia tłuszczu resztkowego po ich obróbce. Zwiększenie zawartości tłuszczu resztkowego po takiej obróbce jest, naszym zdaniem, wskaźnikiem zwiększenia trwałości, ponieważ przy wielokrotnym zginaniu skóry w warunkach zużycia, włókna dłużej pozostają nasmarowane, mniej ulegają zmoczeniu i wysychaniu. Przed tłuszczami zwierzęcymi, które są skłonne do utleniania, należy w tym przypadku oddać pierwszeństwo twardym lub półtwardym substancjom tłustym pochodzenia mineralnego, takim jak parafina, cerezyna. Z tego względu proponujemy zwiększenie zawartości tłuszczów twardych w skórach juchtowych zamiast wprowadzania parafiny za pomocą emulgatorów pochodzenia roślinnego — „pasty skórzanej“.

Należy sprawdzić skutki wprowadzenia do skór twardych na podeszwy większej ilości twardych substancji tłuszczowych i białkowych i innych wypełniaczy. Trwałość skór podeszwowych zmniejsza się pod wpływem odtuszczenia i odwodnienia w procesie przerobu, wskutek czego włókna podeszwy chromowo-roslinnego garbowania stają się bardziej suche, łamliwe i łatwiej ścierają się pod działaniem twardych cząstek piachu i gruntu.

Należy rozpracować metodę chromowego garbowania skór podeszwowych wypełnionych różnymi środkami impregnacyjnymi z tym, aby zmniejszyć ich nasiąkliwość wodą i deformację przy nawilżaniu, charakterystyczne dla podeszew czysto chromowego garbowania.

Wysunięte przez nas propozycje nie wyczerpują, oczywiście, całej tematyki robót, które należy przeprowadzić w celu zwiększenia trwałości skór i opracowania szybkich metod jej oznaczania. Czekamy na duży i trudny prac. Żądanie zwiększenia trwałości skór, a co za tym idzie i obuwia, jest jednak o tyle aktualne, że wszystkie trudności muszą i powinny być przezwyciężone.

D. ŻETWIN i W. MALCZENKO

1515 centnarów buraka cukrowego z hektara

Bohater Pracy Socjalistycznej Olga Gonażenko — drużynowa kołchozu „1 Maja“ Tałdy-Kurhańskiego okręgu Kazachskiej SRR, zebrała w roku 1948 plon buraka 625 cnt. z hektara przy obsiewie 7-miu hektarów, w tym 855 cnt. z hektara na przestrzeni trzech hektarów, i w roku 1949 — 750 cnt. z hektara przy obsiewie 10 hektarów, w tym 1515 cnt. z hektara na przestrzeni 2 hektarów. Urodzaj ten jest światowym rekordem. Za otrzymanie tak wysokiego urodzaju buraka cukrowego Olga Gonażenko otrzymała tytuł laureata premii Stalinowskiej.

Jakie warunki są potrzebne do tego, aby otrzymać tak wysoki urodzaj buraka cukrowego?

Warunkiem pierwszym jest urodzajność gleby, to jest jej zdolność stałego i wystarczającego dostarczenia roślinie wody i pokarmów. Tym warunkom odpowiadają gleby o wysokiej kulturze. Na odcinku O. Gonażenko gleba była o złej strukturze. Akademik W. R. Williams w liście swym do stachanowców pisał: „Pracując na glebach nieurodzajnych o złej strukturze, musicie tymczasem starać się osiągnąć wysokie plony przez wielokrotną orkę, ciągłe spulchnianie gleby, częste jej nawożenie oraz polewanie“. O. Gonażenko osiągnęła obfite plony buraka cukrowego na glebie o złej strukturze, stosując taką technikę hodowli buraka, która gwarantowała roślinie stały dopływ wody i pokarmów.

Na odcinku urodzaju rekordowego drużyna przed głęboką jesienną orką zasiłała każdy hektar 30 tonami przegniłego nawozu. Tałdy-Kurhańska MTS zarała odcinek (na głębokość 30 cm) pługiem z przedplużkami. Głęboka orka jesienna ułatwiła zatrzymanie w glebie wilgoci jesiennej, zimowej i wiosennej.

Wczesną wiosną, gdy tylko górna warstwa gleby zaczęła przesycać, zastosowano bronowanie w celu zabezpieczenia wilgotności gleby. W ciągu miesięcy zimowych poziom gleby znacznie się obniżył, trzeba więc było zastosować kultywator. Z braku kultywatora — „czyzela“¹⁾ odcinek uprawiano dostosowanym do tego celu traktorem z podnośnikiem buraka. Następnie po zastosowaniu kultywatora pole zabronowano i wyrównano.

Wysiew buraka cukrowego nastąpił 10 kwietnia siewnikiem kombinowanym. Szerokość między rzędami wynosiła 50 cm. Na hektar wysiewano 35 kg nasion. Nasiona buraka cukrowego tow. Gonażenko hoduje w swoim kołchozie. Na nasienniki selekcyjnowała ona corocznie duże korzenie o wadze nie mniej niż 2 kg. W ciągu trzech lat ulepszała jakość nasion buraka cukrowego, które pod wpływem sprzyjających warunków otoczenia odziedziczyły wielkość korzeni o wysokiej cukrowości.

Agregat wysiewny składał się z siewnika, ciężkiego wału pierścieniowego i lekkiej bronki. Podczas wysiewu rzędowego glebę zasilono mieszanką nawozową, wysiewając na hektar 1 cnt. popiołu, 1 cnt. superfosfatu, 0,6 cnt. saletry amonowej i 0,4 cnt. chlorku potasu. Masowe kiełkowanie rozpoczęło się już na 9-ty dzień. Okopywać buraki kołchoźnicy drużyny zaczęły, gdy tylko zarysowały się rzędy, ręcznymi motykami z minimalnymi odstępami od rzędów. Podczas okopywania kołchoźnicy podsiewali

¹⁾ Kultywator ze sztywnymi łopami do specjalnie głębokiej uprawy gleby (gruber).

buraki namoczonymi nasionami w miejscach przerzedzonych oraz na grzbietach brzd wodorozlewnych.

Przerywanie buraków zaczęto w stadium rozwinięcia pędów i rozdzielono na dwie fazy (zabiegi). Podczas pierwszego przerywania zostawiano rośliny w rzędzie co 5—9 cm. Drugie przerywanie przeprowadzono po 10 dniach od ukończenia pierwszego przerywania, zostawiając odstęp między roślinami w rzędach 18—20 cm. Po ukończeniu przerywania w ciągu dwóch dni przeprowadzono kontrolę rozmieszczenia roślin spulchniając jednocześnie glebę w rzędach i między rzędami. Po przeprowadzonej kontroli na hektarze pozostało 105 tysięcy roślin. W okresie wegetacji drużyna dodatkowo czterokrotnie spulchniała ręcznie i peła oraz uprawiała kultywátorem międzyrzędzia. W ciągu całego lata plantacja nie wykazywała chwastów i perzu, a gleba nie była zaskorupiona lecz pulchna.

W celu zabezpieczenia roślinom pokarmu drużyna zastosowała pięciokrotne podkarmianie. W pierwszym podkarmianiu zastosowano wodę przepuszczoną przez nawóz, umieszczony w dole, znajdującym się na linii przepływu wody na plantację. W drugim dokarmianiu nawóz wprowadzono do gleby w stanie ciekłym; w tym celu na kultywatorze KUTS-2,8 ustawiono beczkę o pojemności 840 l wody. Każdy hektar zasilano 4 c. superfosfatu, 3 c. saletry amonowej i 1,5 c. chlorku potasowego. W trzecim podkarmianiu wprowadzono nawóz do gleby w stanie suchym. Na każdym hektarze rozrzucono na powierzchni gleby 3 c. superfosfatu, 2 c. chlorku potasowego, 6 c. rozdrobnionego nawozu owczego. Czwarte suche podkarmianie zastosowano 17 września: na hektar wprowadzono 7 c. superfosfatu, 2 c. chlorku potasowego i 6 t. nawozu owczego. Ostatnie, piąte podkarmianie odbywało się dnia 17 października, przy czym wprowadzono na hektar pod szpadel 6 c. superfosfatu i 2,6 c. chlorku potasowego. Na każdym metrze bieżącym wykonywano trzy dołki głębokości 15—18 cm, kładąc na ich dno nawóz i następnie zasypało je ziemią.

Bohater Pracy Socjalistycznej O. Gonażenko łącznie z agronomami uprzednio obliczyła ilość składników pokarmowych, które należało wprowadzić do gleby, żeby zabezpieczyć ciągły i wystarczający pokarm burakom i otrzymać 1500 c. z hektara. Na każdy hektar odcinka wysoce urodzajnego (2 h.) drużyna wprowadziła 47 t. obornika, 12 t. nawozu owczego, 11 c. popiołu i 43,6 c. nawozów sztucznych.

Normalny rozwój rośliny wymaga, aby środki pokarmowe były w stanie rozpuszczalnym i żeby roślina stale była zasilana z gleby w pokarm i wodę. Stan wilgotności gleby jest najlepszy wówczas, gdy zawiera 60% absolutnej pojemności wilgoci. Taki stan wilgotności gleby tow. Gonażenko osiągnęła przez częste polewanie, stosując różne normy polewania. Na jej odcinku, w przeciągu całego okresu wegetacji roślin, wody nie brakowało, jak również nie było jej nadmiaru. Mając na uwadze stan roślin, tow. Gonażenko zastosowała specjalny system polewania. W pierwszym okresie rozwoju roślin, gdy zapotrzebowanie na wodę u roślin jest jeszcze nie wielkie, okres przerwy polewania trwał 15—20 dni. W drugim okresie rozwoju roślin, gdy nać i liście

osiągały znaczną już wielkość, przerwy w polewaniu trwały już tylko 6—10 dni.

Po raz pierwszy drużyna polewała plantację 22 maja, po raz drugi 11 czerwca, trzeci — 30 czerwca, czwarty — 19 lipca, piąty — 29 lipca, szósty — 5 sierpnia, siódmy — 15 sierpnia, ósmy — 22 sierpnia, dziewiąty — 6 września i dziesiąty — 18 września. Gonażenko wykonała razem dziesięć polewań w okresie 118 dni. W okresie pierwszych dwóch polewań drużyna zużytkowała na ten cel 400 m³ wody a na następne polewania — po 600 m³. Na skutek zastosowania takiego systemu polewania na odcinku drużyny nać buraczana nie wędła nawet w czasie najwyższej dziennej temperatury.

W celu zabezpieczenia roślinie ciągłego dopływu pokarmu konieczny jest stały dopływ tlenu z powietrza. Dostęp powietrza do gleby powoduje normalizację biochemicznych procesów oraz stwarza rezerwy przyswajalnych pokarmów. Dostęp ten drużyna zapewniała przez systematyczne spulchnianie gleby w rzędach i między rzędami. Spulchnianie prócz tego powoduje zatrzymanie wilgoci w glebie oraz usunięcie chwastów i perzu. W okresie wegetacji drużyna tow. Gonażenko, prócz 6-ciu ręcznych spulchnień, zastosowała 12 spulchnień międzyrzędzi traktorem z kultywatorem, w tym 6 spulchnień głębokości do 12 cm, a 6 na głębokość 18—20 cm. Pierwsze spulchnianie międzyrzędzi odbyło się 21 kwietnia zaraz po kiełkowaniu roślin, kultywatorem KUTS-2,8 na głębokość 3—4 cm, drugie — 3 maja głębokości 5—6 cm, trzecie — 22 maja głębokości 10 cm, czwarte 13 czerwca głębokości 12 cm, piąte — 3 lipca i szóste — 24 lipca głębokości 12 cm. Począwszy od 1 sierpnia siódme i następne spulchniania odbywały się dostosowanym do tego celu podnośnikiem na głębokość 18—20 cm, ósme spulchnianie zostało wyko-

nane 8 sierpnia, dziewiąte — 17 sierpnia, dziesiąte — 24 sierpnia, jedenaste — 7 września i dwunaste — 21 września. Jak widać, drużyna pielęgnowała plantację od wysiewu do sprzętu.

Tow. Gonażenko zachowała do sprzętu 103 tys. korzeni buraczanych na hektarze, o średniej wadze korzenia 1,5 kg. Sprzętu buraków drużyna dokonała od 25 listopada do 29 listopada. Wegetacja na odcinku drużyny trwała 189 dni zamiast 120—125 dni jak w innych kołchozach. W ciągu okresu wegetacji drużyna dokonywała obserwacji zmienności wagi korzeni i naci. Zmienność ta jest widoczna z przytoczonej tabeli:

Pobranie próby	Waga korzenia w gramach	Waga naci w gramach
25 czerwca	92,0	382,0
8 lipca	163,5	586,0
27 lipca	464,0	623,0
29 października	1132,0	669,0
9 listopada	1432,0	543,0

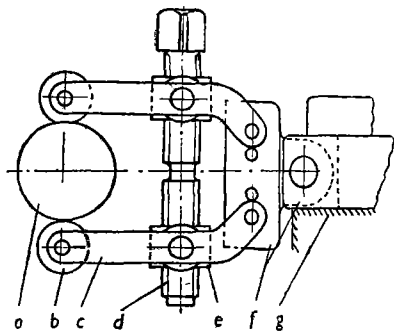
Największy przyrost urodzaju korzeni zaobserwowano w okresie od 29 października do 9 listopada. W tej dekadzie waga korzenia zwiększyła się o 300 g, co wynosi 20,8% ogólnej wagi korzenia. Cukrowość buraka wynosiła 17,1%. Z całego 10 ha odcinka drużyny cukrownia wyrobiła 1284 cent. cukru, czyli 128,4 cent. średnio z hektara, a z bardzo urodzajnego odcinka — 250 cent. cukru z hektara.

Doświadczenie Bohatera Pracy Socjalistycznej. Olgi Gonażenko, wykazało, że kołchoźnicy jej drużyny opanowali zasady nauki Miczurina i zaczęli odważnie torować nowe drogi w nauce. Dzięki temu właśnie uzyskali rekordowy urodzaj buraka cukrowego.

(„Kołchoznoje Ziemledielie“, 1950 r., nr 51—52).

Przyrząd do moletowania

Moletowanie zwykle wykonuje się przez docisk wrębkowanego krążka. Dotychczas stosowane urządzenia pracują w ten sposób, że między obrabianym przedmiotem a moletującą częścią maszyny powstają styżne siły, głównie wskutek wzrastającego do-

cisku w twardym materiale. Przy obróbce długich, cienkich, a zwłaszcza cienkościennych części powstają często niepożądane odkształcenia spowodowane jednostronnym dociskiem maszyny. Ten niedogodny podział sił nie zawsze da się wyrównać

przez zastosowanie podpory, np. przez krótkie zamocowanie, nastawienie lunety itd.

Natomiast duże zalety posiada pomocniczy przyrząd do moletowania, przedstawiony obok na rysunku. Omawiany przyrząd umożliwia wyrównanie sił, ponieważ docisk odbywa się o b u s t r o n n i e, a linia styku przechodzi dokładnie wzdłuż osi obrabianej części. Urządzenie takie wymaga specjalnego mechanizmu przytrzymującego. Przyrząd składa się z dwóch hartowanych ramion „c“ wodzących nakrętki „e“ i wrębkowane krążki „b“. Ramiona obracają się w czopach zamocowanych w głowicy „f“ obracającej się w uchwycie. Śruba „d“, posiadająca lewy i prawy gwint, umożliwia nie tylko prędkie nastawienie krążków „b“, lecz również zapewnia ich silne dociśnięcie. Nakrętki „e“ zamocowane są obrotowo, co umożliwia regulację pracy śrub także przy pochylonym ustawieniu ramion.

Działanie przyrządu jest łatwo zrozumiałe z przedstawionego szkicu. Główną zaletą jest to, że pomimo silnego docisku krążków nie może powstać odkształcenie nawet w częściach wykonanych ze słabszego tworzywa, jak np. w cienkościennych rurkach z glinu albo mosiądzu. Druga para otworów w głowicy przyrządu umożliwia przestawienie układu ramion, co zwiększa zakres zastosowania urządzenia.

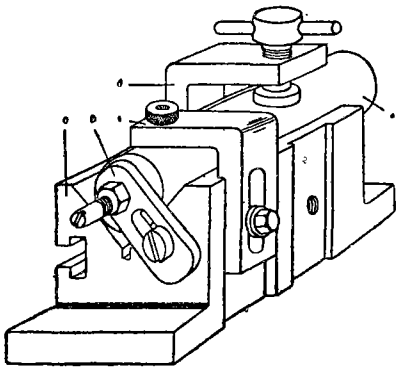
Wskazówka wykonawcza: Przyrząd zamocować w suporcie, krążki moletujące nastawić współosiowo z obrabianym przedmiotem, ściągnąć ramiona za pomocą śruby, potem zwolnić i wyjąć. Aby uzyskać czyste wykonanie moletowania, wystarczy nawet słaby docisk, ponieważ krążki pracują na ramionach dźwigni.

W. S.

(„Technicka Prace“ VI — 7/8)

Uniwersalny przyrząd do wiercenia wałów

Wały, czopy, śruby i części walców posiadają często otwory, których wykonanie bardzo ułatwia uniwersalny przyrząd pokazany na szkicu. Przyrząd ten

służy nie tylko do przytrzymywania obrabianej części, ale zapewnia wystarczającą współosiowość, kąt, nastawienie długości oraz wykonanie dokładnego otworu. Przyrząd posiada podstawę z wycięciem w kształcie pryzmatu — „a“, oporową listwę regulacyjną — „b“, prowadnicę uchwyty wiertarki — „c“, oraz główny uchwyt — „d“. Obrabiany wał oznaczono literą — „e“. Część przeznaczoną do obróbki umieszcza się w łożu w kształcie pryzmatu z krawędziami ustawionymi pod kątem 90°. Prowadnicę dla uchwyty wiertarki można przesuwając po osi pionowej, co pozwala uzyskać dogodnie jej nastawienie. W łatwy sposób można ją przystosować do wiercenia mimoosiowego. Uchwyt przytrzymujący wiertło wiertarki jest umieszczony w wyszlifowanym otworze prowadnicy i można go wyjmować. Łoże z pryzmatycznym wycięciem posiada wywiercone otwory dla wiórów (otworów tych na rysunku nie pokazano). Regulacja przyrządu odbywa się albo przez przesuwanie uchwyty w kierunku pionowym, albo przez manipulację za pomocą listwy oporowej „b“.

Jeżeli wymagana jest większa odległość od powierzchni czołowej, stosuje się dodatkowy uchwyt zamocowany do stołu maszyny, co pozwala zwiększyć pewność działania przyrządu. Główny uchwyt „d“ ze śrubą dociskową i wkładką można poosiowo przesunąć w podłużnym żłobku w podstawie „a“. Po nastawieniu uchwyt ten możemy zamocować za pomocą śruby.

W. S.

(„Technicka Prace“ VI — 7/8)

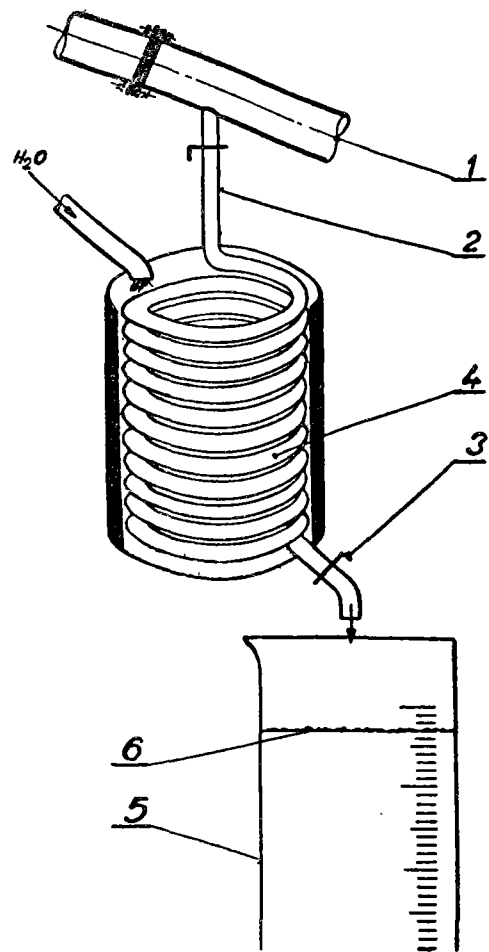
Klej krochmalowy

Klej nie gęstniejący i nie tracący wody w ciągu kilku dni otrzymuje się przez dodanie do roztworu krochmalu chlorku wapnia lub magnezu. Stabilizację kleju osiąga się przy 0,25—1,0% zawartości wyżej wymienionych chlorków.

(„Poligraf. Proizvodstvo“, 1950 r., nr 8, str. 25—26 N. A. Spasskij)

Przyrząd kontrolny do ekstrakcji tłuszczu z kości

Zastosowanie przyrządu kontrolnego przy ekstrakcji kości według projektu Józefa Lupinka, Czeskosłowackie Zakłady Chemiczne, jest cennym przyczynkiem do technicznego rozwiązania przy każdej ekstrakcji. Dotychczas nie można było w fabrykach kleju określić czasu ekstrakcji tłuszczu z kości, ani czasu wydmuchiwanie rozpuszczalnika (benzenu). Z tego powodu prowadzono ekstrakcję ze względów bezpieczeństwa przez 24 godziny.

J. Lupinek jednak zainstalował przyrząd kontrolny, który w zasadzie stanowi naczynie o średnicy 300 mm i wysokości 700 mm, z miedzianą węzownicą. Podczas ekstrakowania odprowadza się część par

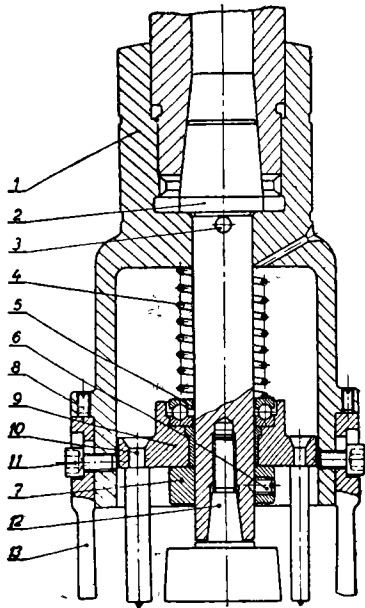
z głównego przewodu do przyrządu, gdzie para wodna i benzen skraplają się i ściekają dalej jako kondensat do cylindra miarowego. W cylindrze można łatwo ustalić, jak daleko postąpił proces ekstrakcji według stosunku wysokości warstwy wodnej i benzenowej. Gdy warstwa wodna staje się minimalna i w cylindrze gromadzi się prawie czysty benzen, odtluszczenie należy uważać za ukończone. Po ukończeniu ekstrakcji przedmucha się nadal kości ostrą parą i można sprawdzić przyrządem, kiedy ostatnie ślady benzenu są usunięte, w ten sposób, że powtórnie kieruje się część par z głównego przewodu chłodnicy, gdzie się one skraplają, i kondensat spływa do cylindra miarowego. Operacja jest ukończona, gdy w cylindrze gromadzi się prawie czysta woda. W ten sposób można dokładnie skontrolować czas potrzebny na ekstrakcję, który na skutek zastosowania przyrządu skrócił się z pierwotnych 24 do 18 — 17 godzin.

Oszczędności, powstałe przez usprawnienie J. Lupinka, polegają głównie na oszczędności pary i wody do chłodzenia, na lepszym wykorzystaniu urządzenia i zmniejszeniu wydatków na obsługę przy jednakowej czynności.

(„Zlepsovatel a vynalezce“ 1951 r. nr 1)

Kombinowana głowica nożowa

Przy zastosowaniu głowicy można za jednym zamachem wycinać części o różnych średnicach, a mianowicie jeden pierścień i jeden trzpień. Odpadki, które dotychczas powstawały przez wiercenie dziur, obrabiane są przy pomocy głowicy na trzpieniu.

Przez to nowe rozwiązanie zwiększa się wydajność głowicy w przybliżeniu o 100%, a najwięcej oszczędza się materiał. Głowicę można stosować przy obróbce drzewa jakiegokolwiek rodzaju, twardej gummy itd.

(„Zlepsovatel a vynalezce“ 1951 r. nr 1)

Sposób powlekania przedmiotów powłoką ochronną

Powlekanie przeprowadza się w zbiorniku, który składa się z dwóch części: dolnej, ogrzewanej, wypełnionej ogrzanym roztworem materiału powlekającego, oraz górnej, chłodzonej przy pomocy płaszcza wodnego.

Przedmioty, które mają być powleczone warstwą ochronną, zanurza się w gorącym roztworze, znajdującym się w dolnej części zbiornika, po czym podnosi się je do części górnej chłodzonej. W tej części zbiornika następuje wyparowywanie rozpuszczalnika, który kondensuje się na chłodzonych ściankach tej części i spływa bądź z powrotem do dolnej części, bądź do oddzielnego naczynia.

(Pat. USA nr 2.515.489 18.7.1950)

Nowy środek przeciwko stonce ziemniaczanej

Środek ten, którym zwalcza się stonkę ziemniaczaną, metodą rozpylania, stanowi emulsję, której głównym składnikiem jest nitrobenzen.

Wytwarza się oddzielnie dwie emulsje, pierwszą przez zemułgowanie 100 kg oleju słonecznikowego i 400 kg rafinowanego oleju mineralnego w 100 kg wody (zmiękczonej sodą), w której zostało rozpuszczone 14 kg ługu — i drugą o składzie 100 kg oleju słonecznikowego i 700 kg nitrobenzenu zemułgowanego w 100 kg zmiękczonej wody, w której rozpuszczono 16 kg ługu.

Otrzymane oddzielnie dwie powyższe emulsje miesza się w stosunku objętości 1 : 1 i rozpyla się znanymi sposobami na zaatakowanej plantacji kartofla.

(Pat. węgierski nr 139331 z dn. 2.2.1949 r., Bela Kupi)

Mączka granitowa jako źródło potasu dla plantacji tytoniu

Mączka granitowa, odpadkowy produkt w kamieniołomach granitu, zawiera średnio około 80% potasu i jest doskonałym nawozem sztucznym dla plantacji tytoniu. Dwie tony mączki granitowej odpowiadają około 250 kg soli potasowej — ilości potrzebnej do należytego użyźnienia jednego akra plantacji poza normalną dawką nawozów azotowych i fosfatowych. Plantacja tytoniu, użyźniana potasem w tej postaci, daje zbiór liścia, z którego otrzymany tytoń posiada lepsze właściwości spalania i kolor, dzięki mniejszej zawartości potasu w liściu.

Systematyczne stosowanie w plantacjach tytoniu takiego nawozu sztucznego wpływa na stałe polepszanie się gatunkowości tytoniu, gdyż składniki chemiczne świeżej mączki granitowej, doprowadzane co roku do gleby, mają ogromny wpływ na uगतunkowanie się liścia tytoniu.

(Agr. Expt. Sta. Bull. 536, 1950 r., str 3)

Komórka świetlna bezpiecznikiem regulującym dopływ tlenu w masce pilota lub nurka

Urządzenie polega na przymocowaniu w muszli usznej małej lampki elektrycznej, której promień świetlny przenika przez muszlę i zależnie od siły zabarwienia promienia działa na komórkę fotoczułą, umieszczoną po drugiej stronie muszli.

O ile w pewnych granicach nie następuje zmiana zawartości tlenu w powietrzu wdychanym przez człowieka, aparat nie alarmuje. Jednakże gdy granice te są przekroczone, w przypadku ubóstwa lub nadmiaru tlenu w powietrzu wdychanym, co powoduje zmianę koloru krwi osobnika, urządzenie to działa automatycznie i albo doprowadza więcej tlenu do maski pilota lub nurka, albo też zmniejsza dopływ tlenu do maski.

(„*Neuheiten Erfindungen*“, Bern, zeszyt 4/1951, str. 87)

Olej magnetyczny jako sprzęgło mechaniczne

Zrobione zostało odkrycie, że o ile zmiesza się proszek żelazny z olejem lubrykacyjnym, który przyjmuje wtedy postać brudnego, zużytego oleju łożyskowego, i o ile podda się ten olej działaniu pola magnetycznego, to drobiny żelaza zbijają się razem w oleju w twardą, bezkształtną masę, która rozpada się natychmiast z chwilą ustania działania pola magnetycznego.

Odkrycie to jest wykorzystywane w tej chwili przez kilku amerykańskich budowniczych motorów samochodowych do budowy zupełnie odmiennego sprzęgła dla samochodów.

(„*Neuheiten Erfindungen*“, Bern, zeszyt 1/1951, str. 14)

Nowe zabezpieczenie nakrętki na śrubę

We Francji wyprodukowano preparat pod nazwą „Bluestop“, wprowadzony na rynek pod postacią płynu w opakowaniu tubkowym. Kropla tego płynu, wpuszczona w gwint po nakręceniu nakrętki na śrubę, wytwarza elastyczną powłokę, która uniemożliwia samoczynne odkręcanie się nakrętki i absorbuje wibrację, jakiej nakrętka mogłaby podlegać. Powłoka nie utrudnia technicznego odkręcania nakrętki przy pomocy klucza i przy ponownym nakręceniu nakrętki jedna kropla płynu ponownie utrwala położenie śruby.

(„*Neuheiten Erfindungen*“, Bern, zeszyt 3/1951, str. 63)

Dyfuzyjne spawanie aluminium

Patent francuski „Air Reduction Co“ podaje sposób spawania części profilowych, prętów i rur z aluminium, polegający na bardzo dokładnym przygotowaniu i odpowiednim oczyszczeniu chemicznym powierzchni, oraz na wprowadzeniu w miejsca podlegające spawaniu folii ze srebra, grubości od 0,05 do 0,12 mm, i poddaniu tych spójń stałemu naciskowi od 70 do 350 kg/cm². Tak przygotowane miejsce, podlegające spawaniu, rozgrzewa się w sposób indukcyjny lub przy pomocy acetyleno-tlenowego palnika kolistego, przy czym stopień nagrzania części aluminiowych lub ich stopów musi być mniejszy, niż punkt topliwości wyżej wymienionego materiału. Tą drogą osiąga się dyfuzję srebra do aluminium, wytwarzając alumino-srebrny stop, którego punkt topliwości jest niższy, niż temperatura stopienia czystego aluminium, względnie stopu aluminium.

(„*Neuheiten Erfindungen*“, Bern, zeszyt 3/1951, str. 55)

Niedociągnięcia

Tak dekret o wynalazczości pracowniczey z dnia 12 października 1950 r., jak i uchwała nr 291 Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia br. w sprawie wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień, stworzyły jasne przepisy prawne, wszechstronnie wyczerpujące całość zagadnienia.

Nie oznacza to wcale, że przed wydaniem tych aktów prawnych istniał chaos w dziedzinie wynalazczości pracowniczey, który usprawiedliwiałby pewne niedociągnięcia, jakich byliśmy i jeszcze obecnie jesteśmy świadkami.

Mimo tak wielkiego nakładu pracy i starań wokół stworzenia optymalnego „klimatu“ dla wynalazczości, widzimy szereg poważnych naszych niedociąg-

nięć, o których dzisiaj zechcemy pisać dlatego, że ich szybkie usunięcie staje się nakazem chwili.

1) W roku 1949 i 1950 prowadziliśmy wszyscy wielką walkę o możliwie pełne skrócenie okresu czasu, upływającego od chwili złożenia wniosku racjonalizatorskiego do chwili przesłania całej dokumentacji do Urzędu Patentowego R.P. w celu wydania zaświadczenia o dokonaniu usprawnienia pracowniczego. W całych dziesiątkach, a nawet setkach zagajęń zebrań i zjazdów racjonalizatorskich oraz w referatach padały słowa, stwierdzające, że na interesującym nas odcinku jest bardzo dobrze. Stan obecny chwalono tak bardzo, że postronnemu słuchaczowi mogło się wydawać, że jesteśmy już prawie u szczytu naszych możliwości, a o włos od ideału.

Tymczasem w praktyce sprawa wygląda zupełnie inaczej.

W miesiącu maju 1951 r. Urząd Patentowy R.P. otrzymuje z poszczególnych ministerstw dziesiątki wniosków racjonalizatorskich które zostały złożone na zakładach pracy jeszcze w 1949 r. Dlaczego dyrekcje zakładów pracy pozwoliły na to, aby dziesiątki naszych racjonalizatorów musiały tak długo czekać na zaświadczenie o dokonaniu usprawnienia? Nie bez winy są tutaj też centralne zarządy przemysłu, których zasługą jest późniejsze o rok rozpowszechnienie setek pomysłów racjonalizatorskich w innych zakładach pracy naszej gospodarki uspołecznionej.

2) Zaświadczenia o dokonaniu usprawnienia pracowniczego, wydawane przez Urząd Patentowy R. P. są formą uznania i wyróżnienia, są dodatkową, uzupełniającą nagrodą dla racjonalizatora. A jednak Fabryka Maszyn Rolniczych w Płocku jest innego zdania. Wspomniana fabryka odesłała Urzędowi Patentowemu R. P. świadectwa twierdząc, że nie posiada możliwości uiszczenia opłaty pocztowej, należnej za przesłane świadectwa.

Jak ten fakt wytłumaczyć?

3) Urząd Patentowy R. P. wydaje oficjalne czasopismo „Wiadomości Urzędu Patentowego“ z dodatkiem „Przegląd Wynalazczości“. W roku 1950 średni nakład tego czasopisma wynosi 2.000 egz. Mimo podniesienia poziomu drukowanych artykułów, powiększenia objętości numeru, 717 zakładów pracy nie odnowiło prenumeraty. Widocznie w wielu zakładach pracy informowanie załogi o wynalazczości pracow-

niczej nie znajduje jeszcze zrozumienia w dyrekcji tychże zakładów.

4) Na podstawie danych statystycznych wiemy, że w samym tylko roku 1950 ilość złożonych wniosków usprawnień pracowniczych wynosiła 52 tysiące. Czym należy wytłumaczyć fakt, że za lata 1949 i 1950 oraz za pięć miesięcy 1951 r. łącznie do Urzędu Patentowego R.P. wpłynęło zaledwie 20 tysięcy wniosków? Gdzie się podziała reszta przyjętych wniosków racjonalizatorskich? Najwyższy czas na dokonanie przeszukania szuflad i szaf u referentów dla spraw wynalazczości w centralnych zarządach przemysłu.

5) Zbiory biblioteczne Urzędu Patentowego R.P. liczą ponad 3,5 miliona broszur opisów patentowych całego świata. Śmiało można powiedzieć, że te nieocenionej wartości zbiory są niestety bardzo słabo wykorzystane. Nasi konstruktorzy nie zaglądają do nich, prawdopodobnie uważając, że w dziedzinie techniki nie potrzebują pomocy ze strony tak wartościowej dokumentacji, jaką są opisy patentowe. A przecież uprzednio wspomniane zbiory opisów patentowych obejmują dosłownie wszystkie dziedziny techniki.

Jeżeli ktokolwiek interesuje się nowymi wynalazkami, począwszy od przedmiotów codziennego użytku aż do urządzeń radarowych czy aparatów telewizyjnych, dzięki posiadaniu przez Urząd Patentowy zbiorów opisów patentowych może bez jakichkolwiek trudności zapoznać się z naprawdą nową techniką. Czas już najwyższy, abyśmy nauczyli się korzystać z istniejących możliwości.

<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 33329, udzielonego na rzecz Jorgen Petersen (Kopenhaga, Dania) na wynalazek pt. „Sposób wytwarzania krup“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 31234, f-my Société Anonyme Adolphe Saurer, Arbon (Szwajcaria), na wynalazek pt. „Tuleja chłodząca dyszę wtryskową silników spalinowych“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>
<p>Jest do odstąpienia patent lub do udzielenia licencja z patentu nr 33554, f-my Société Anonyme Adolphe Saurer, Arbon (Szwajcaria), na wynalazek pt. „Szybko-bieżny silnik spalinowy“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 32436, f-my Société Anonyme Adolphe Saurer, Arbon (Szwajcaria), na wynalazek pt. „Wtryskowy silnik spalinowy“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>
<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 33348, f-my Acton Bolt Ltd., London (W. Brytania), na wynalazek pt. „Przyrząd do walcowania gwintów“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja: patent nr 33282, Zygmunt Kowalczyk, Kraków (Polska), pt. „Urządzenie do wyznaczania współrzędnych punktów w kopalni względem współrzędnych punktów na powierzchni“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Oddział Rejonowy w Krakowie, ul. Gen. Świerczewskiego 21.</p>
<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 27664 f-my Société Anonyme Adolphe Saurer, Arbon (Szwajcaria), na wynalazek pt. „Urządzenie regulacyjne do nastawiania chwili wtrysku paliwa za pomocą serwomotoru do wtryskowych silników spalinowych“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 33360, Franciszek Chlastawa, Samocice (Polska), na wynalazek pt. „Młocarnia“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Oddział Rejonowy w Krakowie, ul. Gen. Świerczewskiego 21.</p>
<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 27668, f-my Société Anonyme Adolphe Saurer, Arbon (Szwajcaria) na wynalazek pt. „Czterosuwowy wtryskowy silnik spalinowy“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 33708, firmy: Elektrokemisk A. S. Oslo (Norwegia), na wynalazek pt. „Elektryczny piec hutniczy“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>
<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 33372, f-my Schweizerische Lokomotiv- und Maschinenfabrik, Winterthur (Szwajcaria), na wynalazek pt. „Sprężynujące widły maźnicze wózków pojazdów jeżdżących po szynach“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Są do odstąpienia patenty względnie do udzielenia licencje z patentów: nr 33407 na wynalazek pt. „Sprężynujące prowadzenie osi pojazdów jeżdżących po szynach“, nr 33424 na wynalazek pt. „Urządzenie do powrotnego skręcania wózków zwrotnych pojazdów jeżdżących po szynach“, nr 33423 na wynalazek pt. „Maźnica z uresorowaniem na podwoziu pojazdu jeżdżącego po szynach“, nr 33419 na wynalazek pt. „Wózek zwrotny do pojazdów jeżdżących po szynach“, oraz z patentu dodatkowego nr 33761 do patentu nr 33419 na wynalazek pt. „Wózek zwrotny do pojazdów jeżdżących po szynach“, firmy: „Schweizerische Lokomotiv- und Maschinenfabrik, Winterthur, (Szwajcaria).</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>
<p>Jest do odstąpienia patent względnie do udzielenia licencja z patentu nr 28467, f-my Manta S. A., Waasmunster (Belgia), na wynalazek pt. „Sposób układania runka w tkaninach drapanych oraz runkowych“.</p> <p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>	<p>Wiadomość:</p> <p>Kolegium Rzeczników Patentowych, Warszawa, Al. Niepodległości 188.</p>

BIBLIOTEKA

Urząd Patentowy